

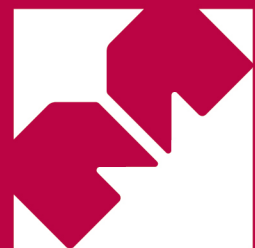
radi imamo domače

MOJ

KLIK IN DVIG

KLIK NA DOM

Letno poročilo 2020

Mercator
moj najboljši sosed

SRČNOST

v Mercatorju smo doma
iskreni, dobrosrčni
in prijazni ljudje

DOMAČNOST

Želimo, da se med nami
vsakdo počuti prijetno
in domače.

USMERJENOST K REŠITVAM

Delamo z ljudmi in za ljudi, zato si prizadevamo za učinkovite rešitve izzivov, s katerimi se soočamo pri svojem delu.

Kazalo

UVOD	1
PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE	2
POROČILO NADZORNEGA SVETA	5
KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU SKUPINE MERCATOR	8
STRATEGIJA POSLOVANJA	9
PREDSTAVITEV IN ORGANIZIRANOST	11
DEJAVNOSTI POSLOVANJA	14
PREGLED POMEMBNEJŠIH DOGODKOV	17
IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	23
POSLOVNO POROČILO	33
VPLIV EPIDEMIJE COVID-19 NA SKUPINO MERCATOR	34
VPLIV GOSPODARSKIH RAZMER IN KONKURENČNOSTI NA POSLOVANJE	41
PRODAJNI FORMATI	46
TRŽENJE IN PROGRAMI ZVESTOBE	52
NEPREMIČNINSKA DEJAVNOST IN RAZVOJ PRODAJNE MREŽE	59
ANALIZA POSLOVANJA V LETU 2020	63
NAČRTOVANO POSLOVANJE ZA LETO 2021	70
UPRAVLJANJE S TVEGANJI	71
FINANČNO UPRAVLJANJE	75
MERCATORJEVA DELNICA IN ODNOSI Z VLAGATELJI	77
DAVKI IN DRUGE DAJATVE	80
NEFINANČNO POROČILO	82
IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU	83
ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH IN SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC	85
ODGOVORNOST DO KUPCEV	93
ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	96
ODGOVORNOST DO DRUŽBENEGA OKOLJA	108
ODGOVORNOST DO DOBAVITELJEV	113
ODGOVORNOST DO KAKOVOSTI	116
RAČUNOVODSKO POROČILO	119
IZJAVA POSLOVODSTVA	120
RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE MERCATOR IN DRUŽBE POSLOVNI SISTEM MERCATOR, D. D.	121
POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM SKUPINE MERCATOR IN RAČUNOVODSKIM IZKAZOM DRUŽBE POSLOVNI SISTEM MERCATOR, D. D.	130
POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	239
OSTALE INFORMACIJE	251
SEZNAM KRATIC	252
ALTERNATIVNA MERILA USPEŠNOSTI POSLOVANJA (APM)	253
KONTAKTI	256

**NAŠE
UČINKOVITO
DELO JE
OBRODILO
SADOVE.**

Uvod

mercator

Pismo predsednika uprave

Skupina Mercator je imela v letu 2020 2.170,0 milijarde EUR prihodkov, kar je povišanje za 1,6 %, pri čemer je prihodke od prodaje trgovine na drobno zvišala za 3,7 %. Na trgu Slovenije, največjem trgu poslovanja na ravni maloprodaje kot osnovne dejavnosti, je zabeležila še bistveno višjo rast prihodkov – kar 5,1 % rast v primerjavi z letom 2019¹. Rast prihodkov je toliko pomembnejši, ker so epidemiološki ukrepi pomembno negativno vplivali na poslovanje na področjih veleprodaje, nepremičnin, proizvodnje in M Tehnike.

Poslovni izid Skupine Mercator v letu 2020, brez enkratnih poslovnih dogodkov, je bil 4,7 milijona EUR, pri čemer je potrebno upoštevati tudi dejstvo, da je epidemija COVID-19 imela kar za 18,8 milijonov EUR neposrednih negativnih vplivov na poslovanje.

Svojo zadolženost oziroma neto finančni dolg je ponovno znižala, saj je neto finančni dolg na dan 31. 12. 2020 bil, v primerjavi z letom 2019, nižji za 5,3 %. Za primerjavo, neto finančni dolg brez upoštevanja MSRP 16, je bil nižji za 6,0 %. Skupina Mercator je v letu 2020 ustvarila 162,8 milijonov EUR normalizirane EBITDA. Razmerje med neto finančnim dolgom in normalizirano EBITDA je znašal 5,2 kratnik.

Z uspešnim poslovanjem je Skupina Mercator tudi v letu 2020 dosegla ključne strateške cilje.

Enkratni negativni poslovni dogodki so v letu 2020 znašali 171,7 milijona EUR, EBITDA brez enkratnih negativnih poslovnih dogodkov pa je znašala 173 milijonov EUR. Zaradi prevrednotenja nepremičnin in slabitev drugih osnovnih sredstev, tudi zaradi vpliva COVID-19, je Skupina Mercator v letu 2020 dosegla poslovni izid iz poslovanja (EBIT) v vrednosti -108,2 milijonov EUR in poslovni izid obračunskega obdobja v višini -156,7 milijonov EUR. Glavni razlog znižanja poslovnega izida iz poslovanja so prevrednotenja nepremičnin v letu 2020, ki so negativno vplivala na poslovni rezultat v višini 128 milijonov EUR. Poudarimo naj, da so skupni normalizacijski vplivi na poslovni rezultat znašali 161,4 milijona EUR.

Poslovno leto 2020 je bistveno zaznamovala epidemija korona virusa. Že v začetku februarja se je uprava Skupine Mercator odzvala na takrat še potencialno krizno situacijo in vzpostavila krizno delovno skupino, ki se je v najbolj zaostrenih pogojih virtualno srečevala dvakrat dnevno. Krizna delovna skupina, v kateri je sodelovalo več kot 100 ključnih kadrov na vseh trgih poslovanja, je dnevno analizirala šest ključnih točk: varnost zaposlenih, varnost kupcev, varna oskrbovalna veriga, upravljanje rasti prihodkov, družbena odgovornost in upravljanje z likvidnostjo. Krizna

¹ Podatki za leto 2019 so zaradi primerljivosti prilagojeni na metodologijo, ki je uporabljena v letu 2020

delovna skupina je že pred razglasitvijo epidemije pripravila in analizirala več scenarijev ter izvedla vrsto ukrepov v predpripravo, po razglasitvi epidemije pa je izvedla več kot 500 aktivnosti, katerih ključni cilji so bili vezani na šest ključnih točk upravljanja s krizo. Krizna delovna skupina deluje tudi v letu 2021: nadaljuje z analiziranjem razmer in določa aktivnosti, ki Skupini omogočajo uspešno poslovanje, ne glede na ukrepe, ki so v veljavi. Kot največji nacionalni in regijski trgovec se Skupina Mercator zaveda svoje posebne odgovornosti, ki jo imamo za nemoteno preskrbo prebivalstva. Ohranjamo in zagotavljamo varno oskrbovalno verigo ter skrbimo za nemoteno logistiko. Izrazitega pomena je bilo, da je Skupina Mercator še pred razglasitvijo epidemije zagotovila dodatne in zadostne količine predvsem osnovnih živil in da je Skupina dnevno analizirala prodajo ter poskrbela za ustrezne količine blaga, po katerem so kupci najpogosteje povpraševali. Pri tem je bilo zelo pomembno, da je Skupina Mercator že pred krizo razvijala in poglobljala strateška sodelovanja z lokalnimi in regionalnimi dobavitelji. Slednje se je dokazalo kot velika konkurenčna prednost Skupine Mercator. Pri upravljanju rasti prihodkov smo se osredotočili na zagotavljanje konkurenčnih cen, ponudbo osnovnih življenjskih dobrin in uvedbo količinskih popustov. Povečali smo zmogljivosti spletne trgovine ter oglaševali oddajanje skupnih naročil med družinami in sosedi, s ciljem zmanjševanja zasedenosti dostavnih terminov.

Razglasitev epidemije in uvajanje dopolnjevanje ukrepov, ki so jih sprejemale vlade in pristojni organi, pa so imele negativne posledice na poslovanje Skupine Mercator.

Poslovanje Skupine Mercator je bilo v letu 2020 uspešno, izpostavimo pa najpomembnejše dejavnike, ki so negativno vplivali na poslovanje: na maloprodajnem področju so oblasti skrajševale delovni čas, v Sloveniji je bila sprejeta tudi novela zakona, ki je omejila poslovni čas v nedeljo, z zaprtjem celotnega HoReCA segmenta (hotelske namestitve, vse restavracije, gostilne, itd.) za vsaj pet mesecev in z zaprtjem šol, je veleprodajno področje Skupine Mercator doživelo velik padec prihodkov, ki ga je bilo potrebno nadomestiti z dodatnimi ukrepi. Podobno je bilo na segmentu Tehnike, ki je bila zaprta več kot četrtino leta 2020. Tudi proizvodne kapacitete Skupine Mercator so zaradi pomanjkanja povpraševanja, ki je bila posledica zaprtja trgov, sopredstavljale dodaten izziv za zagotavljanje poslovne uspešnosti. Mercator IP se je soočal z upadom povpraševanja na »to-go« segmentu, predvsem zaradi zaprtja šolstva, padca na področju turizma itd. Naj dodamo, da smo zaradi zaprtja države za turiste, zabeležili padec prodaje za kar 10,5 %. Tudi segment Nepremičnine je imel izrazito negativne vplive na poslovanje zaradi zaprtja najemnikov.

Epidemiološki ukrepi so imeli tudi velike posledice z vidika stroškov. Skupina Mercator je veliko vlagala v zaščito kupcev in zaposlenih, v letu 2020 je na primer uporabila skoraj 1,5 milijonov litrov razkužil in nabavila več kot 2,7 milijona mask. Uprava Skupine Mercator je z vrsto aktivnosti uspela zniževati negativne posledice dviga stroškov materiala in storitev, kljub temu pa so se, predvsem zaradi epidemioloških ukrepov, stroški v letu 2020 pomembno povišali – povišali so se za 4,4 % ali za 26,2 milijonov EUR. Tudi stroški dela so se na ravni Skupine Mercator povišali za kar 8,7 % glede na leto 2019 in so znašali skoraj 276,0 milijonov EUR. Stroški dela so se povečali zaradi spremenjene zakonodaje na področju minimalne plače na vseh trgih poslovanja. V Sloveniji so k rasti stroškov dela dodatno prispevale izplačila pomoči med epidemijo vsem zaposlenim v skladu z zakonodajo in izplačila dodatkov k plači zaradi večje tveganosti dela med epidemijo za vse aktivne delavce v operativi.

Navkljub vsem omejitvam, ki jih je pred Skupino Mercator ter celotnim gospodarskim in družbenim sistemom postavljalo leto 2020 oz. razglasitev epidemije na vseh trgih, je Skupina Mercator nadaljevala z razvojem in prenovo svoje mreže, z nadaljevanjem aktivnosti na vseh ključnih razvojnih projektih, pri katerih izstopa seveda projekt gradnje logistično-distribucijskega centra v Ljubljani. Uprava in vse odgovorne osebe za pripravo potrebnih podlag za odločitve v zvezi s predvideno organizacijo, izborom tehnologije, optimiziranjem investicije ter pripravo dokumentacije za sprožitev formalnih postopkov za pridobitev vse potrebne dokumentacije, so tekli nemoteno in pospešeno, ne glede na vse izzive, ki jih je pred Skupino Mercator postavljala epidemija.

Poslovno leto 2020 sta zaznamovala tudi projekta predvidenega združevanja s Fortenova Group in projekt refinanciranja dolga Skupine Mercator. Uprava je pripravila vse potrebno za uspešno dokončanje postopkov prenosa in predvsem za refinanciranje obstoječe pogodbe o programu finančnih obveznosti Skupine Mercator.

Na koncu naj dodam, da je bilo leto 2020 izrazito zahtevno in je dodatno obremenilo vse zaposlene v Skupini Mercator. Brez posebnih naporov in truda vseh zaposlenih ter aktivnega socialnega dialoga o najpomembnejših ukrepih znotraj Skupine, bi bilo bistveno težje ali skoraj nemogoče izpolnjevati vse odgovornosti, ki smo jih določili kot prioritete Skupine Mercator v času epidemije. Epidemija je spremenila razmerja in strukturo marsičesa. In prav pravočasno

prilagajanje je ključ uspeha za nadaljnje poslovanje. Tudi v prihodnje bo imela Skupina Mercator jasno strategijo in vizijo, določene dejavnike uspeha, predvsem pa stabilnega lastnika, ki bo zagotavljal dolgoročni razvoj Skupine Mercator. V Skupini Mercator smo v preteklih letih dokazali, da znamo upravljati s spremembami in da razumemo prihodnost trgovine. In prav to nam daje odlične temelje za prihodnjo uspešnost Skupine Mercator.

Predsednik uprave družbe Poslovni sistemi Mercator, d. d.

mag. Tomislav Čizmić

Ljubljana, 26. 4. 2021

Poročilo nadzornega sveta

Poslovanje družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., kot obvladujoče družbe Skupine Mercator je v letu 2020 v skladu z zakonskimi predpisi in s statutom družbe nadziral nadzorni svet, ki se je sestel osemkrat v okviru rednih sej, izvedene pa so bile tudi tri korespondenčne seje.

Nadzorni svet so na dan 31. 12. 2020 kot predstavniki kapitala sestavljali mag. Sergei Volk, Miodrag Borojević, Paul Michael Foley, mag. Fabris Peruško, dr. Matej Lahovnik, Ivica Mudrinić, kot predstavniki delavcev pa Vesna Stojanović, Jože Lavrenčič in Veljko Tatić.

V nadzornem svetu med letom ni prišlo do nobenih sprememb.

Pomembnejši sklepi nadzornega sveta

Nadzorni svet je v letu 2020 obravnaval naslednje teme in sprejel naslednje pomembnejše sklepe:

- obravnaval in sprejel je Letno poročilo Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., za leto 2019 ter potrdil poročilo nadzornega sveta o preveritvi Letnega poročila za leto 2019;
- seznanil se je s celovito informacijo glede postopka refinanciranja, likvidnosti ter finančnih zavez;
- seznanil se je s Poročilom o vseh poslih, sklenjenih z večinskim lastnikom, družbo Agrokor, d. d., in z njo povezanimi družbami, za obdobja od 1. 11. 2019 do 31. 1. 2020, od 1. 2. 2020 do 30. 4. 2020, od 1. 5. 2020 do 31. 7. 2020 ter od 1. 8. 2020 do 31. 10. 2020;
- potrdil je dnevni red 27. skupščine delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.;
- seznanil se je z rezultati poslovanja Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., v obdobjih 1-3 2020, 1-6 2020 in 1-9 2020;
- seznanil se je s poročilom o delu notranje revizije v letu 2019, sprejel Letni načrt notranje revizije v letu 2020 in temeljno listino notranje revizije;
- seznanil se je z informacijami o projektu izgradnje logistično distribucijskega centra v Sloveniji ter različnimi možnostmi financiranja;
- seznanil se je z informacijami o refinanciranju dolga Skupine Mercator;
- soglašal je z dokapitalizacijo družbe M-Energija, d. o. o. in družbe Mercator-S, d. o. o.;
- soglašal je s petletno strategijo Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., ter gospodarskim načrtom za leto 2021.

Delovanje revizijske komisije

Revizijska komisija je na dan 31. 12. 2020 delovala v naslednji sestavi: Miodrag Borojević (predsednik revizijske komisije od 6. 6. 2019), dr. Matej Lahovnik (član revizijske komisije) in mag. Aleksander Igljučar (član revizijske komisije ter neodvisni strokovnjak za računovodstvo in revizijo).

Revizijska komisija se je v letu 2020 sestala desetkrat, od tega na osmih rednih sejah in dveh korespondenčnih sejah, na katerih je obravnavala:

- poročilo o delu notranje revizije v obdobju 1-12 2019;
- načrt dela notranje revizije za leto 2020;
- poročilo zunanje revizije o poteku in izsledkih revizije Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., za leto 2019;
- Letno poročilo Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., za leto 2019;
- četrletna poročila o poslovanju Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., v letu 2020;
- pregled upravljanja s tveganji v Skupini Mercator;
- petletno strategijo Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in gospodarski načrt za leto 2021;
- poročilo zunanje revizije o pripravi dela za revizijo za leto 2020.

Delovanje kadrovske komisije

Kadrovska komisija nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je na dan 31. 12. 2020 delovala v naslednji sestavi: dr. Matej Lahovnik (predsednik), Ivica Mudrinić (član), Vesna Stojanović (članica) in Paul M. Foley (član od 13. 3. 2020 dalje). Kadrovska komisija se je v letu 2020 sestala štirikrat.

Delovanje komisije za strategijo in finance

Komisija za strategijo in finance nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je na dan 31. 12. 2020 delovala v sestavi: Paul Michael Foley (predsednik), dr. Matej Lahovnik (član), mag. Sergei Volk (član), Miodrag Borojević (član), Ivica Mudrinić (član) in Fabris Peruško (član od 13. 3. 2020 dalje). Komisija se je v letu 2020 sestala šestkrat.

Polletno in letno poročilo za leto 2020

Z nerevidiranim polletnim poročilom Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., za obdobje 1–6 2020 se je nadzorni svet seznanil na korespondenčni seji dne 23. 9. 2020. Nerevidirano polletno poročilo je družba objavila v skladu z zakonskimi določbami in Pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

Na redni seji dne 22. 4. 2021 je nadzorni svet obravnaval osnutek konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov za leto, ki se je končalo 31. decembra 2020, in so predmet revizije letnega poročila za leto 2020, ki bo v luči dogodkov načrtovanih dne 23. 4. 2021 (opisanih v pojasnilu 2 in 31 v Računovodskem delu Letnega poročila) revidirano s strani revizijske družbe PricewaterhouseCoopers, d. o. o., Slovenija, in se v sklopu sprejemanja letnega poročila seznanil z Izjavo o upravljanju. Osnutek letnega poročila je predhodno na svoji seji, ki je potekala 21. 4. 2021, obravnavala revizijska komisija družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Seji revizijske komisije je prisostvoval pooblaščen revizor, ki je revizijski komisiji posredoval vsa želená dodatna pojasnila. Nadzorni svet se je seznanil in preveril Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami ter izjavo, ki jo je v okviru tega poročila pripravilo poslovodstvo družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Na izjavo poslovodstva nadzorni svet ni imel pripomb. Nadzorni svet se je prav tako seznanil s Poročilom neodvisnega revizorja o omejenem zagotovitlu, s katerim revizor podaja sklep, da so podatki, navedeni v Poročilu o razmerjih s povezanimi družbami, v vseh pomembnih pogledih točni in resnični.

Nadzorni svet na predloženi osnutek Letnega poročila Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., za leto 2020 ni imel pripomb in ga je soglasno potrdil na svoji seji dne 22. 4. 2021.

Skupina Mercator je v letu 2020 realizirala 156.710 tisoč EUR čiste izgube, kar je predvsem posledica prevrednotenja nepremičnih v lasti Skupine Mercator v višini 128 milijonov EUR.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je v letu 2020 realizirala izgubo v višini 55.420 tisoč EUR. Družba predlaga, da bilančna izguba v višini 55.420 tisoč EUR ostane nepokrita.

Poročilo nadzornega sveta je nadzorni svet izdelal v skladu z določbami 282. člena Zakona o gospodarskih družbah in je namenjeno skupščini delničarjev.

Namestnik predsednika nadzornega sveta
Poslovni sistem Mercator, d. d.
dr. Lahovnik Matej

Ljubljana, 22. 4. 2021

1,7 MIO

aktivnih kartičarjev
programov zvestobe

181 MIO EUR

plačanih davkov, prispevkov
in ostalih dajatev

1.005 maloprodajnih

169 franšiznih trgovin

26

novih
maloprodajnih
enot

163 MIO EUR

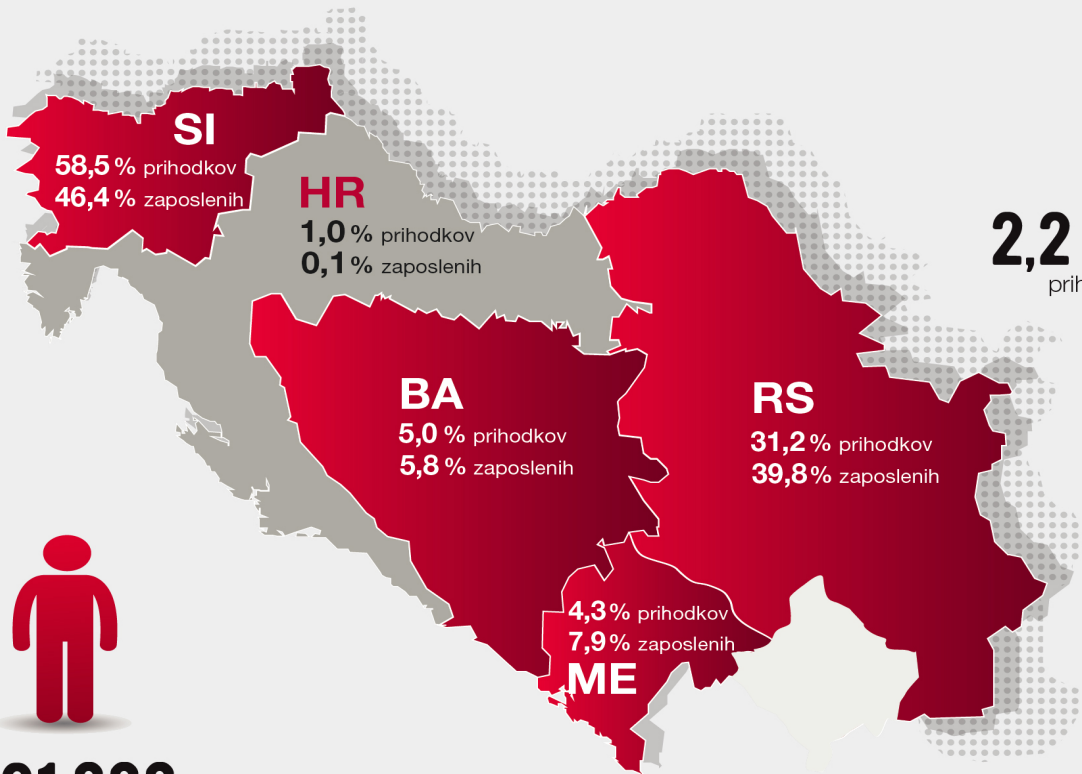
ustvarjene normalizirane EBITDA
v letu 2020

za **47 MIO EUR**

zmanjšanje celotnih finančnih
obveznosti v letu 2020

Mercator

2,2 MRD EUR

pridobitkov od prodaje

~ **21.000**
zaposlenih

Ključni podatki o poslovanju

Skupine Mercator

		Skupina Mercator		
		2020	2019**	Sprememba 2020/2019
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	(v 000 EUR)			
	Prihodki od prodaje in najemnin ^{1,2,Δ}	2.170.018	2.136.707	1,6 %
	Prihodki od prodaje trgovine na drobno ^Δ	1.756.844	1.693.485	3,7 %
	Čisti poslovni izid poslovnega leta [*]	(156.710)	4.666	— %
EBITDA normalizirana ^{2,3,Δ}		162.755	170.422	(4,5)%
IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA	(v 000 EUR)			
	Bilančna vsota na dan 31. 12.	1.791.483	2.003.869	(10,6)%
	Kapital na dan 31. 12.	292.046	438.974	(33,5)%
	Neto finančni dolg na dan 31. 12. ^Δ	848.068	895.244	(5,3)%
Neto finančni dolg na dan 31. 12. (brez vpliva MSRP 16 Najemi)		547.842	582.942	(6,0)%
DENARNI TOKOVI	(v 000 EUR)			
	Neto finančni dolg/kapital na dan 31. 12. ^Δ	2,9	2,0	42,4 %
	Neto finančni dolg/EBITDA normalizirano ^{4,Δ}	5,2 x	5,3 x	(0,8)%
	(v %)			
EBITDA normalizirana / prihodki od prodaje in najemnin ^Δ		7,5	8,0	(47,6)%
OSTALI KAZALNIKI (NALOŽBE, ZAPOSLENI, PRODUKTIVNOST, DODANA VREDNOST in DELNICA)	Naložbe v osnovna sredstva ^Δ (v 000 EUR)	41.836	29.905	39,9 %
	Število zaposlenih na dan 31. 12.	20.960	19.963	5,0 %
	Število zaposlenih iz ur	18.529	18.396	0,7 %
	Produktivnost na zaposlenega v dejavnosti trgovine na drobno ^Δ (v 000 EUR)	124,5	121,1	2,8 %
	Dodana vrednost na zaposlenega v dejavnosti trgovine na drobno ^Δ (v 000 EUR)	29,7	28,1	5,8 %
	Tržna cena delnice na dan 31. 12. (v EUR)	17,1	19,0	(10,0)%
	Tržna kapitalizacija na dan 31. 12. (v 000 EUR)	104.155	115.728	(10,0)%
Število družb v Skupini Mercator na dan 31. 12.		11	16	(31,3)%

* Na poslovanje v letu 2020 so vplivali enkratni poslovni dogodki v višini 161,4 milijona EUR predvsem iz naslova prevrednotenja osnovnih sredstev. **Poslovni izid obračunskega obdobja brez vpliva enkratnih poslovnih dogodkov je v letu 2020 znašal 4,7 milijona EUR.**

** Podatki za leto 2019 so zaradi primerljivosti prilagojeni na metodologijo, ki je uporabljena v letu 2020.

¹ Podatki za leto 2019 so prilagojeni in vključujejo samo neto maržo ustvarjeno na podlagi pogodb iz naslova tranzitnega prometa.

² Podatki za leto 2019 so prilagojeni za prerazvrstitev dela danih cassascontov iz finančnega v poslovni del izkaza poslovnega izida.

³ EBITDA normalizirana brez vpliva MSRP 16 Najemi v letu 2020 znaša 97.829 tisoč EUR, v letu 2019 pa 102.840 tisoč EUR. Razlog znižanja EBITDA normalizirane je izrazit upad turistične dejavnosti v Črni gori zaradi epidemije COVID-19 in vpliv ukrepov s strani države (zapiranje neživiljskih trgovin, Horeca itd.)

⁴ Neto finančni dolg/EBITDA normalizirano brez vpliva MSRP 16 Najemi na dan 31. 12. 2020 znaša 5,6 x, na dan 31. 12. 2019 pa 5,7 x.

^Δ Alternativna merila so podrobneje predstavljena pod poglavjem Alternativna merila uspešnosti poslovanja (APM).

Strategija poslovanja

VIZIJA

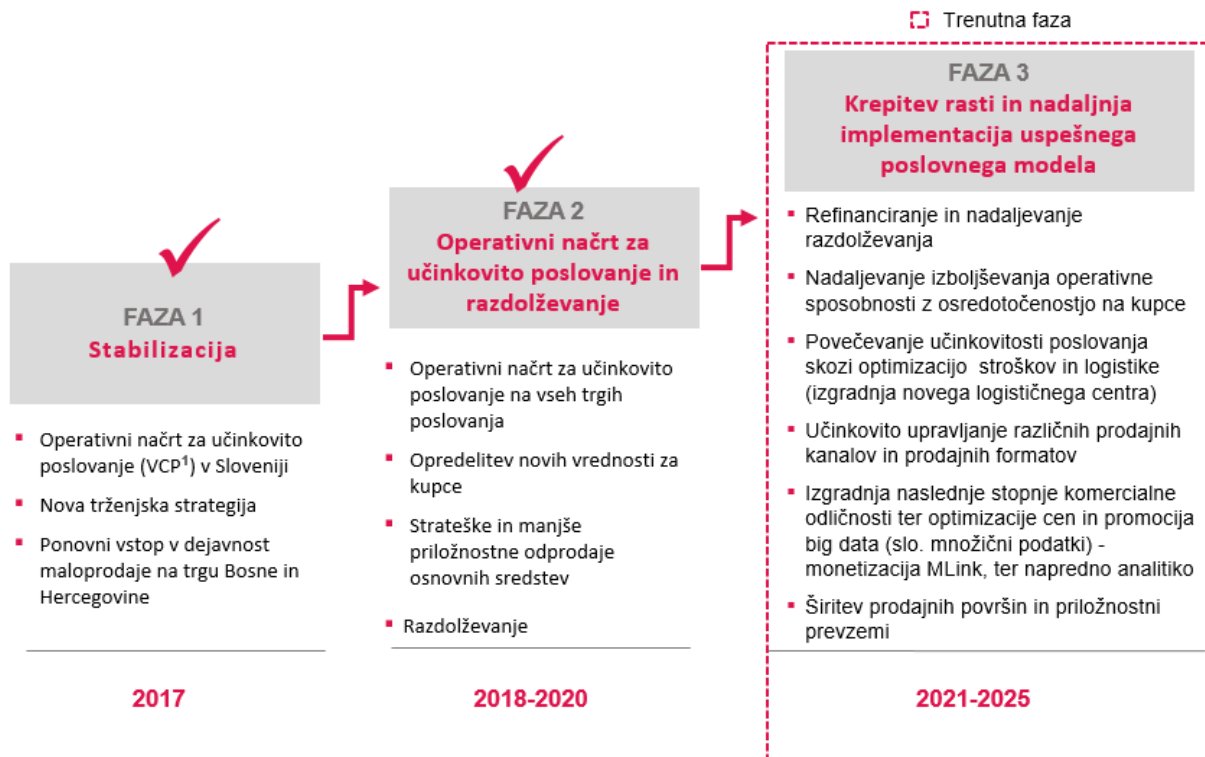
Mercator kot najboljši lokalni trgovec nudi najsodobnejše koncepte trgovine na vseh trgih delovanja.

POSLANSTVO

Mercator bo prihodnjo rast temeljil na učinkovitih poslovnih modelih, ki vključujejo kupcem privlačno ponudbo, dolgoročna partnerstva z lokalnimi in regionalnimi dobavitelji, nove koncepte trgovine ter operativno in stroškovno učinkovitost na vseh področjih svojega poslovanja.

STRATEGIJA

Skupina Mercator je konec leta 2020 prenovila dolgoročno strategijo in jo dosledno začela izvajati skozi vse ključne procese v Skupini Mercator. Strategija je bila pripravljena za obdobje do leta 2025.

¹ VCP (ang. Value Creation Plan)

Operativni načrt za učinkovito poslovanje

Operativni načrt za učinkovito poslovanje (ang. Value Creation Plan - VCP) se je v letu 2020 izvajal na vseh trgih poslovanja Skupine Mercator in je zajemal 127 iniciativ², od tega 60 v Sloveniji, 28 v Srbiji, 18 v Bosni in Hercegovini, 16 v Črni gori ter 5 na Hrvaškem. Doseganje iniciativ smo striktno spremljali in v primeru odstopanj pripravili korektivne ukrepe. V marcu so bile na vseh trgih poslovanja prepoznane nove iniciative vezane na razglašeno COVID-19 pandemijo z več kot 500 aktivnostmi na vseh trgih poslovanja Skupine Mercator. V mesecu juniju smo ponovno poostriili nekatere ukrepe in preventivno pripravili plan odziva v primeru pojava drugega vala COVID-19. Situacijo vezano na COVID-19 podrobno spremljamo, pri čemer ukrepe stalno prilagajamo potrebam, glede na spreminjanje epidemioloških razmer, na vsakem trgu posebej.

Aktivnosti za izvedbo operativnega načrta za učinkovito poslovanje z glavnim ciljem povečevanja prostega denarnega toka:

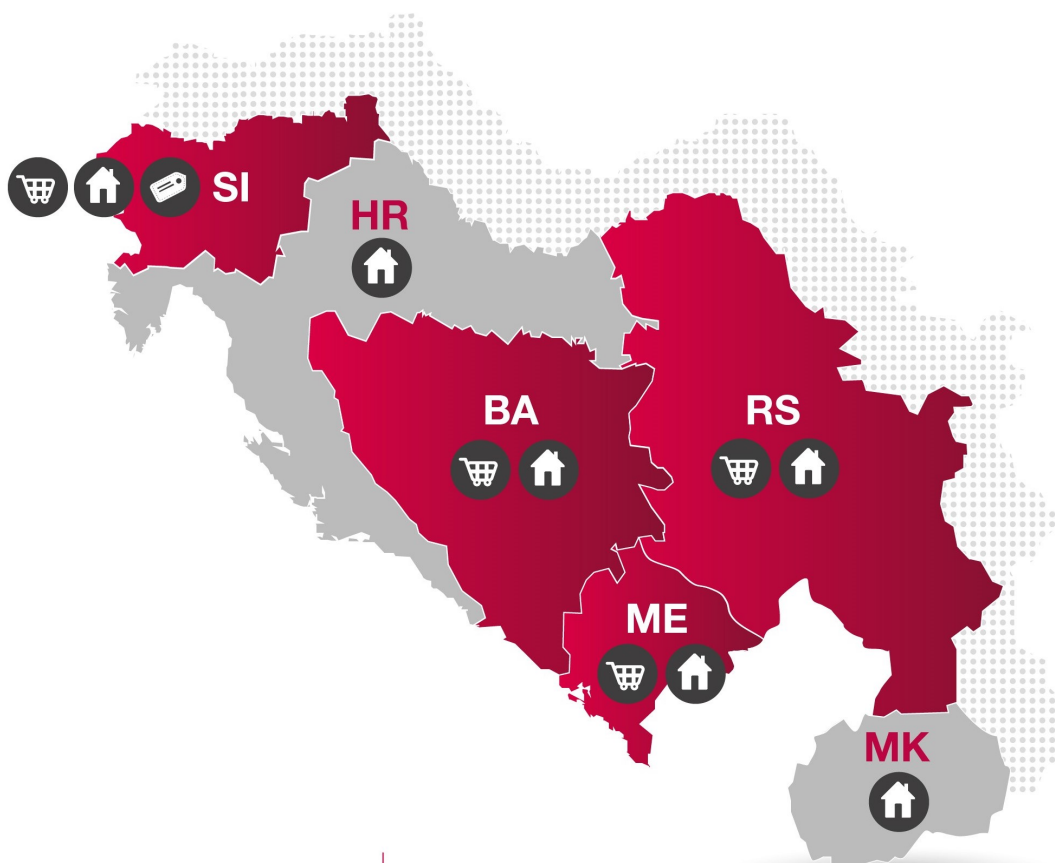

² Inicijativa je skupek samostojnih aktivnosti in/ali medsebojno povezanih skupin aktivnosti, ki so skrbno planirane za dosego določenega ključnega cilja (ali imajo vpliv na več ključnih ciljev) in imajo jasno opredeljeno odgovorno osebo in čas izvedbe.

Predstavitev in organiziranost

Skupina Mercator je ena največjih gospodarskih skupin v Sloveniji ter v celotni regiji Jugovzhodne Evrope. Obvladujoča družba Skupine Mercator je družba Poslovni sistem Mercator, d. d., s sedežem v Sloveniji.

Sestava Skupine Mercator na dan 31. 12. 2020

Slovenija
 Poslovni sistem Mercator, d.d.

 Mercator - Velpro, d.o.o.
(100,0 %)*

 Mercator IP, d.o.o.
(100,0 %)

 Mercator - Emba, d.d.
(100,0 %)

 M - Energija, d.o.o.
(100,0 %)

Srbija
 Mercator - S, d.o.o.
(100,0 %)

Črna gora
 Mercator - CG, d.o.o.
(100,0 %)

Bosna in Hercegovina
 Mercator - BH, d.o.o.
(100,0 %)

 M - BL, d.o.o.
(100,0 %)*

Hrvaška
 Mercator - H, d.o.o.
(99,8 %)

Severna Makedonija
 Mercator Makedonija, d.o.o.e.l
(100,0 %)*

 Mercator trgovina

 Mercator nepremičnine

 Druge poslovne dejavnosti

* Družba ne izvaja poslovne dejavnosti.

Podružnice: Družbe Skupine Mercator na dan 31. 12. 2020 niso imele podružnic.

Druge organizacije: Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je ustanoviteljica Ustanove Humanitarne fundacije Mercator, ki je namenjena humanitarni pomoči Mercatorjevim zaposlenim. Družba Mercator - S, d. o. o., je ustanoviteljica Fundacije solidarnosti Mercator v Srbiji, družba Mercator - CG, d. o. o., Fundacije solidarnosti Mercator v Črni gori in družba Mercator - BH, d. o. o., Fundacije solidarnosti Mercator v Bosni in Hercegovini. Vse tri fundacije v tujini so namenjene solidarni pomoči socialno ogroženim sodelavcem v posameznih družbah.

Predstavitev matične družbe Skupine Mercator

Naziv družbe	Poslovni sistem Mercator, d. d.
Sedež družbe	Dunajska cesta 107, 1113 Ljubljana
Dejavnost	Trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah pretežno z živili (G 47.110)
Matična številka	5300231
Davčna številka	SI45884595
LEI (ang. Legal entity Identifier)	549300X47J0FW574JN34
Osnovni kapital družbe na dan 31. 12. 2020	254.175.051,39 EUR
Število izdanih in vplačanih delnic na dan 31. 12. 2020	6.090.943
Kotacija delnic	Ljubljanska borza, d. d., borzna kotacija, prva kotacija, oznaka MELR

Kontakt

Telefon (01) 560 10 00

Facebook www.facebook.com/mercator

E-naslov info@mercator.si

Twitter www.twitter.com/mercator_sl

Spletna stran www.mercatorgroup.si

LinkedIn www.linkedin.com/company/335027

Instagram [@mercatorslovenija](https://www.instagram.com/mercatorslovenija)

Youtube www.youtube.com/user/mercatorslo

Organiziranost matične družbe Skupine Mercator na 31. 12. 2020

Uprava zastopa in predstavlja družbo, pri čemer posle vodi samostojno in na lastno odgovornost. Uprava družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je bila na dan 31. 12. 2020 sestavljena iz štirih članov, in sicer predsednika uprave, dveh članov in izrednega člana.

Tomislav Čizmić
predsednik uprave
Delovno področje:
vodenje družbe
Poslovni sistem Mercator, d. d.
in Skupine Mercator

Draga Cukjati
članica uprave
Delovno področje:
finance, računovodstvo
in informatika

Igor Mamuza
član uprave
Delovno področje:
Mercator trgovina Slovenija

Gregor Planteu
izredni član uprave
Delovno področje:
delovno področje je skladno
z Zakonom o pogojih imenovanja
izrednega člana uprave v družbah
sistemskega pomena za Republiko
Slovenijo

Dejavnosti poslovanja

Program izdelkov vsakdanje potrošnje

Osnovna dejavnost poslovanja Skupine Mercator je trgovina na drobno z izdelki vsakdanje rabe v gosto razvejani maloprodajni mreži v **Sloveniji, Srbiji, Črni gori** ter **Bosni in Hercegovini**.

Stremimo k najširši ponudbi lokalnih, nacionalnih in regionalnih blagovnih znamk

V letu 2020 smo nadaljevali s projektom »**Moje znamke**«, s katerim izpostavljamo najbolj cenjene domače blagovne znamke in njihove dobavitelje. Dolgoročna strateška platforma za skupen razvoj v regiji omogoča skupne marketinške aktivnosti, najširšo ponudbo lokalnih blagovnih znamk in razvoj posebne ponudbe za kupca. Izdelki V kampanjo je vključenih že več kot 5.960 izdelkov in 240 dobaviteljev.

Ker želimo potrošnikom ponuditi kar si želijo in potrebujejo, in ker večina kupcev želi domače izdelke, ki jih poznajo ter zaupajo smo v letu 2020 nadgradili širok prodajni asortiman v okviru projekta »**Radi imamo domače**« in »**Ukusi moga kraja**«. S tem sledimo načrtani viziji biti najboljši lokalni trgovec na vseh trgih delovanja. V kampanjo je na vseh trgih poslovanja vključenih več kot 220 lokalnih dobaviteljev ter 2.300 vrst artiklov. Letno prodamo 1,1 mrd blaga od lokalnih in regionalnih dobaviteljev, kar je 61,5 % celotne prodaje Skupine Mercator v trgovini na drobno.

Spletna trgovina postaja eden ključnih stebrov poslovne strategije

Mercatorjeva spletna trgovina, ki uspešno deluje že več kot 22 let, postaja ključni del Mercatorjeve digitalne preobrazbe, katere cilj je Mercatorjeva vseprisotnost ali omnichannel pristop, saj želimo biti prva izbira kupcev kjer koli in kadar koli to želijo. V letošnjem letu je bila posebej pomembna ponudba tehničnih izdelkov v **spletni trgovini M Tehnika**, saj so bili tehnični izdelki začasno umaknjeni iz prodaje v fizičnih trgovinah, trgovine s tehničnimi izdelki pa so bile dlje časa zaprte.

V večini primerov je dostava market izdelkov možna že naslednji dan po naročilu, uvedli pa smo dostavo tudi ob nedeljah, medtem ko je prevzem na prevzemnih točkah možen že v roku 4 ur od naročila do zasedenosti terminov. Za pomoč kupcem v spletni trgovini deluje tudi posebna telefonska številka 080 2081, saj le Mercator nakupljeno v spletni trgovini lahko dostavlja po vsej Sloveniji, na več kot 98% naslovov. Vse več kupcev zdaj izkorišča številne prednosti Mercator spletne trgovine tudi za običajne tedenske nakupe, večja frekvenca nakupov pa dokazuje zaupanje kupcev Mercatorju tudi prek spleta.

Spreminjajočemu se življenjsku stilu sledimo z razvojem novega asortimana

V skladu s potrebami in spreminjajočim se življenjskim stilom potrošnikov smo razvili lastno ponudbo izdelkov linije priročne ponudbe Minute, Bio Zone in Free Zone. Mercator ima v svojem asortimanu že 49 lastnih blagovnih znamk z več kot 3.000 izdelki. Poseben poudarek dajemo razvoju znamk, ki pomenijo diferenciacijo za kupca in sledijo njegovemu življenjskemu stilu. Na področju priročne ponudbe se je v letu 2020 nadaljeval razvoj ponudbe Minute »to-go« (slo. za s seboj). Gre za sendviče, solate in druge, tudi inovativne jedi, ki so pripravljane za takojšnjo konzumacijo. Zanje smo v začetku leta pripravili obsežno komunikacijsko kampanjo. Te jedi so v ponudbi naše znamke Minute predstavljale že skoraj 30 % prodaje linije, ki ima skupno 320 izdelkov, od tega 70 izdelkov »to-go«. Z vidika sledenja trendom je pomembna tudi linija ekološko pridelanih izdelkov Bio Zone, ki sledi življenjskemu stilu dobrega počutja in zdravega prehranjevanja. Tudi za to linijo smo v začetku leta pripravili obsežno komunikacijsko kampanjo, ki je izpostavila predvsem sveže sadje in zelenjavo, pomemben del izbire za kupce bio izdelkov. Tudi to linijo stalno dopolnjujemo z novimi izdelki, danes jih je skupno že 213. Zaradi vse večjih potreb kupcev po prehrani brez glutena, smo razvili lastno linijo izdelkov brez glutena Free Zone, ki danes šteje 17 izdelkov.

Svojo ponudbo smo v letu 2020 obogatili glede na tedanje razmere, ki jih je krojila predvsem korona kriza. Takoj ob izbruhu krize smo se pri ponudbi Minute osredotočili na večja družinska pakiranja že pripravljenih jedi, ki jih pred uživanjem samo pogrejemo, zato da bi ljudi razbremenili pri pripravi obrokov doma. Poleg tega smo se s ponudbo teh jedi preusmerili s kupca B2C - Business to consumer (slo. poslovanje s potrošnikom) tudi na kupce B2B - Business to business (slo. poslovanje med podjetjem) in pripravili predstavitvene materiale s ceniki za prodajo jedi barom in večjim odjemalcem ter za prodajo z dostavo na dom ali v službo. Na območju Ljubljane smo ponudbo omogočili tudi preko spletne aplikacije Wolt.com. Ponudbo smo sredi leta nadgradili tudi z manjšimi porcijskimi pakiranjmi že pripravljenih jedi. Glede na razmere smo v ponudbo izdelkov trgovskih znamk vključili tudi torte in druge izdelke za domače praznovanje.

V letu 2020 smo lansirali tudi prenovljeno linijo vode Mercator, nove čokoladice Finesse ter linijo pakiranega mesa Mercator, ki je pomagala povečati prodajo celotnega segmenta svežega pakiranega mesa. Linijo smo lansirali oktobra 2020, do konca leta pa se je skupni indeks NPV (Neto prodajne vrednosti) na letni ravni za izdelke rdečega mesa trgovske znamke povzpел na 121, pri čemer se je indeks za to vrsto mesa v Mercatorju povzpел na 107, za piščančje meso trgovske znamke na 118, skupno za meso pa na 103. Tudi liniji sladoledov Gelatissimo smo v letu 2020 dodali nove okuse, ki jih je zdaj 31.

Mercator nepremičnine

V Skupini Mercator predstavljajo nepremičnine ločeno poslovno področje, saj lastništvo velikega obsega nepremičnin zahteva posebno obravnavo tako z vidika skrbi za okolje in energetske učinkovitosti kot z vidika ostalih izboljšav. Znotraj področja nepremičnin skrbimo za optimalno upravljanje objektov in najemnikov, razvoj maloprodajne mreže in povečanje privlačnosti svojih nakupovalnih centrov. Skupina Mercator ima v lasti zgradbe v vrednosti 1 mrd EUR (zgradbe za lastno dejavnost in naložbene nepremičnine ter zemljišča).

Mercator veleprodaja

Za leto 2020 si je IP Veleprodaja zastavilo ambiciozne cilje, ki so bili opredeljeni tudi v aktivnostih VCP iniciativ. Kljub epidemiji, ki je od marca dalje negativno vplivala predvsem na segment HoReCa in Javna naročila, smo izpad nadomestili s povečano realizacijo na ostalih segmentih (franšize in trgovci). Na področju Agroopreme in Tranzita smo z dobro pripravljenimi aktivnostmi za zmanjševanje tveganja tekom leta, izpade prometa na programu Agro nadomestili s tranzitnimi posli. S skrbnim upravljanjem razlike v ceni in nadzorom stroškov smo presegli lanski EBITDA za skoraj 3 %.

Program izdelkov za dom

V maloprodajnih enotah M Tehnika po vsej Sloveniji ponujamo izdelke za dom in urejanje okolice z ugodnimi plačilnimi pogoji. V ponudbo so vključeni gospodinjstvi aparati in bela tehnika, zabavna elektronika, orodja in pribori, oprema in stroji za gradbeništvo in urejanje vrta ter izdelki, ki ustvarjajo prijeten dom, ambient, kuhinje slovenskega porekla ter izdelki za urejeno okolico. Ponudbo klasičnih prodajalnih dopolnjuje tudi **spletna trgovina M Tehnika**, ki obsega več kot 17.000 izdelkov po ugodnih cenah v desetih blagovnih kategorijah vključno z gradnjo, z možnostjo plačila na obroke s Pika kartico in s storitvijo brezplačne dostave za vse nakupe nad 200 EUR. V preteklih letih je M Tehnika uspelo ohraniti položaj največjega prodajalca hišnih aparatov in povečati prepoznavnost na segmentih gradnje, urejanje vrta in prenove doma. S pristopom k dopolnitvi storitev želimo kupcem zagotoviti celovite rešitve za njihove potrebe pri gradnji, prenovi in opremljanju doma.

Prenovljeno je bilo 20 franšiznih enot in pridobili smo 4 nove franšizne enote. Po zaključeni implementaciji WMS - Warehouse Management Sistem (slo. sistem za upravljanje) je intenziviralo delo na projektu zmanjševanja neizdobjav. Uvedba WMS je poleg ostalih koristi, omogočila tudi pričetek upravljanja z asortimani ter makro in mikro pozicioniranjem blaga v C&C enotah. Pričeli smo tudi z razvojem projektov in orodij za povečanje prodaje in učinkovitosti (orodja za delo potnikov, orodja za delo operaterjev v klicnem centru, orodja za upravljanje razpisov v oddelku za javne razpise, vzpostavitev potrebnih baz podatkov v zalednih sistemih, celostna rešitev za upravljanje reklamacij, orodja za poslovno analitiko).

Storitvene dejavnosti ter proizvodnja

Pod okriljem Skupine Mercator delujeta tudi dve samostojni proizvodni družbi **Mercator - Emba, d. d.**, in **Mercator IP, d. o.** Proizvodni program podjetja Mercator - Emba, d. d., vključuje proizvodnjo kakavovih instant izdelkov, proizvodnjo desertnih prelivov, proizvodnjo izdelkov iz žitaric in pakiranje drugih proizvodov. Družba Mercator IP, d. o., pa kot storitvena in proizvodna družba deluje po sodobnem konceptu zaposlovanja invalidov, ki jim Skupina Mercator namenja še posebno skrb. Skupina Mercator svojim kupcem ponuja tudi druge storitvene dejavnosti, denimo samopostrežne bencinske servise **Maxen** in **gostinstvo**.

Pregled pomembnejših dogodkov

januar -
december 2020

Aktivnosti, povezane z izgradnjo novega logistično-distribucijskega centra v Sloveniji

Nadaljevali smo s projektiranjem koncepta tehnološke opreme za novi distribucijski center, kar je bila osnova za pripravo dokumentacije za razpis, na katerega smo povabili največje svetovne proizvajalce opreme za mehanizacijo in avtomatizacijo skladiščnih procesov. Interes za sodelovanje na tenderju je izkazalo 14 ponudnikov opreme.

Vzporedno z izborom ponudnika tehnološke opreme za distribucijski center smo pričeli sodelovanje z izbranimi projektanti za stavbo novega distribucijskega centra, s ciljem opredeliti arhitekturno in funkcionalno zasnovo stavbe, ki se bo najbolj prilagajala potrebam logističnih procesov. Končne rešitve tako tehnologije kot stavbe bodo osnova za začetek postopkov za pridobivanje gradbenega dovoljenja. Vsi procesi načrtovanja novega distribucijskega centra se odvijajo skladno s principi projektnega vodenja.

februar 2020

Dogodki, povezani z razglasitvijo epidemije

V začetku februarja je uprava Skupine Mercator odzvala na krizno situacijo in vzpostavila **krizno delovno skupino**, ki je dnevno analizirala in koordinirala **šest ključnih točk**: varnost zaposlenih, varnost kupcev, varna oskrbovalna veriga, upravljanje rasti prihodkov, družbena odgovornost in upravljanje z likvidnostjo. Analiziranih je bilo več scenarijev ter izvedena vrsta ukrepov za planiranje in uravnavanje likvidnosti, nabavnih tokov, stroškov in investicij. Podobni ukrepi so v veljavi tudi v drugih državah, kjer deluje Skupina Mercator.

junij 2020

Vrednotenje nepremičnin

V skladu z MSRP Skupina Mercator redno, vsaj vsake tri do pet let, ponovno oceni pošteno vrednost opredmetenih osnovnih sredstev po modelu prevrednotenja. Cenitev je bila nazadnje izvedena ob koncu leta 2017. 1. aprila 2020 je prišlo do pomembnih sprememb v premijah za državno tveganje (ang. country risk premium), kar je pomembno vplivalo na kapitalizacijske stopnje, ki jih je Skupina Mercator uporabila v zadnjih vrednotenjih s strani zunanega neodvisnega certificiranega ocenjevalca. Zato je Skupina Mercator konec junija 2020 analizirala ali obstajajo pomembni pokazatelji, ki bi lahko sprožili prevrednotenje poštene vrednosti sredstev. Pri ocenjevanju, ali obstajajo znaki za prevrednotenje poštene vrednosti, je vodstvo pregledalo zunanje vire informacij, kot so dogajanja na trgu (vključno s stopnjo donosa in spremembami na nepremičninskem trgu), kot to zahteva MSRP 13, ter povečano negotovost zaradi epidemije COVID-19.

Na dan 30. 6. 2020 je bilo tako izvedeno ponovno vrednotenje nepremičnin, kjer je bilo ugotovljeno, da se poštena vrednost osnovnih sredstev iz leta 2017 bistveno razlikuje. Prevrednotenje je bilo opravljeno v skladu z zahtevami MRS 16, pri čemer je vrednotenje 833 nepremičnin po vseh trgih poslovanja Skupine Mercator zahtevna naloga, Skupina Mercator pa je v smislu lastništva netipičen trgovec, saj trgovci običajno niso lastniki nepremičnin.

Na dan 30. 6. 2020 je bila opravljena cenitev nepremičnin, ki jo je opravil neodvisni pooblaščen cenilec nepremičnin.

Izračuni prevrednotenja nepremičnin so pokazali neto slabitev nepremičnin v višini 45,7 milijona o EUR, kar predstavlja 4,6% celotne vrednosti zemljišč, zgradb in naložbenih nepremičnin. Po prevrednotenju vrednost zemljišč, zgradb in naložbenih nepremičnin znaša 1 milijarda EUR. Prevrednotenje nepremičnin je vplivalo na povečanje kapitala (rezerve za pošteno vrednost) iz naslova krepitve vrednosti nepremičnin v višini 23,3 milijona EUR, medtem ko je neto slabitev vrednosti nepremičnin v višini 69,0 milijona EUR negativno vplivala na poslovni izid poslovanja Skupine Mercator.

avgust 2020

Virtualni sprehod po M Tehniki Črnuče

Z digitalizacijo prodajalne M Tehnika Črnuče smo omogočili virtualni sprehod po prodajalni in s tem potrošnikom olajšali odločitev za obisk in nakup. Za virtualni pristop smo se odločili zaradi spremenjenih razmer, ki potrošnikom omejujejo ali celo onemogočajo obisk trgovine.

avgust 2020

Prenovljen hipermarket Kranj Primskovo

Med poletjem smo popolnoma prenovili po prometu drugi najuspešnejši hipermarket. Ob otvoritvi 27. 8. 2020 smo za kupce pripravili privlačno nagradno igro, ki so jo podprli naši partnerji, kjer je glavno nagrado predstavljal popolnoma novi **Citroën C3**. Otvoritvena kampanja je dosegla vse prebivalce širše okolice Kranja. Hipermarket zajema kar 4.340 m² prodajne površine, med novostmi pa so kotichek za ročno rezanje pršuta, suši otok, ponudba posebne hrane za športnike Polleo, oddelek z mizami za kratek postanek med nakupovanjem, večji oddelki s pripravljeno hrano in moderna vinoteka. Kupci lahko uporabljajo tudi M sken in M sken Mobile, storitev, ki omogoča popolnoma samostojen nakup. Trgovina je tako zdaj še bolj prilagojena okusom in potrebam kupcev, ki v njej dnevno nakupujejo.

Dogodki, povezani z dogajanjem v Skupini Agrokor

avgust 2020

V avgustu 2020 je bilo objavljeno poročilo izrednega člana uprave, katerega imenovanje je predlagala Vlada Republike Slovenije, za obdobje 1. 5. 2020 do 31. 7. 2020, iz katerega je razvidno, da so vsi sklenjeni posli med družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., in družbo Agrokor, d. d., ter z njo povezanimi družbami ustrezali načelom vestnosti, gospodarnosti in verodostojnosti ter da družba pri nobenem poslu ni bila prikrajšana oziroma kakorkoli oškodovana.

september 2020

V septembru 2020 je Evropska komisija odobrila prenos Skupine Mercator z Agrokorja na Skupino Fortenova. Pridobljena so bila dovoljenja vseh pristojnih organov za varstvo konkurence, razen Srbije.

september 2020

Donacija smučarske opreme 22 skakalnim klubom

V septembru 2020 smo na prizorišču Pokala Cockta in Državnega prvenstva v smučarskih skokih in nordijski kombinaciji v Planici podelili **101 par smuči, 28 parov čevljev in 53 parov smučarskih vezi** predstavnikom 22 smučarsko-skakalnih klubov za nadaljnji razvoj skakalnega podmladka.

oktober 2020

Izbris petih družb iz sodnega registra

V mesecu oktobru 2020 je Okrožno sodišče v Ljubljani iz sodnega registra izbrisalo pet družb Skupine Mercator. 6. oktobra 2020 so bile izbrisane družba Mercator Maxi, gostinstvo in storitve, d. o. o., Platinum A, upravljanje z nepremičninami, d. o. o., in Platinum B, upravljanje z nepremičninami, d. o. o.

Družbi Platinum C, upravljanje z nepremičninami, d. o. o. in Platinum D, upravljanje z nepremičninami, d. o. o. sta bili izbrisani 14. oktobra 2020. Omenjene družbe niso izvajale poslovnih dejavnosti.

november 2020

Prenovljen Cash&Carry v Škofji Loki

Veleprodajna enota v Škofji Loki je dočkala delno prenovo, kjer smo v zunanjem delu uredili odvodnjavanje meteornih vod, preplastili parkirišče ter prostor pod enoto in uredili ter zamrežili prostor za embalažo. Sočasno smo v notranjem delu namestili dodatni regal, ki bo omogočal boljše pozicioniranje pijač. Ključna pridobitev pa je razmejitev odpremnega in dostavnega dela, saj smo s tem poenostavili in uredili proces pretoka blaga.

november 2020 Zaprtje prodajaln M Tehnike

V novembru so prodajalne M Tehnike skladno z vladnim odlokom zaprle svoja vrata. Na situacijo smo se zaradi hitrih reakcij in vizije sodelavcev na izziv hitro odzvali in pričeli s ponujanjem izdelkov preko drugih kanalov prodaje. Za kupce smo ostali dosegljivi v vseh prodajalnah, tako preko elektronske pošte kot po telefonu. Omogočamo jim hitre nakupe preko **spletne trgovine**, nakupe na daljavo za fizične osebe in nakupe za pravne osebe. Pred poslovalnice smo namestili zvonce, da lahko kupci pokličejo prodajalce za pomoč pri nakupu prek predračuna ali odgovorijo na druga vprašanja.

november 2020 MTikTok Akademija

Na hitro rastočem družbenem omrežju TikTok smo v Mercatorju kot prvi med trgovci ustanovili prvo TikTok Akademijo za vse nadobudne mlade ustvarjalce. Naša MTikTok Akademija pa je že zaživela, saj so že prispele prve prijave tekmovalcev. V Mercatorju želimo z MTikTok Akademijo ustvariti skupnost mladih ustvarjalcev, ki se bodo lahko razvili v **TikTok zvezde**. Veseli nas, da s projektom podpiramo tako mlade ustvarjalce kot že uveljavljene slovenske glasbenike.

Mladim bomo pod vodstvom mentorjev omogočili razvijanje kreativnosti, delo s TikTok vplivneži in pridobivanje prvih delovnih izkušenj skozi ustvarjanje video vsebin. Najboljše vsebine bomo denarno nagradili. Tekmovalci se bodo učili od poznanih slovenskih TikTok vplivnežev: Žige Kukoviča, Roberta Kladnika in Maksa Levstka. Za glasbo pa bodo poskrbeli slovenski glasbeniki **Challe Salle** in **MRFY**.

november 2020 Test Zveze potrošnikov Slovenije

V Mercatorju smo ponosni, da je na testu Zveze potrošnikov Slovenije (v nadaljevanju: ZPS) med tremi vzorci delikatesnih francoskih solat različnih trgovskih znamk zmagala prav **naša francoska solata Minute**. ZPS je na testu preverila kemijske lastnosti, izvedla nekatere mikrobiološke preiskave, preverila prisotnost aditivov in arom ter senzorično kakovost. Pri končni oceni so upoštevali še skladnosti označbe na embalaži. Za zmagovalno francosko solato so potrdili, da ne vsebuje konzervansov.

Zmagovalni izdelek izdeluje **Mercatorjevo invalidsko podjetje**. S tovrstnimi priznanji dokazujejo, da s svežino in skrbno izbranimi sestavinami lahko zadovoljijo kulinarične okuse še tako zahtevnih kupcev, predvsem pa so zvesti tradicionalnim postopkom izdelave.

december 2020 Šolo za promotorje zdravja uspešno zaključilo 54 sodelavcev

V decembru je Šolo za promotorje zdravja zaključila četrta generacija udeležencev, tako imamo v Mercatorju že kar **157 promotorjev zdravja** z vseh področij.

december 2020 Vrednotenje nepremičnin

Enako kot na dan 30. 6. 2020, je bila na dan 31. 12. 2020 opravljena cenitev nepremičnin, ki jo je opravil neodvisni pooblaščen cenilec nepremičnin. Izračuni prevrednotenja nepremičnin so pokazali neto slabitev nepremičnin v višini 71,3 milijona o EUR, kar predstavlja 7,1 % celotne vrednosti zemljišč, zgradb in naložbenih nepremičnin. Po prevrednotenju vrednost zemljišč, zgradb in naložbenih nepremičnin znaša 0,9 milijarde EUR. Prevrednotenje nepremičnin je vplivalo na zmanjšanje kapitala (rezerve za pošteno vrednost) iz naslova slabitev vrednosti nepremičnin v višini 12,3 milijona EUR, medtem ko je neto slabitev vrednosti nepremičnin v višini 59,0 milijona EUR negativno vplivala na poslovni izid poslovanja Skupine Mercator.

Dogodki po zaključku obdobja

Poslovni sistem Mercator, d. d. je po odkupu poslovnega deleža od Republike Hrvaške in poslovnega deleža od Jane Vujnović na dan 1. 3. 2021 postal **100 % in s tem edini lastnik oz. družbenik odvisne družbe Mercator-H, d. o. o.**

msoseska.tv predstavlja enega naših **najpomembnejših projektov v letu 2021** in z njim znova dokazujemo, kar smo že tolikokrat dokazali: Mercator kot največji in najboljši med trgovci ustvarja trende in narekuje smernice prihodnosti. Na msoseska.tv. nizamo vsebine o aktivnem preživljanju prostega časa, spodbujmo raznolik življenjski slog, rušimo tabuje o

veganstvu, ponujamo ideje za okusna kosila in romantične večerje, vabimo k ustvarjanju najboljših sladic, obenem pa tudi odstiramo skrivnosti gospodinj ter navdušencev nad tehnologijo, kulturo in glasbo. Gre za spletno vsebinsko platformo z živimi video vsebinami, do katerih lahko brezplačno dostopajo prav vsi sosede. Vsebine »mesta« so na voljo na različnih Mercatorjevih družbenih omrežjih: spletnem mestu **www.msoseska.tv**, **Facebooku**, **Instagramu**, **TikToku**, **YouTubu** in **Pinterestu**.

ATVP Srbija - dne 5. marca 2021 je Fortenova Group pridobila dovoljenje agencije za varstvo konkurence v Srbiji, kar je odprlo pot za **prenos Mercatorja na Fortenova Group**.

Poslovni sistem Mercator, d. d., je prejel obvestilo s strani družbe Sberbank in družbe Fortenova Group TopCo s katerim ga obveščata, da sta omenjeni družbi 12. marca 2021 **sklenili pogodbo o prodajni opciji v zvezi z delnicami družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.** V skladu z opcijsko pogodbo je družba Fortenova Group TopCo družbi Sberbank zagotovila prodajno opcijo (put option), ki Sberbank daje pravico, da od Fortenova Group TopCo zahteva, da slednja za ustrezno nadomestilo od Sberbank pridobi največ 1.128.803 navadnih imenskih kosovnih delnic z oznako MELR, ki predstavljajo 18,53 % delež v osnovnem kapitalu družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Konec marca 2021 smo s strani družbe Sberbank in družbe Fortenova Group TopCo prejeli obvestilo s katerim nas obveščata o **prenosu pomembnega deleža 1.128.803 delnic Mercatorja oziroma 18,53 % iz družbe Sberbank na družbo Fortenova Group TopCo**.

Nadzorni svet Mercatorja je dal dne, 9. marca 2021, **soglasje** za finančni aranžma s **Fortenova Groupo**, s ciljem reprogramiranja Mercatorjevih finančnih obveznosti, ki zapadejo v poplačilo junija 2021. S tem je bila izpolnjena zadnja ključna predpostavka za prenos deleža Mercatorja iz Agrokorja na Fortenova Group.

Dne 25. marca 2021 je Mercator **sklenil dopolnjen dogovor** glede **nadrejenega dolga (Super Senior Facility) do VTB Europe v višini 80 milijonov EUR**, ki zapade v odplačilo. Ta dopolnitev je predvidevala prvotno trimesečno podaljšanje roka odplačila, kar bi omogočilo stabilen okvir za dokončanje širšega refinanciranja (širše refinanciranje je bilo nato sklenjeno dne 23. aprila 2021). To dopolnilo je zagotovilo tudi okvir za podaljšanje ročnosti do konca septembra 2021 ter dodatnih 20 milijonov EUR (roll-in) obstoječega nadrejenega posojila izven širšega refinanciranja.

Dne 16. aprila 2021 je bil **podpisan dogovor o širšem refinanciranju**, po katerem je Družba z družbo Fortenova grupa d.d. (»FNG«) sklenila dolžniške instrumente v skupnem znesku 480 milijonov EUR (»posojilo FNG«).

Dne 23. aprila 2021 je bil **črpan znesek 385 milijonov EUR** (od skupaj 480 milijonov EUR posojila, ki je na voljo) za popolno refinanciranje obstoječih WGD nadrejenih dolgov in za rabo v druge namene, povezane z obratnim kapitalom. Podrobnosti so predstavljene v pojasnilu 2 d) in pojasnilu 31 v Računovodskem delu Letnega poročila.

Na dan 23. aprila 2021 je bil **zaključen tudi prenos Agrokorjevega deleža v Mercatorju na Skupino Fortenova**. Po prenosu ima Skupina Fortenova v lasti 5.366.179 oz. 88,1 % navadnih imenskih kosovnih delnic z oznako MELR.

Skupina Fortenova je dne 26. 4. 2021. skladno s 24. členom Zakona o prevzemih, obvestila javnost, da **namerava dati prevzemno ponudbo za vse delnice Mercatorja**. Fortenova bo najkasneje v 30 dneh in ne prej kot v 10 dneh po objavi te prevzemne namere objavila prevzemno ponudbo za odkup vseh delnic družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Nagrade in dosežki

Projekt Mali šef Slovenije, ki jo je Mercatorjeva ekipa soustvarila s televizijsko hišo POP TV, je osvojil **zlati priznanje na Slovenskem oglaševalskem festivalu (SOF)**.

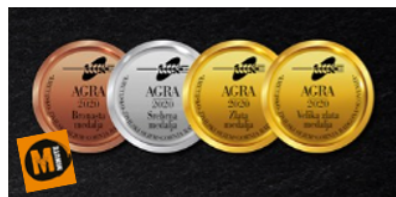

Srebrno priznanje na Slovenskem oglaševalskem festivalu (SOF) smo prejeli za zunanje oglaševanje **Maxi Gourmet marketa**, v kategoriji »Innovate« (slo. Inovacije).

Trije izdelki linije zelenjavnih obrokov **Minute** so po strokovni oceni žirije Inštituta za nutricistiko med najbolj **inovativnimi živili 2021** v skupini pred-pripravljenih izdelkov.

Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij je podelila **zlati priznanja** za odlično kakovost **9 Mercatorjevih slašičarskim in finim pekovskim izdelkom**, družbe Mercator IP, d. o. o., ter 47 različnim vrstam kruha in pekovskih izdelkov različnih pekarn, ki so na voljo v Mercatorju.

Na **58. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu Agra** so Mercatorjevi izdelki znamke **Minute** že peto leto zapored prejeli odličja. Letos je odličje prejelo 19 izdelkov.

Na testu **Zveze potrošnikov Slovenije** je med vzorci delikatesnih francostih solat različnih trgovskih znamk zmagala **francoska solata Minute**, družbe Mercator IP, d. o. o., med vzorci skut pa **sveži sir iz pol posnetega pasteriziranega mleka** blagovne znamke Mercator.

56 ZLATIH PRIZNANJ GZS
za kruh in slaščice
v Mercatorjevi ponudbi

Restavracija Maxim je prejela priznanje »**Michelin krožnik**«, ki ga je podelil najbolj znan gastronomski vodnik na svetu - **Michelin Guide** (slo. Michelinov gastronomski vodnik).

Dva proizvoda družbe Emba, d. o. o. sta prejela nagrado za **inovativnost pri zmanjševanju vsebnosti sladkorja**, ki jo podeljuje Inštitut za nutricistiko.

Proizvod družbe Emba, d. o. o., BenQuick kakav s 30 % manj sladkorja je dobil **nagrado za produkt leta 2020** v kategoriji kakav instant napitkov.

Na slovesni podelitvi vojaških priznanj in zahval podjetjem, posameznikom ter medijem je družba Mercator - S, d. o. o. prejela plaketo hvaležnosti, saj je med epidemijo COVID-19 donirala sredstva in zagotovila podporo **Ministrstvu za obrambo in Srbski vojski**.

Družba **Mercator - S, d. o. o.**, je na šestem festivalu integriranih komunikacij »Kaktus 2020« prejela nagrado za projekt »**Verjamemo v idejo - Novi Sad 2020**« v kategoriji Outdoor kampanje (slo. Zunanji projekt).

Srbska gospodarska zbornica je organizirala akcijo Narejeno v Srbiji, v okviru katere je blagovnim znamkam dedeljevala oznake »**Čuvarkuča**«. Gre za izdelke, ki imajo več kot 80 % vrednosti narejene v Srbiji. Blagovna znamka »**Ukusi moga kraja**« (slo. Okusi mojega kraja) je osvojila **111 »Čuvarkuča«** oznak.

Izjava o upravljanju družbe

Izjava o upravljanju družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je skladno s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD-1) sestavni del Letnega poročila za leto 2020, ki je dostopno na spletnih straneh družbe www.mercatorgroup.si.

Sklicevanje na Kodeks o upravljanju

Upravljanje družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., temelji na zakonskih določilih, dobri poslovni praksi ter na načelih Kodeksa upravljanja javnih delniških družb (v nadaljevanju: Kodeks).

Skladnost z določili Kodeksa

Uprava in nadzorni svet družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., sta za leto 2020 ugotovila, da je korporacijsko upravljanje v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupini Mercator skladno z določili Kodeksa, s posameznimi odstopanji, ki so pojasnjena v nadaljevanju.

Politika raznolikosti (Priporočilo 4 in 10.0): Uprava in nadzorni svet se zavedata, da je heterogena sestava vseh organov nadzora in upravljanja pomembna za njihovo učinkovitost. V sedanji sestavi nadzornega sveta in uprave se odražajo različne osebnostne karakteristike ter izkušnje z gospodarskih področij, starostna, izobrazbena struktura in različna narodnost članov organov. Zaradi predvidenega prenosa Mercatorja na poslovno skupino Fortenova se bo lahko šele po izvedenem prenosu pričelo s pripravo in izvedbo konkretnih politik in smernic za nadaljnje delo vseh organov družbe.

Izjava o upravljanju in izjava o skladnosti s Kodeksom (Priporočilo 5.7 in 14.4): Zunanja presoja ustreznosti izjave o upravljanju in zunanja presoja delovanja nadzornega sveta za leto 2020 nista bili opravljeni zaradi predvidenega prenosa družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., na družbo Fortenova Grupa, d. d., zato bo družba Poslovni sistem Mercator, d. d., zunanjo presojo naročila kasneje.

Razmerje med družbo in delničarji (Priporočilo 6.2): Dva največja delničarja (Agrokor, d. d., in Sberbank of Russia) sama komunicirata svoje namene glede politike upravljanja naložb v javni delniški družbi, zato družba ni posebej pozvala delničarjev na način, da bi večji delničarji javnost seznanili s svojo politiko upravljanja naložb v družbi.

Nadzorni svet, neodvisnost (Priporočilo 18.7, 22, 23): Zaradi obstoječe lastniške strukture družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., (družba Agrokor, d. d., je imetnica 69,57 % delnic, Sberbank of Russia pa 18,54 % delnic) nadzorni svet sestavljajo tudi člani, pri katerih obstaja tesnejša ekonomska povezava s prej navedenima delničarjema.

Izjava o neodvisnosti (Priporočilo 11): Vsi člani nadzornega sveta so podpisali posebno izjavo, s katero so se opredelili do izpolnjevanja vsakega kriterija neodvisnosti, vendar jih družba ni objavila na uradni spletni strani družbe, saj je izpolnjevanje vsakega posameznega kriterija neodvisnosti stvar osebne integritete konkretnega člana nadzornega sveta.

Naloge nadzornega sveta in plačilo upravi (Priporočilo 12.10 in 21.1): V letu 2020 so bili prejemki članov uprave sestavljeni le iz fiksnega dela, o variabilnem delu nagrajevanja članov uprave pa odloča nadzorni svet na podlagi uspešnosti poslovanja v preteklem letu.

Usposabljanje članov nadzornega sveta (Priporočilo 13.1): Člani nadzornega sveta se udeležujejo izobraževanj v skladu s potrebami posameznega člana, zato nadzorni svet ne opredeli letnega načrta usposabljanja članov nadzornega sveta in komisij.

Sestava in imenovanje uprave (Priporočilo 20.7): Trajanje pogodbe izrednega člana uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., Gregorja Planteua je vezano na Zakon o pogojih imenovanja izrednega člana uprave v družbah systemskega pomena za Republiko Slovenijo, na podlagi katerega je bil v upravo družbe tudi imenovan.

Javna objava pomembnih informacij (Priporočilo 29.9): Družba ima na spletni strani www.mercatorgroup.si v slovenskem in angleškem jeziku objavljene vse poslovniške organov družbe, razen poslovniške o delu skupščine, ki ga družba že vrsto let nima več, saj vsakokratno skupščino delničarjev vodi priznani odvetnik v skladu z veljavno zakonodajo.

Skladno s Prilogo C Kodeksa upravljanja javnih delniških družb je sestava uprave ter nadzornega sveta podrobneje predstavljena v nadaljevanju tega poglavja, prejemki uprave in nadzornega sveta pa v Računovodskem delu Letnega poročila pod točko 33, Posli s povezanimi osebami.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., bo priporočilom Kodeksa upravljanja javnih delniških družb sledila tudi v prihodnje, saj želi obdržati transparenten sistem upravljanja ter raven zaupanja vseh deležnikov družbe in tudi širše javnosti.

Opis glavnih značilnosti notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Družbe Skupine Mercator pripravljajo računovodske izkaze **v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP)**. Družbe zagotavljajo, da so finančno stanje, uspešnost poslovanja in denarni tokovi prikazani pošteno glede na dejanske učinke poslovnih dogodkov.

Notranje kontrole, ki jih je Skupina Mercator vzpostavila in jih izvaja na vseh ravneh, so usmeritve in postopki, da bi obvladovala tveganja, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Namen notranjih kontrol je zagotoviti zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi. Notranje kontrole na področju računovodenja so namenjene obvladovanju tveganj, predvsem glede:

- verodostojnosti računovodskih podatkov, ki temeljijo na verodostojnih knjigovodskih listinah, dokazilih o obstoju poslovnih dogodkov, iz katerih so nedvoumno razvidni vsi podatki, pomembni za njihovo pravilno knjigovodsko evidentiranje;
- pravilnosti računovodskih podatkov, ki so pred objavo ustrezno preverjeni, pri čemer kontrole potekajo na več nivojih s primerjavo in usklajevanjem podatkov analitičnih knjigovodstev s podatki v knjigovodskih listinah kot tudi s podatki poslovnih partnerjev ali z dejanskim fizičnim stanjem sredstev ter z usklajevanjem med analitičnimi knjigovodstvi in glavno knjigo;
- popolnosti in pravočasnosti računovodskih podatkov, ki ju zagotavljamo z enotnimi računovodskimi politikami ter z natančno določenimi postopki in roki evidentiranja, ki so zapisani v računovodskem pravilniku Skupine Mercator in drugih internih aktih družb Skupine Mercator, zelo pomembno pa je tudi ustrezno razmejevanje pristojnosti in odgovornosti.

Pomembno vlogo pri zagotavljanju kakovostnih računovodskih informacij z vidika uporabe sodobne tehnologije predstavlja informacijski sistem. Večina družb Skupine Mercator kot **osrednji informacijski sistem** uporablja **SAP**, ki je ustrezno integriran z drugimi informacijskimi rešitvami družb. Ustreznost delovanja SAP-a in vanj vgrajenih internih kontrol letno preverjamo v sodelovanju s pooblaščenimi zunanjimi izvajalci.

Tveganja, ki se pojavljajo pri računovodskem poročanju, zmanjšujemo tudi:

- z dobrim notranjim informiranjem in obveščanjem;
- z jasnimi računovodskimi usmeritvami in njihovo dosledno uporabo;
- s poenotenimi računovodskimi politikami na ravni celotne Skupine Mercator;
- s stalnimi izboljšavami organizacije računovodske funkcije po posameznih družbah in na nivoju Skupine Mercator;
- s pravočasno pripravo, ustrezno podrobno obravnavo in vsebinsko zasnovo izkazov, ki so podlaga za poslovno odločanje;
- z obsežnimi razkritji in pojasnili;
- z rednimi notranjimi in zunanjimi revizijskimi pregledi poslovnih procesov in poslovanja.

Vse to je izvedljivo le s strokovnimi, natančnimi in doslednimi zaposlenimi, ki spoštujejo zakonodajo in Mercatorjeve vrednote, zato veliko skrb namenjamo njihovemu rednemu usposabljanju. Omogočamo jim interno in eksterno strokovno usposabljanje ter usposabljanje na področju mehkih veščin.

V poročilu o notranji reviziji na strani 25 smo opisali delovanje notranje revizije.

Struktura imetnikov delnic družbe na dan 31. 12. 2020

Delničarji	Država	Število delnic	Delež
Agrokor d.d.	Hrvaška	4.237.376	69,57 %
Clearstream banking sa - fiduciarni račun / Sberbank of Russia	Luksemburg	1.129.058	18,54 %
OTP Banka d.d. – fiduciarni račun	Hrvaška	410.339	6,74 %
Addiko Bank d.d.- fiduciarni račun	Hrvaška	172.755	2,84 %
Ostali		141.415	2,31 %
Skupaj		6.090.943	100,0 %

Pravni posli med družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., in večinskim delničarjem družbo Agrokor, d. d., in z njo povezanimi družbami

Z dnem 6. 5. 2017 je pričel veljati Zakon o pogojih imenovanja izrednega člana uprave v družbah systemskega pomena za Republiko Slovenijo (Uradni list RS, 23-1204/2017, v nadaljevanju: zakon). Vlada Republike Slovenije je na svoji seji dne 8. 5. 2017 ugotovila, da je Poslovni sistem Mercator, d. d., družba systemskega pomena za Republiko Slovenijo. Skladno z zakonom je Okrožno sodišče v Ljubljani na predlog Vlade Republike Slovenije dne 18. 5. 2017 imenovalo **Gregorja Planteua** za izrednega člana uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Izredni član uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.:

- je odgovoren izključno za vodenje poslov z večinskim delničarjem Agrokor, d. d., in njegovimi odvisnimi družbami;
- se ne ukvarja z rednimi posli družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.;
- skladno z zgoraj navedenim zakonom skrbi za to, da večinski delničar Agrokor, d. d., ne izčrpa družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Predsednik, člana uprave in izredni član uprave skupno zastopajo družbo systemskega pomena Poslovni sistem Mercator, d. d., in soglasno sprejemajo odločitve glede vodenja vseh poslov, povezanih z večinskim lastnikom Agrokor, d. d., in z njim povezanimi družbami.

Uprava Poslovnega sistema Mercator, d. d., je za operativno izvedbo zakona sprejela Organizacijsko navodilo za vodilne delavce družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in njenih odvisnih družb za sklepanje in vodenje poslov v povezavi z Zakonom o imenovanju izrednega člana uprave v družbah systemskega pomena za Republiko Slovenijo, ki določa zlasti:

- natančnejšo opredelitev z zakonom reguliranih poslov družbe Mercator, d. d., z večinskim delničarjem Agrokor, d. d., ali z njim povezanimi družbami;
- status sklenjenih poslov pred veljavnostjo zakona;
- obveznosti vodilnih delavcev Skupine Mercator, pri katerih je v skladu z zakonom zahtevano skupno zastopanje in sprejemanje odločitev oziroma soglasje izrednega člana uprave.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je dolžna v skladu z zakonom **vsake tri mesece pripraviti poročilo o vseh poslih, sklenjenih z večinskim delničarjem Agrokor, d. d., in z njim povezanimi družbami** ter z njim seznaniti nadzorni svet, izredni član uprave pa ga je dolžan predstaviti ministru za gospodarstvo. V letu 2020 so bila objavljena poročila za naslednja obdobja: v marcu 2020 za obdobje od 1. 11. 2019 do 31. 1. 2020, v juniju 2020 za obdobje od 1. 2. 2020 do 30. 4. 2020, v septembru 2020 za obdobje od 1. 5. 2020 do 31. 7. 2020 in v novembru 2020 za obdobje od 1. 8. 2020 do 31. 10. 2020. Iz vseh poročil izhaja, da so **vsii posli, sklenjeni z večinskim delničarjem Agrokor, d. d., in njegovimi odvisnimi družbami, ustrezali načelom vestnosti, gospodarnosti in verodostojnosti ter da družba Poslovni sistem Mercator, d. d., pri teh poslih ni bila prikrajšana ali kakor koli oškodovana.**

Vsi posli med družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., in družbo Agrokor, d. d., ustrezajo načelom vestnosti, gospodarnosti in verodostojnosti.

V skladu s 545. členom ZGD-1 je družba Poslovni sistem Mercator, d. d., pripravila tudi Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami v letu 2020, v katerem so navedeni vsi pravni posli, ki jih je družba sklenila v letu 2020 z obvladujočo družbo ali z njo povezano družbo in ugotovila, da kot odvisna družba v letu 2020 z matično družbo Skupine Agrokor ni sklenila nobenega pravnega posla, ki bi imel škodljive posledice za delovanje družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Prav tako med obvladujočo in odvisnimi družbami v tem obdobju ni bilo nobenega pravnega posla, sklenjenega na osnovi obveznega

navodila. Skladno z določili 545. in 546. člena ZGD-1 obvladujoča družba ni uporabila svojega vpliva tako, da bi pripravila odvisno družbo do tega, da bi zase opravila škodljiv pravni posel ali da bi nekaj storila v svojo škodo. Prav tako družba ni storila ali opustila nobenih dejanj na pobudo oziroma v interesu teh družb.

Notranja revizija

Služba notranje revizije je organizirana v obvladujoči družbi in deluje na ravni celotne Skupine Mercator. Deluje neodvisno in nepristransko. Organizacijsko je podrejena predsedniku uprave, funkcijsko pa revizijski komisiji oziroma nadzornemu svetu. Skupina Mercator prepoznava pomen notranje revizije, zato je družba Mercator, d.d. v letu 2020 razširila notranjerevizijski tim. V začetku leta je z delom pričel pomočnik predsednika uprave, odgovoren za notranjo revizijo. V drugi polovici leta je družba zaposlila še tri dodatne notranje revizorje.

Notranja revizija Skupine Mercator spoštuje Hierarhijo pravil delovanja notranjega revizorja in dela skladno z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, Kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev ter Kodeksom notranje revizijskih načel.

Načrt notranje revizije temelji na prepoznanih tveganjih, strategiji in poslovnih načrtih družb Skupine Mercator. Notranja revizija pri načrtovanju notranjih revizij upošteva naslednja izhodišča: oceno tveganj, pomembnost področja (ključni procesi) za družbo in skupino, velikost družbe, čas od zadnje revizije, ugotovljene pomanjkljivosti v predhodnih revizijah, večje spremembe v vodenju, upravljanju ali procesih, zakonske zahteve, izredne ali nepojasnjene spremembe v delovanju ter razpoložljivost človeških virov z vidika števila in usposobljenosti.

V letu 2020 je notranja revizija zaključila 14 notranjih revizijskih pregledov, od tega štiri svetovalne posle. Z delom na dveh notranjerevizijskih pregledih je pričela v letu 2019 in ju dokončala v začetku leta 2020. Pregledi so bili opravljeni na področju upravljanja sistema neprekinjenega delovanja, upravljanja z zalogami trgovskega blaga, varstva osebnih podatkov, varnosti in varovanja, pomanjkanja zaposlenih, kvalitete matičnih podatkov blagovnega poslovanja, nabave netrgovskega blaga in storitev, nadomestil stroškov prevoza na delo in z dela ter skladnosti poslovanja z novelo Kmetijskega zakona in Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov.

Družbeno odgovornost v Skupini Mercator razumemo kot enega izmed temeljev nadaljnega uspeha Skupine Mercator. Podpiramo kulturo odprtosti v skladu z najvišjimi standardi poštenosti in odgovornosti. Na pobudo nadzornega sveta in revizijske komisije so družbe Skupine Mercator vzpostavile sistem prijav spornega ravnanja, ki smo ga poimenovali »Povejmo«. Nosilec aktivnosti je notranja revizija Skupine Mercator.

Pravila v zvezi s tem smo zapisali v dokumentu »Politika spodbujanja k odgovornemu in poštenemu ravnanju«, ki je objavljen na spletu³. Cilj politike je spodbuditi vse dobronamerne prijavitelje in jim omogočiti, da pogumno izrazijo kakršne koli skrbi, pomisleke in opažanja glede netransparentnega poslovanja ali spornih poslovnih praks v Mercatorju, da s hitrim reševanjem prijav preprečimo sporne poslovne prakse in kakršno koli škodo za Skupino Mercator, preden se zgodi, da vsem dobronamernim prijaviteljem zagotovimo zaščito pred morebitnimi povračilnimi ukrepi (zlasti šikaniranjem, nadlegovanjem ali ustrahovanjem) ter da z odgovornim obravnavanjem in reševanjem prijav še dodatno spodbudimo etično, moralno in pošteno ravnanje.

Zunanja revizija

Družbe Skupine Mercator so skladno z Zakonom o gospodarskih družbah zavezane k reviziji računovodskih izkazov. Namen revizije je povečati stopnjo zaupanja uporabnikov računovodskih informacij. Revizor z ustreznimi revizijskimi postopki in metodami preveri računovodske izkaze in izrazi mnenje o tem, ali so v vseh pomembnih pogledih sestavljeni v skladu s primernim okvirom računovodskega poročanja.

Organi družbe

Pooblastila članov poslovodstva zlasti glede lastnih delnic

Uprava zastopa in predstavlja družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, statutom družbe in upošteva omejitve za posle, povezane z večinskim lastnikom (družbo Agrokor, d. d.) ali z njim

³ <http://www.mercatorgroup.si/sl/druzbeno-odgovornost/>

povezanimi družbami, ki so bile vpisane v sodni register na podlagi Zakona o pogojih imenovanja izrednega člana uprave v družbah sistemskega pomena za Republiko Slovenijo (t.i. Lex Mercator). Uprava družbe nima nobenih posebnih pooblastil (9. točka 6. odstavek 70. člena ZGD-1).

Pravila družbe o imenovanju članov organov vodenja ali nadzora ter o spremembah statuta

Družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., je na dan 31. 12. 2020 vodila štiričlanska uprava, ki jo sestavljajo trije redni člani (predsednik in dva člana) in izredni član uprave. Število članov uprave ter njihova delovna področja in pooblastila določa Akt o upravi, ki ga na predlog predsednika uprave sprejme nadzorni svet družbe. Trije člani uprave imajo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas, pri čemer je pogodba o zaposlitvi člana uprave vezana na mandat, izredni član uprave pa ima sklenjeno delovno razmerje za določen čas, pri čemer je trajanje njegove pogodbe o zaposlitvi vezano na Zakon o pogojih imenovanja izrednega člana uprave v družbah sistemskega pomena za Republiko Slovenijo.

Temeljna funkcija nadzornega sveta je nadzor nad vodenjem poslov družbe. Skladno s Kodeksom so člani nadzornega sveta samostojni pri odločanju. Člani nadzornega sveta, ki jih izvoli skupščina, zastopajo interese delničarjev. Člani nadzornega sveta, ki so predstavniki delavcev ter jih v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju izvoli svet delavcev družbe, pa zastopajo interese vseh delavcev v okviru pooblastil, ki jih ima nadzorni svet.

Skupščina odloča o spremembah statuta s tričetrtinsko večino pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala.

Podatki o delovanju skupščine delničarjev družbe in opis pravic delničarjev ter način njihovega uveljavljanja

Skupščina je organ družbe, v katerem se oblikuje in izraža volja delničarjev tako, da postane volja družbe. Osnovna korporacijska pravica delničarja je upravljanje družbe, ki jo delničar uresničuje skupaj z ostalimi delničarji družbe z glasovanjem na skupščini o zadevah iz pristojnosti skupščine in s sprejemom sklepov.

Skupščina delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., v skladu s statutom družbe sklepa o:

1. V razmerju do uprave:
 - lahko izreče nezaupnico predsedniku in (ali) članu/članom uprave;
 - odloča o podelitvi razrešnice upravi oziroma posameznemu članu uprave;
 - izjemoma lahko odloča o vprašanih vodenja poslov, če to zahteva uprava.
2. V razmerju do nadzornega sveta:
 - voli in odpokliče člane nadzornega sveta, ki zastopajo interese delničarjev;
 - odloča o podelitvi razrešnice nadzornemu svetu oziroma posameznemu članu nadzornega sveta;
 - odloča o višini sejin oziroma plačilih za delo članov nadzornega sveta.
3. V zvezi z letnim poročilom in rezultati poslovanja:
 - sklepa o sprejemu letnega poročila v primeru, če nadzorni svet letnega poročila ni potrdil ali če uprava in nadzorni svet prepustita odločitve o sprejemu letnega poročila skupščini;
 - odloča o uporabi bilančnega dobička na predlog uprave in nadzornega sveta.
4. V zvezi s statutom:
 - sklepa o spremembah statuta.
5. V zvezi z osnovnim kapitalom in delnicami:
 - sklepa o ukrepih za povečanje in zmanjšanje kapitala.
6. V zvezi s statusnimi spremembami:
 - sklepa o prenehanju družbe in statusnih spremembah (spojitev, pripojitev, delitev, sprememba oblike družbe).
7. V zvezi s kontrolo poslovanja:
 - sklepa o imenovanju revizorja.
8. O drugih zadevah v skladu z zakonom in statutom.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., praviloma enkrat letno, in sicer v primerih, določenih z zakonom ali statutom družbe, in takrat, ko je to v korist družbe. Sklic skupščine je objavljen v časniku Delo, v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet ter na spletni strani družbe www.mercatorgroup.si vsaj 30 dni pred zasedanjem. V sklicu skupščine so poleg časovnih in krajevnih navedb jasno in natančno opredeljeni tudi pogoji, od katerih sta odvisna udeležba na skupščini in uresničevanje glasovalne pravice ter dnevni red s predlogi sklepov, ki bodo predmet glasovanja.

Glasovalna pravica delničarjev družbe se uresničuje glede na njihov delež v osnovnem kapitalu družbe. Vsaka kosovna delnica z glasovalno pravico ima en glas. Glasovalno pravico lahko na skupščini uresničuje le tisti delničar, ki se je prijavil

najpozneje do konca četrtega dne pred skupščino, in ki je kot imetnik delnic na presečni dan vpisan v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev. Vsak delničar, ki ima pravico do udeležbe na skupščini, lahko pisno pooblasti pooblaščenca, da se udeleži skupščine in glasuje v njegovem imenu.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., skrbi za upoštevanje načel enakopravne obravnave delničarjev, jim zagotavlja enakomerno obveščenost ter jih z organiziranim zbiranjem pooblastil spodbuja k aktivnemu izvajanju glasovalne pravice.

Dne 9. 6. 2020 je potekala 27. redna skupščina delničarjev, na kateri je bilo navzočih 95,45 % vseh delnic z glasovalno pravico. Na skupščini sta bila predstavljena Letno poročilo za poslovno leto 2019 in Poročilo nadzornega sveta o rezultatih preveritve Letnega poročila za poslovno leto 2019. Poleg tega se je skupščina seznanila z informacijo o prejemkih članov organov vodenja in nadzora, o postopkih vrednotenja učinkovitosti nadzornega sveta ter sprejela sklep o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu.

Zapisniki zasedanja skupščine družbe se vodijo v notarski obliki, kar pomeni, da mora skladnost v zapisniku zapisanih sklepov z odločitvami skupščine potrditi izbrani notar.

Podatki o delovanju in sestavi revizijske komisije, komisije za strategijo in finance ter kadrovske komisije

Revizijska komisija nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., v različnih sestavah deluje že od leta 2008. Ima pomembno vlogo v celotni strukturi upravljanja družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator. Nadzornemu svetu pomaga pri izvajanju njegovih nalog predvsem s spremljanjem in nadziranjem računovodskega poročanja, notranjih kontrol in upravljanja tveganj ter dela notranjih in zunanjih revizorjev. Naloge in pristojnosti revizijske komisije je opredelil nadzorni svet in jih dokumentiral v poslovniku revizijske komisije. Pri tem je upošteval zahteve 280. člena ZGD-1. Revizijska komisija o svojem delu poroča nadzornemu svetu.

Revizijska komisija je na dan 31. 12. 2020 delovala v naslednji sestavi: Miodrag Borojević (predsednik revizijske komisije), dr. Matej Lahovnik (član revizijske komisije) in mag. Aleksander Igljučar (član revizijske komisije, neodvisni strokovnjak za računovodstvo in revizijo). Revizijska komisija s svojim delovanjem zagotavlja kakovostnejše izvajanje nadzorne funkcije v okviru družbe.

Komisija za strategijo in finance nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je bila ustanovljena v letu 2018 kot Komisija za monetizacijo in bila na seji nadzornega sveta dne 6. 6. 2019 preimenovana v Komisijo za strategijo in finance. Na dan 31. 12. 2020 je delovala v naslednji sestavi: Paul Michael Foley (predsednik komisije), mag. Sergei Volk, Ivica Mudrinić, dr. Matej Lahovnik, Miodrag Borojević in Fabris Peruško (od 13. 3. 2020 dalje). Najpomembnejša naloga Komisije za strategijo in finance je analiza specifičnih razvojnih vprašanj in svetovanje nadzornemu svetu.

Kadrovska komisija nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je bila ustanovljena dne 15. 6. 2017 in deluje v naslednji sestavi: dr. Matej Lahovnik (predsednik), Ivica Mudrinić, Vesna Stojanović in Paul Michael Foley (od 13. 3. 2020 dalje). Kadrovska komisija opravlja svoje pristojnosti in naloge na podlagi vsakokratnega pooblastila nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Podatki o sestavi organov vodenja in nadzora (Priloga C.1 in C.2 h Kodeksu upravljanja javnih delniških družb)

Uprava

Ime in priimek, spol, funkcija	Področje dela v upravi	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije / mandata	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Tomislav Čizmič moški predsednik	vodenje družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., in Skupine Mercator	6. 4. 2017	6. 4. 2022	hrvaško	1973	mag. ekonomije	kompetence iz vseh segmentov poslovanja	-
Draga Cukjati ženska članica	finance, računovodstvo in informatika	18. 4. 2017	6. 4. 2022	slovensko	1971	uni. dipl. ekonomist	finance, računovodstvo, investicijsko bančništvo, strukturirano in projektno financiranje, prevzemi in spojitve	SKB, d. d.
Igor Mamuza moški član	Mercator trgovina Slovenija	1. 4. 2016	6. 4. 2022	hrvaško	1973	uni. dipl. ekonomist	upravljanje maloprodaje, komerciala, nabava, razvoj trgovin, trženje in logistika	-
Gregor Planteu moški izredni član	skladno z zakonom o pogojih imenovanja izrednega člana uprave v družbah systemskega pomena za Republiko Slovenijo	24. 5. 2017	skladno z zakonom ZIČUDSP	slovensko	1975	uni. dipl. ekonomist	vodenje, korporativne finance in finančno prestrukturiranje	Slopak, d. o. o.

Nadzorni svet

Ime in priimek, spol, funkcija	Prvo imenovanje	Zaključek funkcije / mandata	Predstavnik	Udeležba na sejah	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil	Neodvis. po 23. členu Kodeksa	Obstoj nasprotja interesa v 2020	Članstvo v organih nadzora drugih družb	Članstvo v komisijah Predsednik/član	Udeležba na sejah komisij
Miodrag Borojević moški član	2019	2023	K	13/13	hrvaško	1968	inž. elektrotehnik mag. iz upravljanja	management	DA	NE	Fortenova Grupa, d. d., Pik-Vinkovci plus d.o.o., Vupik plus d.o.o., Belje plus d.o.o., Pik Vrbovec plus d.o.o., Konzum plus d.o.o., Tisak plus d.o.o., Roto dinamic d.o.o., Agrolaguna d.d., Hrvaška; O'Key Group s.a., Rusija*	RK (preds.) KS (član)	10/10 6/6
Paul Michael Foley moški član	2019	2023	K	13/13	britansko	1958	maturant	trgovina	DA	NE	Fortenova Grupa, d. d., Hrvaška; Konzum plus d.o.o., Croatia, BIM Birlesik Magazalar, Turčija; Voli Trade d.o.o., Črna Gora, Korzinska.uz, Uzbekistan	KS (preds.) KK (član)	6/6 3/3
Matej Lahovnik moški namestnik predsednika/ član	2012	2022	K	13/13	slovensko	1971	doktor znanosti s področja poslovanja in organizacije	management	DA	NE	Krka d. d. (od 21. 8. 2020 dalje)	RK (član) KK (preds.) KS (član)	10/10 4/4 6/6
Ivica Mudrinić moški član	2014	2022	K	13/13	hrvaško	1955	dipl. inž. elektrotehnik	kompetence iz vseh segmentov poslovanja	DA	NE	Fortenova Grupa, d. d., Hrvaška; Rochester Institute of Technology, Hrvaška	KK (član) KS (član)	4/4 6/6
Fabris Peruško moški član	2018	2022	K	13/13	hrvaško	1973	mag. ekonomije, MBA; uni. dipl. elektrotehnik	ekonomija	DA	NE	Fortenova Grupa, d. d.; Agrokor, d. d.; Konzum plus d. o. o., Ledo plus d.o.o., Roto dinamic d. o. o., Agrolaguna d.d., Jamnica plus d. o. o., Hrvaška; Dijamant AD, Srbija	KS (član)	5/5

*Miodrag Borojević je z marcem 2021 odstopil iz vseh organov nadzora družb znotraj Fortenova Grupe

se nadaljuje

K = predstavnik kapitala Z = predstavnik zaposlenih RK = revizijska komisija KK = kadrovska komisija KS = komisija za strategijo in finance

nadaljevanje

Ime in priimek, spol, funkcija	Prvo imenovanje	Zaključek funkcije / mandata	Predstavnik	Udeležba na sejah	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil	Neodvis. po 23. členu Kodeksa	Obstoj nasprotja interesa v 2020	Članstvo v organih nadzora drugih družb	Članstvo v komisijah Predsednik/član	Udeležba na sejah komisij
Sergei Volk moški član	2018	2022	K	12/13	rusko	1969	mag. poslovnih ved, specializacija finance	bančništvo	DA	NE	Fortenova Grupa, d. d., Hrvaška; PJSC MMC Norilsk Nickel, Rusija	KS (član)	6/6
Jože Lavrenčič moški član	2017	2021	Z	13/13	slovensko	1979	ekonomist, VI. stopnja izobrazbe	maloprodaja	DA	NE	-	-	-
Vesna Stojanović ženska članica	2013	2021	Z	13/13	slovensko	1957	upravni tehnik	skrb za zaposlene	DA	NE	-	KK (članica)	4/4
Veljko Tatić moški član	2019	2023	Z	13/13	slovensko	1964	komercialist	maloprodaja	DA	NE	-	-	-

K = predstavnik kapitala Z = predstavnik zaposlenih RK = revizijska komisija KK = kadrovska komisija KS = Komisija za strategijo in finance

Zunanji člani komisij

Ime in priimek, spol, komisija	Udeležba na sejah	Državljanstvo	Izobrazba	Letnica rojstva	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Aleksander Igljčar moški revizijska komisija	10/10	slovensko	mag. ekonom. znanosti	1962	računovodstvo in finance	Iskra Mehanizmi Holding, d. d., Slovenija; Slovenska tiskovna agencija *

*Aleksander Igljčar je z januarjem 2021 postal član nadzornega sveta Telekoma Slovenije.

Preglednici C.3 in C.4 sta navedeni v Računovodskem delu Letnega poročila.

Upoštevanje politike raznolikosti

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., še ni sprejela posebnega dokumenta v zvezi s politiko raznolikosti, vendar jo v praksi izvaja v organih vodenja in nadzora glede naslednjih vidikov: spol, starost, izobrazba in poklicne izkušnje. Trenutno ni povsem upoštevana raznolikost spola, saj je v upravi in v nadzornem svetu ena predstavnica ženskega spola. Ker je Skupina Mercator v fazi prenosa na poslovno skupino Fortenova, bomo lahko šele po prenosu pripravili in izvedli konkretnije politike in smernice za nadaljnje delo organov in njihovo kadrovanje. Glede ostalih vidikov politike raznolikosti pa sta organa vodenja in nadzora ustrezno sestavljena.

Upravljanje odvisnih družb

Skupino Mercator sestavljajo obvladujoča družba Poslovni sistem Mercator, d. d., in odvisne družbe, v katerih ima obvladujoča družba neposredno ali posredno večinski lastniški delež ali večino glasovalnih pravic. Obvladujoča družba pod enotnim vodstvom obvladuje odvisne družbe.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., kot obvladujoča družba Skupine Mercator deluje po načelih povečevanja poslovne uspešnosti v vsaki odvisni družbi in v Skupini Mercator kot celoti. Obvladujoča družba izvaja korporativno upravljanje v odvisnih družbah:

- z udeležbo na skupščinah odvisnih družb in s članstvom v nadzornih svetih;
- s standardizacijo in poenotenjem pravil ter postopkov na posameznih področjih;
- preko sistema pooblastil je razmejena odgovornost za sklepanje posameznih poslov;
- preko sistema rednih delovnih obiskov in tele/video konferenc uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., skupaj s pristojnimi sodelavci pri vodstvih odvisnih družb, z namenom preverjanja doseganja rezultatov poslovanja iz osnovne dejavnosti in optimiziranja nabavnih poti znotraj celotne Skupine Mercator.

V letu 2020 smo na vseh trgih poslovanja nadaljevali z implementiranjem VCP, s čimer izboljšujemo raven korporativnega upravljanja in izmenjujemo najboljše prakse znotraj Skupine Mercator.

**RAZVIJAMO
LASTNE
POSEBNOSTI
IN KREPIMO
SVOJE
PREDNOSTI.**

Poslovno
poročilo

Vpliv epidemije COVID-19 na Skupino Mercator

Dogodki, povezani z razglasitvijo epidemije

Konec leta 2019 so se na Kitajskem pojavile novice o novem koronavirusu, SARS-CoV-2, ki povzroča bolezen COVID-19. V prvih mesecih leta 2020 se je virus razširil po vsem svetu. Svetovna zdravstvena organizacija je 11. 3. 2020 razglasila pandemijo zaradi naraščanja števila primerov okužb, dan kasneje pa je Vlada Republike Slovenija razglasila prvi val epidemije. Sprejeti so bili številni ukrepi, ki so skoraj v celoti zaustavili javno življenje. Začasno je bila prepovedana ponudba ter prodaja blaga in storitev v nastanitveni, gostinski, športno-rekreacijski, kulturni in drugih dejavnostih. Iz začasne prepovedi je bila izvzeta ponudba ter prodaja blaga in storitev na daljavo, lekarne in prodajalne z živili. Podobne prepovedi in omejevanja družbenega življenja so bila v veljavi tudi na ostalih trgih Mercatorjevega delovanja. Z junijem mesecem so po celotni regiji vlade držav ukinile uradno epidemijo, kar je omogočilo postopno ukinjanje omejitev gospodarskih dejavnosti in vračanje v tako imenovano novo normalnost. Še vedno pa so bili v veljavi ukrepi za omejevanje širjenja virusa (nošenje mask, dodatna dezinfekcija ipd.), ker je imelo za posledico nadaljevanje povečanih stroškov za zaščito v primerjavi z letom 2019.

Jeseni je število dnevno obolelih začelo ponovno naraščati v celotni regiji in Vlada Republike Slovenije je konec oktobra ponovno razglasila epidemijo s podobnim nizom ukrepov, ki so veljali tekom prvega vala. V ostalih državah v regiji formalno epidemija ni bila razglašena, so pa stopili v veljavo strožji ukrepi o omejevanju gibanja in ukrepi za omejevanje virusa (nošenje mask, dezinfekcija ipd.), medtem ko zapiranja določenih gospodarskih dejavnosti, v nasprotju s Slovenijo ni bilo.

Odziv Mercatorja na epidemijo

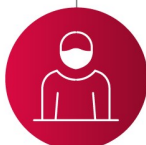
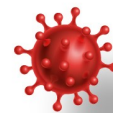
V začetku februarja je uprava Skupine Mercator odzvala na krizno situacijo in vzpostavila **krizno delovno skupino**, ki je dnevno analizirala in koordinirala **šest ključnih točk**: varnost zaposlenih, varnost kupcev, varna oskrbovalna veriga, upravljanje rasti prihodkov, družbena odgovornost in upravljanje z likvidnostjo. Analiziranih je bilo več scenarijev ter izvedena vrsta ukrepov vezanih na razglašeno **COVID-19** pandemijo z več kot 500 aktivnostmi na vseh trgih poslovanja Skupine Mercator s ciljem planiranja in uravnavanja likvidnosti, nabavnih tokov, stroškov in investicij. Podobni ukrepi so v veljavi tudi v drugih državah, kjer deluje Skupina Mercator. Situacijo vezano na **COVID-19** podrobno spremljamo, pri čemer ukrepe stalno prilagajamo potrebam, glede na spreminjanje epidemioloških razmer, na vsakem trgu posebej.

V dani situaciji skrbimo za **zdravje in varnost zaposlenih ter kupcev**. Na vseh trgih delovanja izvajamo preventivne ukrepe za zagotovitev in namestitvev zaščitnih sredstev (maske, rokavice, razkužila itd.), zagotavljamo ustrezno tehnično opremo, namestili smo dodatne pregrade na blagajnah za zaščito zaposlenih in kupcev, trgovine opremljamo z dodatnimi navodili za kupce, redno in kontinuirano pa skrbimo tudi za informiranje zaposlenih in kupcev. Vse aktivnosti, navkljub pomanjkanju kadrov, izvajamo v skladu z delovno-pravno zakonodajo.

Kot največji slovenski in regijski trgovec imamo posebno odgovornost za nemoteno preskrbo prebivalstva. Ohranjamo in zagotavljamo **varne oskrbovalne verige** in skrbimo za nemoteno logistiko tudi pri bistveno višji dnevni in urni prodaji. Pred začetkom krize smo poskrbeli za zadostno količino zalog, še posebej osnovnih živil. Dobavni roki iz drugih držav Evropske unije so se podaljšali, vendar so zaradi hitro sprejetih ukrepov nemoteni. V danih razmerah podpiramo lokalne dobavitelje, s katerimi smo povezani preko projektov Moje znamke in Radi imamo domače. Strateška nabavna platforma in dolgoročno razviti odnosi so se izkazali kot velika konkurenčna prednost, saj v krizni situaciji ni bilo potrebno na novo vzpostavljati dobave z lokalnimi dobavitelji.

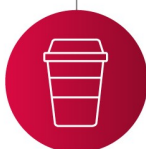
Pri **upravljanju rasti prihodkov** smo se osredotočili na zagotavljanje konkurenčnih cen, ponudbo osnovnih življenjskih dobrin in uvedbo količinskih popustov. Povečali smo zmogljivosti spletne trgovine ter oglaševali oddajanje skupnih naročil med družinami in sosedi, s ciljem zmanjševanja zasedenosti dostavnih terminov.

Vpliv COVID-19 epidemije na poslovne segmente Skupine Mercator

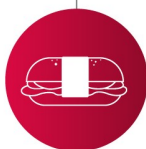
MALOPRODAJA

- Skrajšan delovni čas zaradi vladnih omejitev
- Izguba turistične sezone v Črni gori (od maja do septembra)
- Zmanjšanje impulzivnih, "To-Go" in "ultra svežih" maloprodajnih kategorij zaradi manjše frekvence nakupov v trgovinah
- Vladne prepovedi prodaje tehničnega in drugega blaga v maloprodajnih trgovinah v Sloveniji

MERCATOR-EMBA, D. O. O.

Zaprtje restavracij McDonald's (glavna stranka) po vsej EU

MERCATOR IP, D. O. O.

Zmanjšanje prodaje To-Go izdelkov izdelanih s strani Mercator IP, d. o. o.

VELEPRODAJA

Zaprtje HoReCa segmenta in nekaterih javnih ustanov (npr. šole in vrtci)

TEHNIKA

Štirimesečno zaprtje tehničnih trgovin

NEPREMIČNINE

Zaprtje ali močno zmanjšano poslovanje naših najemnikov

RESTAVRACIJE

Petmesečno zaprtje restavracij

M-ENERGIJA, D. O. O.

Manj prometa zaradi omejitev gibanja

V nastali situaciji nismo pozabili niti na družbeno odgovornost. Rdečemu križu Slovenije in Slovenski Karitas je Mercator doniral **30 ton živilskih in higienskih izdelkov**. Bolnišničnem osebju na COVID točkah smo **podarili izdelke Minute**, prav tako smo malice dostavili pripadnikom civilne zaščite v mestih, ki so bila najbolj ogrožena zaradi števila okužb, pakete pozornosti smo skupaj s partnerji projekta Moje znamke dostavili tudi 3.000 prostovoljcem Rdečega križa Slovenije in Slovenske Karitas, voznikom tovornjakov, ki so čakali na mejnih prehodih, pa smo **razdelili vodo in sendviče**. V sodelovanju z Smučarsko zvezo Slovenije smo skupaj s smučarji skakalci in njihovi trenerji podprli dostavo izdelkov, kupljenih preko spletne trgovine, in na ta način poskrbeli, da je čim več ljudi ostalo doma. Ob uvedbi izrednih ukrepov smo pozivali k zmernosti in solidarnosti ter izogibanju skrajnostim in nepremišljenim reakcijam, pri nakupovanju. V kampanji Dober sosed stoji ob strani smo poudarjali celostno družbeno zavedanje vseh nas in spoštovanje drug do drugega, ter čas, da poskrbimo drug za drugega in za vse, ki so nam blizu.

S Slovensko karitas smo ob koncu šolskega leta **zbirali šolske potrebščine za 12.000 otrok v stiski**, prav tako pa v drugi polovici leta v 244 večjih prodajalnah namestili košare za zbiranje prehranskih artiklov za socialno ogrožene družine. Projekt »Donirana hrana« je prišel še bolj do izraza, saj se je število pomoči zaradi korone še povečalo. Prostovoljci Zveze

lions klubov Slovenije, Inštituta Antona Trstenjaka in Karitas Ljubljana so vsak večer prevzemali hrano v 21 prodajalnah po vsej Sloveniji. Pred začetkom skakalne sezone smo **podelili 101 par smuči, 28 parov čevljev in 53 parov smučarskih vezi** predstavnikom 22 smučarsko skakalnih klubov za nadaljnji razvoj skakalnega podmladka. Ob koncu leta smo s kavo in napitki obdarili osebje v vseh COVID bolnišnicah po Sloveniji. Aktivnosti povezane s situacijo epidemije so potekale na vseh ključnih trgih našega delovanja - tudi v Srbiji, Črni gori in v Bosni in Hercegovini.

Spletna trgovina postaja eden ključnih stebrov poslovne strategije

Mercatorjeva spletna trgovina, ki uspešno deluje že več kot 22 let, postaja ključni del Mercatorjeve digitalne preobrazbe. Mercator je že v začetku leta pričel s strateškim projektom celovite prenove spletne trgovine, v spremenjenih okoliščinah poslovanja zaradi epidemije COVID-19 pa se je strateški pomen hitrih in korenitih premikov na področju digitalizacije procesov in upravljanja z različnimi prodajnimi kanali le še potrdil. Na vrhuncu epidemije se je **prodaja v Mercatorjevi spletni trgovini za nekaj časa povečala celo do 10-krat**, v povprečju pa se je **podvojila**. Zato smo v zelo kratkem času ne le bistveno povečali zmogljivosti Mercator spletne trgovine, ampak stalno izboljšujemo tudi storitev in nakupno izkušnjo. Uvedli smo vrsto novosti, med njimi posebno ponudbo izdelkov za večjo varnost pred okužbo (maske, rokavice, razkužila), izdelke za delo in šolanje od doma, ponudbo izdelkov za praznovanje doma, izdelke za krepitev odpornosti in boljše počutje, izdelke za hitro pripravo obrokov, posebno ponudbo sadja in zelenjave ter domačih dobrot. Posebej pomembna je tudi ponudba tehničnih izdelkov v **spletni trgovini M Tehnika**, saj so bili tehnični izdelki začasno umaknjeni iz prodaje v fizičnih trgovinah, trgovine s tehničnimi izdelki pa so bile dlje časa zaprte. V večini primerov je dostava market izdelkov možna že naslednji dan po naročilu, uvedli pa smo dostavo tudi ob nedeljah, medtem ko je prevzem na prevzemnih točkah možen že v roku 4 ur od naročila do zasedenosti terminov. Za pomoč kupcem v spletni trgovini deluje tudi posebna telefonska številka 080 20 81, saj le Mercator nakupljeno v spletni trgovini lahko **dostavlja po vsej Sloveniji, na več kot 98 % naslovov**. Vse več kupcev zdaj izkorišča številne prednosti Mercator spletne trgovine tudi za običajne tedenske nakupe, večja frekvenca nakupov pa dokazuje zaupanje kupcev Mercatorju tudi prek spleta.

Informacijska tehnologija

Kot najbolj inovativen trgovec je Mercator že imel izdelano izvrstno infrastrukturo informacijske tehnologije oz. informatike. Ne glede na to pa je obdobje epidemije koronavirusa, še zlasti prvo obdobje zaprtja javnega življenja, predstavljalo precejšen izziv za informatiko, še posebej na določenih območjih in v nekaterih Mercatorjevih družbah in državah.

Delo na daljavo je bilo omogočeno, vendar ne v celoti izkoriščeno, za več kot 800 zaposlenih. Prva poteza je bila povečanje zmogljivosti za delo na daljavo še za 700 zaposlenih. To smo storili v skladu z vsemi varnostnimi pravili Skupine Mercator v dveh tednih, naše delo pa je vključevalo nabavo in implementacijo novih licenc za navidezno zasebno omrežje (VPN), omrežno in varnostno konfiguracijo na podlagi upravičenih in potrjenih pravic, dodatne nabave ter namestitve nove uporabniške opreme za omogočanje varnega dela na daljavo. Med prvim omjevanjem javnega življenja so se pojavile težave pri zagotavljanju standardne opreme IT. Ne glede na to nam je s centralno organizacijo in jasno osredotočenostjo na svoje cilje **uspelo nabaviti in pripraviti za uporabo 1.600 novih prenosnih računalnikov** in ustrezno videokonferenčno opremo za celotno Skupino Mercator, pri tem pa upoštevati vse standarde, ki veljajo v Skupini Mercator. Z znatnim povečanjem uporabe videokonferenčnih klicev smo samo Microsoft Teams omogočili in konfigurirali na 1.200 osebnih računalnikih. Na nekaterih trgih in odvisno od okoliščin so bile trgovine opremljene z videokonferenčno opremo. Iz izmerjenih podatkov je očitno, da se je uporaba opreme za delo na daljavo povečala za več kot 700 %.

Kriza zaradi koronavirusa je terjala jasno komunikacijo z vsemi zaposlenimi. Skupina Mercator je že imela sodoben odziven večjezični notranji portal, imenovan **mi.Mercator**, ki ga uporabljamo na vseh trgih. Gre za klasični novičarski portal, dostopen na različnih napravah preko svetovnega spleta (tudi na pametnih telefonih izven omrežja podjetja), ki zagotavlja tako ustrezno varnost kot dostop do pomembnih aplikacij za zaposlene. Med krizo smo povečali uporabo in uporabnost portala mi.Mercator, tako da smo dodali nove aplikacije za spremljanje uspešnosti zaposlenih, izboljšali obstoječe digitalizirane delovne poteke (notranje naročanje, varnostne zahteve, upravljanje matičnih podatkov, priporočila in predloge ...), uvedli nove aplikacije, na primer aplikacijo za potne naloge, omogočili »točko znanja« (osrednja točka za priročnike, spletne seminarje itd.) ... Izboljšanje celotne digitalne izkušnje za uporabnike je neprestani proces in trenutno uvajamo pilotsko različico **digitalnih plačnih listov**, ki bodo za zaposlene v Sloveniji omogočeni do 15. marca, za vse zaposlene v Skupini Mercator pa do 15. maja.

Kriza zaradi koronavirusa je tudi močno vplivala na **vedenje kupcev in na njihove nakupe**. Na te spremembe se je vodstvo odzvalo s precejšnjimi posegi v planogramme trgovin, logistiko, nabavo ... Vse to je močno vplivalo na infrastrukturo IT in

aplikacij. Pomenilo je hitre spremembe in konfiguracijo obstoječe programske opreme ter druge vidike podpore in monitoringa, in v prvih nekaj mesecih je bilo delo zelo intenzivno. **Spletno poslovanje je za nekaj časa zraslo za več kot 600 %**, v povprečju leta 2020 pa za 200 %, kar je prav tako pomenilo ogromno povečanje zahtev glede delovanja arhitekture in infrastrukture IT. Da bi se ustrezno odzvali na te spremembe, je oddelek IT skupaj z vodstvom izdelal načrt v treh fazah:

Prva faza ali kratki rok:

- Stabilizacija trenutne platforme v vseh državah, da prenese večji obseg uporabe
- Začasne rešitve in integracija z zunanjimi partnerji
- Omogočanje dobav z novih lokacij

Druga faza ali srednji rok:

- Omogočanje novih funkcionalnosti, ki bodo omogočile boljšo uporabniško izkušnjo in zagotovile ustrezno podporo s strani Mercatorja

Tretja faza ali dolgi rok:

- Implementacija sodobne poenotene platforme za spletno trgovino z možnostjo prilagoditve obsega ter razvoj notranjih kompetenc, ki bodo koristile vsem zahtevam glede spletne trgovine v Skupini Mercator.

Skupina Mercator je že začela implementacijo tretje faze.

Skupina Mercator ima **najvišjo uporabo samopostrežnih blagajn (SCO)**, ki se je glede na ostale trgovce še povečala. V nekaterih državah smo že uporabljali virtualne račune in mobilno plačevanje, v drugih smo začeli implementacijo. Uporaba aplikacije mSken se je v Sloveniji povečala (možna v vseh trgovinah, trenutno omogočena v 129 trgovinah), medtem ko se je v drugih državah začela s pilotsko fazo v Srbiji.

Ker je kriza zaradi koronavirusa vplivala na vse gospodarstvo, je Skupina Mercator podaljšala ali sklenila dodatne pogodbe z vsemi kritičnimi partnerji, vključno s potrebnimi **pogodbami na ravni storitev (SLA)**, in zagotovila odzivnost, ki omogoča ustrezno poslovanje in rezultate. Da bi zmanjšali tveganje, smo prav tako sklenili strateška partnerstva z novimi partnerji.

Da bi zagotovili zadostno raven informacijske varnosti, poleg izpolnjevanja vseh že obstoječih varnostnih standardov, je Skupina Mercator zamenjala več kot 1.000 zastarelih računalnikov, opravila več kot 1.900 nadgradenj operacijskih sistemov, »utrдила« več kot 1.000 strežnikov, začela pošiljati redne varnostne novice/opomnike ter začela izobraževanje s področja varnosti na spletni izobraževalni platformi, za katerega je vsebino pripravil zunanji partner, notranje ekipe pa so jo lokalizirale, torej prilagodile za Mercator. Za več kot 1.000 naprav smo uvedli upravljanje mobilnih naprav (terminali RF, večinoma v uporabi v trgovinah). V zvezi s tem načrtujemo nadaljnjo širitev na vse mobilne naprave.

Družbeno in kadrovsko področje

Po razglasitvi prvega vala epidemije je družba takoj pristopila k dopolnitvi medicinske ocene tveganja in določitvi dodatnih ukrepov potrebnih za varovanje zdravja in varstva pri delu. Skladno z dokumentom Preventiva v času epidemije so bili izvedeni splošni preventivni ukrepi in posebni preventivni ukrepi za posamezna področja za preprečitev širjenja okužbe s COVID-19. Za delovna mesta, kjer je mogoče delo opravljati od doma, je bilo uvedeno delo od doma oziroma sistem rotacij, s ciljem, da bi bilo hkrati fizično v poslovnih stavbah prisotnih čim manjše število zaposlenih (v povprečju 50 % zaposlenih dela od doma). Imenovan je bil krizni team, ki je dnevno sprejemal podatke o pojavu okužbe v posamezni enoti in koordiniral ugotavljanje tveganosti kontaktov s ciljem, da so bili zaposleni, ki so bili v visoko tveganem kontaktu napoteni v karanteno. Določen je bil protokol ravnanja v primeru pojava suma na okužbe ali okužbe in potrebne aktivnosti v zvezi z zaposlenimi, delovnimi prostori ter blagom.

Povečanje stroškov dela v Sloveniji zaradi izplačil pomoči med epidemijo COVID-19 vsem zaposlenim (v skladu z novo vladno zakonodajo) ter dodatkov k plači zaradi večje tveganosti dela med epidemijo za vse aktivne delavce v trgovinah in skladiščih med prvim valom epidemije COVID-19. **Večja odsotnost** nekaterih skupin zaposlenih, ki jih je bilo treba nadomestiti z dodatnimi agencijskimi in študentskimi delavci: bolniške odsotnosti, nedelovanje javnega transporta, zaprtje šol in vrtcev.

Vpliv epidemije COVID-19 na povečanje stroškov materiala in storitev

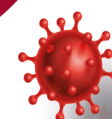
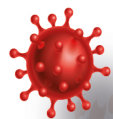
Povečanje stroškov materiala za nabavo **zaščitne opreme** (maske, rokavice, razkužila itd.).

Povečanje **stroškov storitev**:

- storitve čiščenja za posebno dezinfekcijo trgovin v primeru okužbe enega od zaposlenih,
- varnostne storitve za spoštovanje oz. uveljavljanje zakonsko predpisanih omejitev glede števila kupcev na kvadratni meter,
- posebne donacije, povezane s COVID-19, za javne ustanove.

Koriščenje državnih spodbud in pomoči

Skupina Mercator je v okviru koriščenja državne pomoči podjetjem uveljavila za slovenske pravne osebe, znotraj skupine, oprostitev plačila prispevkov PIZ za delavce, ki so delali, skladno s 33. členom Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (v nadaljevanju: ZIUZEOP), ter povračilo nadomestila plače za delavce na začasnem čakanju in odsotnih z dela zaradi višje sile po 28. členu ZIUZEOP za družbi Mercator IP, d. o. o. in Mercator - Emba, d. o. o. Za odsotne z dela zaradi višje sile zaradi zaprtja vrtcev, šol in ukinitve javnega prevoza ter odsotne z dela zaradi karantene je bilo skladno z določili PKP 6 vloženih na Zavod za zaposlovanje preko 1.500 vlog.

**DOBER SOSED
STOJI OB STRANI.**

Vpliv gospodarskih razmer in konkurenčnosti na poslovanje

Epidemija COVID-19 in strogi ukrepi za njeno zajezitev so v letu 2020 močno prizadeli gospodarsko aktivnost. Zaustavitev poslovanja nenujnih storitvenih dejavnosti in otežene aktivnosti ostalih storitvenih dejavnosti v drugem in zadnjem četrletju ter v industriji v drugem četrletju so povzročili izrazit padec gospodarske aktivnosti, tako na globalni ravni kot v Sloveniji.

Okrevanje gospodarske aktivnosti evrskega območja je bilo na prehodu v zadnje letošnje četrletje prekinjeno zaradi zaostrovanja zajezitvenih ukrepov ob znatnem povečevanju števila okužb s COVID-19. Pandemija COVID-19 je imela v prvi polovici leta negativen učinek na vse komponente BDP. Najbolj prizadeta je bila zasebna potrošnja, saj je bila poraba, zlasti za storitve in trajno blago, spomladi močno motena, kar je privedlo do kopičenja prisilnih prihrankov, okrepilo se je tudi previdnostno varčevanje. Močno so v prvi polovici leta upadle tudi investicije, saj so podjetja in gospodinjstva zaradi ohromitve gospodarstva in izrazito povečane negotovosti odložila oziroma prekinila investiranje.

Gospodarska aktivnost je po **izrazitem upadu v drugem četrletju** (-11,7 % medčetrletno desezonirano oziroma -14,8 % medletno po originalnih podatkih) ob postopnem opuščanju zajezitvenih ukrepov in ob znatni podpori denarne in javnofinančne politike **v tretjem četrletju okrevala** (12,5 % medčetrletno), **medletni upad pa se je znatno zmanjšal** (-4,3 %).

Zasebna potrošnja je v tretjem četrletju ob delno nadoknadenem povpraševanju in znatni javnofinančni podpori kupni moči gospodinjstev okrevala, a je bilo okrevanje zaradi drugega vala pandemije in uvedbe strožjih zajezitvenih ukrepov proti koncu leta prekinjeno. Oktobra je naglo naraščanje okužb v številnih državah evrskega območja privedlo do ponovne uvedbe strogih zajezitvenih ukrepov. Glede na aktualne gospodarske kazalnike se je okrevanje aktivnosti in razpoloženja v evrskem območju v zadnjem letošnjem četrletju ustavilo v storitvenih dejavnostih, rast aktivnosti v predelovalnih dejavnostih pa se, sicer nekoliko upočasnjeno, nadaljuje.

Po izbruhu epidemije je bila sprejeta vrsta ukrepov za omejitev njenih negativnih posledic za prebivalstvo in gospodarstvo ter za njegovo hitrejše okrevanje, tako na nacionalni ravni kot v okviru ECB in Evropske komisije. Obsežni paketi ukrepov so občutno ublažili izpad prihodkov gospodarstva in prebivalstva zaradi pandemije ter podjetjem nudili likvidnost in podporo pri soočanju z negativnimi posledicami. S tem so znatno ublažili lansko krčenje gospodarske aktivnosti in tudi preprečili propad nekaterih najbolj izpostavljenih dejavnosti. Po naši oceni bi bil brez ukrepov upad gospodarske aktivnosti lani za vsaj 4 odstotne točke globlji. Vpliv protikoronskih ukrepov bo ključen tudi letos, sprva za ohranjanje, v nadaljevanju leta pa vedno bolj tudi za ponovni zagon zlasti storitvenih dejavnosti oziroma okrevanje celotne gospodarske aktivnosti.

Mednarodne institucije v prevladujočih napovedih predpostavljajo, da se bo okrevanje gospodarske aktivnosti ob postopnem sproščanju zajezitvenih ukrepov zamaknilo v 2021, sledila bo postopna rast, vendar naj bi se na raven pred pandemijo vrnila šele leta 2022. BDP evrskega območja bo letos upadel za okrog 7,5 %, **v naslednjih dveh letih pa naj bi aktivnost okrevala s 3,5 oziroma 3,3-odstotno rastjo**. Globina letošnjega upada in hitrost okrevanja v letih 2021 in 2022 se bosta v državah članicah zelo razlikovali in bosta odvisni od poteka epidemije in strogosti zajezitvenih ukrepov ter razlik v strukturi gospodarstev in odzivov notranjih politik.

Zaupanje potrošnikov se je v letu 2020 na območju regije poslabšalo⁴. Negativni vpliv so imeli elementi priložnost za zaposlitev, varnost financ in pripravljenost na potrošnjo. Potrošnike najbolj skrbi finančno stanje, lastno zdravje, varnost zaposlitve, usklajevanje poklicnega in privatnega življenja ter večanje življenjskih stroškov. Vpliv epidemije COVID-19 in zajezitveni ukrepi, ki so jih pripravljale države na trgih Mercatorjevega poslovanja, so imeli v letu 2020 in bojo imeli tudi v prihodnje, pomemben vpliv na ključne gospodarske kazalnike (BDP, inflacija, brezposelnost) in potrošnjo. Kljub težkim razmeram je večina trgovcev, na vseh trgih, nadaljevala s širjenjem svoje prodajne mreže.

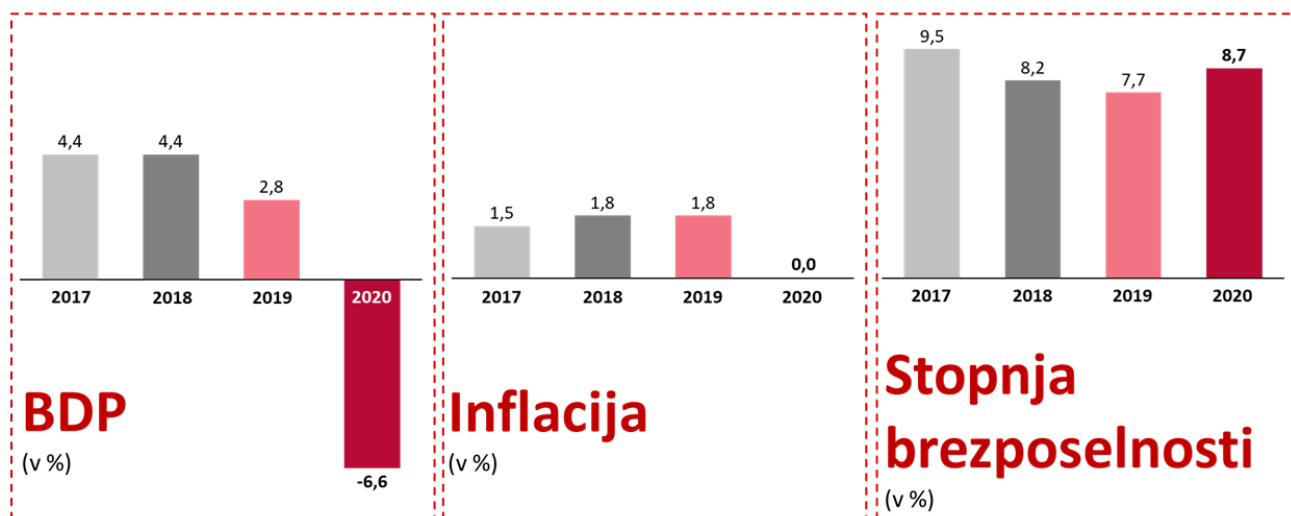
⁴ Nielsen: Consumer Confidence Index, Q2 2020, Adriatic

Ključni makroekonomski kazalniki na trgih Mercatorjevega poslovanja v maloprodajni dejavnosti⁵

Slovenija

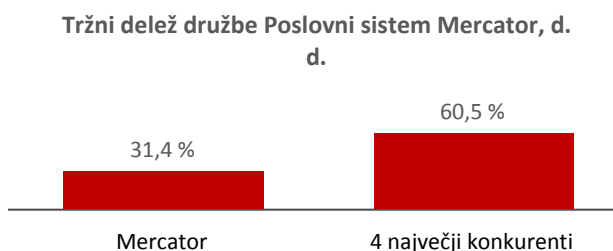
Ob razglasitvi epidemije v Sloveniji je sledila omejitev gibanja v nočnem času, zaprtje večine nenujnih storitev (raznoraznih trgovin, gostiln, hotelov, kozmetičnih in frizerskih salonov itd.), omejitev gibanja na občine, kar je močno vplivalo na BDP. Po globokem padcu v drugem četrtletju (-13 % medletno) je gospodarstvo v tretjem četrtletju okrevalo celo bolj, kot smo pričakovali (na -2,6 % medletno). V Sloveniji smo v letu 2020 beležili padec rasti BDP in sicer za 9,4 odstotne točke v primerjavi z letom 2019, ko je bila beležena rast BDP. Padec je bil beležen tudi pri letni inflaciji, ki je v letu 2020 znašala 0,0 %, kar pomeni zmanjšanje za 1,8 odstotne točke. Negativen vpliv epidemije se vidi na stopnji brezposelnosti, ki je v primerjavi z letom 2019 narasla za 1,0 odstotne točke in tako znaša 8,7 %.

Vpliv tržne situacije na potrošnje: V Sloveniji se je zaupanje potrošnikov⁶ v letu 2020 zaradi epidemije poslabšalo. Potrošniki so pesimistični glede gospodarskega stanja v Sloveniji v zadnjih 12 mesecih. Poslabšala so se pričakovanja glede števila brezposelnih, glede gospodarskih razmer v državi, glede finančnega stanja v gospodinjstvu in glede varčevanja.

V letu 2020 se v Sloveniji zaradi epidemije COVID-19 in strogih zaježitvenih ukrepov ocenjuje 6,6-odstotni upad BDP. Stopnja brezposelnosti se je zvišala (8,7 %). Cene življenjskih potrebščin so v letu 2020 v povprečju ostale na ravni leta 2019 predvsem zaradi nižjih cen energentov, v naslednjih dveh letih pa se pričakuje zvišanje inflacije na 1,6 odstotka⁷. Gospodarsko razpoloženje je bilo na letni ravni precej slabše kot leta 2019. Na poslabšanje gospodarskega razpoloženja na letni ravni so najbolj vplivali zaupanje v storitvene dejavnosti, zaupanje med potrošniki, v trgovini na drobno in v gradbeništvu.

Konkurenčno okolje: Poleg klasičnih trgovcev (Mercator, Spar, Tuš) tudi ostale večje trgovske verige (Hofer, Lidl in Eurospin) ustvarjajo pomemben tržni delež. Trgovina je relativno stabilna in konsolidirana (prvih pet trgovcev pokriva 92 % trga). Poslovni sistem Mercator, d. d., je v letu 2020 pokrival 31,4 % trga, kar je za 0,4 odstotne točke več kot v letu 2019.

⁵ Gospodarske razmere so komentirane na podlagi naslednjih virov podatkov: UMAR (Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj), ECB (Evropska centralna banka), S&P (bonitetna agencija Standard&Poor's), statistični uradi posameznih držav, IMF (Mednarodni denarni sklad), tržno raziskovalno podjetje Nielsen in EC (Evropska komisija).

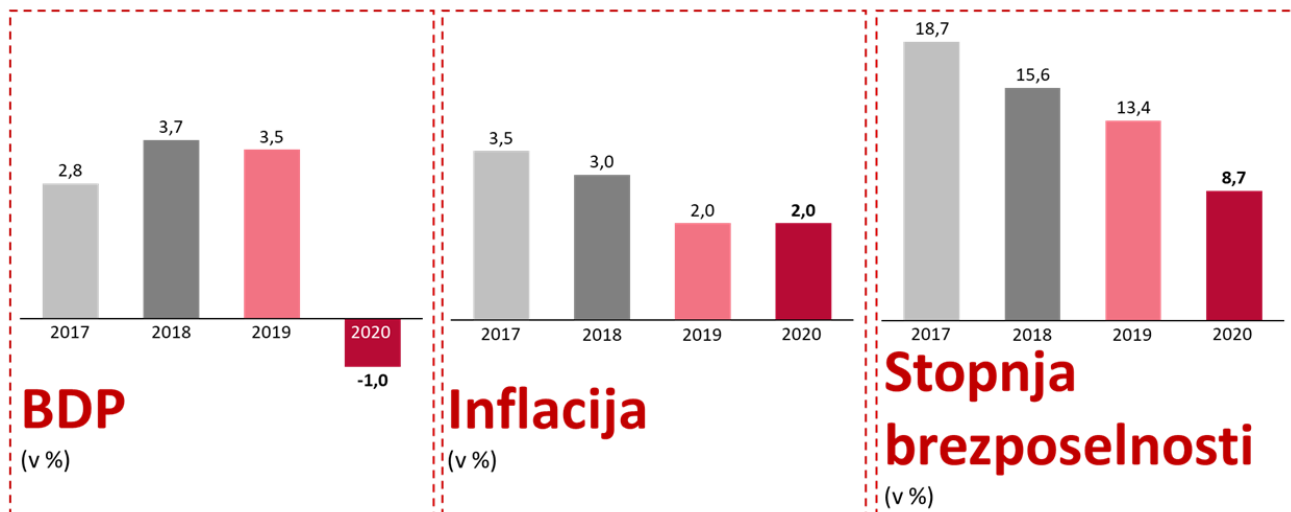
⁶ SURS: Mnenje potrošnikov, Slovenija, december 2020

⁷ UMAR: Ekonomsko ogledalo, št. 1/2021, letnik XXVII

Srbija

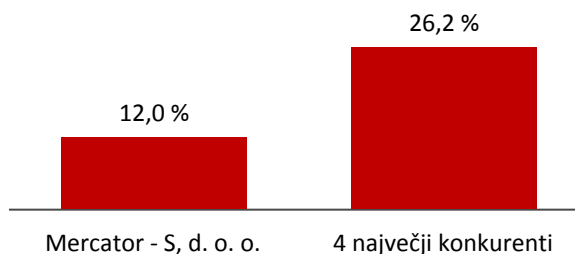
V letu 2020 so v Srbiji zabeležili padec BDP v višini 1,0 %, kar predstavlja padec BDP za 4,5 odstotne točke v primerjavi z letom 2019. Stopnja brezposelnosti je znašala 8,7 %, kar pomeni zmanjšanje za 4,7 odstotne točke v primerjavi s predhodnim letom. Stopnja inflacije je v 2020 zanašala 2,0 % in je v primerjavi z letom 2019 ostala stabilna. Bonitetna ocena države za leto 2020 je BB+ s stabilnim trendom.

Vpliv tržne situacije na potrošnjo: Zaupanje potrošnikov se je v Srbiji v letu 2020 poslabšalo⁸. Na zaupanje potrošnikov je negativno vplivalo priložnost za zaposlitev, varnost financ in pripravljenost na potrošnjo. V letu 2020 se v Srbiji pričakuje 3-odstotno znižanje stopnje BDP. Stopnja brezposelnosti se je v tretjem kvartalu, glede na leto 2019, zmanjšala (9 %). Stopnja inflacije je v 2020 znašala 1,2 %.

Konkurenčno okolje: Trgovina je relativno manj konsolidirana (prvih 5 trgovcev pokriva približno 40 % trga)⁹. V Srbiji Mercator - S, d. o. o. pokriva 12,0 % trga, kar je za 1 odstotno točko več kot v letu 2019.

Tržni delež družbe Mercator - S, d. o. o.

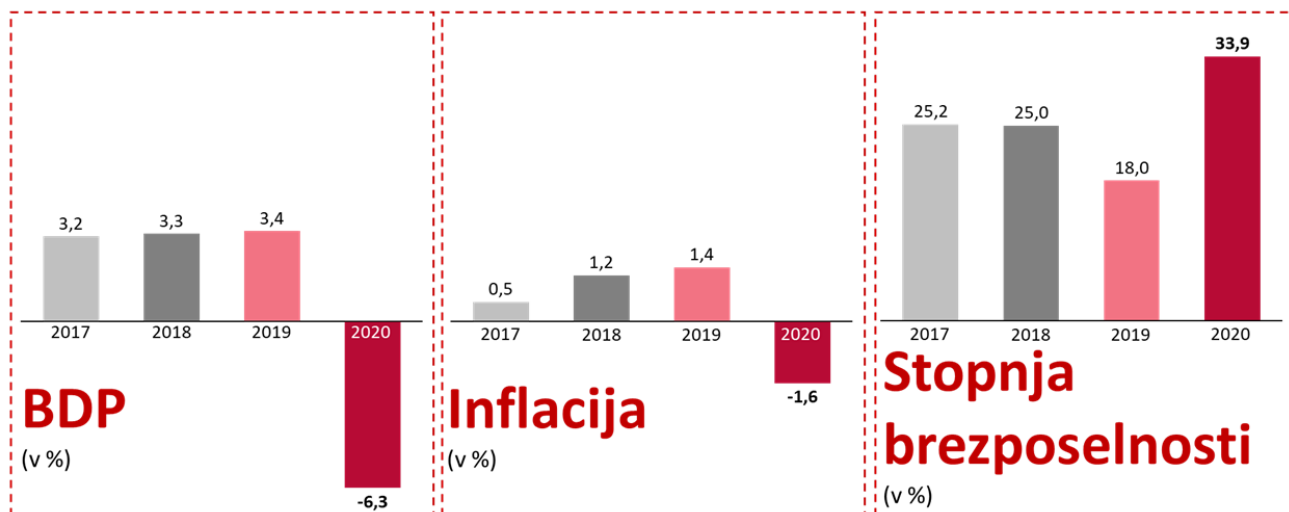

Bosna in Hercegovina

Bosna in Hercegovina je v letu 2020 beležila močan upad rasti BDP, ki je znašal -6,3 %, kar je 9,7 odstotne točke manj kot v predhodnem letu. V omenjenem letu se je za 3,0 odstotne točke zmanjšala tudi rast inflacije in je znašala -1,6 %. Izbruh epidemije pa je najbolj neugodno vplival na stopnjo brezposelnosti, ki se je povečala za kar 88,3 % in je tako znašala 33,9 %.

⁸ The Global Economy, Serbia Economic Indicators

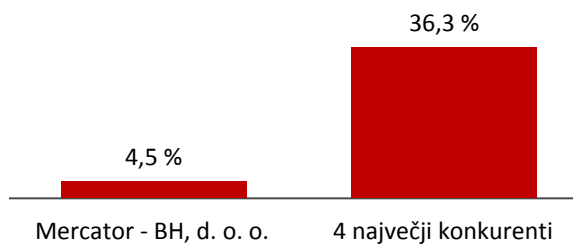
⁹ Euromonitor, 2020

Vpliv tržne situacije na potrošnjo: V letu 2020 je Bosna in Hercegovina zabeležila 5,2 % padec BDP. Stopnja brezposelnosti ostaja na visoki ravni (17,5 %). Stopnja inflacije je v 2020 znašala -1,5 %¹⁰.

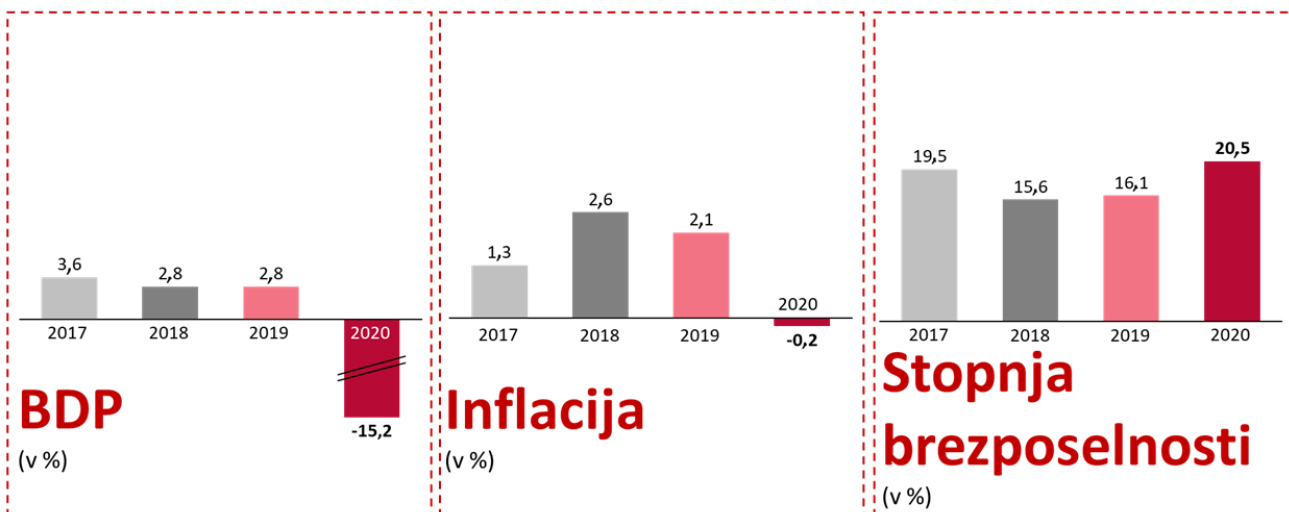
Konkurenčno okolje: Trg Bosne in Hercegovine ni konsolidiran. V 2020 top pet trgovcev predstavlja manj kot polovico trga (40 %) ¹¹, ostalo pokriva tradicionalna trgovina. Tržni delež Mercator - BH, d. o. o. se je v letu 2020 povečal za 1,5 odstotne točke v primerjavi z letom 2019.

Tržni delež družbe Mercator - BH, d. o. o.

Črna gora

Podatki kažejo, da je rast BDP v letu 2020 padla za 19,3 odstotne točke in je znašala -15,2 %. V Črni gori je bil padec zaznan tudi pri rasti inflacije, ki je znašala -0,2 %. Za 4,4 odstotne točke pa se je povečala stopnja brezposelnosti, ki je v letu 2020 znašala 20,5 %.

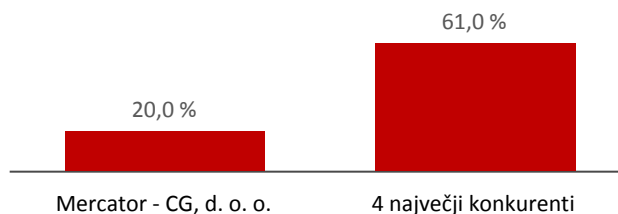
¹⁰ The Global Economy, BiH Economic Indicators

¹¹ Euromonitor, 2020

Vpliv tržne situacije na potrošnje: V letu 2020 je Črna gora zabeležila 15,2 % padec BDP. Stopnja brezposelnosti se je povečala (20,5 %). Stopnja inflacije je v 2020 znašala -0,2 %¹².

Konkurenčno okolje: Na trgu Črne gore je, v letu 2020, prvih pet trgovcev ustvarilo 80 % tržni delež. Večina trgovcev je nadaljevala s širjenjem svoje prodajne mreže. Mercator - CG, d. o. o. pokriva 20 % trga, kar je enako kot v preteklem letu.

Tržni delež družbe Mercator - CG, d. o. o.

¹² The Global Economy, Montenegro Economic Indicators

Prodajni formati

Mercator pri razvoju prodajnih formatov sledi tržnim trendom. V letu 2020 je bil poseben poudarek namenjen sodelovanju vseh trgov, kjer smo prisotni z različnimi prodajnimi formati. Nakupno vedenje naših kupcev na posameznih trgih se nekoliko razlikuje, upoštevanje teh razlik pa prispeva k doseganju boljših rezultatov. Na vseh trgih poslovanja je torej ključna osredotočenost na kupca, ki mu želimo ponuditi najboljše izdelke in storitve, ter sodobno oblikovano prodajno okolje na čim več lokacijah.

Večji del leta 2020 je bil zaznamovan s pojavom korona virusa, kar je močno vplivalo tudi na dinamiko izvedb načrtovanih prenov, preureditev in novogradenj. Pokazala se je **velika potreba po učinkovitem delovanju spletne trgovine**, saj se je velik del nakupov preselil na splet.

Kljub omejitvam so tudi v letu 2020 potekala vlaganja predvsem v obnovo obstoječe maloprodajne mreže, odprtih pa je bili tudi nekaj novogradenj. V Sloveniji, Srbiji, Črni gori ter Bosni in Hercegovini je bilo **26 novo odprtih** maloprodajnih enot, **prenovljenih in preloženih** pa skupaj **172 enot**, od tega **70 enot** v Sloveniji. Prenovljene Mercatorjeve prodajalne kupcem omogočajo prijetnejše nakupovalno okolje, strukture blagovnih skupin in nove storitve pa so prilagojene najnovejšim trendom.

Slovenija

Preurejen in povečan hipermarket Kranj Primskovo

V Sloveniji je bil v letu 2020 največji poudarek na prenovah obstoječih enot. V celoti ali delno smo **prenovili več marketov in supermarketov ter dva hipermarketa, odprli pa smo tudi dva nova marketa**.

Med preurejenimi večjimi enotami v Sloveniji vsekakor izstopa celovita prenova **hipermarketa Kranj Primskovo**, s katero smo povečali prodajno površino za cca. 300 m². Enota ima najboljšo lokacijo v Kranju, ter je druga najuspešnejša trgovina v Mercatorju.

Preurejeni hipermarket je tako namenjen kupcu željnemu novosti, trgovina pa mu ponuja odlično nakupovalno izkušnjo s privlačno ponudbo izdelkov. Celovita prenova je zajela ambientalni in asortimanski del s ključnimi poudarki na **kvaliteti, novih izdelkih, osebni storitvi in kulinarčnih novostih**. Posebej so izpostavljeni oddelki **svežih prodajnih programov, vinoteka, eko in posebna prehrana**, izdelki projekta **Radi imamo domače**, **Grab&go** ponudba ter **sladki program**.

V sklopu hipermarketov je bil večjega posega deležen tudi **hipermarket Velenje**. Hipermarket je bil, s ciljem boljše izkoriščenosti prodajnega prostora, zmanjšan za cca. 800 m² bruto prodajne površine. Trgovina pa ni bila le zmanjšana, ampak tudi osvežena. V sklopu pekarnice je omogočena tudi dopeka, kar olajša samopostrežno prodajo kruha in pekovskega peciva.

Na vhodu hipermarketa najdemo združeno ponudbo **kave Minute**, sokovnika ter impulznih in hlajenih **Grab&Go izdelkov**. Na nizki gondoli in v hladilnikih pred delikatose je zaokrožena ponudba izdelkov **Radi imamo domače**. Urejena je tudi nova celostna grafična podoba prodajalne. V center se je na novo umestila tudi M Tehnika.

Hipermarket Velenje - zmanjšani in osveženi

Supermarketi Slovenske Konjice, Šentjernej in Žalec so s celovito prenovo dobili novo, moderno podobo, velike oddelke svežih programov, osveženo ponudbo ter prijetno nakupovalno okolje, ki ga popestri nova grafična podoba ter izpostavljeni projekti. Supermarketi predstavljajo nadgradnjo sosedskih prodajaln s širšo in predvsem globoko ponudbo izdelkov vsakdanje potrošnje. Kupec tu opravlja dnevne in tedenske nakupe, saj ponudba zagotavlja možnost celovitega nakupa, z osredotočenostjo na sveže programe ter dopolnilno ponudbo neživilskega programa.

Celovito preurejen supermarket Slovenske Konjice

Market Koseze

V sklopu marketov sta bili odprti **dve novi enoti**, in sicer **Miklavž na Dravskem polju** ter **Market Koseze**. Slednji je še posebej zanimiv, saj predstavlja **prvo Mercatorjevo montažno trgovino**. Gre za začasni objekt, velikosti 308 m², posebnost pa je, da je to prva montažna trgovina, ki jo je možno preseliti na drugo lokacijo.

Market je pregleden in prehoden, narejen po konceptu sosedske mestne prodajalne s poudarjeno ponudbo svežega programa. Gre za nadomestno trgovino, saj se je konec leta zaprl supermarket Koseze, ker se bo na njegovi lokaciji gradila nova poslovno stanovanjska soseska Koseško okno. V novem objektu pa bo po odprt tudi nov sodoben Mercatorjev hipermarket.

Tujina

Preureditve so potekale tudi na drugih trgih, kjer smo prisotni s tremi formati, in sicer Mercator, Roda in Idea. Skupaj je bilo na tujih trgih na novo **odprtih 21 maloprodajnih trgovin**, **86 pa jih je bilo prenovljenih ali preloženih**.

V **Srbiji smo** odprli 13 novih enot, 6 enot je bilo preurejenih, 70 enot je bilo preloženih.

Največje preureditve je bil deležen supermarket **IDEA Super Blok 62** v Beogradu. Trgovina je bila spremenjena iz formata **RODA** v format **IDEA Super**. Supermarket ima novo razporeditev prodajnih programov, preurejeni so vsi sveži oddelki, umeščene so bile tudi samopostrežne blagajne. V okviru obnove supermarketa je bil prvič uporabljen tudi hladilni sistem s CO_2 .

Večje preureditve so bile deležne tudi sledeče enote: **IDEA Čačak Centar**, market **IDEA Stari grad**, market **IDEA Smederevo Centar 3** in market **IDEA Niš Centar**. Le-te se nahajajo v strogem centru mest, zato je v njih tudi največji poudarek na svežih oddelkih, še posebej na toploteki in **TO GO** ponudbi kot tudi na izgledu trgovin. Celovito so bili preurejeni oddelki sadja in zelenjave, delikatese, pekarnice, svežega mesa in mlečnih izdelkov.

Podobna preureditev je bila implementirana tudi v marketu **IDEA Maxima**, kjer je fokus na večjih nakupih, zaradi lokacije trgovine, ki se nahaja na ruralnem področju.

Na trgu **Črne gore** smo na novo odprli 6 trgovin. Bogatejši smo za odprtje novega, povsem drugačnega **IDEA Gourmet marketa**. Prodajna površina **IDEA Gourmet** obsega približno 400 m², zaradi edinstvene lege na trgu Marina pa je dostopna prebivalcem, obiskovalcem, lastnikom jaht in domačinom. Edinstven koncept in zanimiva ponudba, ki med drugim vključuje lokalne specialitete in ekološke izdelke, zadovoljita tudi najzahtevnejše, ki se odločijo za bivanje na tem delu črnogorske obale.

IDEA Gourmet v Potonovi

IDEA Dom Revolucije, Nikšić

IDEA je julija odprla še eno poglavje posebnih nakupov v Nikšiću; tokrat z odprtjem sodobnega prodajnega formata v nedavno prenovljenem Domu revolucije, ki bo kupcem na voljo 24 ur na dan.

Edinstven koncept nove trgovine, simbolično predstavljen kot (r)evolucija vrhunskega okusa, združuje vse, kar bo zadovoljilo potrebe kupcev, katerih želje in pričakovanja so ves čas na prvem mestu.

Poleg izpostavljenih objektov so v letu 2020 odprli še štiri nove enote **IDEA Krivi most**, **IDEA Zabjelo**, **IDEA Stari Aerodrom** in **IDEA Tivat Magistrala**. Vse enote so moderni objekti, v katerih je v prijetnem okolju kupcem na voljo širok asortiman izdelkov, s poudarkom na oddelkih svežega sadja in zelenjave, delikatese ter pekarnice z vsakodnevno svežo ponudbo kruha in pekovskega peciva.

Na trgu **Bosne in Hercegovine** smo v letu 2020 odprli novo enoto **market Brčko** ter **nov supermarket Travnik**. Supermarket je umeščen na zelo privlačni lokaciji in kupcem na 850 m² bruto površine zagotavlja edinstveno nakupovalno vzdušje, vrhunsko paleto kakovostnih, več kot 20.000 izdelkov, dostopne cene ter različne ugodnosti. Poudarek je na prepoznavnih svežih oddelkih, bogati ponudbi zdrave hrane, vključno s 100 % naravnimi izdelki preverjene kakovosti Bio Zone. Poleg tega je na policah pestra ponudba neživilskih izdelkov, malih aparatov in drugih gospodinjskih predmetov.

Nov supermarket Travnik

Sestava trgovin po prodajnih formatih na dan 31. 12. 2020

Slovenija **Mercator** **M Tehnika**

Maloprodajne enote **468**

- Marketi: **400**
- Supermarketi: **45**
- Hipermarketi: **23**

Veleprodajne enote (Cash & Carry) **13**

Gostinstvo **6**

Franšizne prodajalne **169**

Tehnični program (M Tehnika) **41**

Srbija **Mercator** **IDEA** **RODA**

Maloprodajne enote **332**

- Idea Mali: **258**
- Idea Super: **39**
- Roda: **27**
- Roda Mega: **6**
- Mercator Hipermarketi: **2**

Veleprodajne enote (VELPRO) **6**

Črna gora **IDEA**

Maloprodajne enote **126**

- Idea Mali: **123**
- Idea Super: **3**

Bosna in Hercegovina **Mercator**

Maloprodajne enote **79**

- Marketi: **61**
- Supermarketi: **11**
- Hipermarketi: **7**

SKUPINA MERCATOR	Bruto površina (v m ²)	Prodajna površina (v m ²)
Maloprodajne enote 1.005	810.602	519.494
Veleprodajne enote (Cash & Carry/VELPRO) 19	56.231	33.663
Gostinstvo 6	2.565	1.019
Tehnični program 41	61.615	36.760
Skupaj trgovske enote v upravljanju 1.071	931.012	590.936
Franšizne prodajalne 169	36.126	23.781
SKUPAJ 1.240	967.138	614.717

Upravljanje blagovnih skupin

Slovenija

V obdobju 1-12 2020 smo upoštevali krizno obdobje prvega in drugega kvartala ter ponovitev v četrtem kvartalu, pripravili korake in mere za takojšnji vklop in izvajanje upravljanja blagovnih skupin ter nabave v primeru poslabšanja razmer na trgu zaradi COVID-19.

V ospredju je bilo zagotavljanje zadostnih količin blaga v ključnih blagovnih skupinah preko usklajevanja z obstoječimi dobavitelji in iskanja novih nabavnih virov. Optimizirali smo promocijske aktivnosti s poudarkom na mehanikah za olajšanje velikega nakupa upoštevali zmanjšano frekvenco obiska. Umeščali smo nove nišne izdelke v asortiman za zagotavljanje varstva potrošnikov in kupcev. Prilagodili smo procese in delo za olajšanje manipulativnega dela sodelavcev v maloprodaji in logistiki ob povečanih odjemih kupcev.

Tudi v navedeni situaciji smo nadaljevali z aktivno podporo domačim dobaviteljem ter promocijo domače in lokalne ponudbe v Mercatorjevih prodajalnah. Kontinuiranost izobraževanja naših zaposlenih z vidika sprememb, glavnih poudarkov, standardnih procesov je doprinesla h kakovosti storitve na samem prodajnem mestu ob upoštevanju zdravstvenih predpisov za zaščito zdravja zaposlenih in vseh udeležencev v blagovnem prometu.

Velik poudarek je bil na nadaljevanju in nadgradnji naše nove platforme, projekta Moje znamke z uspešno televizijsko kampanjo Mali šef, Veselimi valovi ter ponudbo Vivo kozarcev. Napredovali smo v sklopu spletnega poslovanja in s tem stopili še korak dalje upoštevali trende v smeri svetovne digitalizacije.

Ključne kakovosti upravljanja blagovnih skupin so bile še naprej usmerjene k doseganju naslednjih ključnih ciljev:

- dograditev kakovostne linije trgovskih znamk in zagotovitev najboljšega razmerja med kakovostjo in ceno ter vpeljava novih raznovrstnih artiklov neživilskega segmenta in vzdrževanje in dopolnitev ponudb lokalnih, domačih izdelkov;
- kakovostno in gospodarno upravljanje sezonskih in borznih izdelkov;
- spremljanje konkurenčnih cen izdelkov znanih blagovnih znamk in trgovskih znamk ter zagotavljanje konkurenčnosti ter zagotavljanje atraktivnih ponudb v pospeševalno-prodajnih aktivnostih ter dajanje posebnega poudarka na pospeševanje aktivnosti vezanih na lojalnostni program Pika;
- učinkovito upravljanje prodajnih prostorov do nivoja izdelka in zagotavljanje ter nadgrajevanje storitev na samem prodajnem mestu, z glavnim poudarkom na naših svežih oddelkih.

Srbija

Mercator - S, d. o. o. se je v letu 2020 aktivno prilagodil novim pogojem poslovanja, ki jih je prinesla svetovna zdravstvena kriza. Ob upoštevanju ključnih ciljev za leto 2020 in novih zakonskih okvirjev ter smernic, je bila ena izmed primarnih zadolžitvev podjetja Mercator - S, d. o. o., da omogoči tekoče delovanje objektov ter zadostno količino zalog v poslovalnicah in sicer s ciljem zadovoljevanja potreb potrošnikov ter upoštevanja zdravstvenih predpisov za zaščito zdravja zaposlenih in vseh udeležencev v blagovnem prometu. Glavni fokus razvoja je bil na obogatitvi ponudbe domačih in lokalnih proizvodov, obenem pa smo izvajali intenzivno promocijo artiklov v poslovalnicah. Nadaljevali smo z dobro storitvijo, predvsem na svežih programih in ostalih projektih, ki se skozi iniciative Mercator – S, d. o. o. razlikuje od ostale konkurence. Nadaljevali smo s pozitivno prakso izmenjave izkušenj, znanja in pobud znotraj Skupine Mercator.

Ključne aktivnosti pri upravljanju blagovnih skupin v letu 2020 so bile:

- Učinkovito upravljanje z asortimajem. V letu 2020 smo predstavili nove in raznovrstne neživilske izdelke, predvsem s kakovostno in cenovno ugodno ponudbo sezonskih artiklov, ki so bili v središču povečanega povpraševanja zaradi vpliva COVID-19.
- Stalna usmerjenost h kupcem se kaže tudi na področju upravljanja cen in konkurenčnosti, kjer smo upoštevali potrebo po prilagajanju regionalnim in lokalnim razlikam.
- Promocijske dejavnosti, ki so bile v prvi polovici leta 2020 bistveno optimizirane. Zdravstvena kriza je v drugem četrtletju 2020 prinesla optimizacijo promocijskih dejavnosti s pomembnim zmanjšanjem pogostosti in moči

oglaševanja, hkrati pa nas je usmerila k poudarjanju promocije skupin izdelkov, ki se v normalnih pogojih manj intenzivno promovirajo. Poudarek je bil na atraktivnih ponudbah za uporabnike programa zvestobe Super kartica s pobudo za celovit razvoj načinov personalizirane ponudbe. Nadaljevali smo z intenzivno promocijo blagovnih znamk s projektom »Splača se skupaj«.

- Usmerjenost na zaposlene je zelo pomembna, ne le na področju izobraževanja, temveč tudi pomagati sodelavcem iz maloprodaje pri optimizaciji procesov v poslovalnicah. V času zdravstvene krize smo dosegli visoko raven timskega dela, ki je našim zaposlenim dalo moč, da še bolj prispevajo k razvoju podjetja.
- Procesi so usmerjeni k poenostavitvi z namenom optimizacije virov ter dviga poslovnih rezultatov in poslovne učinkovitosti v spremenjenih tržnih okoliščinah.

Črna gora

Ključne dejavnosti so bile usmerjene v spopadanje s svetovno krizno situacijo in prilagajanje novim tržnim nakupovalnim navadam ter prilagajanje spremembam v turizmu. Ukrepi, ki smo jih sprejeli in izvedli s ciljem izboljšanja rezultatov v letu 2020 so naslednji:

- Zagotavljanje zadostne količine osnovnih živil med pandemijo.
- Prilagajanje ponudbe spremenjenim tržnim zahtevam, ki jih je povzročila pandemija.
- Izvedli smo projekte v sektorjih mesa, sadja in zelenjave, pekarnice, zdrave hrane in vina.
- Uvedli smo nove artikle in blagovne znamke s ciljem uresničitve dodatne rasti in diferenciacije glede na konkurenco:
 - Delikatesa: Premium znamke sirov in delikatese, novi perutninski izdelki, nove linije govejega, sveže pakirano meso – razširitev asortimaja.
 - Pakirana hrana: smo edini ponudnik, ki ima v maloprodajni ponudbi začimbe v razpršilu, oljčno olje v razpršilu, Belgijske čokolade, Disney program, itd. Ob tem razvijamo kraft piva, ki imajo papirnato embalažo.
- Nadaljevali smo z aktivnostmi Moje znamke

Bosna in Hercegovina

Ključne dejavnosti Mercator - BH, d. o. o. za leto 2020 so bile:

- V prvem četrtletju smo okrepili marketinške dejavnosti na svežih oddelkih s poudarkom na širini asortimana.
- Med pandemijo smo prilagodili pakiranja in zlaganje na police.
- V drugem četrtletju so se dejavnosti prilagodile novim razmeram ter se osredotočili na osnovna živila, higieno in asortimane neprehrane 2 (spletna šola, družabne igre, majhni gospodinjski aparati), v tretjem četrtletju pa smo nadaljevali z aktivnostmi in pripravami na zadnje četrtletje in praznike.
- Z dobavitelji smo se dogovorili za nadaljnje sodelovanje v projektu »Znižano za vas«, kjer smo želeli zadovoljiti potrebe kupcev po ponudbi atraktivnih pospeševalno-prodajnih aktivnostih.
- Nenehno smo se prilagajali novim zakonskim odločitvam, ki se stalno spreminjajo na državni ravni ter na ravni političnih entitet in mest. Ker se je frekvenca kupcev v zadnjih treh četrtletjih zmanjšala, smo z optimiziranjem in prilagajanjem marketinških dejavnosti novi tržni situaciji delali na povečanju košarice.

Trženje in programi zvestobe

Programi zvestobe in blagovne znamke po državah*

Programi zvestobe omogočajo Mercatorju dragocen vir podatkov o potrošniških navadah kupcev in razumevanju njihovega obnašanja na vseh trgih poslovanja. Podatki več kot **1,7 milijona aktivnih imetnikov kartic zvestobe** v Sloveniji, Srbiji, Črni gori, Bosni in Hercegovini omogočajo pripravo segmentacije kupcev in prilagajanje na trende posameznega trga. Kupci lahko izbirajo med različnimi tipi kartic, ki najbolj ustrezajo njihovem načinu nakupovanja in varčevanja. Hkrati pa razvijamo inovativne, mobilne in plačilne storitve.

Lojalnostni program

Blagovna znamka

Slovenija

Aktivni kartičarji:

726 tisoč

Srbija

Aktivni kartičarji:

709 tisoč

Črna gora

Aktivni kartičarji:

69 tisoč

Bosna in Hercegovina

Aktivni kartičarji:

205 tisoč

*Aktivni kartičar je tisti, ki je v zadnjih 12 mesecih opravil vsaj 1 nakup.

Trženje

V obdobju 1-12 2020 smo začeli z izvajanjem aktivnosti za podporo naše poslovne strategije, ki nam omogoča dolgoročno stabilnost in profitabilno rast.

V trženjskih projektih smo se osredotočili predvsem na diferenciacijo blagovne znamke Mercator, ki je tudi osnova postavljene trženjske strategije Mercator.

Diferenciacija kot ključna komparativna prednost

Naša strategija diferenciacije temelji na:

a) najširši ponudbi lokalnih in regionalnih blagovnih znamk,

- b) najboljšem lojalnostnem programu,
 c) novih formatih trgovin,
 d) inovacijah.

Ne glede na zastavljeno poslovno in trženjsko strategijo pa so celotno leto zaznamovale izredne razmere, povezane z epidemijo korona virusa, kar je zahtevalo hitro prilagajanje, sprejetje ustreznih poslovnih ukrepov in spremembe v tržnem komuniciranju. Šele od sredine leta smo začeli izvajati projekte, ki so bili predvideni v marketinški strategiji.

Slovenija

Komunikacija v času epidemije

V luči novih razmer smo prilagodili naša komunikacijska sporočila. Zasnovana so na treh ravneh:

- skrb za dobrobit skupnosti,
- okrepitev sodelovanja z domačimi dobavitelji in
- prilagoditev ponudbe za uporabnike.

Ob uvedbi izrednih ukrepov smo pozivali k zmernosti in solidarnosti ter izogibanju skrajnostim in nepremišljenim reakcijam. V kampanji »**Dober sosed stoji ob strani**« smo poudarjali celostno družbeno zavedanje vseh nas in spoštovanje

drug do drugega, čas, da poskrbimo drug za drugega in za vse, ki so nam blizu. Še tesneje smo se povezali z našimi partnerji in dobavitelji, saj je pomen predvsem prehranske industrije na vsakem trgu zdaj še večji.

S platformo Moje znamke zagotavljamo kupcem izdelke njihovih najljubših domačih blagovnih znamk. Pri dolgoletnem projektu Radi imamo domače pa smo s podpiranjem malih lokalnih pridelovalcev in predelovalcev boljšo prihodnost omogočili tudi njim in naslednjim generacijam lokalnih izdelkov.

Predvsem pa smo kupcem v teh zahtevnih tednih na več načinov olajšali nakupovanje. V porastu je spletno nakupovanje živil, zato smo ustrezno razporedili resurse, povečali kapacitete in uvedli posebno, **krizno živilsko spletno trgovino**. Prav tako smo jih omogočili priročne nakupe izdelkov bele tehnike, malih gospodinjskih aparatov in tehničnih izdelkov v spletni trgovini naše M Tehnike ter za hitrejše dostave še okrepili število odpremnih mest. Za vse, ki jim primanjkuje časa za kuhanje smo razvili večja, družinska pakiranja pripravljenih izdelkov Minute. Prav tako smo pripravili tudi ostale priročne rešitve. Tako lahko že pripravljene kruhe za dopeko doma v le nekaj minutah spečete, da bo vedno sveže, vedno pri roki.

Kampanja »Dober sosed stoji ob strani«

Aktivnosti povezane s situacijo epidemije so potekale na vseh trgih našega delovanja – tudi v Srbiji, Črni gori in Bosni in Hercegovini, kjer so bila ključna sporočila izpeljana iz predstavljene krovne kampanje.

Projekti iz trženjske strategije

RADI IMAMO DOMAČE

Konsistentno, na tedenski ravni, izvajamo aktivnosti v podporo lokalnemu mikro gospodarstvu. V rednih letakih predstavljamo dobavitelje in njihove izdelke. Fokus je na izdelkih in dobaviteljih, ki so se razvili do te mere, da zadovoljijo potrebe trgovin z visokim prodajnim potencialom domačih izdelkov. Mesec februar je zaznamovala tudi Agrobiznis konferenca, kjer smo kot partnerji sodelovali pri izboru nagrajencev in jih tudi vključili v poslovni proces. V maju smo prenovili spletno stran radi imamo domače. Obogatili smo jo z dodatnimi vsebinami, predstavili še več domačih dobaviteljev in izdelkov ter vzpostavili boljšo povezavo s spletno trgovino.

Poletje je bilo zaznamovano z razvojem nove linije 56 vrst izdelkov pod skupno blagovno znamko Radi imamo domače, ki smo jo uvedli oktobra, in pripravo komunikacijske kampanje zanjo.

Septembra je 256 Radi imamo domače oddelkov dobilo novo podobo, ki se je povezala s celotno podobo nove linije blagovne znamke Radi imamo domače in oktobrsko komunikacijsko kampanjo, za katero je bil med drugim posnet nov TV spot. Fokus na novo ponudbo se je ohranjal vse do konca leta. Prvenstveni medij (po preteku 360° kampanje) je bil letak.

DOBRA IZBIRA

»Dobra izbira« je projekt, ki smo ga razvili v duhu ozaveščanja in spodbujanja k bolj »zdravemu« načinu prehranjevanja. V sodelovanju z dobavitelji prepoznavnih blagovnih znamk, ki so razvili izdelke z manj sladkorja, manj maščob, brez konzervansov ipd. smo kupcem pripravili strnjeno tematsko ponudbo dobre izbire, ki smo jo pospremili z zgodbo izpolnjevanja novoletnih zaobljub.

Septembra je potekal druga val kampanje, v kateri je sodelovalo 71 izdelkov.

Projekt »Dobra izbira«

MALI ŠEF SLOVENIJE 2020

V Mercatorju se zavedamo, kako pomembno je, da vzpodbujamo mlade k zdravim življenjskim navadam ter k odgovornemu prehranjevanju. Zato smo spomladi skupaj s POP TV pripravili novo sezono oddaje **Mali šef Slovenije** za katero smo lani prejeli nagrado za inovativnost mednarodnih medijskih združenj NAPTE in CEETV. Vsaki od osnovnih šol, ki je s svojo ekipo sodelovala, smo s finančnimi sredstvi pomagali uresničiti njihove projekte za boljše počutje učencev. Koliko sredstev dobi katera šola, so sodločali kupci z njihovimi glasovi.

Oddaja »Mali šef Slovenije 2020«

VIVO KOZARCI PONOVO V MERCATORJU

Od 3. 9. naprej je potekala aktivnost zbiranja nalepk ali običajnih nalepk za vrhunske kristalne kozarce **Vivo**. Kupci so za vsakih 10 EUR nakupa ali za vsak izdelek Moje znamke prejeli eno nalepko. Zbrali so lahko 5, 10 ali 20 nalepk in si pridobili popust kar do 85 %. V kolekciji so bili kozarci za rdeče in belo vino, gin tonic in pivo, penino, kozarci za žgane pijače, sok, dekanter. Aktivnost zbiranja nalepk je trajala do 31. 12. 2020, unovčevanje nalepk pa do 9. 1. 2021.

VIVO kozarci

MOJE ZNAMKE ZBRAJ IN NAGRADO POD PREMАЗOM AKTIVIRAJ

Od 5. 11. do 31. 12. smo pripravili nagradno igro s premaznimi karticami. Mehanika celotne aktivnosti je bila: Za vsak nakup enega izdelka z oznako Moje znamke ali izdelka z oznako aktivnosti, je kupec pri blagajni prejel eno premazno kartico, na kateri se je pod srebrno folijo skrivala ena od 12.000 nagrad: prejem darilne kartice Mercator, pripis določenega števila pik na Pika kartico, nakup v Market spletni trgovini Mercator, posredovanje SMS za potegovanje za glavno nagrado in ostale manjše nagrade.

Moje znamke zbiraj in nagrado pod premazom aktiviraj

PIKNIKI POVEZUJEJO, MOJE ZNAMKE NAGRAJUJEJO

»Le ko sodelujemo, lahko v vaše domove prinašamo najboljše iz Slovenije. Zato ustvarjamo močne vezi z vrhunskimi slovenskimi znamkami, ki so že dalj časa dobro zapisane v naših življenjih. Te znamke so moje, vaše in tudi naše.« Tako smo med obdobjem od 14. 5. do 10. 6. 2020 imeli aktivnost povezovanja. V tem času smo pripravili tudi nagradno SMS igro, kjer smo podelili darilno kartico v vrednosti 1.000 EUR, 5 prenosnih žarov, bazen Intex in 100 darilnih kartic v vrednosti 40 EUR.

Pikniki povezujejo, moje znamke nagrajujejo

Glavice iz globin

ZBERI VSE NALEPKE IN SPOMOČJO GLAVIC IZ GLOBIN ODKRIJ OCEANE

Od 11. 6. naprej pa do 26. 8. 2020 je potekala aktivnost zbiranja sličic za album **Veseli valovi** za vsak nakup za 10 EUR, za nakup izdelka z oznako Moje znamke in oznako Veseli valovi. Gre za otroški program zvestobe Veseli valovi, ki je ekološko naravnano, smo imeli poleg albuma in sličic tudi komplementarne izdelke zapestnice, brisače in nogavičke, ki so narejeni iz posebno predelane preje/niti, ribiških mrež in ostalih plastičnih odpadkov. Poleg tega smo imeli v ponudbi tudi tri plišaste junake hobotnica Hugo, rakovica Rozi in želva Živa.

NOVOLETNA KAMPANJA

Letošnjo praznično zgodbo smo v Mercatorju zaokrožili z mislijo **»Najlepše darilo je tisto, ki nas poveže«**. Še posebej ta čas namreč v nas vzbudi občutke hvaležnosti za to, da imamo ob sebi tiste, ki so nam dragi, zavedanje, da je sreča v ljudeh in ne v stvareh, in spoznanje, da je čarobnost praznikov v tem, da nas povezujejo dobre misli in želje. Kampanja je povzela ključno misel vseh nas, da moramo kljub razdaljam, ki so morda zdaj med nami, ostati povezani, in da je najlepše darilo naše skupno doživetje. Naše uporabnike pa smo v decembru tudi dejansko povezali z virtualnim dogodkom Najbolj povezana večerja, ki jo je spremljalo kar 34.600 uporabnikov. Gostili smo znane Slovenke in Slovence v družbi s kuharskim mojstrom Urošem Štefelinom ter tudi goste iz ostalih celin sveta.

Srbija

Med ključnimi rednimi korporativnimi projekti Mercator - S, d. o. o. velja izpostaviti:

- Uvedba **hitrih plačil z mobilnim telefonom**, ki na prodajnem mestu zagotavlja varno, hitro in enostavno nakupovanje brez gotovine in plačilnih kartic.
- V devetih mesecih letošnjega leta so se nadaljevale promocije projekta **»Ukusi moga kraj«** (Slo. okusi mojega kraja), ki vključujejo preko 200 izdelkov in 30 dobaviteljev. Kar 27 izdelkov iz projekta je prejelo tudi žig **»Čuvarkuč«** (Slo. čuvaj), ki je projekt Gospodarske zbornice Srbije in znak za domače in visoko kakovostne izdelke.
- Projekt **»Vredno je zajedno«** (Slo. Moje znamke), ki vključuje več kot 60 dobaviteljev. Priljubljene blagovne znamke srbskih potrošnikov so del novega vala kampanje, kjer največjo rast beležijo pri prodaji brezalkoholnih pijač. V decembru smo organizirali veliko nagradno igro Čista desetka, v kateri so kupci sodelovali z nakupom izdelkov **»Vredno je zajedno«** (Slo. Moje znamke), kjer so se potegovali za enega od deset avtomobilov Fiat 500 Hybrid.
- Maja meseca je Super kartica praznovala svoj sedmi rojstni dan. Pod sloganom **»Z vami delimo srečo sedem dni«**, so bili kupci v času od 25. 5. do 31. 5. nagrajeni s številnimi ugodnostmi in dodatnimi točkami za nakupe v partnerski mreži. Za nakupe so kupci prejeli dvojne točke na Super kartici, v kolikor pa so plačevali s plačilno super kartico, pa je podelila dvojne točke tudi Sberbank.
- **Strateško partnerstvo s Hemofarmo – Zdravoteka** – v več kot 100 prodajalnah Idea, Roda in Mercator smo na prodajne police vključili preko 200 izdelkov Hemofarm – vitamine, minerale, prehranska nadomestila, sirupe in ostale farmacevtske izdelke, ki so v prosti prodaji.

V IDEI so v devetih mesecih letošnjega leta naredili kampanjo za IDEA pekarno in na Idea Online uvedli novo storitev **»Naroči & prevzemite«** in sklenili sodelovanje z Glovo, ki omogoča naročanje preko mobilne aplikacije in dostavo izdelkov v manj kot 60 minutah. Prav tako so na novo odprli 5 prodajal, vključno z novo Idea Organic prodajalno v Beogradu ter prenovili 4 enote.

Črna gora

Mercator - CG, d. o. o. je poleg rednih aktivnosti izdaje kataloga, vikend akcij in malih, časovno omejenih akcij izvedel še naslednje aktivnosti/kampanje:

- **Kampanjo za sadje zelenjavo in delikateso:** namen **kampanje za delikateso** je bil predstaviti široko ponudbo delikatesnih dobrot in predstavitev ponudbe lastne blagovne znamke K plus. V kampanji sadja in zelenjave je Idea predstavljena kot destinacija za vsakodnevne nakupe **sadja in zelenjave**. Kampanja je bila zaradi razmer, povezanih z epidemijo, prekinjena.
- **Kampanja za pakirano meso:** konec julija smo imeli kampanjo za pakirano meso, saj smo prvi trgovec s tovrstno ponudbo na trgu.
- **Kampanjo za pekarno:** v mesecu novembru je bila izvedena velika kampanja za pekarno s sloganom – **»Drugačna, posebna, tvoj«**.
- **Zdravoljubci (Slo. Ljubitelji zdravja):** avgusta smo lansirali nov projekt, s katerim želimo vplivati na pravilno prehrano in večji pomen sadja in zelenjave v prehrani otrok. Kupci pri nakupu izbranih izdelkov ali pri določeni vrednosti nakupa pridobijo nalepke za cenejši nakup 7 vrst pliša v obliki sadja in zelenjave. V okviru projekta smo izvedli tudi donacijo Centru za avtizem.
- **Projekt »Moji brendovi« (Slo. Moje znamke):** izvedeni so bili 4 valovi kampanje, v katerih je sodelovalo 74 blagovnih znamk in 314 artiklov.
- **»Blago naše Črne Gore« (Slo. Zakladi naše Črne gore):** v podporo domačim proizvajalcem in domačemu gospodarstvu smo sprožili akcijo **»Zakladi naše Črne gore«**, kjer smo potrošnike usmerili k izbiri kakovostnih domačih izdelkov na njihovih policah.
- **Idealna ponudba:** v prvi polovici leta smo za kupce realizirali poseben projekt Idealna ponudba, kjer smo uporabnikom Super kartice podelili dodatne točke z nakupom artiklov, ki so vključeni v projekt. Pri projektu sodelujejo dobavitelji.
- **Novoletna kampanja:** v novoletni kampanji smo izvedli vrsto aktivnosti, ki so bile namenjene tako zaposlenim kot kupcem, izvedli smo tudi donacijo zaposlenim v bolnišnicah na COVID oddelkih.

Kampanja za pekarno

Projekt Ljubitelji zdravja

Novoletna kampanja

Inovacije: V skladu s trendi smo v spletni trgovini razvili novo storitev »Naruči i pokupi« (Slo. Naroči in prevzemi), in sicer na 6 lokacijah v Podgorici, Baru, Herceg Novem, Tivtu, Kotorju in Nikšiču. Na ta način kupcem zagotavljamo hitrost, učinkovitost, udobje in seveda pa tudi varnost.

Bosna in Hercegovina

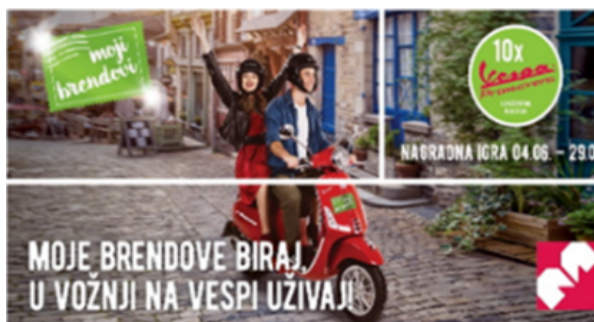
V začetku leta smo v sklopu kampanje »**Uvijek pravi izbor**« (Slo. Vedno pravi izbor), ki je namenjena predstavitvi blagovnih znamk Mercator, prvi val kampanje namenili komunikaciji znamke Moj dan, ki je novost v kategoriji nektar sokov. Cilj kampanje je bil dvig prepoznavnosti med kupci, zagotoviti percepcijsko povezavo z znamko Mercator in zagotoviti rast prodaje omenjene znamke v skupnem prometu.

Po štirih uspešnih valovanjih kampanje »**Moji brendi, naše vrednosti**« (Slo. Moje znamke, naše vrednote) je Mercator - BH, d. o. o. v začetku junija začel nov, peti val, s ciljem nadaljnje promocije znanih domačih in regionalnih blagovnih znamk. Poleg promocije blagovne znamke smo pripravili tudi nagradno igro »Izberi moje znamke, uživaj v vožnji Vespe!«.

V avgustu smo začeli z novim valom projekta, kjer kupci z nakupom izdelkov »Moji brendi« (Slo. Moje znamke) sodelujejo v atraktivni nagradni igri, kjer si lahko pridobijo nagrado Gorenja, ki bo petim kupcem podaril po sedem aparatov bele tehnike za opremo njihovega doma.

Mercator Premijera - julija in avgusta smo uvedli nov projekt, v katerem predstavljajo novosti v ponudbi, in sicer energetske kave, nove izdelke Plazma in čistila Fairy Extra.

Pika Bonus - v mesecu juliju se je pričela nagradna igra Pika bonus, kjer kupci z nakupom izbranih izdelkov sodelujejo v žrebu za bogate nagrade, prav tako za nakup izdelkov Pika bonus dobijo trojne pike.

Nagradna igra »Izberi moje znamke, uživaj v vožnji Vespe«

Nagradna igra za Gorenjevo belo tehniko

Nepremičninska dejavnost in razvoj prodajne mreže

V letu 2020 je Skupina Mercator skladno s planom investicij prioritarno izvajala prenove maloprodajnih enot in ureditve novih prodajaln, pridobljenih s poslovnim najemom kot tudi umeščanjem le-teh v svoje delujoče nakupovalne centre. Tako smo v letu 2020 skupno odprli **26 novih prodajaln market programa**, **2 nova Centra tehnike** in **1 nov distribucijski center**.

Iskali in ocenjevali smo tudi nove potencialne lokacije za širitev Mercatorjeve maloprodajne mreže. Aktivnosti so potekale tudi na področju prodaje poslovno nepotrebne premoženja kot tudi iskanju investitorjev, ki bi za potrebe Mercatorja zgradili oz. pridobili trgovske površine in jih nato ponudili Mercatorju v najem.

Pristop k projektu Alpin (izvedba razvojnih projektov in monetizacija nepremičnin)

V novembru 2020 smo pristopili k projektu Alpin, katerega namen je izbrati primerne investitorja oz. vlagatelja za poslovno sodelovanje pri novih razvojnih projektih Mercatorja v Sloveniji. Poslovno sodelovanje s podjetjem Mercator, d. d. bo potekalo v obliki financiranja izbranih razvojnih projektov in ob dogovoru odkupa predmetnih zemljišč, same izgradnje maloprodajnih enot na teh zemljiščih skladno z Mercatorjevimi standardi ter po izgradnji dolgoročnega povratnega najema zgrajenih maloprodajnih enot. V primeru uspešnega dogovora se bo izbranemu investitorju oz. vlagatelju ponudila tudi možnost dolgoročnega povratnega najema izbranega števila obstoječih maloprodajnih enot po sistemu monetizacije nepremičnin.

Do konca leta 2020 smo že pridobili izkazan interes zainteresiranih investitorjev za omenjeni projekt.

Ključni cilji Mercatorja na nepremičninskem področju so:

Pregled investicij in dezinvesticij

V letu 2020 je Skupina Mercator realizirala za **41,8 milijonov EUR naložb v osnovna sredstva**. V Sloveniji je bilo za investicije porabljenih 60,8 %, na tujih trgih pa 39,2 % celotnih sredstev za investicije.

Naložbe v osnovna sredstva v letu 2020 po trgih

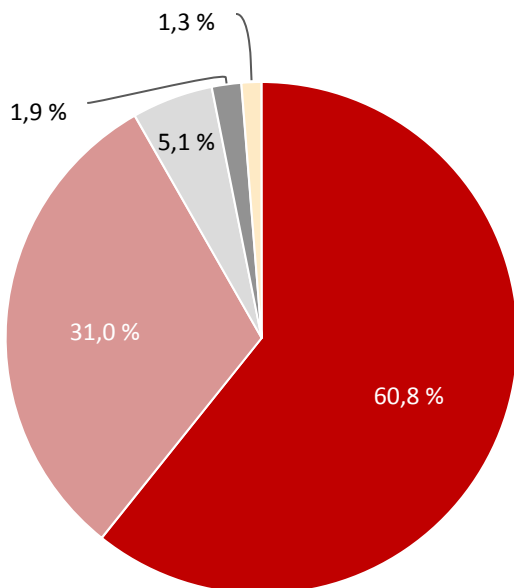
	Naložbe v osnovna sredstva v letu 2020 (v 000 EUR)	Struktura (v %)
Slovenija	25.417	60,8 %
Srbija	12.965	31,0 %
Črna gora	2.149	5,1 %
Bosna in Hercegovina	779	1,9 %
Hrvaška	526	1,3 %
Skupaj	41.836	100,0 %

Vlaganja v prenove obstoječih prodajnih enot predstavljajo 52,7 % celotnih investicij, širitev novih maloprodajnih enot 20,8 % vlaganja v informacijsko tehnologijo 15,4 %, vlaganja v distribucijske centre 6,8 %, preostalih 4,3 % pa smo investirali v netrgovsko dejavnost.

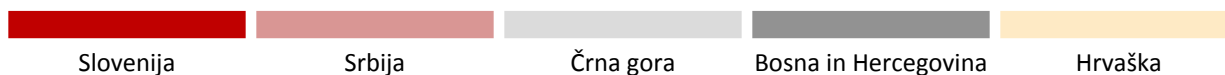
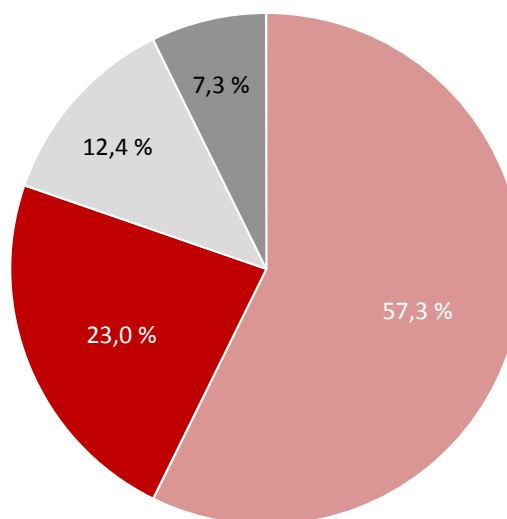
V letu 2020 je Skupina Mercator pridobila za svojo osnovno dejavnost **14.998 m² novih bruto površin**. 12.888 m² bruto površin je bilo pridobljenih s poslovnim najemom, 2.110 m² pa s preureditvijo nakupovalnih centrov.

Skupina Mercator je v letu 2020 **odtujila za 13,0 milijona EUR osnovnih sredstev**, od tega 12,7 milijona EUR nepremičnin in 0,3 milijona EUR naprav in opreme.

Naložbe v osnovna sredstva v letu 2020 po trgih

Delež novih odprtih uporabnih površin v letu 2020 po trgih

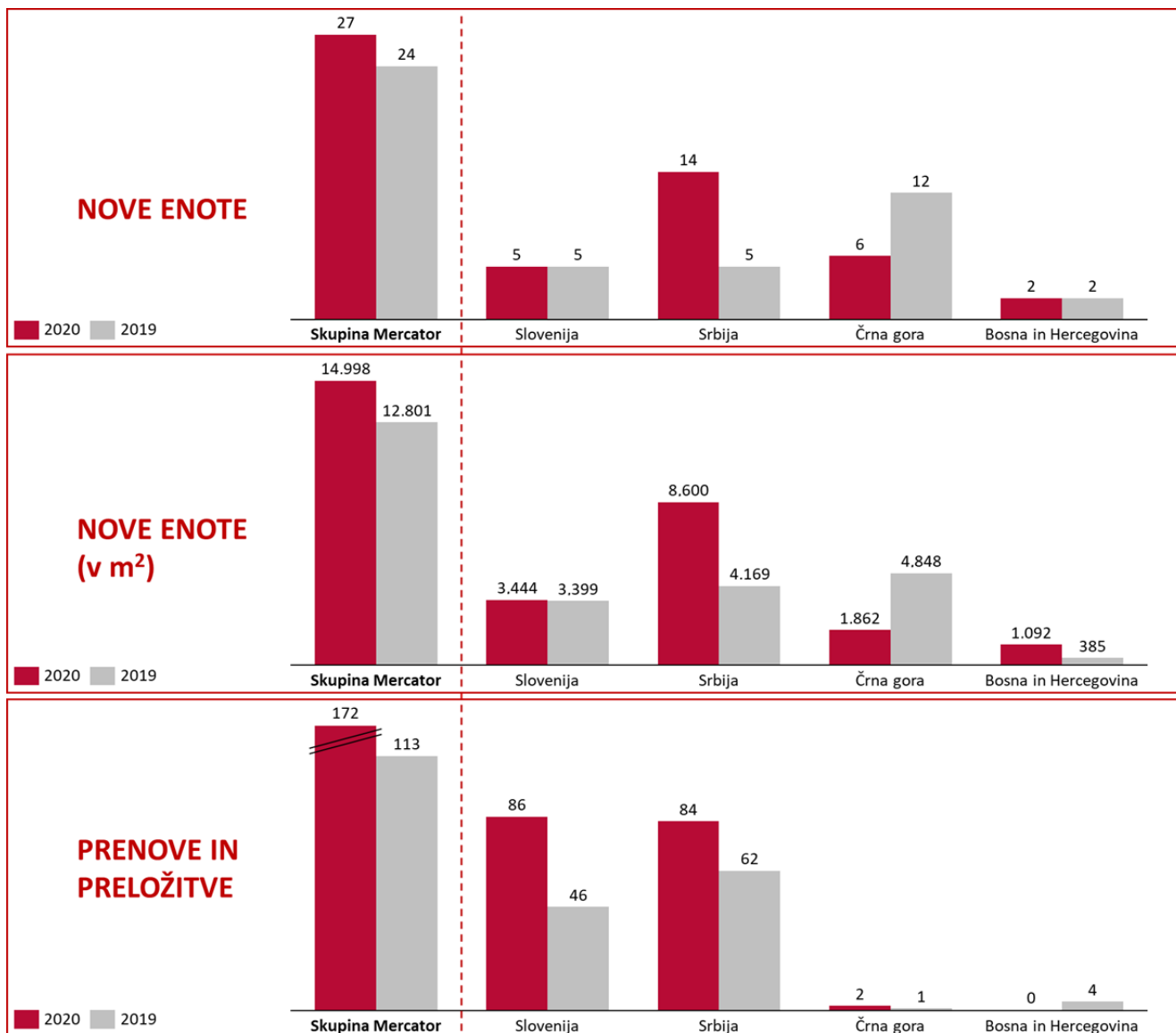
Pregled vseh bruto uporabnih površin na dan 31. 12. 2020

	Bruto uporabna površina (v m ²)*		
	Uporabljene za lastno dejavnost	Oddane v najem	Skupaj
Trgovske površine v lasti	458.921	334.106	793.027
Trgovske površine v najemu	472.092	145.062	617.154
Skupaj trgovske površine	931.013	479.168	1.410.181
Skladiščne površine v lasti	153.464	20.526	173.990
Skladiščne površine v najemu	60.562	10.508	71.070
Skupaj skladiščne površine	214.026	31.034	245.060
Poslovne površine v lasti	17.922	3.598	21.520
Poslovne površine v najemu	7.412	674	8.086
Skupaj poslovne površine	25.334	4.272	29.606
Uporabne površine v upravljanju	1.170.373	514.474	1.684.847
- od tega v lasti	630.307	358.230	988.537
- od tega v najemu	540.066	156.244	696.310

*V bruto uporabne površine niso vključene počitniške kapacitete in ostale neuporabne površine.

Pregled novih površin in prenovitev/preložitvev po trgih v letu 2020

 <p>Slovenija</p> <p>Nove površine: 3.444 m²</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Število novih enot:</u> 5 • <u>Otvoritve:</u> Center Tehnike Logatec; Market Šentvid pri Stični; Market Miklavž na Dravskem polju; Market Koseze; Center Tehnike Velenje <p>Prenove/preložitve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Število enot:</u> 70 prodajalnih marketov programa, 3 prodajalne M Tehnike, 13 veleprodajnih enot (Cash&Carry) 	 <p>Srbija</p> <p>Nove površine: maloprodaja 4.447 m², logistično distribucijski center: 4.153 m²</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Število novih enot:</u> maloprodaja 13, logistično distribucijski center 1 • <u>Otvoritve:</u> Market Patriarha Pavla, Novi Sad; Market Zrenjanin; Market Zlatibor 2; Market Organic, Vase Pelagića, Beograd; Sutobanja; Market Organic, Sindelićeva, Beograd; Market Kraljice Natalije, Beograd; Market Petrovaradin, Novi Sad; Market Glavna, Ruma; Market Kovin; LDC Novi Banovci <p>Prenove/preložitve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Število enot:</u> 84
 <p>Črna gora</p> <p>Nove površine: 1.862 m²</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Število novih enot:</u> 6 • <u>Otvoritve:</u> Market Krivi most, Podgorica; Market Zbjelo 4, Podgorica; Market Stari aerodrom 3, Podgorica; Market Porto Novi, Herceg Novi; Market Tivat, Magistrala; Market Dom revolucije, Nikšić <p>Prenove/preložitve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Število enot:</u> 2 	 <p>Bosna in Hercegovina</p> <p>Nove površine: 1.092 m²</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Število novih enot:</u> 2 • <u>Otvoritve:</u> Market Brčko, Supermarket Travnik

Na ravni Skupine Mercator je bilo v letu 2020 **novi odprti 27 enot**, prenovljenih ali preloženih pa **172 enot**.

Analiza poslovanja v letu 2020

Analiza ključnih kategorij poslovanja

Prihodki od prodaje in najemnin

Skupina Mercator je v letu 2020 realizirala 2.170,0 milijonov EUR primerljivih prihodkov od prodaje in najemnin, kar je 1,6 % več kot v letu 2019¹³. Kljub pojavu epidemije je Skupina Mercator ohranila rast prihodkov, kar je posledica pravočasne in odgovorne priprave na epidemijo. Za blažitev negativnih posledic koronavirusa smo uvedli naslednje pobude: izvajanje dodatnih trgovinskih trženjskih projektov z dobavitelji, nadaljnja implementacija platforme Moje znamke na vseh trgih poslovanja, izboljšave procesa upravljanja kategorij, ki vplivajo na relativno maržo, boljše uporaba funkcij zvestobe in uporaba podatkov za ciljne promocijske dejavnosti, optimizacije promocijskih dejavnosti v obdobju epidemije ter hitra prilagoditev internetne infrastrukture.

V letu 2020 smo na trgu Slovenije beležili rast prihodkov od prodaje in najemnin v višini 1,9 % glede na preteklo leto. Rast je bila beležena v trgovini na drobno (5,1 %), kot posledica uspešnega izvajanja poslovne strategije.

Na trgu Srbije smo v letu 2020 beležili rast prihodkov od prodaje in najemnin v višini 2,4 % glede na predhodno leto. Rast je bila beležena v trgovini na drobno (4,2 %) medtem, ko so se prihodki od prodaje in najemnin na ostalih segmentih zmanjšali v primerjavi s preteklim letom.

Padec prihodkov od prodaje in najemnin smo beležili na trgu Črne gore, kjer so se prihodki v primerjavi s preteklim letom zmanjšali za 10,5 %. Padec prihodkov je posledica izrazitega upada turistične sezone, zaradi pojava epidemije koronavirusa.

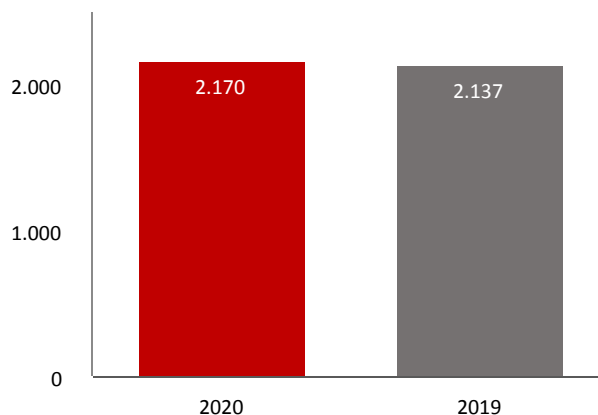
Na trgu Bosne in Hercegovine smo beležili rast prihodkov od prodaje in najemnin za 3,1 %, kar je rezultat uspešne stabilizacije dejavnosti v trgovini na drobno, ki temelji na VCP iniciativah.

Na trgu Hrvaške so se prihodki od prodaje storitev povečali za 7,9 %.

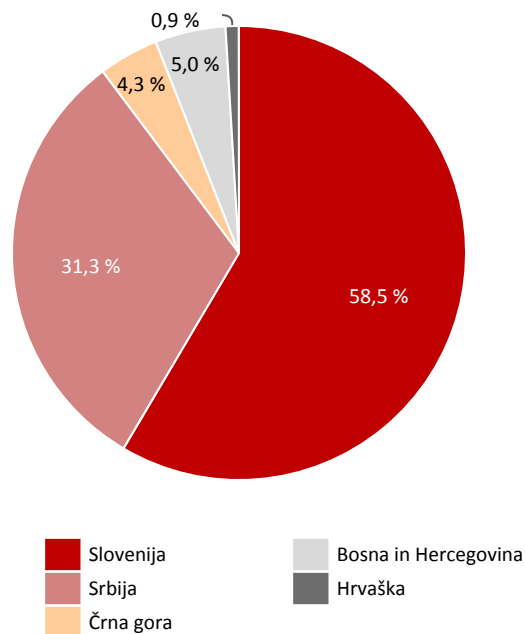
Struktura prihodkov od prodaje in najemnin po programih Skupine Mercator

Struktura prihodkov od prodaje in najemnin po posameznih programih se v letu 2020 ni pomembno spremenila. Največji delež prihodkov predstavlja prodaja izdelkov za vsakdanjo rabo na drobno, in sicer 81,0 % prihodkov. Glede na predhodno leto se je delež glede na ostale programe povečal za 1,7 odstotne točke. V letu 2020 je bil beležen padec prihodkov iz naslova trgovine na debelo (4,5 %), zaradi ukrepov države povezanih z epidemijo koronavirusa. Delež prihodkov iz prodaje

Prihodki od prodaje in najemnin
(v mio EUR)

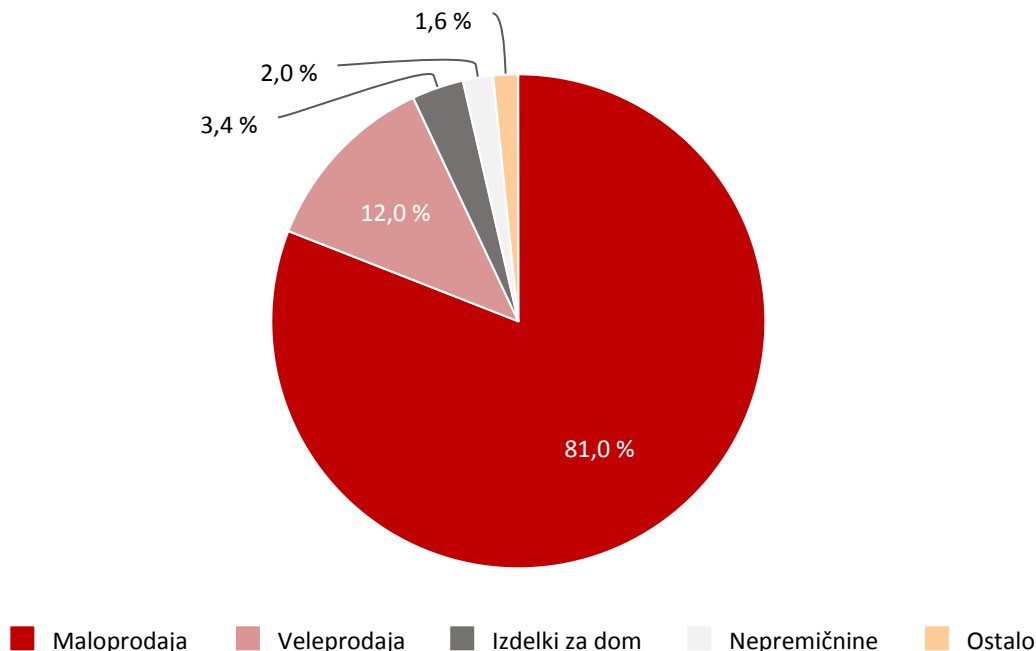
Konsolidirani prihodki od prodaje in najemnin
po trgih za leto 2020 (v %)

¹³ Podatki za leto 2019 so zaradi primerljivosti prilagojeni na metodologijo, ki je uporabljena v letu 2020

in najemnin, realiziran v specializiranem trgovskem programu prodaje izdelkov za dom, je v letu 2020 znašal 3,4 %, kar je zgolj za 0,2 odstotne točke manj kot v preteklem letu, kljub zaprtju tehničnih trgovin zaradi koronavirusa. V letu 2020 so tako prihodki od nepremičninske dejavnosti znašali 2,0 %, ostali prihodki pa 1,6 % (sem spadajo prihodki ustvarjeni s strani Mercator - Emba, d. o. o., Mercator IP, d. o. o. ter M-Energija, d. o. o.).

Prihodki od prodaje in najemnin po programih za leto 2020 (v %)

Prihodki od prodaje trgovine na drobno

Medletna rast v maloprodajnem segmentu je rezultat uspešnega izvajanja poslovne strategije skupaj z vsemi pobudami za doseganje poslovnih ciljev. Naša poslovna uspešnost je ostala uspešna tudi po razglasitvi epidemije COVID-19 na vseh trgih (razen Črne gore) našega delovanja, predvsem zaradi odgovorne priprave na krizo, pravočasnega zagotavljanja zalog in sredstev, učinkovitega obvladovanja krize in izjemne izvedbe vseh dodatnih pobud za izvajanje operativnega načrta za učinkovito poslovanje. Pozitivni trendi so bili beleženi na vseh maloprodajnih trgih, z izjemo Črne gore, ki je od maja do septembra močno odvisna od turistične sezone.

v mio EUR	2020	2019	Sprememba 2020/2019
Prihodki od prodaje trgovine na drobno ^Δ	1.757	1.693	3,7 %

^Δ Alternativno merilo je podrobneje predstavljeno pod poglavjem Alternativna merila uspešnosti poslovanja (APM).

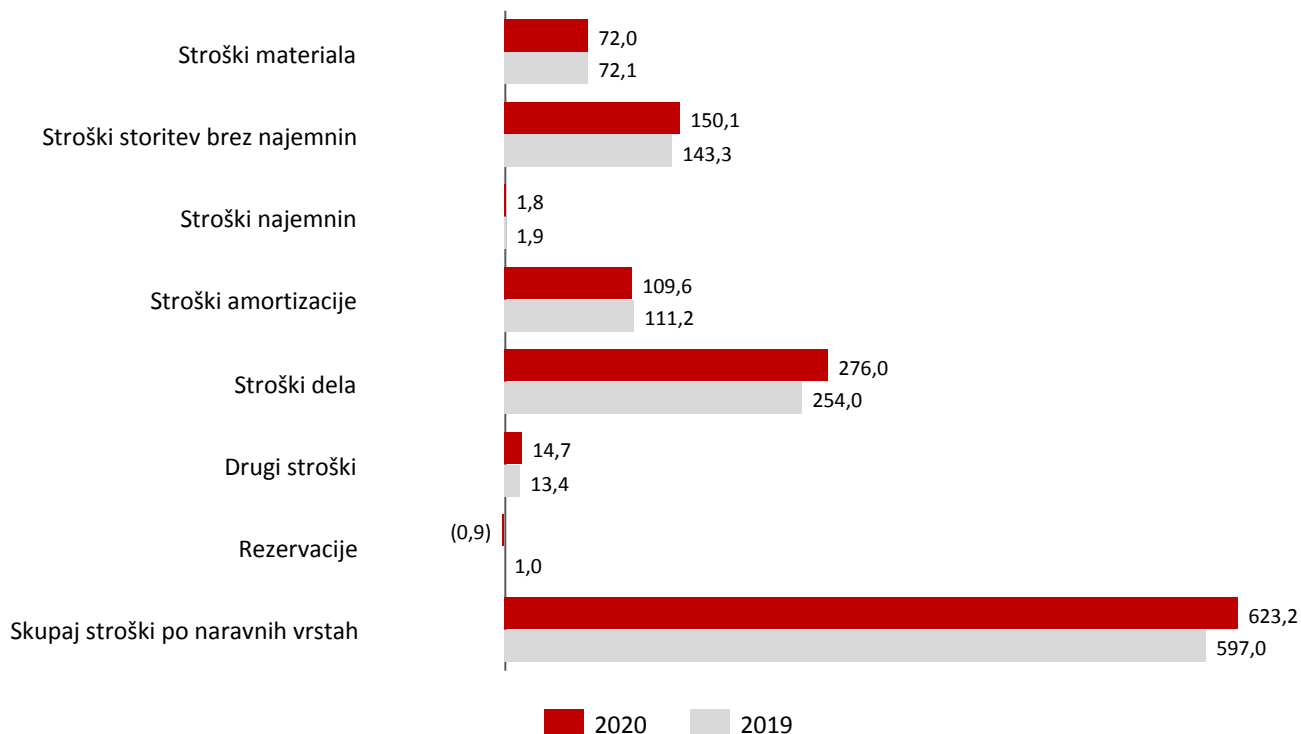
V Sloveniji smo v letu 2020 beležili **5,1 % rast prihodkov od prodaje v trgovini na drobno**, na ravni Skupine Mercator pa je bila **rast 3,7 %** v primerjavi z letom 2019.

Stroški po naravnih vrstah

V letu 2020 so celotni stroški po naravnih vrstah znašali 623.236 tisoč EUR, kar predstavlja povečanje za 26.249 tisoč EUR oz. za 4,4 % glede na leto 2019.

Gibanje po posamezni vrsti stroška je bilo naslednje:

- **Stroški materiala** so v letu 2020 znašali 71.957 tisoč EUR, kar predstavlja glede na preteklo leto zmanjšanje za 0,3 % in je predvsem posledica zmanjšanja stroškov energije na trgu Slovenije. Stroški materiala so se zmanjšali kljub dodatnim stroškom povezanim z nabavo zaščitne opreme (maske, rokavice, razkužila itd.) za zaščito zaposlenih pred COVID-19.
- **Stroški storitev brez najemnin** so v letu 2020 znašali 150.148 tisoč EUR in so se glede na leto 2019 povečali za 4,8 %. Razlog povečanja so višji stroški iz naslova izplačil študentskemu servisu ter najetih in pogodbenih delavcev predvsem na trgu Slovenije, kot posledica spremembe delovne zakonodaje na področju minimalne plače ter dodatnih stroškov najetih delavcev in študentov povezanih z varovanjem trgovin zaradi COVID-19 ukrepov ter večje odsotnosti nekaterih skupin zaposlenih zaradi zaprtja vrtcev, šol, bolniške odsotnosti itd.
- **Stroški najemnin**, ki se nanašajo na kratkoročne najemnine, so se v letu 2020 znižali, in sicer za 8,6 % glede na leto 2019 in znašajo 1.772 tisoč EUR.
- **Stroški dela** so se v letu 2020 na ravni celotne Skupine Mercator povečali za 8,7 % glede na leto 2019 in so znašali 275.993 tisoč EUR. Stroški dela so se povečali zaradi spremembe zakonodaje na področju minimalne plače na vseh trgih poslovanja. V Sloveniji je bilo dodatno povečanje stroškov dela tudi zaradi izplačil pomoči med epidemijo COVID-19 vsem zaposlenim (v skladu z novo vladno zakonodajo) ter dodatkov k plači zaradi večje tveganosti dela med epidemijo za vse aktivne delavce v trgovinah in skladiščih.
- **Stroški amortizacije** so se iz 111.235 tisoč EUR v letu 2019 na ravni celotne Skupine Mercator zmanjšali na 109.560 tisoč EUR, kar predstavlja zmanjšanje za 1,5 %.
- **Drugi stroški po naravnih vrstah in sprememba vrednosti zalog**, ki vključujejo npr. stroške za varstvo okolja, donacije, članarine itd., so v letu 2020 znašali 14.711 tisoč EUR, kar je 10,2 % več kot so znašali v letu 2019. To povečanje je posledica donacij povezanih s COVID-19 epidemijo.
- **Stroški rezervacij** so v letu 2020 znašali -906 tisoč EUR in so se glede na leto 2019 zmanjšali za 1.930 tisoč EUR. Razlog zmanjšanja so odprave rezervacij v letu 2020. V letu 2019 so se prihodki od odprave rezervacij vodili pod drugimi poslovnimi prihodki, v letu 2020 pa se vodijo pod stroški rezervacij zaradi spremembe metodologije v letu 2020.

Sprememba stroškov po naravnih vrstah (v mio EUR)

Celotni stroški po naravnih vrstah so v letu 2020 znašali 623,2 milijonov EUR, kar pomeni **povečanje za 26,2 milijonov EUR** glede na leto 2019.

Poslovni izid iz poslovanja, finančni izid in poslovni izid obračunskega obdobja

Na poslovanje Skupine Mercator v letu 2020 so bistveno vplivale posledice COVID-19 epidemije, ter negativni dogodki, ki niso rezultat rednega poslovanja (predvsem prevrednotenje nepremičnin v višini 128 milijonov EUR). Ob izločitvi vseh enkratnih negativnih dogodkov, brez upoštevanja posledic COVID-19 epidemije, je Skupina Mercator v letu 2020 dosegla **poslovni izid iz poslovanja (EBIT)** v višini 53.195 tisoč EUR. Kljub spremenjenemu gospodarskemu okolju zaradi COVID-19 epidemije, je Skupina Mercator s pravočasnimi ukrepi in prilagoditvijo poslovnega modela uspela celo povečati poslovni izid iz poslovanja (EBIT) v osnovni dejavnosti maloprodaje za 5,2 %.

Ob pregledu poslovanja za leto 2020 je pomembno razumeti tudi, da v Skupini Mercator nepremičnine zaradi svojega velikega obsega predstavljajo ločeno poslovno področje. Skupina Mercator je v smislu lastništva netipičen trgovec, saj trgovci običajno niso lastniki nepremičnin. Upoštevanje računovodskih politik in pravil ter mednarodnih računovodskih standardov je podmena našega delovanja. Tudi s tem dosegamo najvišje standarde gospodarnosti in transparentnosti poslovanja. V letu 2020 smo morali na novo ovrednotiti lastne nepremičnine. Vrednotenje nepremičnin je izvedla zunanja svetovalna hiša, rezultate pa sta preverili zunanji strokovni instituciji. Pri pregledu poslovanja je nujno upoštevati tudi dejstvo, da imajo znižane vrednosti nepremičnin neposredne učinke na poslovni izid, povečane vrednosti pa se po mednarodnih standardih upoštevajo pri kapitalu družbe. Stabilen kapital pa je s stališča razvoja Skupine pomemben.

Neto finančni odhodki za leto 2020 za Skupino Mercator znašajo 50.628 tisoč EUR in so se glede na predhodno leto povečali za 3.810 tisoč EUR. Najvišji delež znotraj finančnih odhodkov predstavljajo odhodki od rednih obresti, in sicer 25.414 tisoč EUR oziroma 47,2 %.

Enako kot na poslovni izid iz poslovanja, so na **poslovni izid iz obračunskega obdobja** vplivale posledice epidemije COVID-19 in enkratni negativni dogodki (predvsem prevrednotenje nepremičnin v višini 128 milijonov EUR). Skupina Mercator je ob izločitvi vseh enkratnih dogodkov dosegla **poslovni izid obračunskega obdobja** v višini **4.712 tisoč EUR**.

Pregled enkratnih poslovnih dogodkov

V letu 2020 so neto enkratni poslovni dogodki na ravni celotne Skupine Mercator znašali 161,4 milijonov EUR, medtem ko so na poslovne rezultate Skupine Mercator v letu 2019 vplivali neto enkratni poslovni dogodki v višini 1,4 milijonov EUR.

Pregled enkratnih poslovnih dogodkov v obdobju 2019-2020 in vpliv na višino EBITDA je prikazan v tabeli v nadaljevanju.

v mio EUR	2020	2019
EBITDA	1,3	169,0
Normalizacijski vplivi	161,4	1,4
- od tega neto popravki kratkoročnih sredstev	6,3	1,9
- od tega neto popravki dolgoročnih sredstev*	144,4	(4,1)
- od tega neto drugi izredni dogodki	10,7	3,6
EBITDA normalizirana	162,8	170,4
Vpliv iz naslova vpeljave MSRP 16 Najemi	(64,9)	(67,6)
EBITDA normalizirana brez vpliva MSRP 16 Najemi	97,8	102,8

*Od celotnih neto popravkov dolgoročnih sredstev je bilo 128 milijonov EUR iz prevrednotenja nepremičnin.

V letu 2020 je Skupina Mercator ustvarila **162,8 milijonov EUR normalizirane EBITDA**.

Sredstva

Sredstva skupine Mercator

v 000 EUR	31. 12. 2020	31. 12. 2019	Sprememba 31. 12. 2020 / 31. 12. 2019	Delež v celotnih sredstvih 2020
Nepremičnine, naprave in oprema	831.426	916.896	(9,3)%	46,4 %
Neopredmetena sredstva	20.750	20.548	1,0 %	1,2 %
Naložbene nepremičnine	198.978	273.006	(27,1)%	11,1 %
Nepremičnine, naprave in oprema RoU	340.030	351.908	(3,4)%	19,0 %
Dana posojila in depoziti	8.246	13.600	(39,4)%	0,5 %
Terjatve in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	10.537	5.633	87,1 %	0,6 %
Skupaj dolgoročna sredstva	1.409.966	1.581.592	(10,9)%	78,7 %
Sredstva za odtujitev	0	0	— %	— %
Zaloge	202.951	211.090	(3,9)%	11,3 %
Terjatve	126.317	156.062	(19,1)%	7,1 %
Dana posojila in depoziti	2.365	2.148	10,1 %	0,1 %
Denar in denarni ustrezniki	49.884	52.977	(5,8)%	2,8 %
Skupaj kratkoročna sredstva	381.517	422.277	(9,7)%	21,3 %
Skupaj sredstva	1.791.483	2.003.869	(10,6)%	100,0 %

Vrednost sredstev Skupine Mercator na dan 31. 12. 2020 znaša 1.791.483 tisoč EUR in je glede na konec leta 2019 nižja za 10,6 %.

Dolgoročna sredstva na dan **31. 12. 2020** znašajo 1.409.966 tisoč EUR in so glede na konec leta 2019 nižja za 10,9 %. Vrednost nepremičnin, naprav in opreme sicer predstavlja največji delež znotraj dolgoročnih sredstev, in sicer 59,0 %. V okviru dolgoročnih sredstev se 340.030 tisoč EUR nanaša na pravico do uporabe sredstev vrednoteno po pošteni vrednosti, ki je postavka standarda MSRP 16 Najemi in vsebinsko predstavlja najem osnovnih sredstev.

Kratkoročna sredstva na dan **31. 12. 2020** znašajo 381.517 tisoč EUR in so glede na konec leta 2019 nižja za 9,7 %. Največjo postavko znotraj kratkoročnih sredstev na dan **31. 12. 2020** predstavljajo zaloge (53,2 %) in terjatve do kupcev in druge terjatve (33,1 %).

Kapital in obveznosti

Kapital in obveznosti Skupine Mercator

v 000 EUR	31. 12. 2020	31. 12. 2019	Sprememba 31. 12. 2020 / 31. 12. 2019	Delež v celotnih sredstvih 2020
Kapital	292.046	438.974	(33,5)%	16,3 %
Posojila	67.743	471.902	(85,6)%	3,8 %
Obveznosti iz naslova najema	272.636	300.260	(9,2)%	15,2 %
Obveznosti za odmerjen davek	15.063	11.677	29,0 %	0,8 %
Rezervacije	27.543	25.804	6,7 %	1,5 %
Skupaj dolgoročne obveznosti	382.985	809.643	(52,7)%	21,4 %
Poslovne obveznosti	558.680	576.305	(3,1)%	31,2 %
Posojila	484.538	99.959	384,7 %	27,0 %
Obveznosti iz naslova najema	73.036	76.100	(4,0)%	4,1 %
Odložene obveznosti za davek	199	2.887	(93,1)%	— %
Skupaj kratkoročne obveznosti	1.116.453	755.251	47,8 %	62,3 %
Skupaj obveznosti	1.499.438	1.564.894	(4,2)%	83,7 %
Skupaj kapital in obveznosti	1.791.483	2.003.869	(10,6)%	100,0 %

Posojila in druge finančne obveznosti Skupine Mercator na dan **31. 12. 2020** znašajo 897.953 tisoč EUR in so glede na konec leta 2019 nižje za 50.268 tisoč EUR. Neto finančni dolg Skupine Mercator na dan **31. 12. 2020** znaša 848.068 tisoč EUR in je glede na predhodno leto nižji za 47.176 tisoč EUR.

Vse poslovne obveznosti na dan **31. 12. 2020** znašajo 558.680 tisoč EUR in so glede na konec leta 2019 nižje za 17.625 tisoč EUR. Stanje rezervacij na dan **31. 12. 2020** je znašalo 27.543 tisoč EUR in je glede na konec leta 2019 nižje za 6,7 %.

Pokritost dolgoročnih sredstev in neto finančni dolg / EBITDA normalizirana

	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Pokritost dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri ^A	47,9 %	78,9 %
Neto finančni dolg/ EBITDA normalizirana	5,2 x	5,3 x

^A Alternativno merilo je podrobneje predstavljeno pod poglavjem Alternativna merila uspešnosti poslovanja (APM).

Pokritost dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri v Skupini Mercator na dan **31. 12. 2020** znaša 47,9 %, kar je za 31,0 odstotne točke manj kot konec leta 2019. Razmerje med neto finančnim dolgom normalizirano EBITDA je v letu 2020 znašalo 5,2 x, kar je 0,8 % manj kot konec leta 2019.

Vpliv MSRP 16 Najemi standarda

S 1. 1. 2019 je v veljavo stopil nov mednarodni računovodski standard **MSRP 16 Najemi**, ki je nadomestil standard MRS 17 Najemi. Standard zahteva enoten model za določitev najemnih režimov in računovodskih obravnav, tako za najemodajalce kot za najemnike. Določa načela za pripoznavanje, merjenje, razkritje in predstavljanje najemov. Po novem standardu MSRP 16 Najemi se odpravlja dosednji dvojni model obračunavanja najemov, zato se poslovni in finančni najem nič več ne razlikujeta, in se bilančno prikaže z uporabo enega samega modela.

Standard MSRP 16 Najemi uvaja tudi izjeme, in sicer:

- za kratkoročne najeme, krajše od enega leta;
- za najeme pri katerih ima sredstvo nizko vrednost.

Ponujena sta dva pristopa prehoda na novi standard:

- za nazaj za vsako predhodno poročevalsko obdobje, predstavljeno z uporabo MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake (ang. Full Retrospective Approach);

- za nazaj s kumulativnim učinkom začetka uporabe tega standarda, pripoznanim na datum začetka uporabe (ang. Modified Retrospective Approach).

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., sta se odločili za spremenjeno uporabo standarda MSRP 16 Najemi za nazaj na 1. 1. 2019, kar pomeni, da primerjalnih podatkov za leto 2018 ne preračunavata, ampak so vse spremembe zaradi prehoda na nov standard izkazane kot prilagoditev začetnega stanja v bilanci stanja na datum začetne uporabe. Za podoben način se je odločila tudi večina večjih gospodarskih družb z večjim portfeljem najetih poslovnih prostorov.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., sta z letom 2019 v skladu z zahtevami standarda MSRP 16 Najemi dopolnila veljavne računovodske usmeritve, obravnavanje poslovnih dogodkov in njihovo izkazovanje v računovodskih izkazih.

Novi standard MSRP 16 Najemi predstavlja spremembe v računovodstvu in poročanju o najemninah, kar vpliva na izkaz poslovnega izida in finančnega položaja.

V spodnji tabeli so prikazani podatki za leto 2020 brez in z vplivom standarda MSRP 16 Najemi.

v 000 EUR	brez vpliva MSRP 16 Najemi	z vplivom MSRP 16 Najemi
EBITDA normalizirana	97.829	162.755
Čisti poslovni izid poslovnega leta	(139.383)	(156.710)
Celotne finančne obveznosti	597.726	897.952
Neto finančni dolg/EBITDA normalizirana	5,6 x	5,2 x

Načrtovano poslovanje za leto 2021

Načrtovano poslovanje v letu 2021

Skupina Mercator za leto 2021 načrtuje predvsem nadaljnje uresničevanje svoje strategije razvoja, pri čemer je ključno doseganje rasti prihodkov in poslovna uspešnost Mercatorja kot najboljšega lokalnega trgovca na vseh trgih, kjer posluje. Za leto 2021 Skupina Mercator načrtuje za 2,2 milijarde EUR prihodkov in 101,1 milijonov EUR normalizirane EBITDA (brez vpliva standarda MSRP 16 Najemi).

Leto 2021 bo pomembno opredeljevala rast predvsem stroškov delovne sile in ostalih stroškov, zato je Skupina Mercator predvidela vrsto aktivnosti za nadzor rasti stroškov.

Tomislav Čizmić, predsednik uprave Skupine Mercator, poudarja: »Skupina Mercator že danes uspešno izvaja strategijo združevanja prodajnih kanalov v enoten ekosistem, ki kupcem omogoča tisto, kar si želijo, na lokaciji, kjer želijo, v času, v katerem želijo. V letu 2021 bomo ponovno dokazali, da gre za učinkovito in uspešno strategijo, ki nam zagotavlja konkurenčne prednosti in posledično višanje poslovne učinkovitosti.«

Načrtuje se tudi okrepitev položaja vodilnega trgovca na vseh trgih, kjer deluje. Okrepila bo aktivnosti na veleprodajnem trgu, ohranila bo svojo vodilno vlogo tehnološkega inovatorja, dodatno pa bo vlagala v procese razumevanja želja in potreb kupcev, katere temelj je največji program zvestobe kupcev v Sloveniji in regiji. V središču aktivnosti Skupine Mercator še naprej ostajajo lokalne in regionalne blagovne znamke dobaviteljev in aktivnosti, ki bodo dobaviteljem zagotavljale stabilno in uspešno rast.

Investicijska aktivnost v letu 2021

Skupina Mercator bo v letu 2021 nadaljevala s projektom gradnje logistično-distribucijskega centra v Ljubljani, za naložbe v osnovna sredstva bo namenila 39,8 milijonov EUR, od tega v Sloveniji 65,8 %. Načrtuje se, da bo v letu 2021 odprla 16 novih trgovin, prenovila pa 29 trgovin na vseh trgih poslovanja.

Nadaljevanje razdolževanja

Ključni cilj Skupine je nadaljevanje zmanjševanja zadolženosti – za leto 2021 predvideva, da bo razmerje neto finančnega dolga v primerjavi z EBITDA (z MSRP 16) znašalo 4,9-kratnik.

Upravljanje s tveganji

Sistem spremljanja in obvladovanja tveganj

Upravljanje s tveganji je proaktivni sistemski pristop predvidevanja in pravočasnega zaznavanja tako negativnih trendov in pojavov (tveganj) kot tudi pozitivnih trendov in pojavov (priložnosti), z namenom učinkovitega ukrepanja in izkoriščanja le-teh v korist podjetja.

Analiza tveganj za leto 2020

Na podlagi izvedene analize tveganj v Skupini Mercator za leto 2020 smo v letu 2020 obravnavali in zaključili 160 ukrepov za zmanjševanje tveganj. Mesečno smo spremljali njihovo realizaciji in ugotovitve dokumentirali v poročilih.

Analiza tveganj za leto 2021

V družbah Skupine Mercator smo v času planiranja preverili uspešnost izvajanja obstoječe strategije in doseganja zastavljenih ciljev ter opredelili relevantna (notranja in zunanja) vprašanja ter potrebe in pričakovanja deležnikov (kupci, lastniki, zaposleni, družbeno okolje, naravno okolje itd.).

Za leto 2021 smo s sistematično analizo identificirali in vrednotili tveganja, ki se lahko pojavijo v vseh procesih delovanja Skupine Mercator. V skladu z najboljšo prakso smo v okviru sistema upravljanja s tveganji izvedli identifikacijo in prioritizacijo ključnih izzivov Mercatorja za potrebe pravočasnega in primernega ukrepanja pri doseganju planskih ciljev. Za posamezno družbo in celotno Skupino Mercator smo tako določili ključna tveganja. Vsa ključna tveganja smo obravnavali z vidika že izvedenih aktivnosti in z vidika načrtovanih aktivnosti ter predlagali konkretne ukrepe. 185 ukrepov je bilo lansiranih odgovornim osebam v izvedbo. Redno bomo spremljali njihovo realizacijo.

Ključna tveganja Skupine Mercator

V nadaljevanju so predstavljena ključna tveganja za Skupino Mercator in načrtovane aktivnosti za njihovo zmanjšanje v letu 2021.

KLJUČNA PREPOZNANA TVEGANJA	OPREDELITEV TVEGANJA	TRENUTNI UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE	NOVI UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE
<p>Tveganje spremembe vedenja kupcev</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalizacija, razvoj spletne trgovine • Spremembe občutljivosti cen • Epidemija (v primeru COVID-19 – večje košare, manj obiskov) • Spremembe osebnih preferenc • Bojkotiranje posameznih blagovnih znamk • Nevarnost zNenižanja zvestobe kupcev • Več kuhanja doma 	<p>Tveganja omejujemo s pobudami v okviru Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (VCP) in njegovih ključnih ciljev, ki so osredotočene na prihodke, ustvarjanje oz. doseganje marže in diferenciacija blagovnih znamk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Letna pogajanja z dobavitelji, dodatni trženjski projekti z dobavitelji, Moje znamke – nadgradnja obstoječega koncepta, določanje cen, priprava strategije upravljanja blagovnih skupin in izboljšave procesa, optimizacija promocij, PromoTool (promocijsko orodje) – načrtovanje in uvedba Mercatorjevih promocij, poročanje za dobavitelje – standardizacija in avtomatizacija, s istem priporočil, ciljna segmentacija kupcev, razvoj trgovinske blagovne znamke in centralizirana nabava, sporočanje edinstvene ponujene vrednosti oz. prodajne prednosti, izboljšanje programa kartice zvestobe (digitalizacija, monetizacija, personalizacija, optimizacija), strategija enotne pasice/znamke ter dejavniki diferenciacije • Brezstično plačevanje • Analiza obnašanja kupcev 	<p>Za dodatno zmanjšanje tveganja načrtujemo nove pobude:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekt »Junaki«: opredelitev artiklov, ki bodo izboljšali diferenciacijo blagovne znamke • Nadgradnja platforme Moje znamke • Zagotavljanje storitev z dodano vrednostjo dobaviteljem (monetizacija MLink) • Razvoj svežih blagovnih skupin – delikatesa, meso, sadje in zelenjava ter pekarna • Projekti za spodbujanje pogostosti nakupov in povečevanje povprečne košarice, povezovanje izkušnje nakupovanja prek spleta in v trgovini, projekt Vrednost za denar, najboljše poslovanje v vseh kanalih (Msoeska, nove digitalne platforme, aplikacija MojM, digitalni podpis), Radi imamo domače ter Klub Lumpi za dojenčke. • Pripravljene jedi; Jedi oz. obroki, pripravljeni za peko (kompleti) • Trgovina preko družabnih omrežij • Brezstično plačevanje s kartico Pika • Partnerstvo z verigami restavracij
<p>Tveganja povezana s spletno trgovino</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprememba obnašanja potrošnikov, načina življenja • Razvoj spletnih trgovin konkurentov (rešitev IT, asortiment, dobavni čas, varnost) • Nevarnost ozkega grla v procesu • Nevarnost izgube dobičkonosnosti segmenta spletne trgovine 	<p>Tveganja omejujemo s pobudami Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (VCP):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izboljševanje digitalnih storitev za kupce in monetizacija digitalnih kanalov za Mercatorjeve dobavitelje in partnerje • Ustvarjanje marketinške in trgovske platforme za Mercatorjeve dobavitelje 	<p>Za dodatno zmanjšanje tveganja načrtujemo nove pobude:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popolna prenova Mercatorjeve spletne trgovine s ciljem povečati delež denarnice s pristopom prek vseh kanalov, pridobivanjem segmenta mladih kupcev in razvojem popolnoma nove strukture spletne trgovine (platforma, operacije, marketing, skrb za kupce itd.) • Najboljše poslovanje v vseh kanalih z razvojem novih digitalnih kanalov (Msoeska, različni formati M Box, uporaba novih digitalnih kanalov, kot so Spotify, Pinterest, WhatsApp, podcasti), prenova aplikacije Moj M ter nadgradnja mScan in MiMercator. • Izboljšanje programa kartice zvestobe (digitalizacija, monetizacija, personalizacija, optimizacija)

KLJUČNA PREPOZNANA TVEGANJA	OPREDELITEV TVEGANJA	TRENUTNI UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE	NOVI UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE
Tveganje izgube tržnega deleža	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti konkurentov • Nevarnost neoptimalne promocijske aktivnosti • Nevarnost neoptimalnega upravljanja blagovnih skupin 	<ul style="list-style-type: none"> • Pobude v okviru ključnih ciljev so osredotočene na prihodke, ustvarjanje marže, diferenciacijo blagovnih znamk, nove koncepte prodajaln in prenove • Odprtja novih in prenovljenih prodajaln z uvedbo najnovejših konceptov prodajaln 	<p>Za dodatno zmanjšanje tveganja načrtujemo nove pobude:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekt »Junaki«: opredelitev artiklov (SKU), ki bodo izboljšali diferenciacijo blagovne znamke • Nadgradnja platforme Moje znamke • Zagotavljanje storitev z dodano vrednostjo dobaviteljem (monetizacija MLink) • Razvoj svežih blagovnih skupin – delikatesa, meso, sadje in zelenjava ter pekarna • Projekti za spodbujanje pogostosti nakupov in povečevanje povprečne košarice, povezovanje izkušnje nakupovanja prek spleta in v trgovini, projekt Vrednost za denar, najboljše poslovanje v vseh kanalih (Msoseska, nove digitalne platforme, aplikacija MojM, digitalni podpis), Radi imamo domače ter Klub Lumpi za dojenčke. Popolna prenova Mercatorjeve spletne trgovin • Povečanje spletne prisotnosti v območjih z nižjo gostoto prodajaln
Tveganje spremembe zakonodaje in regulatorna tveganja	<ul style="list-style-type: none"> • Nevarnost prepovedi prodaje določenih izdelkov • Nevarnost omejitve delovnega časa • Regulatorni ukrepi stopijo v veljavo in učinkujejo zelo hitro, zato obstaja nevarnost, da ni časa za pripravo in prilagoditev • Regulatorni ukrepi so pogosto nepredvidljivi • Trajanje omejitev je nepredvidljivo • Nevarnost zamude pri razvoju in izvedbi akcijskih načrtov 	<ul style="list-style-type: none"> • Tveganje omejujemo v okviru vsakodnevnih poslovnih aktivnosti • Za večje regulatorne spremembe oblikujemo posebne projektne ekipe 	<ul style="list-style-type: none"> • Za leto 2021 načrtujemo novo pobudo Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (VCP), imenovano Spremembe zakonodaje in regulacije z neprestanim spremljanjem in učinkovito uvedbo • Začeli smo projekt Sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja
Tveganje spremembe lastništva – proces združitve in sinergijski učinki združitve	<ul style="list-style-type: none"> • Nevarnost nedoseganja sinergijskih učinkov združitve v zastavljenih rokih in stroškovnih okvirih 	<ul style="list-style-type: none"> • Tveganje omejujemo s pobudami projekta Ringo (skupni projekt združitve Skupine Mercator in Skupine Fortenova). 	<ul style="list-style-type: none"> • Vse pobude Ringo neprestano nadgrajujemo in izboljšujemo
Tveganje upravljanja sprememb	<ul style="list-style-type: none"> • Nevarnost neustrezne notranje komunikacije, izmenjave informacij in neučinkovitih izboljšav procesov 	<ul style="list-style-type: none"> • Tveganja omejujemo v okviru projekta Mi.mercator • Pobuda Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (VCP) »Blagovna znamka delodajalca« z uvedbo modela za vzpostavitev, upravljanje in izgradnjo blagovne znamke delodajalca v štirih korakih 	<ul style="list-style-type: none"> • Vse pobude neprestano nadgrajujemo in izboljšujemo • Vzpostavitev portala Mi.mercator, ki je ključni kanal za interno komunikacijo in s katerim nameravamo povezati vse zaposlene na vseh trgih
Tveganje sistema neprekinjenega poslovanja	<ul style="list-style-type: none"> • Tveganje nepripravljenosti na določene katastrofalne dogodke, ki bi lahko ogrozili delovanje družbe 	<ul style="list-style-type: none"> • Na podlagi izkušenj, zbranih med kriznim upravljanjem v Mercatorju zaradi epidemije koronavirusa, bo Mercator po koncu trenutne epidemije ponovno prevetрил pomembnejše obstoječe politike in postopke ter pripravil posodobljene informacije za izboljšanje odziva in minimiziranje negativnih učinkov morebitnih podobnih dogodkov v prihodnje 	<ul style="list-style-type: none"> • Za leto 2021 načrtujemo novo pobudo Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (VCP), in sicer »Sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja«, ki bo pokrivala vse kritične vidike tveganja

KLJUČNA PREPOZNANA TVEGANJA	OPREDELITEV TVEGANJA	TRENUTNI UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE	NOVI UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE
Tveganje ravnanja z obetavnimi kadri in skupina tveganj, povezanih s kadri	<ul style="list-style-type: none"> • Nevarnost pomanjkanja (usposobljenih) zaposlenih 	<ul style="list-style-type: none"> • Tveganja omejujemo s pobudami Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (VCP) v okviru ključnih ciljev, povezanih z zaposlenimi: Blagovna znamka delodajalca, postopek uvajanja novih zaposlenih, motivacija in nagrajevanje, razvoj obetavnih kadrov • Pogosti oglasi za prosta delovna mesta na vseh področjih, zlasti v maloprodaji, distribuciji ter informacijski tehnologiji preko različnih agencij za posredovanje delovne sile • Izboljšano ocenjevanje kandidatov za službe ter učinkovitost uvajanja na delovno mesto • Zaposlovanje in integracija tujcev s specialističnimi znanji • Uvedba dodatnih netipičnih delovnih praks • Notranje usposabljanje za različne funkcije • Sodelovanje s srednjimi šolami (pripravnništva, štipendije, delovna praksa) • Razvoj in spodbujanje vodstvenih kompetenc 	<ul style="list-style-type: none"> • Nadgradnja kadrovske strategije (strategije upravljanja človeških virov) • Uvedba koncepta e-učenja • Uvedba rednih letnih anket oz. raziskav organizacijske klime ter zadovoljstva in predanosti zaposlenih, na podlagi katerih bo vodstvo ustrezno ukrepalo in odpravilo morebitne pomanjkljivosti • Mi.mercator kot ključni kanal za interno komunikacijo, s katerim smo povežali vse zaposlene na vseh trgih
Tveganja merila za projekte naložb v osnovna sredstva (CAPEX)	<ul style="list-style-type: none"> • Nevarnost slabše Mercatorjeve konkurenčnosti glede na nabor prodajaln • Nevarnost povečanja stroškov vzdrževanja zgradb in opreme • Nevarnost zmanjšana produktivnost in dobičkonosnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekoče pobude za maksimiranje prostega denarnega toka, znižanje zadolženosti in posledično povečanje denarnega toka, ki je na voljo za naložbe v osnovna sredstva (CAPEX) • Pravi ključni kazalniki uspešnosti (KPI) ter merila za projekte naložb v osnovna sredstva (CAPEX) 	<ul style="list-style-type: none"> • Pregled metodologije za izračun dobičkonosnosti načrtovanih investicijskih projektov, ki bo podpirala osredotočanje na projekte, ki so najpomembnejši za Mercator z vidika razmerja med stroški in koristmi (poseben tok pod projektom naložbe v osnovna sredstva – CAPEX)
Tveganje infrastrukture IT (tehnologija, procesi, ljudje)	<ul style="list-style-type: none"> • Nevarnost pomanjkanja zaposlenih v IT je povezano tudi z neoptimalnimi izboljšavami procesov • Nevarnost pomanjkanja investicij v osnovna sredstva IT • Tveganje informacijske/kibernetske varnosti • Infrastruktura IT lahko doživi občasne motnje ali razdore, zato bi jo bilo treba na določenih področjih nadgraditi 	<ul style="list-style-type: none"> • To tveganje omejujemo s pobudo Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (VCP), in sicer Optimizacija IT (odstranitev zastarelih sistemov, optimizacija in digitalizacija procesov) • Tveganje omejujemo s pobudo IT, digitalno & spletno poslovanje • Uvedba najnovejših najboljših praks glede standardov informacijske varnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Pobudo neprestano nadgrajujemo in izboljšujemo. Poleg trenutnih aktivnosti načrtujemo nove aktivnosti v okviru Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (VCP) za leto 2021, kot so portal mi.Mercator, napredni kadrovski moduli, makro in mikro upravljanje prostora, regionalna uporaba prilagojenih algoritmov poslovnega obveščanja, nadgradnja sistema dopolnjevanja zalog itd.

Finančno upravljanje

Stabilno finančno poslovanje

Neto finančni dolg Skupine Mercator (brez upoštevanja novega standarda MSRP 16 Najemi) je na dan 31. 12. 2020 znašal 547.842 tisoč EUR, kar je 6,0 % manj kot je znašal konec leta 2019¹⁴. Na znižanje neto finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2020 je vplival tudi zaključek transakcije in plačana kupnina za izvedbo projekta monetizacije v Srbiji konec leta 2019. Neto finančni dolg Skupine Mercator (z upoštevanjem novega standarda MSRP 16 Najemi) na dan 31. 12. 2020 znaša 848.068 tisoč EUR.

Kazalec neto finančni dolg / EBITDA normalizirana je konec leta 2020 znašal 5,2 x in se je v primerjavi z letom 2019 izboljšal za 0,8 %.

v 000 EUR	31. 12. 2020	31. 12. 2019	Sprememba 31. 12. 2020 / 31. 12. 2019
Dolgoročna posojila	67.743	471.902	-85,6 %
Kratkoročna posojila	484.538	99.959	384,7 %
Finančne najemi*	45.445	64.058	-29,1 %
Celotne finančne obveznosti	597.726	635.919	-6,0 %
Denar in denarni ustrezniki	49.884	52.977	-5,8 %
Neto finančni dolg (brez vpliva MSRP 16 Najemi)	547.842	582.942	-6,0 %
Nove obveznosti iz naslova novega standarda MSRP 16 Najemi			
Nove dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz naslova najema*	300.226	312.302	-3,9 %
Celotne obveznosti iz naslova novega standarda MSRP 16 Najemi	300.226	312.302	-3,9 %
Neto finančni dolg (z vplivom MSRP 16 Najemi)	848.068	895.244	-5,3 %
EBITDA normalizirana	162.755	170.422	-4,5 %
Neto finančni dolg (z vplivom MSRP 16 Najemi)/ EBITDA normalizirana	5,2x	5,3x	-0,8 %

*Postavki »Finančni najemi« in »Nove dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz naslova najema« so v izkazu finančnega položaja prikazane kot »Obveznosti iz naslova najema«.

Kapitalska sestava in razmerje med finančnimi obveznostmi

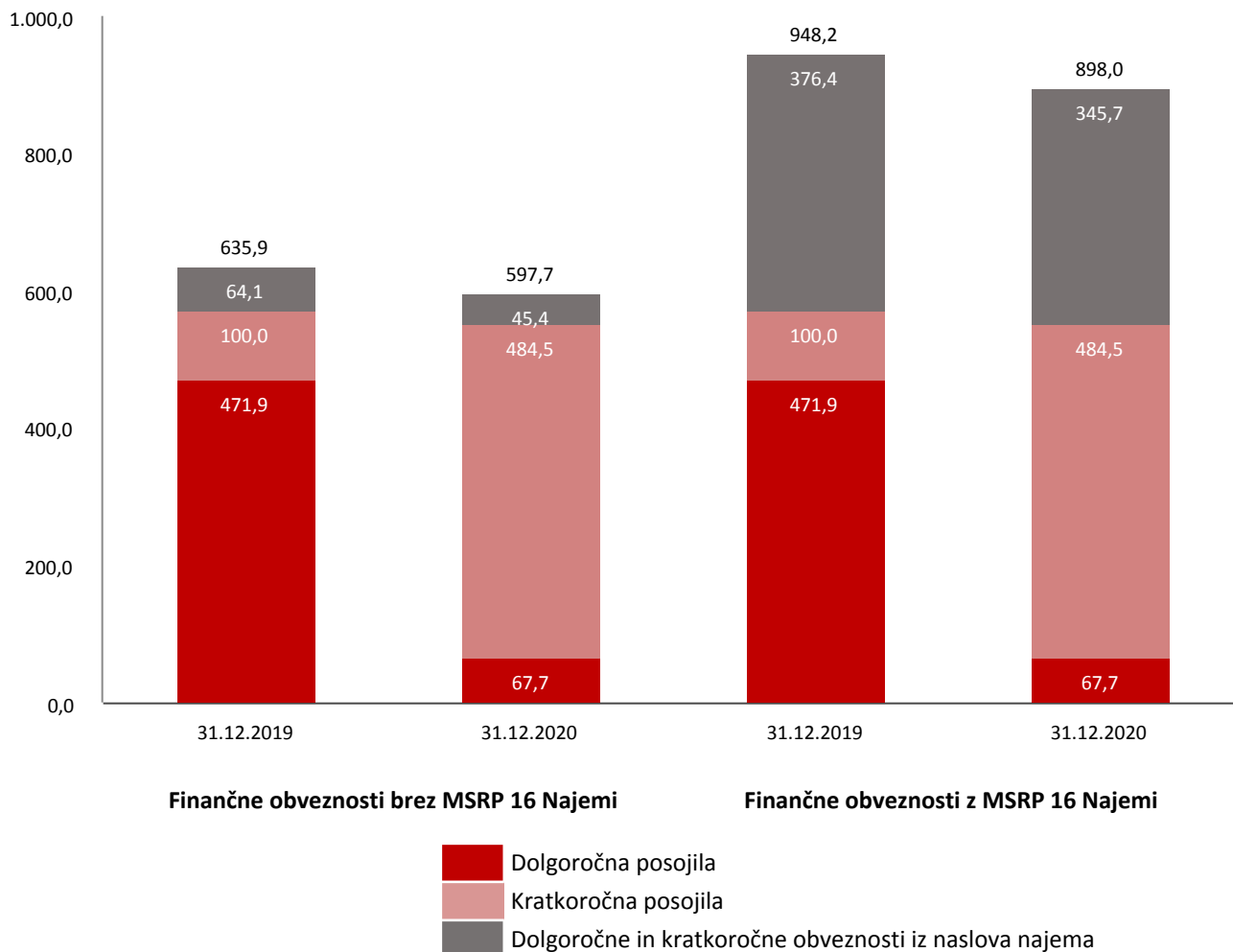
Skupina Mercator je na dan 31. 12. 2020 dosegla kapitalsko sestavo z razmerjem 1:2,90 med lastniškim kapitalom in neto finančnim dolgom.

Delež dolgoročnih finančnih obveznosti v vseh finančnih obveznostih je na dan 31. 12. 2020 znašal 37,9 % (81,4 % na dan 31. 12. 2019). Zmanjšanje deleža je posledica ročnosti dolga na dan 31. 12. 2020, ki je imel v večji meri zapadlost v letu 2021. Ta dolg je bil na dan objave letnega poročila že refinanciran z dolgoročnim posojilom Fortenova Grupe.

Po prestrukturiranju družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., so vse finančne obveznosti družbe variabilne, vezane na obrestno mero EURIBOR.

¹⁴ Podatki za leto 2019 so zaradi primerljivosti prilagojeni na metodologijo, ki je uporabljena v letu 2020

Finančne obveznosti (v mio EUR)

Razpoložljivi likvidnostni viri na dan 31. 12. 2020

Na dan 31. 12. 2020 je imela Skupina Mercator na razpolago naslednje likvidnostne vire^Δ:

v 000 EUR	31. 12. 2020
Denar in denarni ustrezniki	49.884
Nečrpana odobrena revolving posojila*	6.723
Skupaj	56.607

* Nečrpana odobrena revolving posojila vključujejo nečrpano WGD tranšo A, nečrpani Super Senior in nečrpani factoring čekov.

Δ Alternativna merila so podrobneje predstavljena pod poglavjem Alternativna merila uspešnosti poslovanja (APM).

Zavarovanje bančnih posojil

Skupina Mercator je v okviru prestrukturiranja finančnih obveznosti bančna posojila zavarovala s hipotekami na lastnih nepremičninah, s finančnimi naložbami v odvisne družbe, terjatvami, zalogami in sredstvi na bančnih računih.

Mercatorjeva delnica in odnosi z vlagatelji

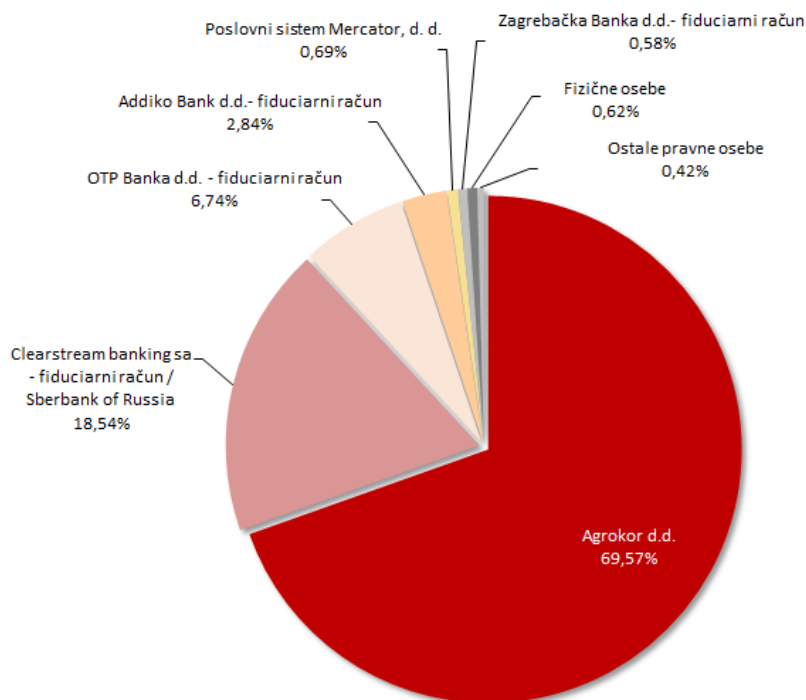
Delnica in lastniška struktura

Osnovni podatki o delnici družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., na dan 31. 12. 2020:

Oznaka	MELR
Vrsta	Redne delnice
Borzna kotacija	Prva kotacija Ljubljanska borza, d. d.
Vrednost osnovnega kapitala	254.175.051,39 EUR
Število delnic	6.090.943
Število lastnih delnic	42.192
Število delničarjev	1.505

Lastniška struktura družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., na dan 31. 12. 2020

Največji delničarji

Štirje največjih delničarjev družbe so imeli na dan 31. 12. 2020 v lasti 97,69 % družbe. Podrobnejše informacije o največjih delničarjih so predstavljene pod poglavjem Izjava o upravljanju družbe.

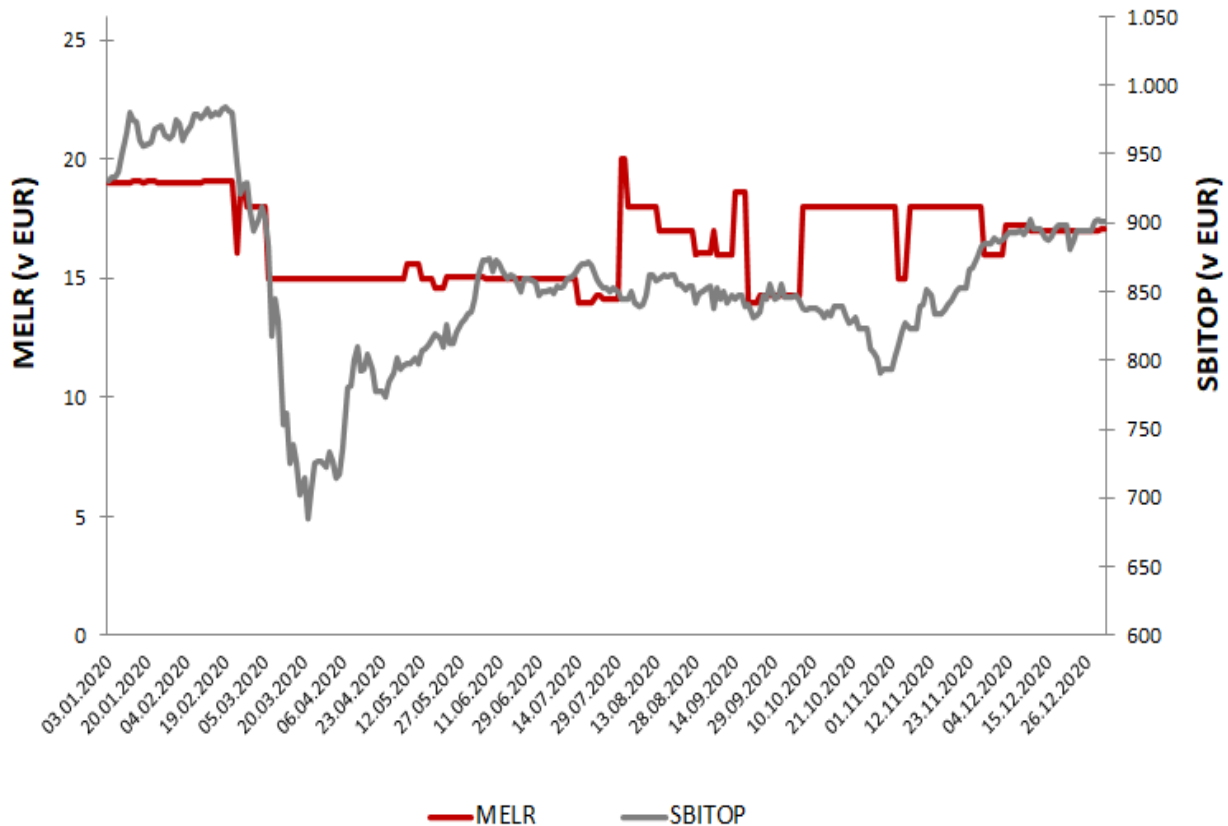
Delnice v lasti članov uprave in nadzornega sveta na dan 31. 12. 2020

Člani uprave in nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., na dan 31. 12. 2020 niso imeli v lasti delnic družbe.

Tuji delničarji

Na dan 31. 12. 2020 je delež tujih investitorjev v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., znašal **98,67 %** in se v primerjavi letom 2019 ni spremenil.

Gibanje tečaja delnice MELR v obdobju 1-12 2020 v primerjavi z gibanjem indeksa SBITOP

Najpomembnejši podatki za delničarje¹⁵

v 000 EUR	31. 12. 2020	31. 12. 2019	Sprememba 31. 12. 2020/ 31. 12. 2019
Število delnic vpisanih v sodni register	6.090.943	6.090.943	— %
Število lastnih delnic	42.192	42.192	— %
Tržna kapitalizacija (v EUR)	104.155.125	115.727.917	-10,0 %
Tržna cena delnice (v EUR)	17,1	19,0	-10,0 %
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	60,5	66,5	-9,1 %
Najnižji zaključni tečaj v obdobju (v EUR)	14,0	19,0	-26,3 %
Najvišji zaključni tečaj v obdobju (v EUR)	20,0	28,0	-28,6 %
Povprečni zaključni tečaj v obdobju (v EUR)	16,6	23,1	-28,3 %
Osnovna čista dobičkonosnost navadne delnice (v EUR) ^Δ	-9,2	-2,3	— %
Multiplikator dobička (P/E) ^Δ	-0,7	24,6	— %
Kapitalski donos (v %)	-10,0	-17,4	— %

^Δ Alternativno merilo je podrobneje predstavljeno pod poglavjem Alternativna merila uspešnosti poslovanja (APM)

Dividendna politika

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., v letu 2020 ni izplačevala dividend.

Lastne delnice

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je imela na dan 31. 12. 2020 v lasti **42.192 lastnih delnic**. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., v obdobju 1-12 2020 ni kupovala, niti prodajala lastnih delnic.

Vlagatelji

Družba poslovni sistem Mercator, d. d., redno in pravočasno obvešča vse svoje deležnike o pomembnih informacijah ter pomembnejših spremembah v poslovanju družbe. Obveščanje poteka preko spletne strani www.mercatorgroup.si ter sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet, kjer objavljamo sporočila tako v slovenskem kot v angleškem jeziku.

Delničarje, ki so imetniki delnic istega razreda, Mercator obravnava pod enakimi pogoji. Prav tako jih spodbuja k aktivnemu in hkrati odgovornemu izvrševanju njihovih pravic.

¹⁵ **Tržna kapitalizacija** je izračunana kot zmnožek števila delnic, vpisanih v sodni register na dan 31. 12., ter tržne cene delnice na dan 31. 12.

Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot razmerje med vrednostjo kapitala družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., na dan 31. 12. ter tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v opazovanem obdobju brez lastnih delnic. **Osnovna čista dobičkonosnost navadne delnice** je izračunana kot razmerje med čistim poslovnim izidom družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., ter tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v opazovanem obdobju brez lastnih delnic. Multiplikator dobička je izračunan kot razmerje med tržno ceno delnice na dan 31. 12. in čistim dobičkom Skupine Mercator na delnico. Kapitalski donos je izračunan kot razmerje med tržno ceno delnice na dan 31. 12. tekočega leta in tržno ceno delnice na dan 31. 12. preteklega leta.

Davki in druge dajatve

Davki so ključnega pomena za gospodarski in socialni razvoj celotne družbe oziroma države. **V Skupini Mercator spoštujemo veljavno davčno zakonodajo v vseh državah poslovanja in mednarodne predpise ter sledimo dobrim davčnim praksam v skladu z načeli trajnosti in družbene odgovornosti.** Naša davčna politika odraža in podpira naše poslovanje. Cilj je zagotoviti, da bodo vsi davki pravilno obračunani in pravočasno plačani ter da bodo davčne napovedi pravočasno vložene in skladne z veljavno davčno zakonodajo.

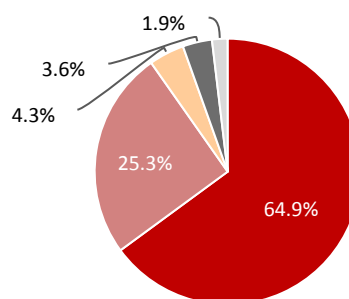
Skupina Mercator izvaja obvladovanje davčnih tveganj na podoben način kot vsako drugo operativno tveganje. Upravljanje davčnih tveganj je ključni proces, s katerim je lahko družba zaščiten pred negativnimi posledicami pri doseganju poslovnih ciljev.

Davčna strategija in politika Skupine Mercator, sprejeta na ravni posloводства, je zapisana v internem aktu.

Plačilo davkov, prispevkov in ostalih dajatev po trgih v letu 2020

v 000 EUR	Davki, prispevki in ostale dajatve v letu 2020
Slovenija	117.449
Srbija	45.823
Črna gora	7.759
Bosna in Hercegovina	6.449
Hrvaška	3.415
Skupaj	180.895

Davki, prispevki in ostale dajatve v letu 2020 (v %)

V letu 2020 so družbe v Skupini Mercator skupno plačale 181 milijonov EUR davkov, prispevkov in ostalih dajatev. Od tega je bilo v Sloveniji plačanih 117 milijonov EUR davkov in ostalih dajatev (64,9 % vseh davčnih obveznosti Skupine Mercator), s čimer je Mercator eden najpomembnejših plačnikov javno-finančnih obveznosti.

Vrste davkov, prispevkov in ostalih dajatev

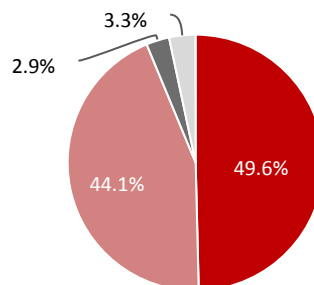
Davki se v posameznih državah poslovanja Skupine Mercator različno imenujejo. Davke lahko razvrstimo v 4 skupine:

- **Davki fizičnih oseb** - to so davki, povezani z zaposlitvijo, delom, kot so: dohodnina, prispevki za socialno varnost, davek na dohodek.
- **Davki na dobiček** - to so davki, povezani z dobičkom družbe, kot so: davek od dohodkov pravnih oseb, davek od dobička, davčni odtegljaj, davek po odbitku.
- **Davki v zvezi z blagom, storitvami, izdelki** - to so davki na promet blaga in storitev, kot so: davek na dodano vrednost, carine, trošarine, davek na finančne storitve.
- **Drugi davki in dajatve** - to so davki na lastništvo, uporabo premoženja, transakcije z nepremičninami, v zvezi z okoljem, kot so: davek na promet nepremičnin, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, okoljske dajatve, takse.

Vrste davkov, prispevkov in ostalih dajatev v letu 2020

v 000 EUR	Davki, prispevki in ostale dajatve v letu 2020
Davki fizičnih oseb	89.770
Davki v zvezi z blagom, storitvami, izdelki	79.839
Davki na dobiček	5.258
Drugi davki in dajatve	6.028
Skupaj	180.895

Davki, prispevki in ostale dajatve v letu 2020 (v %)

Sodelovanje družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., s Finančno upravo RS

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je bila prva družba v Sloveniji, ki ji je Finančna uprava RS marca 2016 za obdobje treh let podelila poseben status v okviru programa spodbujanja prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti in zmanjšanja administrativnih bremen finančnega nadzora. Družbi je bil marca 2019 poseben status podaljšán do marca 2022.

Mercator in FURS program uresničujeta po načelih preglednosti, sodelovanja, razumevanja in medsebojnega zaupanja. FURS družbi zagotavlja hitro in odzivno reševanje težav pri izpolnjevanju davčnih obveznosti s pripravljenostjo za sodelovanje. Ta način sodelovanja družbi omogoča večjo davčno gotovost.

**VREDNOTE,
KI JIH ČUTIMO,
IZRAŽAJO
NAŠE BISTVO.**

Nefinančno
poročilo

Skladno z direktivo 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta, v veljavi od 6. decembra 2014, Smernicami za nefinančno poročanje (2017/C 215/01) in skladno s členom 70.c Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1 št. 15/17 z dne 31. 3. 2017) družba Poslovni sistem Mercator, d. d., vključuje kot del svojega poslovnega poročila izjavo o nefinančnem poslovanju.

Izjava o nefinančnem poslovanju

Mercator spodbuja gospodarski, socialni in družbeni razvoj lokalnega okolja, v katerem deluje, ustvarja širše gospodarske in družbene učinke, oblikuje prijazno in urejeno okolje za potrošnike in zaposlene ter povečuje kakovost ponudbe blaga in storitev. Zavedamo se, da bomo le z družbeno odgovornim ravnanjem dosegli večjo poslovno uspešnost, konkurenčnost in produktivnost.

Trajnostne projekte izvajamo na področju energetske učinkovitosti in varčevanja z naravnimi viri. Konstruktivno sodelujemo z dobavitelji in zagotavljamo varnost in kakovost izdelkov za kupce, ki jih informiramo in ozaveščamo. Zaposlenim zagotavljamo urejene in varne delovne razmere, sodelujemo pri razvoju lokalnega okolja ter namenjamo pozornost tako najpomembnejšim družbenim področjem kot tudi posameznikom. Poslujemo transparentno in upoštevamo najvišje poslovne standarde ter enakovredno obravnavamo vse deležnike.

Poslovni model in upravljanje

V Skupini Mercator trajnostni razvoj razumemo kot uravnoteženo delovanje na področjih družbene odgovornosti, varovanja okolja in vzdržne ekonomske rasti. Za družbeno odgovorno in trajnostno delovanje smo si v Mercatorju postavili cilje, z doseganjem katerih ustvarjamo zdravo in varno prihodnost za ljudi in okolje.

Osnovna dejavnost poslovanja Skupine Mercator je trgovina na drobno z izdelki vsakdanje rabe v gosto razvejani maloprodajni mreži v Sloveniji, Srbiji, Črni gori ter Bosni in Hercegovini.

Poslovni model Skupine Mercator je podrobneje predstavljen v Poslovnem delu Letnega poročila pod naslednjimi poglavji:

- Strategija poslovanja,
- Predstavitev in organiziranost, kjer sta predstavljena sestava Skupine Mercator in upravljanje matične družbe,
- Dejavnosti poslovanja, kjer so predstavljene vse dejavnosti Skupine Mercator.

Pristop k upravljanju in sistemi upravljanja družbe so na podlagi Kodeksa upravljanja javnih delniških družb podrobneje opredeljeni v Politiki upravljanja družbe Mercator, d. d., in Skupine Mercator, ki je javno objavljena na spletni strani družbe www.mercatorgroup.si ter v sistemu javnega obveščanja SEOnet.

Predstavitev ključnih politik Skupine Mercator

V Skupini Mercator spoštujemo naravno **okolje** in okoljske predpise. Naš cilj je varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital v državah, kjer poslujemo. Strmimo k preprečevanju in zmanjševanju onesnaževanja skozi celoten cikel svojih izdelkov in storitev, predvsem na področju nastajanja odpadkov, emisij ter rabe surovin in energije.

Okoljsko politiko, vplive na okolje in tveganja smo podrobneje opredelili v nadaljevanju, v poglavju »Odgovornost do naravnega okolja«.

Eden ključnih ciljev so kompetentni, zadovoljni in motivirani **zaposleni**. So v središču našega delovanja, saj v največji meri prispevajo k zadovoljstvu kupcev in s tem posledično doseganju poslovnih ciljev Mercatorja. **Spoštujemo človekove pravice**, spoštujemo zakonske norme in prepovedujemo kakršnokoli diskriminacijo na delovnem mestu v vseh državah poslovanj. Zagotavljamo, da v družbah Skupine Mercator ne omejujemo svobodnega združevanja in kolektivnega pogajanja ter da v naših družbah ni otroškega ali prisilnega dela. Več o politiki zaposlenih in spoštovanju človekovih pravic je podrobneje predstavljeno v nadaljevanju, v poglavju »Odgovornost do zaposlenih in spoštovanje človekovih pravic«.

V Skupini Mercator se tako zavzemamo za dvigovanje zavesti vseh zaposlenih o pomenu skladnega in poštenega ravnanja ter preprečevanja neskladnosti v vsakodnevni praksi, na področju **korupcije** in **prevar**. Nezakonito in neetično ravnanje je nedopustno. Z dokumentom Zavezujoče smernice za zagotavljanje skladnega poslovanja, opredeljujemo temeljna načela in pravila, po katerih se ravnajo zaposleni v medsebojnih odnosih in v odnosih do kupcev ter tretjih oseb, s katerimi

sodelujejo pri svojem delu. V Skupini Mercator velja standard ničelne tolerance do katerekoli oblike korupcije ali prevare. Več o boju proti korupciji in podkupovanju smo predstavili v nadaljevanju, v poglavju »Odgovornost do družbenega okolja«.

Poleg omenjenih politik, smo Skupini Mercator prepoznali tudi:

- **politiko raznolikosti**, ki je podrobneje predstavljena v poglavju »Izjava o upravljanju« v Poslovnem delu Letnega poročila;
- **politiko do kupcev**, ki je podrobneje predstavljena v poglavju »Odgovornost do kupcev«;
- **politiko do družbenega okolja**, ki je podrobneje predstavljena v poglavju »Odgovornost do družbenega okolja«;
- **politiko do dobaviteljev**, ki je podrobneje predstavljena v poglavju »Odgovornost dobaviteljev«;
- **politiko do kakovosti**, ki je podrobneje predstavljena v poglavju »Odgovornost do kakovosti«.

Skupina Mercator je v okviru analize tveganj za leto 2021 obravnavala in vrednotila vsa tveganja iz registra tveganj. Ključna tveganja Skupine Mercator so opisana in predstavljena v poglavju »Upravljanje s tveganji« v Poslovnem delu Letnega poročila.

Uprava družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., podaja izjavo o skladnosti poročanja o nefinančnem poslovanju za poslovno leto 2020 skladno z določili člena 70.c Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). Nefinančno poslovanje Skupine Mercator je predstavljeno v nadaljevanju tega poglavja.

Ljubljana, 23. 4. 2021

mag. Tomislav Čizmić
Predsednik uprave

Draga Cukjati
Članica uprave

Igor Mamuza
Član uprave

Gregor Planteu
Izredni član uprave

Odgovornost do zaposlenih in spoštovanje človekovih pravic

Politika do zaposlenih in spoštovanje človekovih pravic

KADROVSKA POLITIKA

*in spoštovanje
človekovih
pravic.*

Zaveza Skupine Mercator

Usmerjeni smo v doseganje poslovnih ciljev s kompetentnimi, zadovoljnimi in motiviranimi zaposlenimi. Za uspešno izpolnjevanje teh ciljev so ključna naslednja izhodišča delovanja:

- osredotočenost na kupca,
- učinkovitost in
- agilnost.

Ne glede na spremembe poslovnega okolja (zunanjega in notranjega), v Skupini Mercator **spoštujemo zakonske norme in prepovedujemo kakršnokoli diskriminacijo**. Zagotavljamo, da v družbah Skupine Mercator ne omejujemo svobodnega združevanja in kolektivnega pogajanja ter da v naših družbah ni otroškega ali prisilnega dela.

Aktivnosti na področju zaposlenih in skrbni pregled

Leto 2020 je na področju upravljanja z zaposlenimi zaznamovala pandemija virusa COVID-19. V februarju se je začelo prilagajanje organizacije dela in vseh poslovnih segmentov, da bi preprečili širjenje pandemije. Ustanovljen je bil krizni štab za usklajevanje vseh zakonskih, zunanjih in notranjih predpisov ter navodil v zvezi z delom v nastali izredni situaciji in sprejemanje ukrepov s posebno pozornostjo na zaščiti in dobrobiti naših zaposlenih, zlasti tistih v operativnih enotah. Skladno z navodili NIJZ je bila v določenem obdobju potrebna prilagoditev obratovalnega časa maloprodajnih enot in zagotovitev upoštevanja varnostnih ukrepov (fizična razdalja, uporaba zaščitnih sredstev, omejitev števila kupcev v prodajnem prostoru itd.). Potrebna je bila hitra prilagoditev procesov dela in informacijske podpore kadrovskega sistema zaradi posebnosti povezanih s COVID-19 (nove oblike dela oz. odsotnosti - delo od doma, čakanje na delo, odsotnost iz naslova višje sile, karantena) za pravočasno in pravilno ureditev povračila nadomestil ter izplačila kriznega dodatka. Glede na stalno spreminjajoče se razmere je potrebno sprotno obveščanje zaposlenih, zaposlenim v tiski pa nudimo telefonsko linijo za brezplačno svetovanje ali pogovor z usposobljenimi strokovnjaki.

Odgovornost
do zaposlenih
in spoštovanje
človekovih pravic

V času opravljanja dela od doma smo skupaj z IT-jem pristopili k razvoju in implementaciji aplikacije za vnos vsebine opravljenega dela, ki je namenjena režijskim zaposlenim v vseh družbah Skupine Mercator.

V okviru humanitarne fundacije Mercator smo v prvem kvartalu v Sloveniji z izplačilom humanitarne pomoči v skupni višini 85.721,00 EUR pomagali 113 sodelavcem iz družb Poslovni sistem Mercator, d. d., in Mercator IP, d. o. o. V Srbiji smo dodelili humanitarno pomoč 208 zaposlenim v višini 58.881,21 EUR. V Bosni in Hercegovina je bilo v okviru Fonda solidarnosti izplačanih pomoči 39 sodelavcem v višini 9.193,22 EUR, v Črni gori pa 43 zaposlenim v višini 9.700,00 EUR.

Našim zaposlenim oziroma njihovim družinskim članom nudimo po trgih različne dodatne ugodnosti: obdaritev ob rojstvu otroka, obdaritev prvošolcev na prvi šolski dan, obdaritev otrok z darilom v božično-novoletnem času (več kot 1.040 otrok, katerih starši so zaposleni v Mercator, d. d., in Mercator IP, d. o. o., in so se s tem strinjali, je Božiček obiskal na domu).

Aktivnosti na področju zaposlenih v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d.

Program promocije zdravja

Program promocije zdravja - v decembru je Šola za promotorje zdravja zaključila četrta generacija udeležencev. Dobili smo kar 54 novih promotorjev zdravja. Zaradi razmer ni bilo skupne slavnostne podelitve certifikatov, so nam pa pri tem na pomoč priskočili vodje maloprodajnih enot, vodje hipermarketov in poslovodje, ki so poskrbeli, da je bila podelitev potrjena njihovim promotorjem zdravja kljub temu svečana. Trenutno imamo v Mercatorju skupaj že 157 promotorjev zdravja iz vseh področji. Naš cilj je, da bi vsaka enota z 10 ali več zaposlenimi imela promotorja zdravja, zato bomo v letu 2021 nadaljevali s šolanjem naslednje generacije.

Izobraževanje za maloprodajo

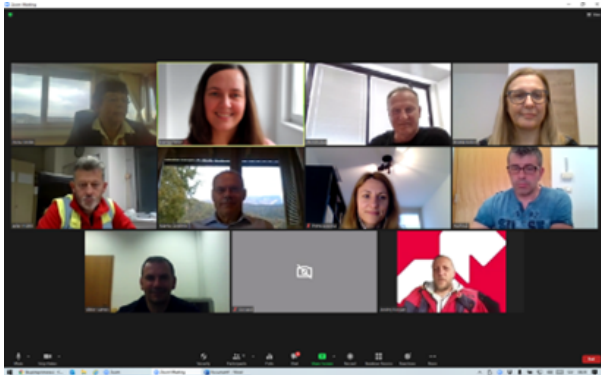
Izobraževanja za maloprodajo - v letu 2020 smo v maloprodaji dali poudarek izobraževanjem na področju strokovnih znanj za zaposlene na oddelkih delikatese in mesnic ter izobraževanjem na področju prodajnih veščin. Šole za vodje mesnic in Šole za mesarje se je udeležilo skupno 100 zaposlenih. Specializirane delavnice Corner pršut in mortadela smo jeseni organizirali za 74 enot, iz katerih se je izobraževanja ne delovnem mestu udeležilo 93 zaposlenih. Izobraževanj s področja prodajnih veščin, ki jih redno izvajamo v obliki delavnic in obiskov v enotah, pa se je v letu 2020 udeležilo skupno 7819 zaposlenih.

V letu 2020 je s šolanjem zaključila tudi ena skupina Šole za blagovne manipulante. Udeleženci so končali s 4 dnevni teoretični programom, poleg delavnic pa so 4 dni namenili treniranju na oddelkih kruha, delikatese, blagajn ter sadja in zelenjave. Del uspešnega zaključka programa je bila tudi izdelava seminarske naloge ob podpori osebnega mentorja. Udeleženci so obravnavali različne tematike iz prakse. Šolanje je uspešno zaključilo 15 zaposlenih.

Razvoj zaposlenih v veleprodaji - leto 2020 je bilo med drugim tudi uspešno izobraževalno leto za sodelavce v Veleprodaji. Regijski vodje in vodje v podpori so preko delavnic in individualnih coachingov krepili vodstvene kompetence. Trgovski potniki so na delavnicah brusili prodajne veščine, zaposleni v klicnih centrih pa prodajno komunikacijo po telefonu. Prodajalci so se udeležili delavnic »Mercatorjev standard prodajnih veščin«, vozniki pa delavnice »Vloga voznika v storitvi Veleprodajek«. Z vsemi poslovodji iz Cash & Carryjev smo od junija do septembra 2020 izvedli 5 skupinskih coachingov. Skupinske coachinge so izvajale interne coachinje, ki so usposobljene za samostojno izvajanje tovrstne oblike usposabljanja.

8. generacija maloprodajne akademije - v začetku leta je program uspešno zaključila 7. generacija akademikov. Z izobraževanjem pa je pričela skupina. Maloprodajne akademije, ki šteje kar 70 udeležencev. Zaradi ukrepov, ki jih je

prinesla epidemija, smo s programom pričeli šele v mesecu septembru, ko so udeleženci v majhnih skupinah sodelovali na delavnicah v Ljubljani in na Ptuj. Program obsega 11 izobraževalnih dni oz. 78 ur usposabljanja in prinaša 18 različnih vsebin. S programom bomo na daljavo nadaljevali v januarju 2021.

Skupni coachingi vodij distribucijskih centrov

Šola za poslovanje v M Tehniki

Vodje distribucijskih centrov na skupinskih coachingih - s skupinskimi coachingi za vodje distribucijskih centrov smo želeli nadaljevati razvoj vodstvenih kompetenc operativnih vodij iz logistike. Na vseh srečanjih sta se jim pridružila tudi izvršni direktor in direktorica. Po viharjenju možganov o različnih rešitvah so, med drugim, navedli tudi rešitev na ravni celotne logistike: priprava kodeksa obnašanja z jasno definiranimi pravili.

Šola za poslovanje v M-Tehniki - šola za poslovanje v M Tehniki smo razdelili na 5 faz. V pripravljalni fazi smo vodstvu in poslovanju predstavili namen in cilje izobraževanja, izmerili kompetence poslovanja in na osnovi rezultatov definirali program izobraževanja. V drugi fazi so vodje s poslovanjem izvedli individualne pogovore na osnovi rezultatov merjenja kompetenc, poslovanje pa so si zastavili razvojne cilje. Poslovanje so se udeležili tudi delavci: Ekonomika poslovanja, Dobri odnosi so ključ do uspeha, Komunikacija, motiviranje in vodenje v kriznih časih. Tretja faza predstavlja računalniška izobraževanja. Pred pripravo le-teh smo za poslovanje organizirali uvrstitveno testiranje in jih nato razdelili v skupine, kjer so ponovili ključne ukaze v Excelu in osnove Outlooka. Program se nadaljuje in zaključuje v Q1 2021.

Razvoj vodij v sektorju Informatika in telekomunikacije - oblikovali smo projekt, s katerim smo želeli prepoznati in razviti ključne kompetence za uspešno delo vodij v IT-ju. Projekt temelji na 3 ključnih fazah in vključuje številne inovativne pristope k razvoju sodelavcev. Na osnovi rezultatov smo oblikovali razvojni program, katerega namen je povezati sodelavce, da bodo lahko kot posamezniki in kot ekipa dosegali boljše sodelovanje, učinkovitejšo komunikacijo in boljše rešitve. Najprej je bilo v program vključenih 19 vodij, v novembru pa so se razvojnemu programu pridružili prav vsi sodelavci iz IT. Personaliziran program skozi kombinacijo individualnega coachinga, skupinskih delavnic in digitalnih interaktivnih orodij zagotavlja, da se nova znanja ne le osvojijo, ampak dejansko prenesejo v vsakodnevno prakso ter tako prinesejo realne in vsem vidne rezultate.

Kadrovski štipendisti - v letošnjem letu smo na novo sklenili pogodbe o štipendiranju s 30 kandidati za zaposlitev na delovnem mestu prodajalec. Le ti so se pridružili 66 lanskim štipendistom. Skupaj torej »družina« **TOP DIJAKOV s TOP ŠTIPENDIJAMI** šteje že 96 članov. Štiri štipendiste, ki so v prejšnjem šolskem letu zaključili program Trgovca, pa smo v letu 2020 tudi že zaposlili.

»Lepo je biti naj« - tradicionalno smo tudi v letu 2020 izvedli nagradne natečaje: Nagrada Mercator, Naj šef, Naj prodajalna, Naj prodajalec in Naj učitelj. Natečaje praviloma objavimo marca, ocenjevanje in potrditev končnega izbora nagrajencev pa traja vse do oktobra. Ker zaradi pandemije letos nismo izvedli dogodka, na katerem bi svečano podelili nagrade, smo 97 nagrajencem nagrade podelili na daljavo: 20 nagrajencem Nagrade Mercator, 12 naj šefom, 37 naj prodajalcem in 8 naj učiteljem, v natečaju Naj prodajalna pa 20 prodajalnam.

Trening centri - z namenom lažje vključitve v delo, pridobitve osnovnega teoretičnega in praktičnega znanja ter ne nazadnje tudi večje motivacije novih sodelavcev smo v Ljubljani, v HM Ljubljana Rudnik vzpostavili prvi trening center, v katerem se usposablja novi zaposleni iz ljubljanskih prodajaln, ki zasedejo delovno mesto prodajalec. V obdobju od 1. 9. do 31. 12. 2020 smo v trening centru usposobili 69 novih sodelavcev, ki so se uvajali skupno 2.338 ur. V letu 2021 načrtujemo odprtje trening centra v Kranju in na še eni lokaciji.

Selekcija - na področju selekcije od izbruha epidemije zaposlitvene razgovore opravljamo prek video aplikacij (MS Teams, Viber, Whatsapp,...), psihološka testiranja pa smo prilagodili na online način. V letu 2020 smo na ta način zaposlili skupno 1.056 novih sodelavcev. Oktobra pa smo bili prisotni na največjem virtualnem kariernem sejmu v Sloveniji. Predstavljali smo se kar na 2 stojnicah - največji osrednji stojnici ter stojnici za IT kadre.

Trening center

Prenova sistemizacije delovnih mest in plačnega sistema - vezano na zakonodajne spremembe glede dviga minimalne plače in izvzem vseh dodatkov iz minimalne plače smo s 1. 1. 2020 uvedli spremembe plačnega sistema. Vsi zaposleni so prejeli v podpis nove pogodbe z veljavnostjo 1. 1. 2020. Usklajen in sprejet je bil tudi nov način stimulativenega nagrajevanja delavcev na podlagi delovne uspešnosti, ki je bil implementiran 1. 9. 2020.

Uveljavljanje nadomestil plač za delavce na višji sili in odsotnih zaradi karantene – vzpostavljen je bil popolnoma nov proces dela v kadrovske službi za uveljavljanje nadomestil plač za višjo silo in karanteno (na Zavod RS za zaposlovanje je bilo oddanih cca 6.000 zahtevkov za povračilo nadomestil plače).

Selekcija

Aktivnosti na področju zaposlenih v družbi Mercator IP, d. o. o.

Prehod na nov plačni sistem - s 1. 1. 2020 smo v tvornem socialnem dialogu skupaj s sindikati dogovorili nov plačni sistem v Mercator IP, d. o. o., ki ohranja razmerja med plačami glede na odgovornosti, hkrati pa zagotavlja enake plače za primerljiva delovna mesta. Tako kot velja v Mercator, d. d., je tudi v družbi Mercator IP, d. o. o., s 1. 9. 2020 implementiran nov način stimulativenega nagrajevanja delavcev na podlagi delovne uspešnosti.

Obdarovanje zaposlenih v božično-novoletnem času - v decembru 2020 smo v slaščičarski delavnici Kranjski kolaček izvedli organizacijsko najzahtevnejši projekt, namenjen obdarovanju zaposlenih v družbah Skupine Mercator v Sloveniji. Pripravili, spekli, spakirali in distribuirali smo več kot 12 ton potratne potice.

Aktivnosti na področju zaposlenih v družbi Mercator - S, d. o. o.

Program talentov M Hub - v februarju je bil najvišjemu vodstvu predstavljen program notranjega izbora talentov iz različnih področij podjetja. Po izvedenem testiranju in pregledu kandidatov je bilo izbranih 47 ključnih talentov v družbi, ki bodo z januarjem vključeni v planirane aktivnosti.

Platforma »One Assessment« (slo. Prva ocena) - v pripravi je nova platforma, ki združuje procese selekcije in zaposlovanja (od objave oglasa za prosto delovno mesto, prijave, testiranja kandidatov, ki omogoča tudi komunikacijo s kandidati ter izboljšanje s tem povezane analitike in poročanja).

Izobraževanje »Prisluhnemo vam« - z namenom izboljšanja storitve in prijaznosti zaposlenih v prodajalnah smo skupaj z regionalnimi vodji zasnovali interno izobraževanje na to temo. V treh mesecih je 12 trenerjev v 10 mestih izvedlo 105 izobraževanj, na katerih je sodelovalo več kot 1.050 sodelavcev iz maloprodajnih enot. Naslednji krog izobraževanj je načrtovan v letu 2021, ko bodo v usposabljanje vključeni še vsi ostali zaposleni v maloprodaji.

Brošura »10 dobrih zapovedi« - glede na posledice epidemije COVID-19 in s ciljem ohranjanja duševnega zdravja zaposlenih v stresnih situacijah smo izdali brošuro »10 dobrih zapovedi«, ki vsebuje nasvete za boljše počutje in lažje spopadanje z vsakodnevnimi izzivi.

Aktivnosti na področju zaposlenih v družbi Mercator - BH, d. o. o.

Maloprodajna konferenca – 15. januarja 2020 je bila v Sarajevu organizirana Maloprodajna konferenca, kjer so bili predstavljeni poslovni dogodki in rezultati leta 2019, ter cilji za leto 2020 in prihodnja leta. Konferenca je bila zasnovana kot preplet interaktivnih predstavitev in je bila namenjena dvigu ravni strokovnega znanja in veščin poslovođij v maloprodaji. Podelili smo priznanja 12 najboljšim prodajalcem iz štirih regij, ki so prejeli plakete in denarne nagrade.

Maloprodajna konferenca

»**Coronavirus info**« - v celotnem poslovnem letu, ki je bilo leta 2020 zelo zahtevno, smo skušali v največji možni meri skrbeti za zdravje, motivacijo, zadovoljstvo in karierni razvoj zaposlenih. Od samega začetka epidemije sistematično izvajamo vse vrste ukrepov za zaščito pred okužbo z virusom COVID-19, zaposlene nenehno izobražujemo, kako se zaščititi pred okužbo in opravljati delo v spremenjenih okoliščinah. Od začetka drugega vala epidemije zaposlenim redno poročamo o ukrepih in stanju glede okužb preko informativnega biltena »Coronavirus info«.

Aktivnosti na področju zaposlenih v družbi Mercator - CG, d. o. o.

Nasledstva v maloprodaji – januarja se je začel eden izmed pomembnejših letošnjih projektov, načrtovanje nasledstev v maloprodaji. Gre za strateški načrt s ciljem zagotavljanja kvalificiranih in sposobnih ljudi na vodstvenih delovnih mestih v maloprodaji. Na podlagi predhodnih razgovorov z zaposlenimi, pri katerih je bil prepoznan potencial, ter psihološkega testiranja, je bilo izbranih 20 posameznikov, ki so vključeni v izobraževanje, ter so ob prostem delovnem mestu prvi kandidati za zasedbo le-tega.

Novi program usposabljanja za nove poslovođje – v začetku leta je bil pripravljen nov program usposabljanja za nove poslovođje, ki omogoča sistematičen način usposabljanja novih poslovođij in opredeljuje cilje, ki jih kandidat mora obvladati, da lahko postane dober poslovođja. Gre za produkt regionalnih koordinatorjev in nekaterih najboljših poslovođij v regiji. 14 izbranih najboljših poslovođij je postavljenih za mentorje, ki bodo usposabljali kandidate za poslovođje in s tem namenom so se v pričetku leta že udeležili internega usposabljanja, predvideno je tudi zunanje izobraževanje, vendar bo zaradi situacije s koronavirusom potrebno počakati z realizacijo.

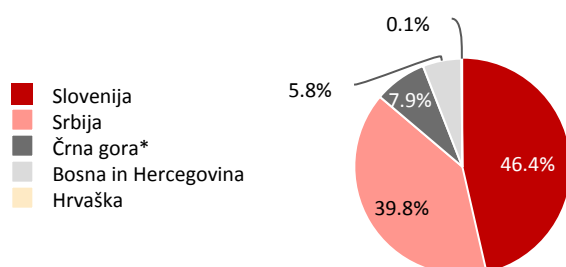
Izbor »Naj zaposleni« – pretekla leta smo ob koncih leta izbirali »Naj kolege«, tokrat smo pa nekoliko spremenili koncept in izbrali »Naj zaposlene« v režiji, maloprodaji in logistično-distribucijskih centrih. Prvič pa smo v okviru maloprodaje izvedli natečaj za »Naj objekte« - ta naziv so glede na vnaprej določene kriterije prejele 4 maloprodajne enote.

Ključni kazalniki uspešnosti

Število zaposlenih po trgih Skupine Mercator

Trg	Število zaposlenih na dan 31. 12. 2020	Število zaposlenih na dan 31. 12. 2019	Indeks število zaposlenih 31. 12. 2020/ 31. 12. 2019	Število zaposlenih iz ur v obdobju 1–12 2020
Slovenija	9.726	9.355	104,0	8.409
Srbija	8.342	7.985	104,5	7.487
Črna gora*	1.650	1.393	118,4	1.455
Bosna in Hercegovina	1.213	1.197	101,3	1.147
Hrvaška	29	33	87,9	30
Skupaj	20.960	19.963	105,0	18.528

*Število zaposlenih se je na trgu Črne gore povečalo zaradi spremembe delovne zakonodaje in odpovedi zaposlovanja preko agencij.

Na dan 31. 12. 2020 je bilo v Skupini Mercator 20.960 zaposlenih, od tega 11.234 oziroma 56,27 % v družbah izven Slovenije. Največ zaposlenih po posameznih trgih je bilo v Sloveniji, in sicer 9.726, najmanj pa na Hrvaškem, 29 zaposlenih. V primerjavi z letom 2019, se je na vseh trgih, razen na Hrvaškem, število zaposlenih povečalo, skupno za skoraj 5 %, skupna stopnja zunanje fluktuacije pa je bila, napram preteklim letom, v letu 2020 manjša.

Zaposleni po spolu

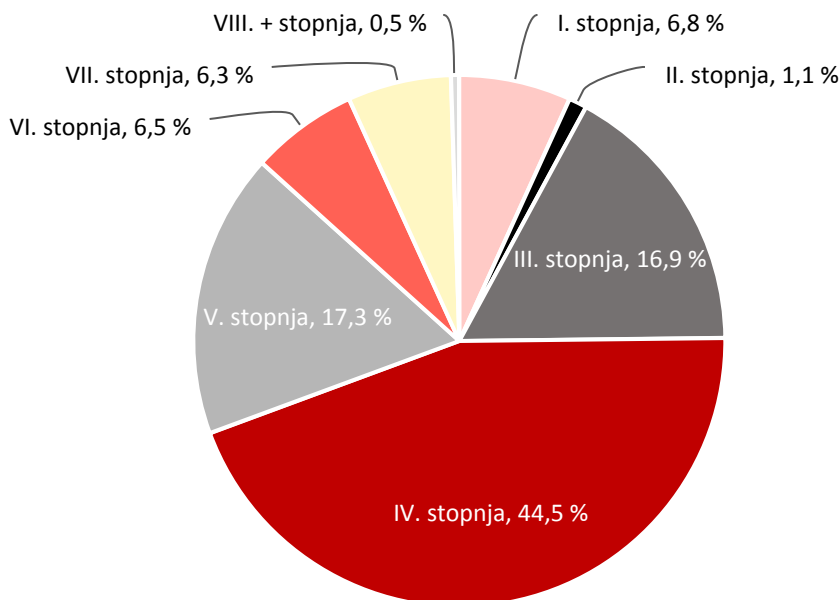
V Skupini Mercator je bilo na dan 31. 12. 2020 zaposlenih več žensk kot moških in sicer je bilo 72,2 % zaposlenih žensk in 27,8 % moških.

Leto	Število vseh zaposlenih	Moški (v %)	Ženske (v %)
31. 12. 2020	20.960	27,8	72,2
31. 12. 2019	19.963	27,7	72,3

Struktura zaposlenih po izobrazbi

Največ zaposlenih v Skupini Mercator ima IV. stopnjo izobrazbe in sicer kar 44,5 % vseh zaposlenih, kar odraža osnovno dejavnost poslovanja, trgovino na drobno. Sledita V. in III. stopnja izobrazbe s 17,3 % oz. 16,9 %. Najmanj, 0,5 % ali 105 zaposlenih, je zaposlenih z VIII. ali višjo stopnjo izobrazbe.

Dejanska stopnja izobrazbe (% zaposlenih) na dan 31. 12. 2020

- Delež zaposlenih glede na vrsto pogodbe

Na dan 31. 12. 2020 je bilo v Skupini Mercator za nedoločen čas zaposlenih 18.175 oziroma 86,7 % vseh zaposlenih, od tega v Sloveniji 9.530 (98 % zaposlenih na tem trgu). Največji delež zaposlenih za določen čas je v družbi Mercator - CG, d. o. o. (29,3 % zaposlenih na tem trgu).

Trg	Individualna pogodba (v %)	Standardna pogodba (v %)	Pogodba za nedoločen čas (v %)	Pogodba za določen čas (v %)
Slovenija	0,8	99,2	98,0	2,0
Srbija	0,7	99,3	77,7	22,3
Črna gora	0,1	99,9	70,7	29,3
Bosna in Hercegovina	0,3	99,7	80,1	19,9
Hrvaška	3,4	96,6	89,7	10,3
Skupaj	0,7	99,3	86,7	13,3

- Zaposlovanje invalidov

V Skupini Mercator je zaposlenih 1.042 invalidov, kar predstavlja 5,0 % zaposlenih. Največ zaposlenih invalidov je na slovenskem trgu in sicer 845 oziroma 8,7 % vseh zaposlenih v Sloveniji, od tega 203 v družbi Mercator IP, d. o. o., kar predstavlja 51,8 % zaposlenih v tej družbi.

Trg	Število vseh zaposlenih	Število zaposlenih invalidov	Zaposleni invalidi (v %)
Slovenija	9.726	845	9
Srbija	8.342	161	2
Črna gora	1.650	1	0
Bosna in Hercegovina	1.213	35	3
Hrvaška	29	0	0
Skupaj	20.960	1.042	5

- **Funkcionalno usposabljanje in izobraževanje**

V Skupini Mercator smo v obravnavanem obdobju izobraževanju in usposabljanju namenili 97.818 ur, v katerega je bilo vključenih 17.315 udeležencev. V povprečju je bilo izvedenih 6 ur izobraževanja oz. usposabljanja na udeleženca.

Trg	Število ur izobraževanja v letu 2020	Število udeležencev izobraževanja 2020	Stroški izobraževanj (v EUR)
Slovenija	63.282	12.768	372.851
Srbija	17.950	3.137	77.738
Črna gora	5.929	388	5.886
Bosna in Hercegovina	10.656	1.022	4.648
Hrvaška	0	0	0
Skupaj	97.818	17.315	461.123

- **Zdravstveni absentizem in povprečna starost po trgih**

Stopnja zdravstvenega absentizma v breme družbe je izračunana kot razmerje med urami zdravstvenega absentizma v breme družbe v primerjavi s celotnim fondom ur zaposlenih v obdobju. Celotna stopnja zdravstvenega absentizma v breme družbe v Skupini Mercator je v letu 2020 znašala 3,8 %, najvišja je bila na področju Srbije in najnižja na Hrvaškem. Zaposleni so v povprečju najmlajši v družbi Mercator - CG, d. o. o., kjer je povprečna starost zaposlenega 38,8 let, najvišja povprečna starost pa je v družbi Mercator - H, d. o. o., 47,8 let.

Trg	% zdravstvenega absentizma v breme podjetja v 2020	Povprečna starost
Slovenija	4,0	43,8
Srbija	4,1	41,1
Črna gora	1,8	38,8
Bosna in Hercegovina	3,1	41,0
Hrvaška	0,1	47,8
Skupaj	3,8	42,1

Odgovornost do kupcev

Politika do kupcev

Politika do
KUPCEV.

Cilj Mercatorja je ne le pridobiti kupce, temveč jih obdržati in povečati stopnjo njihove zvestobe. Zato smo zavezani kakovosti in želimo kupcem zagotavljati najvišjo raven storitve v svojih prodajalnah. Za ta namen so bile pripravljene tudi zaveze do kupcev po posameznih trgih.

Aktivnosti na področju kupcev in skrbni pregled

V Mercatorju sta varnost in kakovost izrednega pomena, zato veliko skrbnost posvečamo skladnosti in kakovostjo naših izdelkov in storitev. Skrbimo za ponudbo okolju prijaznih izdelkov in storitev, velik poudarek namenjamo ponudbi domačih, lokalnih izdelkov.

Pritožbe kupcev

Pritožbe kupcev vedno resno in odgovorno obravnavamo, služijo pa nam kot vir informacij in osnova za izboljšanje ponudbe in storitev. Vsako pritožbo ali pripombo obravnavamo in poiščemo najugodnejšo rešitev za kupca, pri tem pa v okviru možnosti in smiselnosti izboljšamo proces dela.

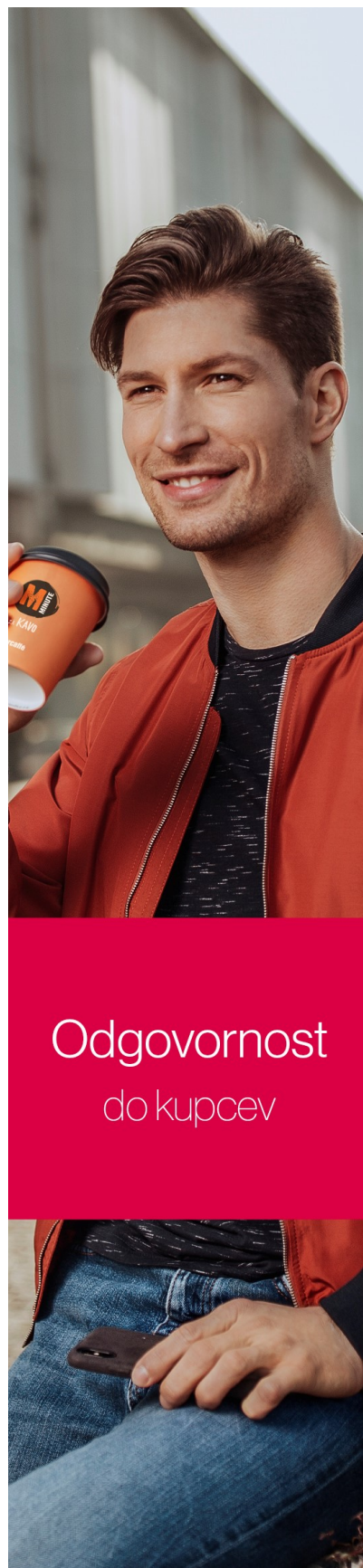
Pritožbe kupcev sprejemamo po različnih kanalih (telefon, e-pošta, klasična pošta, Facebook) in zbiramo v Kontaktnem centru Mercator in po potrebi koordiniramo njihovo reševanje ter posredujemo povratne informacije o rešitvi. Najpogosteje pritožbe prejmemo preko elektronske pošte. Prejete pritožbe tudi analiziramo in pripravljamo predloge za izboljšanje ter ukrepe za njihovo uresničevanje.

V letu 2020 smo v aplikacijo Cocos vnesli novo klasifikacijo Varstvo okolja, pod katero se beležijo pritožbe, ki se nanašajo na onesnaževanje z odpadki, prekoračene emisije hrupa, svetlobno onesnaževanje, ne-okoljsko ravnanje z energenti, kemikalijami in vodo, posledice izrednih dogodkov in podobno.

Marketinške aktivnosti za ponudbo lokalnih izdelkov

Tudi v letu 2019 smo nadaljevali s projektom »Radi imamo domače«, v okviru katerega nudimo pristne pridelke in izdelke lokalnih kmetov, pridelovalcev in proizvajalcev. V projektu združujemo 229 lokalnih dobaviteljev, v ponudbi je že več kot 2.300 domačih izdelkov.

Letno prodamo **1,1 mrd blaga od lokalnih in regionalnih dobaviteljev**, kar je **61,5 % celotne prodaje** Skupine Mercator v trgovini na drobno.

Odgovornost
do kupcev

Skrb za varno hrano

Ključni cilji na področju odgovornosti do kupcev so zagotavljanje nadzora nad varnostjo, skladnostjo in kakovostjo izdelkov lastnih blagovnih znamk, učinkovitega letnega notranjega nadzora nad vsako prodajno enoto, usposobljenosti zaposlenih ter izvajanje nadzora nad varnostjo in kakovostjo živil na odprtih oddelkih. Izvajanje vsebine in obsega internih kontrol se je prilagodilo okoliščinam COVID-19.

Naš cilj je potrošniku ponuditi varne, skladne in kakovostne izdelke, zato za leto 2020 v Skupini Mercator izpostavljamo:

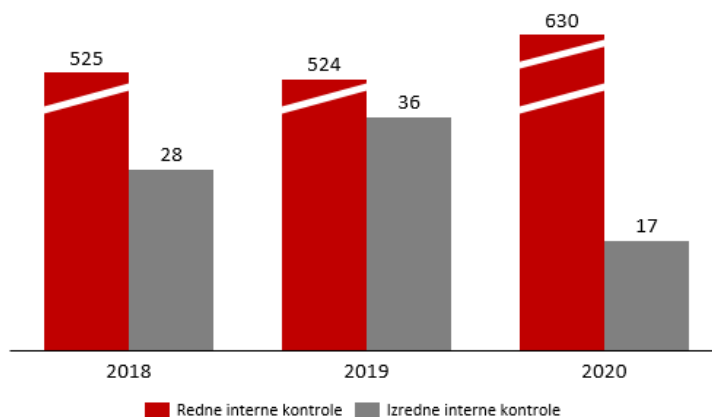
- stalen količinski in kakovostni nadzor pri prevzemu svežih živil v skladiščih oziroma prodajalnah (npr. svežega sadja in zelenjave, svežega mesa itd.);
- v lastnem laboratoriju oziroma pri zunanjih akreditiranih institucijah smo analizirali vsaj 2.429 vzorcev izdelkov lastne trgovske znamke;
- na odprtih oddelkih smo izvedli monitoring 4.444 vzorcev živil in 3.007 brisov ter 231 analiz pitne vode;
- beležimo 695 analiz vzorcev iz naslova državnega monitoringa;
- izvedli smo 996 rednih in vsaj 667 izrednih internih kontrol v prodajnih in drugih enotah;
- za zaposlene v maloprodaji in veleprodaji zabeležili 356 delavnic s področja notranjega nadzora po načelih sistema HACCP (delavnic se je udeležilo 2.208 zaposlenih);
- v Srbiji uspešno prestali presojo za trženje ekoloških živil, odobren je promet pakiranega svežega sadja in zelenjave in drugih živil; v Sloveniji smo ekološko dejavnost razširili še z lastnim uvozom in izvozom ekoloških živil;
- v Sloveniji smo uspešno prestali certifikacijsko presojo za shemo Izbrana kakovost za prodajo perutninskega, govejega in telečjega mesa ter shemo Izbrana kakovost za prodajo ne predpakiranega sadja;
- v Srbiji smo uspešno prestali zunanjo certifikacijsko presojo¹⁶ sistema HACCP.

Oznaka prvostrna kakovost Biotehniške fakultete

Ključni kazalnik uspešnosti

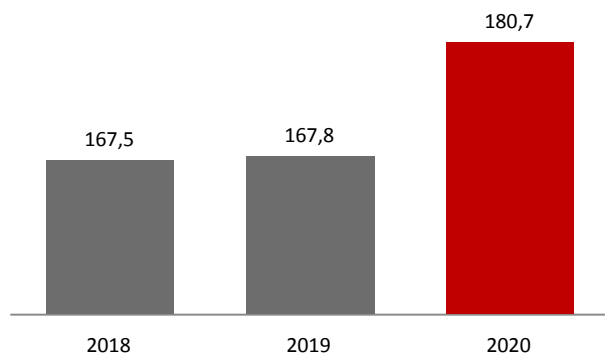
- redne in izredne interne kontrole

S ciljem, da potrošniku ponudimo kakovostne izdelke, izvajamo tako redne kot izredne interne kontrole. V letu 2020 je bilo izvedenih 630 rednih kontrol, kar je za 20,2 % več kot v letu 2019. Izrednih kontrol je bilo izvedenih 17, kar je v primerjavi s preteklim letom manj za 52,8 %.

¹⁶ Posebnost v Republiki Srbiji

- **Prihodki preko sodobnih tehnologij (v mio EUR)**

Inovacije na področju sodobnih tehnologij kupcu omogočajo hitro in enostavno plačevanje, nove načine nakupovanja in nova nakupne izkušnje. Med transakcije sodobnih tehnologij v dejavnosti trgovine na drobno sodijo:

- spletna trgovina (Slovenija, Srbija in Črna gora);
- samopostrežne TikTok blagajne (Slovenija, Srbija ter Bosna in Hercegovina);
- M Sken (Slovenija; Srbija in Črna gora);
- plačevanje z mobilno aplikacijo (Slovenija).

V letu 2020 so se **prihodki preko sodobnih tehnologij v trgovini na drobno povečali za 7,7 %** v primerjavi z letom 2019. Največji porast je bil v **spletni trgovini**, in sicer za 118 %, sledi **plačevanje z mobilno aplikacijo**, ki se je povečalo za 28,5 % in **TIK TAK blagajne**, za 0,8 %. Priljubljeno postaja tudi nakupovanje preko storitve **M Sken**, ki omogoča, da kupec z ročnim skenerjem ali svojim pametnim telefonom poenostavi nakup. V letu 2020 je **M Sken** predstavljal **1,1 % celotnega prometa preko sodobnih tehnologij**.

Ob vzpostavljanju in izvajanju lastnih delovnih postopkov v Mercatorju strogo in redno sledimo nacionalnim in evropskim zakonodajnim zahtevam ter aktivno sodelujemo s Trgovinsko zbornico in pristojnimi ministrstvi pri pripravi nove ali pri spremembah obstoječe nacionalne in evropske zakonodaje.

Odgovornost do naravnega okolja

Okoljska politika

OKOLJSKA *politika.*

V Mercatorju z opravljanjem svoje dejavnosti prodaje izdelkov široke potrošnje na debelo in drobno ne sodimo med okolju nevarnejša podjetja, vendar pa zaradi svoje dejavnosti in prisotnosti velikega števila trgovin v večjem obsegu prispevamo k onesnaževanju okolja.

Zavedamo se, da delujemo v državah z zelo raznolikim in bogatim naravnim okoljem, zato so prizadevanja in dejanja pri izboljševanju

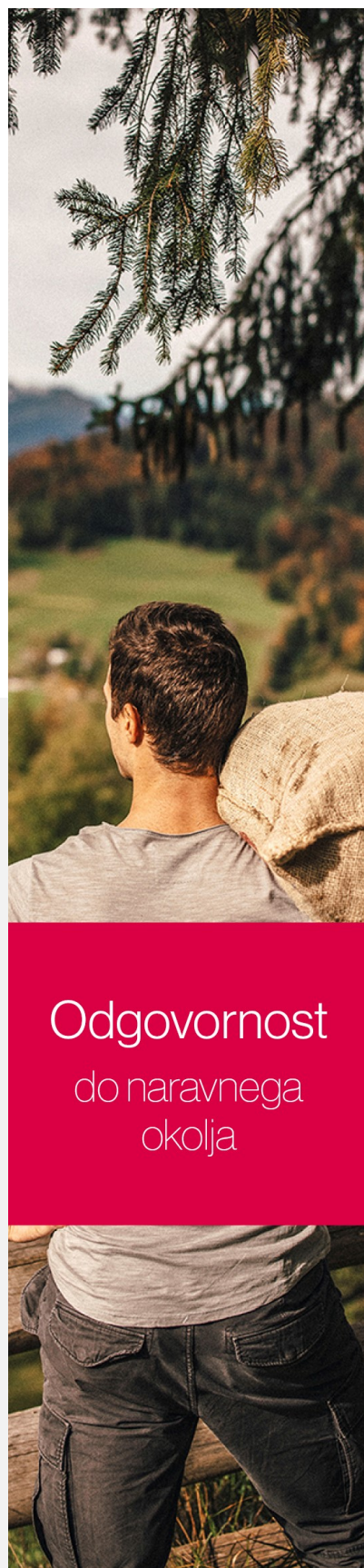
procesov naše družbe usmerjena tudi k ohranitvi naravnega okolja, v katerem delujemo, in nenehnem izboljševanju sistema ravnanja z okoljem.

Aktivnosti na področju okolja in skrbni pregled

Z opravljanjem dejavnosti Skupina Mercator neposredno vpliva na naravno okolje. Da lahko izvajamo svojo dejavnost porabljamo naravne vire, na primer vodo, energente, servisno embalažo, itd. ali tako imenovane vhodne materiale (inpute). Pri opravljanju dejavnosti prodaje in logistike pa nastajajo različne vrste odpadkov, odpadne vode, emisije hrupa, emisije v zrak, emisije toplogrednih plinov itd. ali tako imenovani izhodni materiali (outputi).

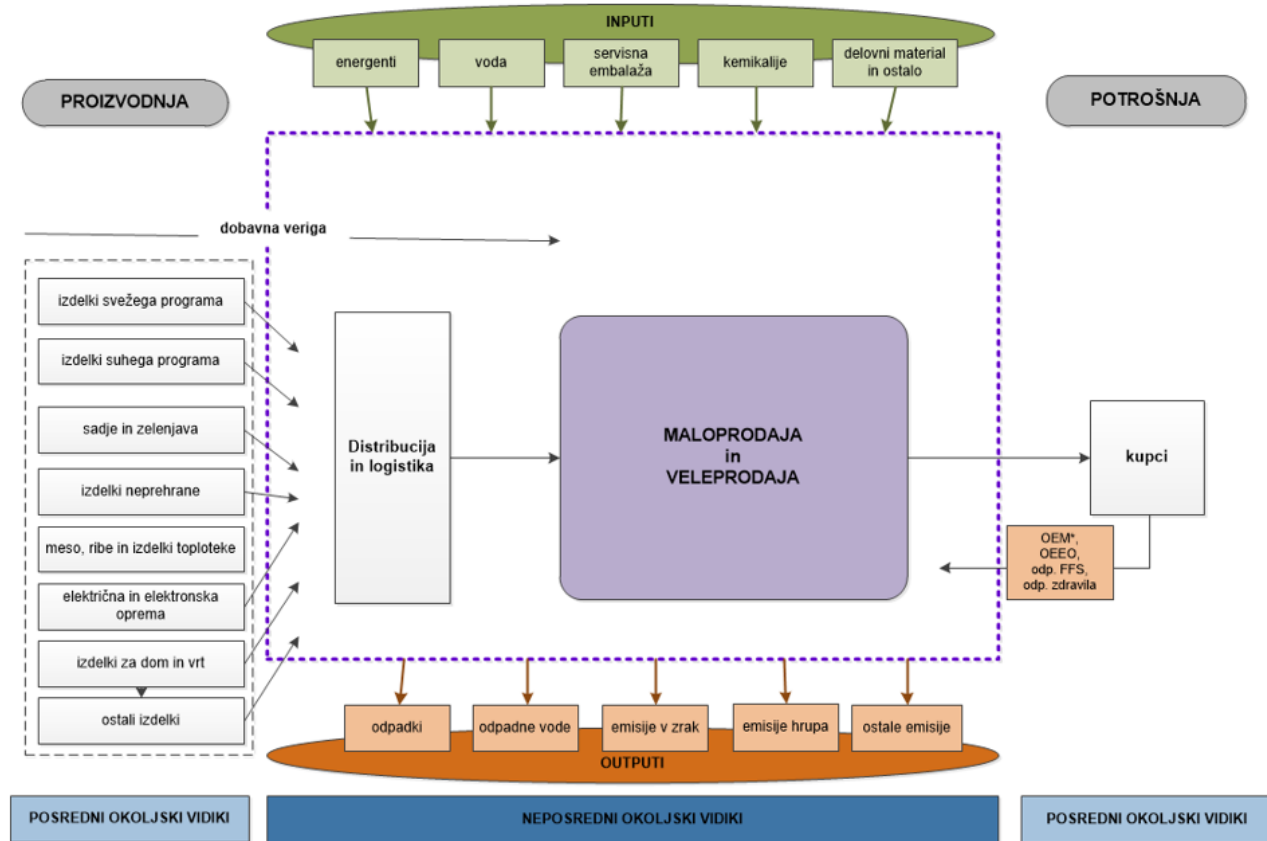
V Skupini Mercator se tako zavedamo, da z opravljanjem svoje dejavnosti predvsem z vidika rabe energentov in emisij toplogrednih plinov, ki pri tem nastanejo, prispevamo tudi k nastanku podnebnih sprememb. Skladno z našim ciljem zniževanja rabe energije pa izvajamo vrsto ukrepov in aktivnosti.

Na podnebne spremembe v Skupini Mercator vplivamo tudi posredno preko blaga, ki ga ponujamo našim kupcem. V naši ponudbi stalno povečujemo delež lokalnih izdelkov katerih dobavna pot je krajša in emisije toplogrednih plinov zato manjše kot pri izdelkih iz bolj oddaljenih krajev. Kupci pa z izbiro teh izdelkov pripomorejo k manjšemu vplivu na podnebne spremembe.

Odgovornost
do naravnega
okolja

Okoljski vidiki in vplivi na okolje v trgovini na drobno in debelo

*OEM – odpadna embalaža; OEEO – odpadna električna in elektronska oprema; odp. FFS – odpadna fitofarmacevtska sredstva; odp. zdravila – odpadna zdravila.

Na poslovanje Skupne Mercator so pomembni zunanji in notranji dejavniki, ki vplivajo na način obvladovanja Mercatorjeve odgovornosti do okolja ter zmožnost doseganja ciljev. Na notranje dejavnike lahko neposredno vplivamo s svojimi dejanji tako, da jih obvladujemo, spreminjamo ali kako drugače ukrepamo (manjša poraba energentov, manj odpadkov itd.), medtem ko na zunanje dejavnike neposredno ne moremo vplivati, lahko pa se jim prilagodimo (protipožarna in protipoplavna zaščita itd.). Med zunanje dejavnike sodijo tudi izzivi, ki jih predstavljajo podnebne spremembe in ostali okoljski problemi. V družbah Mercator, d. d. in Mercator - S, d. o. o. periodično analiziramo prednosti in pomanjkljivosti notranjih dejavnikov ter priložnosti in nevarnosti zunanjih dejavnikov, ki so relevantni za sistem ravnanja z okoljem.

Periodično analiziramo tudi razumevanje zahtev, potreb in pričakovanj zainteresiranih strani (lastnikov, zaposlenih, kupcev, dobaviteljev, delničarjev, državnih organov, bank, medijev, združenj, nevladnih organizacij, lokalne in širše skupnosti ter drugih), ki lahko vplivajo na poslovanje obeh družb ali pa poslovanje družb vpliva na njih ter so relevantne za sistem ravnanja z okoljem. Sodelovanje z njimi poteka v smislu odprtega in odgovornega dialoga.

Zavedamo se, da neizpolnjevanje zahtev, potreb in pričakovanj zainteresiranih strani lahko predstavlja tveganje zaradi npr. posledic kršenja zakonodajnih zahtev, odvzema dovoljenj, izrednih razmer, neoptimalnih stroškov, oviranja poslovanja, itd. Zato zahteve, potrebe in pričakovanja zainteresiranih strani upoštevamo pri ocenjevanju okoljskih tveganj in priložnosti, pri ocenjevanju pomembnosti okoljskih vidikov in pri oblikovanju okoljskih ciljev.

Cilj Skupine Mercator je **varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital v državah**, v katerih poslujemo, aktivno sodelovati pri prehodu v nizkoogljično družbo, ki z viri ravna gospodarno, in zmanjševati onesnaževanje in tveganja, ki so povezana z okoljem.

Sistem ravnanja z okoljem

V družbah Poslovni sistem Mercator, d. d., in Mercator - S, d. o. o., smo vzpostavili in dokumentirali sistem ravnanja z okoljem v skladu z zahtevami mednarodnega **standarda ISO 14001:2015**. Sistem zajema celovito obvladovanje okoljskih vidikov z namenom zmanjševanja negativnih vplivov našega delovanja na okolje. Tako si v okviru sistema ravnanja z okoljem prizadevamo optimizirati poslovne procese, zmanjševati negativne vplive delovanja na okolje in zagotavljati optimalne stroške okoljevarstvenih storitev.

Obvladovanje okoljskih vidikov je v družbah Poslovni sistem Mercator, d. d., in Mercator - S, d. o. o., že od leta 2009 oz. 2012 sistemsko urejeno in potrjeno s prejetjem certifikata za vzpostavljeni sistem ravnanja z okoljem v skladu z zahtevami vsakokrat veljavne različice mednarodnega standarda ISO 14001:2015.

Presoje

Zunanje presoje sistema ravnanja z okoljem

- V družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. je certifikacijska hiša SIQ izvedla zunanjo presojo sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2015 konec septembra 2020.
- V družbi Mercator - S, d. o. o., je certifikacijska hiša Quality Austria izvedla zunanjo presojo sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2015 v začetku oktobra 2020.

V Skupini Mercator spoštujemo naravno okolje, zato poleg izpolnjevanja zahtev okoljske zakonodaje izvajamo tudi vrsto drugih aktivnosti, s katerimi **preprečujemo in zmanjšujemo negativne vplive na okolje**.

Energetska učinkovitost

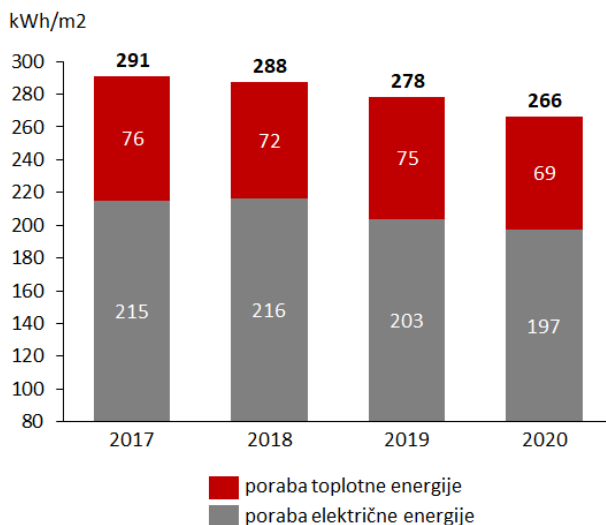
Zaradi velike rabe neobnovljivih virov se velik poudarek posveča trajnostnemu razvoju, ki se osredotoča na smotrno rabo energije in zagotavlja možnost rabe naravnih dobrin prihodnjim rodovom vsaj v takšni meri kot nam. Ključna pojma trajnostnega razvoja sta učinkovita raba energije in uporaba obnovljivih virov energije, zato v Skupini Mercator, s trajnostno rabo naravnih virov, ki vključuje smotrno rabo, pri našem delovanju ohranjamo naravne vire in zmanjšujemo negativne vplive na okolje.

V obdobju 1-12 2020 je v petih družbah Skupine Mercator:

- strošek porabe energentov znašal 37.610 tisoč EUR, kar je 2,3 % manj kot v leto 2019;
- emisija CO₂ energentov znašala 271.380 ton CO₂, kar 18,2 % manj kot v letu 2019, specifična emisija pa 143 kg CO₂/m², kar je 18,8 % manj kot v letu 2019;
- poraba električne energije znašala 431.871 tisoč kWh, kar je 5,9 % manj kot v letu 2019; specifična poraba električne energije pa 227 kWh/m², kar je 6,6 % manj kot v letu 2019.

Ključni kazalnik uspešnosti

Poraba električne in toplotne energije v Skupini Mercator, po letih

Slovenija

V družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. stremimo k cilju zniževanja rabe energije, zato smo izvajali sledeče aktivnosti, oziroma smo jih nadaljevali

- vodenje energetskega knjigovodstva za vse objekte družbe, izvajanje ukrepov za učinkovito rabe energije na področju električne energije na 491 objektih in izvajanje ukrepov za učinkovito rabe energije na področju ogrevanja na 214 objektih (vse na podlagi Pogodbe o poslovnem sodelovanju pri uvajanju energetskega managementa);
- četrletno obveščanje zaposlenih o ukrepih učinkovite rabe energije in mesečno izvajanje nadzora nad rabo energije;
- prenova sistemov ogrevanja in hlajenja na podlagi strategije energetske politike.

Načrti za leto 2021

V letu 2021 bomo nadaljevali s četrletnim obveščanjem zaposlenih o učinkoviti rabi energije. Ukrepi učinkovite rabe energije se bodo naprej izvajali s pomočjo pogodbenega partnerja. V sklopu učinkovite rabe se bodo nadaljevale dosedanje aktivnosti, kar pomeni da se bodo na določenih lokacijah izvedle sanacije ogrevalnih in hladilnih sistemov, kjer se bo vgrajevala energetska učinkovita oprema. Poleg sanacij ogrevalnih sistemov, se bo nadaljevala zamenjava razsvetljave objektov.

Srbija

V letu 2020 so v družbi Mercator - S, d. o. o. potekale naslednje aktivnosti za doseg energetske učinkovitost:

- zamenjava stare fluorescenčne osvetlitve z novo LED osvetlitvijo v 4 objektih;
- izvedba projekta »maloprodaja« na 33 lokacijah;
- namestitev kompenzacijske naprave v 14 objektih;
- izvedba vgradnje prvega hladilnega sistema na CO₂.

Načrti za leto 2021

V letu 2021 načrtujemo zamenjavo stare fluorescenčne osvetlitve z novo LED osvetlitvijo v 10 objektih, izvedbo projekta maloprodaja na 15 lokacijah, namestitev kompenzacijske naprave v 20 objektih, namestitev vgradnje hladilnega sistema na CO₂ in optimizacijo klimatizacije na izbranih objektih. Glavni cilj je nadaljevati z zmanjševanjem porabe skupne energije za vsaj 1 % na leto.

Črna gora

Družba Mercator - CG, d. o. o. je za izvajanje učinkovite rabe energije nadaljevala z aktivnostmi v povezavi s smernicami za racionalno uporabo električne energije v maloprodajnih enotah.

Bosna in Hercegovina

V letu 2020 je družba Mercator - BH, d. o. o. delovala v skladu s smernicami:

- nenehno prizadevanje za racionalno rabo energije za razsvetljavo in hladilno tehniko
- namestitev LED-razsvetljavo v supermarketu Šip in tržnici Katedrala
- prilagoditev sistema ogrevanja in hlajenja glede na zunanje temperature
- mesečno spremljanje stroškov energentov

Načrti za leto 2021

V letu 2020 se načrtuje nadaljevanje izvajanja enakih ukrepov kot v letu 2020 in sicer: nadaljnje prizadevanje za racionalno rabo energije za razsvetljavo in hladilno tehniko, vgradnja LED razsvetljave v objektih, prilagoditev ogrevalnega in hladilnega sistema zunanjim temperaturam, minimalna podražitev cen v primerjavi s prvotno ponujenimi cenami za elektro distribucijo, nadaljevanje mesečnega spremljanja stroškov in korektivnih ukrepov.

Hrvaška

V letu 2020 so bile izvedene planirane aktivnosti v zvezi z izvajanjem smernic v skladu s Priporočnikom za učinkovito rabo energije v prodajnih enotah in zamenjava manj učinkovite opreme z energetske učinkovito.

Načrti za leto 2021

V letu 2021 načrtujemo nadaljevanje izvajanja ukrepov iz leta 2019:

- nadomeščanje obstoječih neučinkovitih naprav z učinkovitejšimi,
- nadomeščanje obstoječe energetske neučinkovite razsvetljave z LED osvetlitvijo,
- nadomeščanje obstoječih neučinkovitih hladilnih in ogrevalnih sistemov z energetske učinkovitejšimi.

Vzdržna logistika in izvajanje oskrbe s trgovskim blagom**Slovenija**

V letu 2020 smo na področju logistike nadaljevali z razvojem izboljšav na področju zagotavljanja **visoke ravni razpoložljivosti izdelkov prodajnega asortimenta**, od meseca marca naprej pa **zagotavljanju založenosti trgovin** zaradi povečane oscilatornosti povpraševanja. Kljub zvišanju nivoja zalog, zlasti osnovnih živil in higienskih izdelkov v prvem valu širjenja virusa COVID-19, smo leto vzdolž celotne oskrbovalne verige zaključili z nižjimi zalogami kot leto prej.

Nadaljevali smo s povečevanjem deleža centralne oskrbe prodajnih mest na obstoječi logistični infrastrukturi brez povečevanja zaloge trgovskega blaga v distribucijskih centrih. Prav tako smo nadaljevali z nadgradnjo avtomatskega načina naročanja ter širitvijo distribucije »cross dock« in s tem vplivali na zmanjševanje ročnih transakcij v maloprodajnih poslovalnicah. Avtomatski predlog naročilnih količin se kreira za celoten asortiman, ki se distribuira preko lastnih distribucijskih centrov in za večino asortimana, ki je na direktni distribuciji.

V zadnjem kvartalu je bil izveden prehod skladišč sadja in zelenjave Maribor in Sežana na informacijsko podporo Gold Stock. Vsa skladišča logistike sedaj delujejo na enotni podpori, kar pomeni standardizacijo poslovanja in prispeva k enostavnejšemu nadzoru in kontroli procesov distribucije ter večji fleksibilnosti delovne sile.

Srbija

V izrednih razmerah in neprekinjeno skozi vse leto smo uspešno izvajali ukrepe za preprečevanje širjenja virusa COVID-19 ter s podrobnim izvajanjem ukrepov in aktivnosti, opredeljenih v kriznem načrtu, omogočili normalno delovanje logističnih procesov v sistemu.

V sredini leta smo odprli nov distribucijski center v Novih Banovcih, kamor smo preselili artikle svežega programa, ki so se prej distribuili preko skladišč v Beogradu in Nišu ter skladišča v Ugrinovcih. S koncentracijo blaga na enem mestu se je znižal nivo zalog, optimizirali smo proces distribucije in s povečanjem tedenskih frekvenc dostav in dostavami samo v dopoldanskem času za sadje zelenjavo in sveže meso izboljšali nivo oskrbe maloprodajnih trgovin. V skladiščih ambientalnega blaga Novi Sad, Niš in Čačak smo prešli na 5-dnevni delovni teden. V istem obdobju, to je v sredini leta, smo uvoz in distribucijo zamrznjenega programa lastne trgovske znamke (zlasti bagete in sladolede) prenesli na zunanjega distributerja.

Z uporabo treh navoznih ramp in nabavo stroja za povijanje palet smo pohitrili proces nakladanja vozil za interno distribucijo v skladišču Niš. Poleg časovnega prihranka smo zmanjšali tudi porabo stretch folije. V novembru smo pričeli z merjenjem matičnih podatkov artiklov, kar je predpogoj za optimizacijo mnogih internih in eksternih procesov dela, ki zahtevajo točnost dimenzij in teže artiklov v praksi.

Črna gora

V družbi Mercator – CG, d. o. o. smo v letu 2020 asortiman v skladišču delikatese razširili z izdelki trgovske znamke, kar je rezultiralo v povečanju prometa za 23 %. V skladišču sadja in zelenjave smo implementirali nove planograme ter povečali število dobav v primerjavi z letom prej. Te aktivnosti so prispevale k 12 % rasti prometa.

Spopadali smo se s številnimi izzivi, povezanimi s pandemijo COVID-19 in jih uspešno premagovali tako, da redna distribucija blaga ni bila ogrožena.

Bosna in Hercegovina

V družbi Mercator – BH, d. o. o. smo v letu 2020 razširili asortiman distribucijskega centra za cca 200 novih artiklov osnovnih živil in higienskih proizvodov, zaradi česar se je posledično povečal tudi nivo zalog. Sam obseg distribucije je bil malenkost manjši kot v letu prej, posledično so bili nižji tudi stroški transporta.

Glede na zahtevno situacijo zaradi širjenja virusa COVID-19 in vrste ukrepov, sprejetih na državni ravni z namenom stabilizacije gospodarstva, smo z navedenimi rezultati lahko zadovoljni.

Odpadki in surovine

V Skupini Mercator si že vrsto let vztrajno prizadevamo za trajnostno rabo surovin in zmanjševanje količin odloženih odpadkov. Vendar pa je leta 2020 pandemija, ki jo je povzročil virus SARS-Cov-2, imela negativne posledice tudi na področju rabe surovin in nastajanja odpadkov. Zaradi ukrepov za preprečevanje epidemije se je povečala raba proizvodov kot so razkužila za roke in površine, zaščitne maske, plastične rokavice,... Kljub poslovanju v izrednih razmerah, pa smo takoj zagotovili pravilno ravnanje in odstranjevanje nastalih odpadkov (izrabljene zaščitne maske in plastične rokavice) ter pristopili k ukrepom za optimizacijo porabe razkužil (namestitvev dozirnikov za razkužila za roke, uporaba razkužil v gelu namesto razkužil v tekočini itd.). Tako smo dosegli zmanjšanje negativnih vplivov epidemije na tem okoljskem področju.

Slovenija

Projekti za krožno gospodarstvo

Z namenom ozaveščanja potrošnikov, da je odpadno embalažo izdelkov mogoče predelati in ponovno uporabiti za proizvodnjo enakega ali celo novega izdelka, s čimer se ohranjajo naravni viri in surovine, smo se v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., povezali z dobavitelji izdelkov in z njimi v letu 2020 izvedli aktivnosti in projekte s področja krožnega gospodarstva.

Leta 2020 je Poslovni sistem Mercator, d. d. že četrto leto zapovrstjo sodeloval v izobraževalni kampanji podjetja Tetra Pak, ki je namenjena izboljšanju ozaveščenosti potrošnikov o **recikliranju in krožnem gospodarstvu**. Kupce izdelkov v embalaži tetrapak se je spodbujalo, da le-to po uporabi pravilno odvržejo v zabojnik za odpadno embalažo, ter tako omogočijo njeno recikliranje in izdelavo novih izdelkov kot so higienski papirnati izdelki. Projekt je naslavljal kupce v hipermarketih Mercator, kjer so ti ob hkratnem nakupu petih izdelkov partnerjev kampanje v embalaži Tetra Pak dobili darilo: paket recikliranih robčkov Lucart EcoNatural. Pri kupcih se tako spodbuja razumevanje povezave med recikliranim izdelkom in pravilnim ravnanje z odpadno embalažo.

Poletna aktivnost Veseli valovi in nogavice izdelane iz preje zapuščenih ribiških mrež

S poletno aktivnostjo **Veseli valovi** samo kupce spodbujali k nakupu različnih izdelkov (nogavic, brisač in zapestnic) iz recikliranih plastičnih odpadkov (npr. zapuščenih ribiških mrež, morskih odpadkov, odpadnih plastenk itd.). Nogavice so tako na primer izdelane iz preje pridobljene iz zapuščenih ribiških mrež. V primerjavi s proizvodnjo običajnega najlona, se pri proizvodnji te preje prihrani veliko surove nafte in nastane precej manj emisij CO₂. Z uporabo takšnih nogavic kupci zmanjšajo svoj ekološki odtis in pomagajo pri ohranitvi našega planeta. Ker pa je vir plastičnih odpadkov, iz katerih so v

večini izdelani izdelki iz aktivnosti Veseli valovi, tudi morje, smo s pomočjo te akcije naše kupce ozaveščali tudi o problematiki onesnaževanja morja s plastiko.

Na začetku poletja 2020 smo zagnali projekt Tefal s 100 % reciklirano in okolju prijazno posodo Tefal Ingenio Resource, ki so jo kupci lahko kupili z unovčenjem določenega števila pik s 50-odstotnim popustom. Če pa so prinesli in na prodajnem mestu oddali svojo staro posodo, so lahko novo posodo kupili kar s 60-odstotnim popustom. Kupce smo tako spodbujali k oddaji stare posode, ki je iz visoko reciklirnega materiala. Tako zbrana posoda predstavlja surovino, ki se jo bo uporabilo pri izdelavi novih posod in ostalih izdelkov. Na ta način pa vsi sodelujoči prispevamo k ohranjanju naravnih virov, surovin in energije.

Aktivnosti na trgu Slovenije na področju ravnanja z odpadki in surovinami

V letu 2020 smo v družbi **Poslovni sistem Mercator, d. d.** izvedli naslednje aktivnosti na področju ravnanja z odpadki in surovinami:

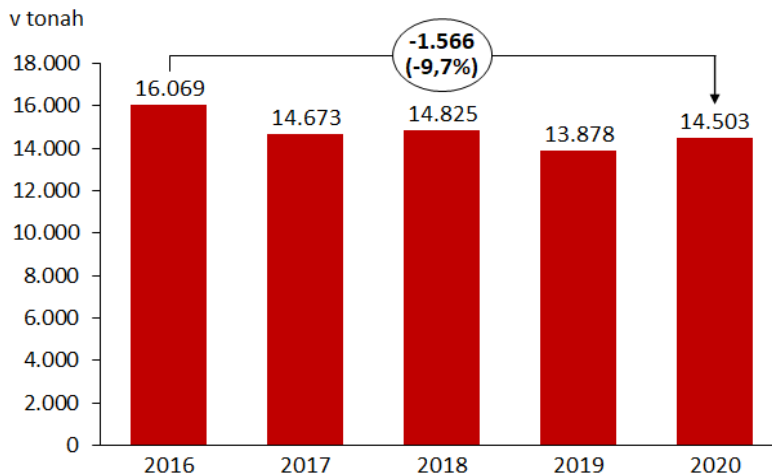
- na 19 lokacijah smo z izvedbo različnih aktivnosti (npr. prilagajanjem volumnov in števila zabojnikov za odpadke, spremembami glede načina in frekvence odvozov, itd.) zagotovili bolj optimalno ravnanje z vsemi vrstami odpadne embalaže in komunalnih odpadkov, ki na naših lokacijah nastajajo ob rednem poslovanju, in tako zagotovili še natančnejše ločevanje odpadkov;
- aktivno smo se ukvarjali z nadzorom ločenega zbiranja odpadne embalaže v vseh enotah družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. z namenom izboljšanja kakovosti ločeno zbrane odpadne embalaže smo optimizirali ravnanje z drobno odpadno embalažo v svojih poslovalnicah.
- v 11 prenovljenih maloprodajnih enotah družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., smo namestili koše za ločeno zbiranje odpadkov za kupce;
- izvajali smo projekte za zmanjševanje papirnega poslovanja, kot je npr. širjenje števila poslovnih partnerjev, ki nam izdajajo eRačune, in razvijali nove mobilne aplikacije, ki kupcem omogočamo brezpapirno plačevanje v naših poslovalnicah;
- večkrat v letu smo izvedli praznjenje arhivov papirne dokumentacije. Vso ločeno zbrano papirno dokumentacijo smo predali pooblaščenemu zbiralcu odpadkov, prejeta finančna sredstva za zbrano papirno dokumentacijo pa namenili Humanitarni fundaciji Mercator;
- s Centri za ponovno uporabo (CPU) smo sodelovali na področju oddaje izrabljene pisarniške opreme, poškodovanega in odpisanega blaga ter tako zagotovili ponovno uporabo proizvodov, ki bi drugače postali odpadki;
- po vseh poslovalnicah M Tehnike smo izvedli zbiranje prodajnega blaga, ki ni več primerno za prodajo (blago s pretečenim rokom, poškodovano embalažo, slabo vidni napisi, nepravilna deklaracija in opisi na izdelku, itd.). Vso takšno prodajno blago je bilo pripeljano na vnaprej določeno zbirno mesto in kot nevarni odpadek oddano pooblaščenemu zbiralcu odpadkov. Tako smo zagotovili ločeno zbiranje, varno in pravilno ravnanje ter odstranitev teh odpadkov.

V družbi **Poslovni sistem Mercator, d. d.** nam je v zadnjih sedmih letih z vestnim ločevanjem odpadne embalaže uspelo ločeno zbrati in reciklirati:

- več kot 51 tisoč ton odpadne kartonske embalaže,
- več kot 7 tisoč ton odpadne plastične embalaže ter
- več kot 9 tisoč ton odpadne lesene embalaže.

Ključni kazalnik uspešnosti

Odpadni material (surovine in embalažni material)

Na trgih Črne gore in Srbije so bile v letu 2020 izvedene naslednje aktivnosti na področju ravnanja z odpadki in surovinami:

- V skladu s spremembami zakonskih predpisov smo uvedli nove plastične vrečke, ki so debelejšje od 50 mikronov in namenjene večkratni uporabi. V letu 2020 se je prodaja vrečk v primerjavi z letom 2019 zmanjšala za približno 20 %. Menimo, da je eden od razlogov uvedba novih debelejših plastičnih vrečk za večkratno uporabo, katerih nosilnost je 7 in 10 kg ter prodajna cena višja. Samo na samopostrežnih oddelkih so kupcem in potrošnikom še na voljo brezplačne vrečke debeline manj kot 15 mikrometrov.
- S ciljem večkratne uporabe in zmanjšanja količine plastičnih odpadkov, smo prodajni program dopolnili s torbami in nakupovalnimi vrečami iz recikliranih materialov, tekstila, koruznega škroba in podobno.
- Konec leta 2019 in v začetku leta 2020 smo sodelovali v panelnih razpravah »Rečem ne plastiki za enkratno uporabo«. Nadaljnjih dejavnosti, kot je npr. uporaba embalaže in materialov, ki jih prinesejo uporabniki in podobno, ni mogoče začeti dokler zakonodaja o varnosti hrane ni usklajena glede tega vprašanja.
- V letu 2020 smo na lokaciji objekta MPO 349 RODA Šabac namestili žičnato ograjo, ki je zagotovila ustrezen ograjen prostor za ločevanje odpadkov. V tem prostoru je nameščena oprema za ravnanje z odpadno embalažo iz maloprodajnega objekta in odpadkov, ki nastanejo pri dejavnostih drugih podnajemnikov centra. Na ta način je bilo preprečeno mešanje odpadne embalaže in komunalnih odpadkov, do katerega je prihajalo zaradi neposredne bližine opreme za odlaganje tovrstnih odpadkov in nezadostne izobrazbe zaposlenih v prostorih najemnikov. Skupaj s predstavniki izvajalcev reciklaže in zbiralcev odpadne embalaže Kappa Star Recycling je bilo izvedeno izobraževanje vseh zaposlenih. Vse naštetu je prispevalo k pravilnemu ravnanju z odpadki na kraju samem in povečanju količine nastale odpadne embalaže za 10 %.
- V letu 2020 smo v družbi Mercator - S, d. o. o., izvedli odpis zastarele arhive v količini 9.200 kg, ki smo jo predali pooblaščenemu zbiralcu te vrste odpadka.
- Septembra 2020 smo v večjih maloprodajnih trgovinah v sodelovanju z EkoStar Pak organizirali akcije zbiranja steklene embalaže. Cilj akcije je bil ozavestiti ljudi o pomenu recikliranja in ločevanja odpadkov na mestu nastanka. Za nagrado je vsak udeleženec akcije prejel nakupovalno vrečko za večkratno uporabo. Tako smo hkrati podprli tudi akcijo zmanjšanja onesneževanja s plastiko za enkratno uporabo
- V letu 2020 smo izvedli ločeno zbiranje in predajo v recikliranje oz. neškodljivo uničenje naslednje količine odpadkov:
 - 2.709 ton odpadne kartonske embalaže,
 - 165 ton odpadne plastične embalaže,
 - 27 ton odpadne električne in elektronske opreme ter
 - 299 ton bioloških odpadkov.
- Količine embalaže, ki smo jo v letu 2020 dali na trg, iz uvoženega blaga so:
 - plastika: 1.066 ton
 - steklo: 309.552 ton

- papir: 977.033 ton
- les: 300.941 ton
- kovina: 94.896 ton
- Obveznost upravljanja embalaže je bila prenesena na operaterja EkoStar Pak. Letno poročilo smo oddali z vlogo »Nacionalni register virov onesnaževanja« z dne 31. marca. za preteklo leto Agenciji za varstvo okolja.
- V Črni gori zakonodajni predpisi s področja ravnanja z odpadki še niso v celoti pripravljene, tako da družba Mercator - CG, d. o. o., na tem področju sodeluje s podjetji, ki so pooblaščenca za zbiranje posameznih vrst in frakcij odpadkov.

Vode in odpadne vode

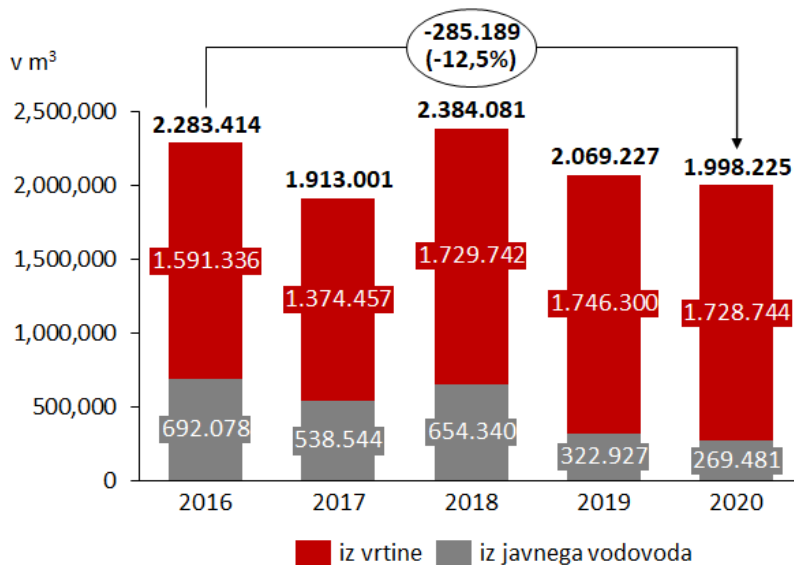
Slovenija

V družbi **Poslovni sistem Mercator, d. d.** skrbimo za racionalno rabo vode in ustrezno čiščenje odpadnih voda. Tako si prizadevamo zmanjševati onesnaženost in količino odpadnih voda, ki nastanejo zaradi opravljanja naše dejavnosti. V letu 2020 so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- na 2 lokacijah smo zamenjali ali na novo vgradili opremo za zmanjšanje rabe vode (npr. pipe na senzorne, varčne splakovalnike za WC, itd.);
- na 5 lokacijah je bila izvedena priključitev na javno kanalizacijo, pri čemer smo v 4 primerih opustili uporabo greznice;
- posodobili smo interne dokumente za obvladovanje čistilnih naprav za odpadne vode (npr. lovilci maščob, lovilci olj, itd.) in tako dosegli boljši nadzor nad delovanjem vseh vgrajenih čistilnih naprav;
- na 3 lokacijah pa smo zamenjali ali na novo vgradili čistilne naprave za odpadne vode.

Ključni kazalnik uspešnosti

Skupno črpanje vode glede na vir

Srbija

- V letu 2020 smo v družbi Mercator - S, d. o. o., porabili 387.257 m³ pitne vode, kar je 53.500 m³ manj kot v leto prej. Zmanjšanje porabe vode je posledica ukrepov zaradi pandemije virusa SARS-Cov-2. Med drugim skrajšanega delovnega časa in dejstva, da je bila večina objektov čez vikend zaprtih.
- Preverjanje kakovosti odpadne vode v družbi Mercator - S, d. o. o., poteka skladno z zakonskimi predpisi in načrti internega vzorčenja odpadnih vod iz vgrajenih lovilcev olj in maščob. V letu 2020 je bilo vzorčenje izvedeno 3 krat na 54 lovilcih olj in maščob. Za lovilce olj in maščob, pri katerih so bila zaznana odstopanja, smo odpravili vse pomanjkljivosti, najpogosteje s čiščenjem lovilcev in ponovnim vzorčenjem. Drugih posegov ni bilo potrebno izvajati.

Emisije v zrak in ozonu škodljive snovi

Slovenija

V družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. si prizadevamo z rednim vzdrževanjem optimizirati delovanje naprav, ki predstavljajo vir onesnaževanja zraka (npr. kurilne naprave), in tako zmanjševati njihove negativne vplive na kakovost zraka. Poleg tega so prizadevanja družbe usmerjena k zamenjavi energentov iz fosilnih goriv z obnovljivimi viri energije in na takšen način prispevati k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov.

Z rednim vzdrževanjem opreme za hlajenje blaga in objektov, ki kot hladilo vsebuje fluorirane toplogredne pline in ozonu škodljive snovi, pa uspešno preprečujemo uhajanje teh plinov, ki imajo negativni vpliv na globalno segrevanje in ozonski plašč.

V letu 2020 so bile izvedene naslednje aktivnosti na področju zmanjševanja emisij v zrak ter preprečevanju nenamernih izpustov fluoriranih toplogrednih plinov in ozonu škodljivih snovi:

- na 7 lokacijah smo v sklopu prenove kotlovnice zamenjali obstoječ energent ogrevanja - kurilno olje z okolju prijaznejšim energentom (npr. zemeljskim plinom, daljinskim ogrevanjem);
- na 6 lokacijah smo z vgradnjo toplotnih črpalk nadomestili obstoječi ogrevalni sistem na kurilno olje ali utekočinjen naftni plin;
- pri novogradnjah in prenovah objektov smo na 42 lokacijah zamenjali ali na novo vgradili sodobnejšo in okolju prijaznejšo tehnologijo hladilne tehnike.
- na 3 lokacijah smo obstoječa hladiva zamenjali s takšnimi, ki imajo manjši vpliv na ozonski plašč in globalno segrevanje;
- na 3 lokacijah smo zamenjali ali na novo vgradili sistem hlajenja s CO₂, ki je ekološko najbolj sprejemljiv sistem hlajenja, saj ima občutno manjši negativni vpliv na globalno segrevanje kot sistemi hlajenja z običajnimi hladili;
- zagotovili smo, da je bilo 38 lokacij povezanih na daljinsko spremljanje delovanja in uravnavanja temperatur. Na teh lokacijah je bilo izvedeno tudi daljinsko alarmiranje, kar pomeni, da je servisna služba takoj obveščena o težavah, s čimer zagotavljamo optimalne temperature in zmanjšujemo škodo na opremi in izdelkih.

Srbija

V družbi **Mercator - S, d. o. o.**, so bile v letu 2020 opravljene meritve emisij v zrak iz stacionarnih virov na začetku in na koncu ogrevalne sezone, in sicer na 24 merilnih mestih s kotlovnice, v katerih se toplota proizvaja iz peletov ali zemeljskega plina. Rezultati meritev so skladni z zahtevami iz zakonskih predpisov.

V letu 2020 je bilo porabljenih 166.084.958 kWh električne energije, v leta 2019 pa 178.617.327 kWh. Z ukrepi za energetske učinkovitost smo leta 2020 zmanjšali porabo električne energije za 3.703.065 kWh in tako zmanjšali emisije CO₂ za 2.618 ton. Preostalo zmanjšanje porabe električne energije je posledica krajšega delovnega časa in manjšega števila delovnih dni zaradi pandemije, ki jo je povzročil virus SARS-Cov-2.

V objektu MP 257 IDEA Blok 62 je bil vgrajen sistem hlajenja s plinom CO₂ namesto freonom, ki ima 3.260 krat večji vpliv na globalno segrevanje kot CO₂.

Nevarne snovi in nevarni pripravki

Slovenija

V družbi **Poslovni sistem Mercator, d. d.**, imamo že vrsto let na področju obvladovanja nevarnih kemikalij izdelana navodila glede skladiščenja, uporabe, prevoza in prodaje nevarnih kemikalij.

V letu 2020 smo z namenom izboljšanja zagotavljanja varne uporabe nevarnih kemikalij in preprečevanja izrednih dogodkov zaradi napačne uporabe (razlitja nevarnih kemikalij), izvedli naslednje aktivnosti:

- posodobili smo interno bazo Varnostnih listov in pripravili orodja za izboljšanje nadzora Varnostnih listov, s čimer smo optimizirali dostop do Varnostnih listov uporabnikom nevarnih kemikalij tudi našim kupcem,

- začeli smo z izvajanjem projekta sistemske ureditve prikaza podatkov o nevarnih lastnostih kemikalij za spletno prodajo Mercator d. d., da omogočimo našim kupcem, ki kupujejo preko spleta, dostop do teh podatkov,
- naše dobavitelje nevarnih kemikalij smo seznanili o dodatnih obveznostih označevanja in načina zagotavljanja informacij glede nevarnih kemikalij za nujno zdravstveno pomoč in preventivne ukrepe.

Srbija

V družbi **Mercator - S, d. o. o.**, smo skladno z zakonskimi zahtevami zagotovili ustrezno označevanje prodajnega prostora, v katerem prodajamo in skladiščimo kemikalije. Pred dajanjem na trg izvedemo registracijo biocidov lastne trgovske znamke. Za prodajo kemikalij in biocidov pa še vpis kemikalij in biocidov v Register kemikalij in biocidov. Na letni ravni podatke o prodanih količinah posredujemo pristojnem ministrstvu.

Hrup

Slovenija

V družbi **Poslovni sistem Mercator, d. d.**, se predvsem pri novogradnjah in prenovah objektov v urbanih okoljih zagotavlja vgradnja takšne opreme, ki povzroča minimalen hrup v naravno okolje. Pri zasnovi, gradnji in prenovi objektov se posebno pozornost namenja namestitvi virov hrupa na takšen način, da je hrup, ki pri njihovem obratovanju nastaja, čim manjši. Tako si prizadevamo, da je hrup, ki ga povzročajo naše naprave in objekti s svojim delovanjem za okolico čim manj moteč.

V letu 2020 smo na 6 lokacijah s preseženimi mejnimi vrednostmi kazalcev hrupa izvedli sanacijo virov hrupa in tako odpravili prekomeren hrup na tej lokaciji.

Srbija

V letu 2020 je bilo izvedenih 12 meritev hrupa. Na 4 lokacijah družbe **Mercator - S, d. o. o.**, s preseženimi mejnimi vrednostmi kazalcev hrupa smo izvedli sanacije virov hrupa in tako odpravili prekomeren hrup na teh lokacijah.

Odgovornost do družbenega okolja

Politika do družbenega okolja

Politika do DRUŽBENEGA OKOLJA.

Kot družbeno odgovorno podjetje želimo prispevati tudi k razvoju lokalnega in regionalnega okolja ter izboljšati kakovost življenja ljudi. Sponzorstva in donacije ter vključevanje v družbeno koristne akcije so pomemben del celovitega družbeno odgovornega delovanja Skupine Mercator, zato podpiramo in omogočamo humanitarne, športne, kulturne, znanstvene, izobraževalne in druge projekte.

Naše poslanstvo je nuditi pomoč pomoči potrebnim. Ni nam vseeno za družine in posameznike, ki jim življenje ne prizanaša.

Aktivnosti na področju družbenega okolja in skrbni pregled

Z aktivnostmi na področju družbenega okolja krepimo ugled družbe in skrbimo za večjo prepoznavnost lastnih blagovnih znamk. Mercator skozi leta investicije v lokalno okolje povečuje, tako s sponzorstvi in donacijami kot tudi s humanitarnimi pomočjo pomoči potrebnim družinam in posameznikom.

Slovenija

Humanitarni projekti

V projekt »Donirana hrana« je vključenih 21 večjih prodajalnih po vsej Sloveniji. Letos je projekt prišel še bolj do izraza, saj se je število pomoči potrebnim zaradi pandemije COVID-19 še povečalo. Prostovoljci zveze Lions klubov, Inštituta Antona Trstenjaka in Karitas Ljubljana so vsak večer prevzemali hrano, ki je še v roku uporabe in jo razdelili socialno ogroženim družinam in posameznikom.

Mercator se je ob koncu šolskega leta pridružil **humanitarni akciji Slovenske Karitas**, ki je zbirala šolske potrebščine za 12.000 otrok v stiski. Košare za zbiranje so bile nameščene v 255 Mercatorjevih prodajalnih po vsej Sloveniji. Tako so z našo pomočjo zbrali nekaj več kot 23.000 zvezkov in več kot 800 šolskih potrebščin za družine s šoloobveznimi otroki. V drugi polovici leta pa smo v 244 večjih prodajalnih namestili košare za zbiranje prehranskih artiklov za socialno ogrožene družine.

Odgovornost
do družbenega
okolja

Donacije in sponzorstva

V Mercatorju smo v letu 2020, ko je pandemija COVID-19 vplivala na življenje vseh Slovencev, zvesto stali ob strani vsem svojim sponzorirancem in donirancem, ter jih vključevali v različne humanitarne projekte. Eden od teh projektov je bila tudi akcija **Minute za junake**, kjer so športniki na **M soseski** spodbujali in bodrili zdravstveno osebje, pripadnike Civilne zaščite ter prostovoljce Rdečega Križa Slovenija in Slovenske Karitas. V letu 2020 se je zaradi pandemije število prošenj za donacije in sponzorstva v primerjavi s preteklimi leti prepolovilo. Kljub temu smo podprli **več kot 330 različnih projektov** na humanitarnem, kulturnem, izobraževalnem in športnem področju.

Pred začetkom skakalne sezone smo podarili 101 par smuči, 28 parov čevljev in 53 parov smučarskih vezi predstavnikom 22 smučarsko skakalnih klubov za nadaljnji razvoj skakalnega podmladka. Mercator ne podpira le A slovenske reprezentance, temveč neposredno **podpira skakalne klube** po vsej Sloveniji.

Aktivnosti med pandemijo COVID-19

V situaciji pandemije COVID-19 nismo pozabili na **družbeno odgovornost**. Rdečemu križu Slovenije in Slovenski Karitas je Mercator doniral 30 ton živilskih in higienskih izdelkov. V akciji Minute za junake smo bolnišničnem osebju na COVID točkah podarili izdelke Minute, prav tako smo malice dostavili pripadnikom civilne zaščite v mestih, ki so bila najbolj ogrožena zaradi števila okužb, pakete pozornosti smo skupaj s partnerji projekta Moje znamke dostavili tudi 3.000 prostovoljcem Rdečega križa Slovenije in Slovenske Karitas, voznikom tovornjakov, ki so čakali na mejnih prehodih, pa smo razdelili vodo in sendviče. V sodelovanju s Smučarsko zvezo Slovenije smo skupaj s smučarji skakalci in njihovimi trenerji podprli dostavo izdelkov, kupljenih preko spletne trgovine, in na ta način poskrbeli, da je čim več ljudi ostalo doma.

Srbija

Sponzoriramo množične športne dogodke, športne klube in zveze

Kot ponosni **spozor Košarkarske zveze Srbije** je Roda podprla številne športne dogodke. Februarja 2020 je podprla organizacijo Pokala Radivoja Koraća, organizacijo kvalifikacijskega turnirja ženske košarkarske reprezentance za uvrstitev na Olimpijske igre ter organizacijo kvalifikacijskega turnirja moške košarkarske reprezentance na poti za uvrstitev na Evropsko prvenstvo 2021.

Košarkarska zveza Srbije je po premoru zaradi pandemije koronavirusa, skladno z navodili pristojnih institucij organizirala uradno tekmovanje v košarki – **Roda 3x3 prvenstvo Srbije**.

Humanitarni projekti

Dedki Mrazi Idea so prek streh prispeli do malčkov Otroške univerzitetne klinike v Tirševi in otrokom te ustanove tudi letos omogočili, da se srečajo z Dedkom Mrzom, doživijo praznično čarovnijo na najlepši možen način in se veselijo bližajočih se praznikov. Kljub pandemiji koronavirusa je karavana Idea tudi letos, ob upoštevanju vseh epidemioloških ukrepov, obiskala 23 mest po celotni Srbiji in več kot 50 otroških bolnišnic, domov za zapuščene otroke in drugih institucij ter ob tej priložnosti razdelila več kot 5.000 novoletnih paketkov.

Čprav je karavana Idea konec leta 2019 obiskala vse domove za zapuščene otroke in otroške bolnišnice po celotni Srbiji, je kampanja svoj vrhunec dosegla v začetku leta 2020 z objavo videoposnetka, v katerem zaposleni delijo z gledalci svoja čustva ob obdarovanju otrok. V prvih desetih dneh od objave videa na kanalu YouTube so zabeležili že dva milijona ogledov s povprečno 67 % oziroma 2 minuti in 27 sekund dolgim ogledom videoposnetka. Videoposnetek je na Facebooku dosegel 2.300.000 ljudi, kar je okrog 60 % vseh uporabnikov tega kanala v Srbiji, in prejel 9.000 všečkov, komentarjev in delitev.

Po petmesečnem premoru humanitarnih akcij je Tamara Grujić z produkcijsko ekipo nadaljevala s snemanjem novih epizod »**S Tamarom u akciji**«, ki so se začele predvajati marca 2020 na RTS1 (Radio televizija Srbije). V novi sezoni še naprej podpiramo ekipo oddaje in skupaj pomagamo številnim družinam v Srbiji živeti bolje in bolj srečno.

Aktivnosti med pandemijo COVID-19

Podjetje Mercator - S, d. o. o., je **doniralo blago v vrednosti štirih milijonov dinarjev bolnišnicam za zdravljenje koronavirusa in kasarnam Vojske Srbije**, ki sodelujejo v boju proti pandemiji novega koronavirusa, prvi kontingent donirane pomoči pa je bil dostavljen bolnišnici KBC »Dragiša Mišović« za zdravljenje koronavirusa. V pet kliničnih centrov v Srbiji in dve vojaški kasarni bomo donirali blago v vrednosti 4 milijonov dinarjev. Zdravstveni delavci v bolnišnicah Dragiša

Mišović, Zemunski ter v Kliničnih centrih v Novem Sadu, Nišu in Kragujevcu so tedensko dobivali živila, ki so jim pomagala pri opravljanju najtežjega in najpomembnejšega dela za Srbijo.

Hvaležnost novosadskim umetnikom in upokojenim kulturnim delavcem, ki so s svojim delom in trudom prispevali h kulturni sceni Novega Sada in za seboj pustili številne naslednike, je bil glavni motiv za akcijo razdelitve daril kot znaka pozornosti, ki jo je izvedla fundacija »**Novi Sad 2021 – Evropska prestolnica kulture**« in podprla Idea. Darila vsebujejo pristne domače izdelke, ki so del naše tradicije. Vse izdelke proizvajajo mala podjetja ali kmetije, velik del teh je še vedno izdelanih ročno.

Črna gora

Donacije in sponzorstva

V okviru kampanje »**Tu smo zbog vas**« (slo. Tu smo zaradi vas), ki smo jo začeli marca 2020, smo zaradi krize, ki jo je povzročil novi koronavirus, izvedli več humanitarnih aktivnosti. Podjetje Mercator - CG, d. o. o., svojo družbeno odgovornost izkazuje tako v običajnih kot izrednih okoliščinah, zato smo želeli prispevati k še močnejšemu in odločnejšemu boju proti širjenju virusa.

Za nabavo respiratorjev in pomoč v boju proti širjenju novega koronavirusa smo donirali 20.000 EUR Nacionalnem koordinacijskem organu za nalezljive bolezni (NKO). Kot družbeno odgovorno podjetje smo prispevali k močnejšemu in odločnejšemu boju proti širjenju virusa.

Da bi pokazali solidarnost in pomagali tistim, ki jih je aktualna situacija najbolj prizadela, smo **Rdečemu križu Črne gore podarili 10 ton hrane**. Gre za donacijo osnovnih živil, izbranih v skladu s potrebami in priporočili Rdečega križa, ki so jih prejeli ogroženi po celotni Črni gori. Prav tako smo 230 prostovoljcem, ki v aktivnostih občinskih organizacij Rdečega križa po celotni Črni gori pomagajo odpravljati humanitarne posledice koronavirusa, podarili prehranske pakete s sendvičem, vodo in sadjem. Tako smo prostovoljcem Rdečega križa na terenu poskušali olajšati vsakdan in se jim zahvaliti za vložen trud.

Več kot **600 paketov z malico** smo izročili zdravstvenim delavcem na COVID oddelkih v splošnih bolnišnicah Bar, Bijelo Polje, Berane, Cetinje, Kotor, Nikšić, Pljevlja in Kliničnem centru Črne gore. Zaposlenim na COVID oddelkih bolnišnic v Črni gori smo ob institucionalni podpori Ministrstva za zdravje Črne gore zagotovili in dostavili te pakete v znak podpore in hvaležnosti za trud, ki ga vlagajo, da bi ohranili zdravje vseh prebivalcev.

V sklopu kampanje »**Zdravoljupci 2**« (slo. Zdravoljubci 2) smo izvedli donacijo centru za vatizem Ognjen Rakočević. Donirali smo 11.000 EUR.

Donacija centru za Avtizem Ognjen Rakočević: Z nakupom gobe Peki so kupci v trgovini Idea sodelovali pri donaciji 11.000 EUR, namenjeni Centru za avtizem Ognjen Rakočević. Vavčer v tej vrednosti je bil izročen direktorju ustanove dr. Ivanu Krgoviću, ki se je podjetju Idea iskreno zahvalil za pobudo, potrošnikom pa za podporo, ki so jo izkazali z nakupom.

V letu 2020 smo ohranili vlogo generalnega pokrovitelja **Dnevnice**, ene najbolj gledanih oddaj dobrodelne narave v Črni gori. Oddaja je vzor humanosti, solidarnosti in družbeno odgovornega poslovanja.

Sponsoriramo športne zveze, klube in športnike

Uspešno sponzorstvo s **Košarkarsko zvezo Črne gore** se je nadaljevalo tudi v letu 2020. Kot zagovorniki zdravega življenjskega sloga in poštene igre smo nadaljevali sponzoriranje Košarkarske zveze Črne gore in tako podprli razvoj košarke ter popularizacijo športa, zlasti pri mladih košarkarjih in košarkaricah.

Tako kot v letu 2019 smo tudi v letu 2020 zagotovili podporo **Podgoriškem maratonu**, tradicionalnemu tekmovanju v maratonu in polmaratonu. Pri dogodku, glavnih tekmovanjih in spremljevalnih dogodkih ter bogatem kulturno-zabavnem programu in v spremljevalnem občinstvu sodeluje več tisoč ljudi.

Politika boja proti korupciji in podkupovanju

Skladno s statutom delniške družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., je bil pripravljen dokument Zavezujoče smernice za zagotavljanje skladnega poslovanja, ki opredeljuje temeljna načela in pravila, po katerih se ravna zaposleni v medsebojnih odnosih in v odnosih do kupcev ter tretjih oseb, s katerimi sodelujejo pri svojem delu. Osnovni namen smernic je opozoriti na izjemen pomen skladnosti poslovanja za delovanje Poslovnega sistema Mercator, d. d., v poslovnem in širšem družbenem okolju ter hkrati dvigovati zavest vseh zaposlenih o pomenu skladnega in poštenega ravnanja ter preprečevanja neskladnosti v vsakodnevni praksi. Skladnost poslovanja je naša prioriteta in konkurenčna prednost. Svoje cilje bomo dosegali zakonito, etično, transparentno in družbeno odgovorno. Zakonito in etično poslovanje ustvarja dobro korporativno kulturo in utrjuje dobro ime naše družbe.

Aktivnosti na področju preprečevanja korupcije in podkupovanj, ter skrbni pregled

V Skupini Mercator se tako zavzemamo za dvigovanje zavesti vseh zaposlenih o pomenu skladnega in poštenega ravnanja ter preprečevanja neskladnosti v vsakodnevni praksi. Nezakonito in neetično ravnanje je nedopustno.

Skladnost poslovanja pomeni ravnanje v skladu z zakoni in podzakonskimi akti ter internimi akti družbe. Zagotavljanje skladnosti poslovanja je naravnano predvsem v preprečevanje kršitev zakonov, podzakonskih aktov ter internih aktov s ciljem, da potencialne kršitve niti ne nastanejo. Ena izmed ključnih nalog v zvezi s skladnostjo poslovanja je nenehno informiranje in izobraževanje zaposlenih, s čimer se doseže ustrezno razumevanje smisla in namena konkretnega internega akta.

Korupcija je posledica pomanjkanja moralnih in etičnih vrednot. Zaradi njenih negativnih učinkov se je nanjo potrebno stalno odzivati oziroma jo preprečevati. V naši družbi velja standard ničelne tolerance do katerekoli oblike korupcije. Poznamo aktivno korupcijo, ki vključuje dajanje podkupnine in pasivno korupcijo, ki vključuje sprejemanje podkupnine. Korupcija bo prisotna vse dotlej, dokler bosta na to pristajali obe strani.

Vzpostavljen imamo tudi mehanizem razkrivanja spornih praks v podjetju, ki smo ga poimenovali »Povejmo«. V dokumentu Politika spodbujanja k odgovornemu in poštenemu ravnanju so natančno določeni postopki glede prijav, varovanja zaupnosti prijaviteljev, ravnanja z razkritimi praksami ter odgovornosti in pristojnosti vseh, ki so vključeni v navedeni proces. Namen mehanizma »Povejmo« je zagotoviti, da se sporne prakse in nepravilnosti odkrijejo, razrešijo in odpravijo v najzgodnejši fazi že znotraj družbe. Nosilec aktivnosti je notranja revizija Skupine Mercator.

Z možnostjo prijave morebitnih spornih ravnanj ali slabih poslovnih praks smo seznanili tudi naše poslovne partnerje tako, da smo v vse pogodbene vnesli protikorupcijsko klavzulo in klavzulo »Povejmo«.

Odgovornost do dobaviteljev

Politika do dobaviteljev

Politika do **DOBAVITELJEV.**

Dolgoročni in partnerski odnosi z dobavitelji blagovnih znamk in trgovskih znamk Mercator so ključen element poslovne trajnostne odgovornosti. Pregledno poslovanje in skupno prizadevanje nam omogočata, da skupaj z dobavitelji oblikujemo okolju prijazno oskrbno verigo. Cilj skupine Mercator je vzpostavljati take odnose in pravila z dobavitelji, da zagotovijo dolgoročno stabilne in glede na

velikost najugodnejše nabavne vire trgovskega in netrgovskega blaga in storitev.

Aktivnosti na področju dobaviteljev ter skrbni pregled

Skupina Mercator z dobavitelji blaga sklepa letne, dvoletne ali triletno pogodbe o nabavi blaga. Sestavni del pogodbe so Splošni pogoji poslovanja družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., ki določajo pogoje poslovanja na področju nakupa blaga izdelkov vsakdanje rabe. Dobavitelji s podpisom pogodbe potrjujejo, da so s splošnimi pogoji poslovanja seznanjeni in da se z njimi v celoti strinjajo.

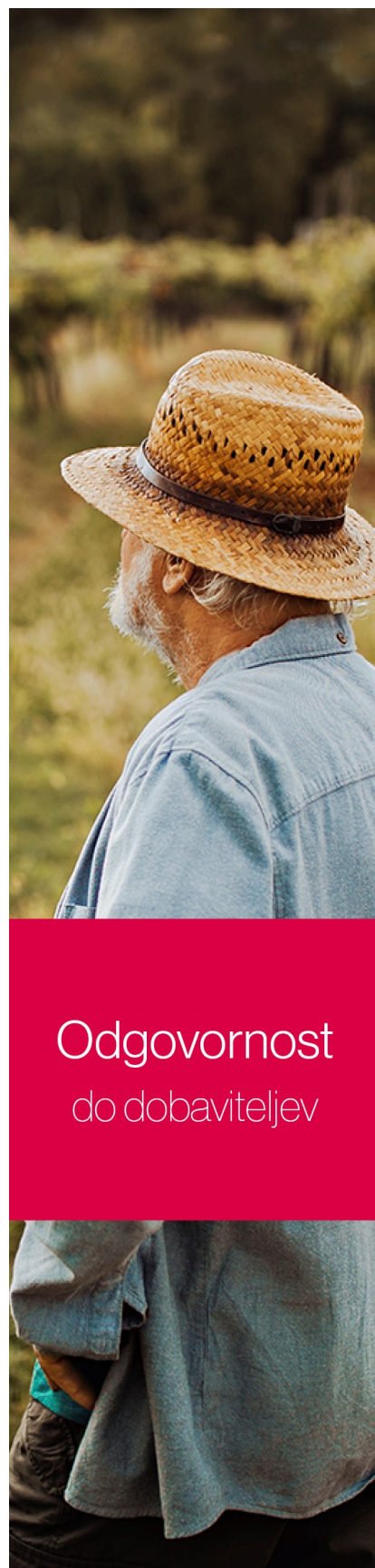
Posebno poglavje Splošnih pogojev je namenjeno **kakovosti, varnosti, označevanju in sledljivosti**. Dobavitelji sadja in zelenjave se s podpisom posebne izjave zavežejo k zagotavljanju ustreznosti in varnosti pridelkov, dobavitelji ostalih živil pa podajo pisno Izjavo o varnosti, kakovosti in skladnosti živil in materialov, ki prihajajo v stik z žvili.

Nadzor nad dobavitelji izvajamo v službi interne kontrole in varne hrane. Ugotovitve lastnega nadzora dopolnjujemo s podatki državnega nadzora varnosti in kakovosti izdelkov. V primeru ugotovljenih neskladij sodelujemo z dobavitelji pri izvedbi korektivnih ukrepov.

Ocenjevanje in izbor dobaviteljev

Z ocenjevanjem dobaviteljev želimo zagotoviti stalno kakovost, varnost in sledljivost izdelkov v skrbi za zdravje potrošnikov ter skladno s pogodbenimi določili, obstoječo zakonodajo in posebnimi zahtevami Mercatorja.

Ocenjevanje obstoječih dobaviteljev programa market poteka enkrat letno, in sicer pred sklenitvijo novih nabavnih pogodb. Kriteriji, po katerih ocenjujemo dobavitelja, so vezani na pogodbeno določila iz osnovne pogodbe, razdeljeni pa so v dva vsebinska sklopa: komercialni kriteriji in kriteriji kakovosti. Kriteriji kakovosti spremljajo neskladnosti v procesu nabave blaga in neskladnosti izdelkov.

Odgovornost
do dobaviteljev

Na podlagi skupne ocene dobavitelja določimo njegovo ustreznost. Z ustreznimi dobavitelji lahko sklenemo pogodbe za tekoče leto oziroma nadaljujemo sodelovanje. Z ostalimi dobavitelji se dogovorimo o korektivnih ukrepih in rokih za izvedbo. Z neustreznimi dobavitelji pogodb ne sklepamo, razen v izjemnih primerih, ko izpolnjujejo kakovostne kriterije ter ni na razpolago alternativnih nabavnih virov.

Vključevanje dobaviteljev v širjenje lokalne ponudbe

V sodelovanju z lokalnimi dobavitelji ponujamo svojim kupcem kar največ domačih pridelkov in izdelkov. V okviru projekta »Radi imamo domače« nadaljujemo z dolgoročnim partnerstvom z lokalnimi dobavitelji na vseh trgih poslovanja. Vključenih je 160 lokalnih dobaviteljev, 20 kmetijskih zadrug in 1.460 izdelkov.

S ponudbo najboljšega iz lokalnega okolja **spodbujamo inovativnost in uspešnost lokalnih kmetovalcev in pridelovalcev** ter krepimo konkurenčno prednost iz vidika diferenciacije.

V okviru projekta »Radi imamo domače« se izvajajo različni projekti kot npr. »Srčno predani«, »Najboljši ponudnik lokalnih izdelkov«, ki se navezuje na novo linijo trgovske znamke radi imamo domače, ki predstavlja še višji nivo sodelovanja z lokalnimi dobavitelji. Celostna grafična podoba temelji na prepoznavnosti obeh partnerjev, tako Mercatorja kot proizvajalca. V to ponudbo je bilo dodanih 60 novih izdelkov, linija pa se bo še nadgrajevala. Pripravlja projekt, kjer bodo izdelki iz Slovenije iz projekta »Radi imamo domače« vstopili na trg Srbije.

Aktivnosti v okviru projekta »Radi imamo domače«

Vključevanje dobaviteljev v projekt »Moje znamke«

V letu 2020 smo kampanjo »Moje znamke«, s katero se povezujemo z dobavitelji in ustvarjamo skupno zgodbo in nove ponudbe za potrošnike, uspešno izvajali na vseh trgih Mercatorjevega delovanja in tako še utrdili dolgoročno strateško platformo za skupen razvoj v regiji, ki omogoča skupne marketinške aktivnosti, najširšo ponudbo lokalnih blagovnih znamk in razvoj posebne ponudbe za kupca. V kampanjo je na vseh trgih delovanja tako vključenih že 282 partnerjev ter preko 340 partnerskih blagovnih znamk, od tega v Sloveniji preko 156 partnerjev in 240 partnerskih blagovnih znamk.

Projekt »Moje znamke«

Na področju živilske industrije ima **Slovenija** veliko priznanih blagovnih znamk, ki jim je uspelo obdržati primat na trgu in ohraniti svoj sloves kakovosti ter zato zasedajo pomemben delež na Mercatorjevih policah. Izdelki teh znamk so postali pomemben del slovenske znamkovne krajine, zato smo začeli pobudo za njihovo povezovanje in jim ponudili več kot

trgovsko polico. Namen sinergijskega povezovanja s krovnim projektom »Moje znamke« je povezovanje z dobavitelji ne le na nivoju skupne akcijske ponudbe, temveč tudi povezovanje pri ustvarjanju skupnih marketinških zgodb in novih ponudb za potrošnike. Inicijativi se je v tem času pridružilo že več kot 50 partnerskih prehrambnih blagovnih znamk. Partnerji so prepoznali velik potencial skupnega nastopa, ki sistematično izpostavlja najuglednejše znamke tako v trgovini kot v oglaševanju.

Politika do dobaviteljev kot del operativne učinkovitosti

Izvajanje politike do dobaviteljev ima tri pomembne vloge:

1. Neposredno vpliva na dolgoročne odnose z dobavitelji in s tem na klimo, ki jo na trgu vzpostavlja Mercator, kot eden največjih odjemalcev domače pridelave.
2. Vzpostavlja normalne pogoje za nemoteno oskrbo z živili in drugim blagom v naših prodajalnah.
3. In ima pomembno vlogo pri zagotavljanju »varne hrane« in drugih izdelkov za kupca.

Izvajanje poslovne strategije s sodelovanjem z dobavitelji

Delovanje sektorja Upravljanja blagovnih skupin je bilo tudi v letu 2020 usmerjeno v uresničevanje **Mercatorjeve poslovne strategije**, ki temelji na treh ključnih stebrih:

1. Mercator si prizadeva biti **najboljši trgovec na vseh njegovih trgih** in tako je tudi v Sloveniji. Spoštovanje in skrb za lokalno okolje in lokalne dobavitelje ostajata glavno poslanstvo.
2. **Prednost poslovanja vidimo v diferenciaciji**, pri čemer je diferenciacija v ponudbi ena ključnih nalog. V vse bolj ostrih konkurenčnih pogojih na trgu vidimo ključ za uspeh predvsem v diferenciaciji ponudbe od konkurence. Naša primarna vloga je:
 - Zagotavljanje najširše ponudbe lokalnih in regionalnih blagovnih znamk ter domačih izdelkov.
 - Seveda pa je potrebno pravo razmerje tudi v odnosu do mednarodnih in lastnih blagovnih znamk, predvsem takšnih, ki pomenijo dodano vrednost za potrošnika.
3. **Naša operativna učinkovitost** pa je ključna za doseganje zastavljenih kratkoročnih in dolgoročnih ciljev skupine. In za to so ključni prav **strateški in dolgoročni partnerski odnosi z dobavitelji**. Tu smo kot eno od prednosti, ki nam jih nudi dejstvo, da smo del širše regionalne skupine, videli tudi to, da lahko v določenih kategorijah med trgi iščemo skupne nabavne poti. In sočasno nudimo slovenskim in regionalnim izdelkom, tudi takim, ki jih razvijamo sami, pot tudi na druge trge skupine.

Odgovornost do kakovosti

Politika kakovosti

Politika KAKOVOSTI.

Politika kakovosti določa način delovanja, ki našim kupcem zagotavlja dolgoročno zadovoljstvo, tako da jim nudimo vrhunsko raven ponudbe izdelkov in storitev. S tem zagotavljamo uspešno poslovanje in rast družbe, ki predstavlja trdno osnovo za razvoj zaposlenih ter zadovoljstvo lastnikov in ostalih relevantnih deležnikov. Vodstvo in vsi zaposleni v Mercatorju smo se zavezali, da bomo izpolnjevali zahteve kupcev in nenehno izboljševali učinkovitost sistema vodenja.

Aktivnosti na področju kakovosti ter skrbni pregled

Upravljanje certificiranih sistemov vodenja

Učinkovitost upravljanja poslovnih procesov izboljšujemo z izvajanjem zahtev mednarodnih sistemov vodenja. Posamezne sisteme smo povezali v integriran sistem vodenja, katerega osnovne zahteve izvajamo v vseh družbah Skupine Mercator, ne glede na to, ali imajo posamezne sisteme vodenja certificirane, ali ne. Sistem vodenja stalno dopolnjujemo in razvijamo, sistemsko spremljanje ključnih kazalcev pa nam omogoča učinkovito obvladovanje procesov ter izboljševanje in prenos dobrih praks med družbami Skupine Mercator.

Pregled sistemov vodenja po družbah Skupine Mercator

	Poslovni sistem Mercator, d. d.	Mercator IP, d. o. o.	Mercator - Emba, d. d.	Mercator - S, d. o. o.	Mercator - CG, d. o. o.
ISO 9001 - Sistem vodenja kakovosti	✓			✓	
ISO 10002 - Vodenje kakovosti - Zadovoljstvo odjemalcev				✓	
Žig »Zaščitén potrošač« (žig Zaščitén potrošnik)				✓	
ISO 14001 - Sistem ravnanja z okoljem	✓			✓	
HACCP - Zagotavljanje varnosti živil				✓	✓
IFS - International Food Standard			✓		
SQMS - Supplier Quality Management System			✓		
AEO - Status pooblaščenega gospodarskega subjekta	✓				
Družini prijazno podjetje	✓	✓			
Eko pridelava	✓				
Izbrana kakovost - sveže meso	✓				
Izbrana kakovost - sadje	✓				
FSC - Forest Stewardship Council - veriga sledljivosti	✓				
UTZ - Proizvodnja kakovostnih izdelkov na osnovi trajnostnih načel			✓		
SWA - Supplier workplace accountability			✓		
PCI DSS - Varnost kartičnega poslovanja				✓	

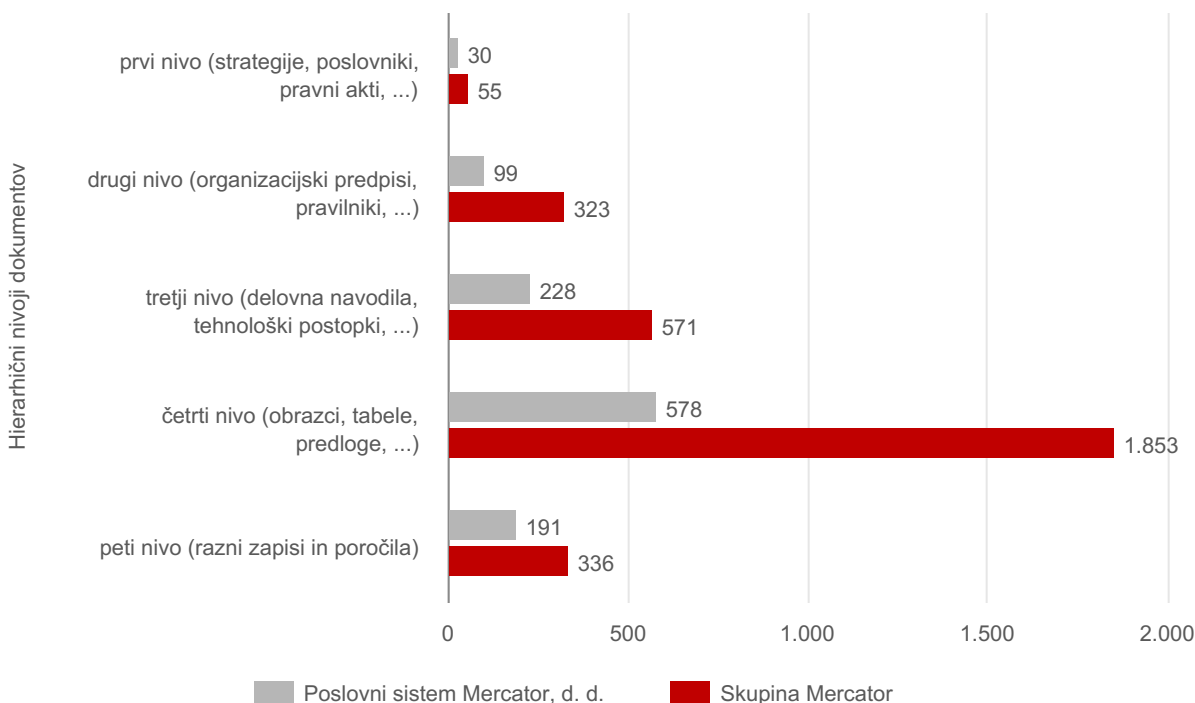
Odgovornost
do kakovosti

V družbah Skupine Mercator vzdržujemo 20 certificiranih sistemov vodenja. V letu 2020 smo obdržali vse certifikate, pridobljene v prejšnjih letih, 5 presoj je bilo obnovitvenih: International Food Standard (IFS), Supplier Quality Management System (SQMS) in Certifikat za trajnostno pridelavo kakava (UTZ) v Mercator-Embi ter Žig »Zaštičen potrošač« in PCI DSS v Mercator-S. V družbah Skupine Mercator vzdržujemo 20 certificiranih sistemov vodenja. V letu 2020 smo obdržali vse certifikate, pridobljene v prejšnjih letih, 5 presoj je bilo obnovitvenih: International Food Standard (IFS), Supplier Quality Management System (SQMS) in Certifikat za trajnostno pridelavo kakava (UTZ) v Mercator-Embi ter Žig »Zaštičen potrošač« in PCI DSS v Mercator-S.

Upravljanje z znanjem in informacijami

Pravila poslovanja, ki veljajo v Skupini Mercator, smo opredelili v internih dokumentih, do katerih imajo dostop vsi zaposleni, saj na ta način zagotavljamo boljšo komunikacijo in povečan pretok znanja in informacij. Uporabniki lahko sami iščejo dokumente, povezane s svojo vlogo v poslovnem procesu, ter podajajo predloge za njihove izboljšave. Vsebinsko dokumentov redno ažuriramo na podlagi dobrih praks in predlogov za spremembe.

Ključni kazalnik uspešnosti: število veljavnih dokumentov v Zbirki Mercator Standardi na dan 31. 12. 2020

Vir: Zbirka Mercator Standardi na dan 31. 12. 2020

Na dan 31. 12. 2020 je bilo v zbirki Mercator standardi za celotno Skupino Mercator veljavnih **3.138** dokumentov. V letu 2020 smo objavili **588** novih oziroma revidiranih dokumentov, arhivirali (umaknili iz uporabe) pa smo **185** dokumentov.

Nadzorovanje in izboljševanje poslovanja

Procese in blago nadziramo v različnih fazah poslovnega procesa, da zagotovimo njihovo skladnost z zakonodajo, predpisanimi standardi in specificiranimi zahtevami.

Zunanji nadzor v Skupini Mercator izvajajo inšpekcijske službe, zunanji revizorji in zunanji presojevalci, ki zagotavljajo spoštovanje zakonodajnih in drugih zahtev, ki jim je zavezan Mercator.

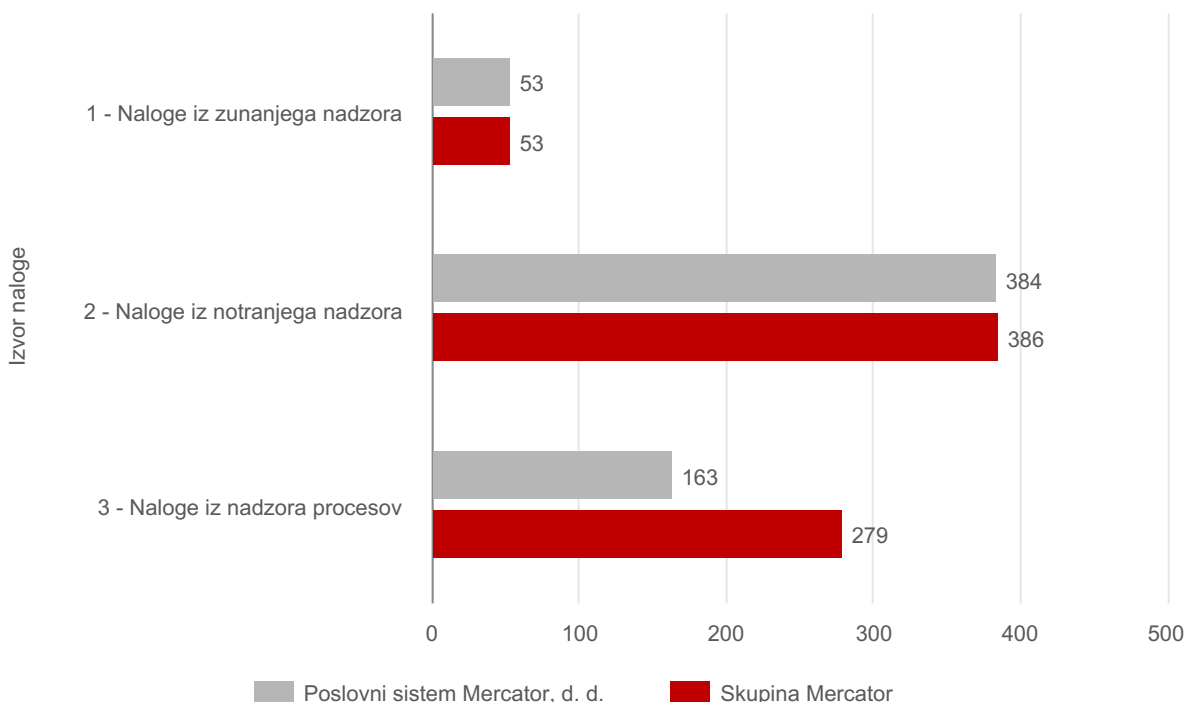
Izvajamo tudi različne oblike **notranjega nadzora**. Skladnost poslovanja preverjamo z internimi kontrolami, monitoringom, notranjo revizijo, računovodskim in davčnim nadzorom, notranjimi presojami certificiranih sistemov vodenja ter z

nadzorom varovanja in varstva pri delu ter varstva pred požarom. Izvajalci notranjega nadzora preverjajo kakovost blaga, dokumentacije in izvajanja poslovnih procesov, skladno z zahtevami posamezne oblike notranjega nadzora, Mercatorjevih standardov in dobrih praks.

Za **nadzor posameznih procesov** skrbijo izvajalci aktivnosti in skrbniki procesov, ki sistematično merijo in spremljajo uspešnost procesov na osnovi kazalnikov in postavljenih ciljev.

Ugotovitve vseh oblik nadzora so podlaga za ukrepanje in stalno izboljševanje poslovanja. Sistem stalnih izboljšav je informacijsko podprt, kar zagotavlja hitrejše in preglednejše reševanje prijav.

Ključni kazalnik uspešnosti: število ukrepov v letu 2020 glede na izvor prijave

Vir: Aplikacija NPPU za leto 2020

V letu 2020 smo na nivoju Skupine Mercator v aplikaciji za obvladovanje neskladnosti, priporočil in pohval ter ukrepov obravnavali **718** nalog, vendar številka predstavlja samo del ukrepov, s katerimi smo poskušali izboljšati poslovanje, saj uporaba aplikacije še ni uvedena na vseh področjih nadzora, za kar si bomo prizadevali v prihodnje.

OPIRAMO SE
NA TRDNA
DEJSTVA, NAŠE
ASPIRACIJE PA
NIMAJO MEJ.

A woman with long brown hair, wearing a white polo shirt, stands in a grocery store aisle. She is holding a black box filled with ripe, red cherry tomatoes. The box has the logo 'PURA VIDA' and a bird icon. In the background, there are more boxes of tomatoes and a black sign with white text and graphics. The overall scene is brightly lit, typical of a supermarket.

Računovodsko
poročilo

Izjava posloводства

Uprava družbe je odgovorna za pripravo Letnega poročila družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. in Skupine Mercator za leto 2020 ter računovodskih izkazov, ki so po njenem najboljšem mnenju resničen in pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki so jim družba in morebitne druge družbe, vključene v konsolidacijo, kot celota izpostavljene.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja in da so računovodski izkazi resničen in pošten prikaz premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2020.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava družbe sprejema in potrjuje Letno poročilo družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. in Skupine Mercator za leto 2020.

Ljubljana, 23. 4. 2021

mag. Tomislav Čizmić
Predsednik uprave

Draga Cukjati
Članica uprave

Igor Mamuza
Član uprave

Gregor Planteu
Izredni član uprave

Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Konsolidirani in ločeni izkaz finančnega položaja

v 000 EUR	Pojasnilo	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator d. d.	
		31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
SREDSTVA					
Opredmetena osnovna sredstva	15	831.426	915.896	545.488	558.429
Pravica do uporabe sredstev	16	340.030	352.908	159.703	168.723
Naložbene nepremičnine	18	198.978	273.006	3.043	4.081
Neopredmetena sredstva	17	20.750	20.548	12.993	12.733
Odložene terjatve za davek	21	5.420	—	—	—
Druge terjatve	23	4.190	4.757	2.669	3.042
Dana posojila in depoziti	24	8.246	13.600	—	30
Naložbe v finančna sredstva	20	927	876	803	736
Naložbe v odvisne družbe	19	—	—	235.520	263.520
Skupaj dolgoročna sredstva		1.409.966	1.581.592	960.219	1.011.293
Zaloge	22	202.951	211.090	110.245	111.544
Terjatve do kupcev in druge terjatve	23	124.675	162.810	54.932	66.833
Terjatve za odmerjeni davek	21	1.642	93	1.539	—
Dana posojila in depoziti	24	2.365	2.506	33.012	25.149
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	25	49.884	45.777	28.964	11.137
Skupaj kratkoročna sredstva		381.517	422.276	228.692	214.663
Skupaj sredstva		1.791.483	2.003.868	1.188.911	1.225.956
KAPITAL					
Osnovni kapital	26	254.175	254.175	254.175	254.175
Lastne delnice		(3.235)	(3.235)	(3.235)	(3.235)
Rezerve		133.709	135.243	153.867	142.693
Zadržani dobiček / Skupni primanjkljaj		(92.835)	53.131	(39.110)	8.508
Kapital, pripisan lastnikom družbe		291.814	439.314	—	—
Neobvladujoči deleži		231	(339)	—	—
Skupaj lastniški kapital		292.046	438.974	365.696	402.141
OBVEZNOSTI					
Posojila	28	67.743	471.902	—	361.993
Obveznosti iz naslova najema	16	272.636	300.260	71.553	83.496
Odložene obveznosti za davek	21	15.063	11.677	6.708	4.715
Rezervacije	29	27.543	25.804	22.824	21.152
Skupaj dolgoročne obveznosti		382.985	809.643	101.085	471.356
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	30	558.680	579.502	305.344	300.662
Posojila	28	484.538	96.762	395.433	30.175
Obveznosti iz naslova najema	16	73.036	76.100	21.354	19.541
Obveznosti za odmerjeni davek	21	199	2.887	—	2.082
Kratkoročne obveznosti		1.116.453	755.251	722.130	352.459
Skupaj obveznosti		1.499.438	1.564.894	823.215	823.816
Kapital in obveznosti		1.791.483	2.003.868	1.188.911	1.225.956

Pojasnila h konsolidiranim in ločenim računovodskim izkazom so sestavni del konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani in ločeni izkaz poslovnega izida

		Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator d. d.	
v 000 EUR	Pojasnilo	2020	2019	2020	2019
Prihodki od prodaje	10	2.127.256	2.091.031	1.244.981	1.215.292
Prihodki od najemnin*	10.1	42.761	47.708	11.152	14.926
Stroški prodaje	12	(2.148.257)	(2.039.355)	(1.228.321)	(1.172.652)
Dobički/izgube iz prevrednotenja naložbenih nepremičnin	10.2	(71.440)	5.835	(1.000)	—
Stroški splošnih dejavnosti	12	(78.318)	(69.669)	(75.291)	(57.421)
Drugi poslovni prihodki	11	19.769	23.866	14.901	13.235
Poslovni izid iz poslovanja		(108.227)	59.415	(33.579)	13.380
Finančni prihodki	14	1.580	3.246	2.051	2.142
Finančni odhodki	14	(52.209)	(51.681)	(23.792)	(23.347)
Neto finančni odhodki		(50.628)	(48.435)	(21.741)	(21.204)
Dobiček/(izguba) pred obdavčitvijo		(158.856)	10.980	(55.320)	(7.824)
Davek	21	2.146	(6.314)	(100)	(5.983)
Čisti dobiček/(izguba) poslovnega leta **		(156.710)	4.666	(55.420)	(13.807)
Čisti dobiček/(izguba) poslovnega leta, ki se nanaša na:					
Lastnike družbe		(156.560)	4.645		
Neobvladujoče deleže		(150)	21		
Dobiček (izguba) na delnico					
Osnovni	27	(25,9)	0,8		
Prilagojeni	27	(25,9)	0,8		

Pojasnila h konsolidiranim in ločenim računovodskim izkazom so sestavni del konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. in jih je treba brati v povezavi z njimi.

* Leta 2020 sta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. spremenili predstavljanje prihodkov od najemnin, ki so zdaj predstavljeni v ločeni vrstici, prihodki od prodaje pa so bili znižani za enak znesek. Skupina meni, da tovrstno predstavljanje podaja informacije, ki so zanesljive in za uporabnike računovodskih izkazov ustrežnejše. Sprememba je bila zavoljo primerljivosti upoštevana tudi za leto 2019.

** Čista izguba poslovnega leta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. v letu 2020 znaša 55.420 tisoč EUR in vključuje neto oslabitev naložb v odvisne družbe v višini 34.928 tisoč EUR (leta 2019: 23.639 tisoč EUR), ki so na ravni Skupine Mercator v okviru konsolidacijskih izločitev izločene.

Konsolidirani in ločeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa

		Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator d. d.	
v 000 EUR	Pojasnilo	2020	2019	2020	2019
Čisti poslovni izid leta		(156.710)	4.666	(55.420)	(13.807)
Dobiček/(izguba) drugega vseobsegajočega donosa:					
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		15.202	9.207	18.975	3.811
Sprememba poštene vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in pravic do uporabe sredstev	15	14.733	3.899	20.701	(1.468)
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	20	59	555	67	507
Ponovno merjenje obvez za pozaposlitvene zasluge		(341)	(279)	(60)	(144)
Odloženi davek	21	(426)	5.033	(1.893)	4.915
Ostale spremembe		1.177	—	162	—
Postavke, ki bodo pozneje lahko prerazvrščene v poslovni izid		(7.405)	(848)	—	—
Tečajne razlike pri prevedbi tujih valut		(7.405)	(848)	—	—
Dobiček/(izguba) celotnega drugega vseobsegajočega donosa poslovnega leta		7.797	8.359	18.975	3.811
Dobiček/(izguba) celotnega vseobsegajočega donosa poslovnega leta		(148.913)	13.025	(36.445)	(9.996)
Dobiček/(izguba) celotnega vseobsegajočega donosa poslovnega leta, ki se nanaša na:					
Lastnike družbe		(148.744)	13.513		
Neobvladujoče deleže		(170)	(488)		

Pojasnila h konsolidiranim in ločenim računovodskim izkazom so sestavni del konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala

v 000 EUR	Skupina Mercator													
	Poja- snilo	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve						Zadržani dobiček		Kapital, pripisan lastnikom obvladujoče družbe	Neobvla- dujoči deleži	Skupaj lastniški kapital
				Rezerve za lastne deleže	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Prevedbe na rezerva	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovne- ga leta			
Stanje 1. 1. 2019		254.175	(3.235)	3.235	6.381	19.386	11.037	195.398	(83.471)	21.296	1.597	425.800	149	425.949
Čisti dobiček/(izguba) poslovnega leta		—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.645	4.645	21	4.666
Drugi vseobsegajoči donos leta		—	—	—	—	—	—	5.278	(339)	3.929	—	8.868	(509)	8.359
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		—	—	—	—	—	—	5.278	(339)	3.929	4.645	13.513	(488)	13.025
Prodaja zemljišč in zgradb po poštenu vrednosti		—	—	—	—	—	—	(20.110)	—	20.110	—	—	—	—
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu														
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom														
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta na zadržan dobiček		—	—	—	—	—	—	—	—	1.597	(1.597)	—	—	—
Oblikovanje rezerv po sklepu uprave		—	—	—	—	1.305	(1.305)	—	—	—	—	—	—	—
Pokrivanje izgube po sklepu uprave	26	—	—	—	(3.811)	—	2.257	—	—	1.554	—	—	—	—
Skupaj transakcije z lastniki		—	—	—	(3.811)	1.305	953	—	—	3.151	(1.597)	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019		254.175	(3.235)	3.235	2.571	20.691	11.990	180.566	(83.810)	48.486	4.645	439.314	(339)	438.974

v 000 EUR	Skupina Mercator													
	Poja- snilo	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve						Zadržani dobiček		Kapital, pripisan lastnikom obvladujoč družbe	Neobvla- dujoči deleži	Skupaj lastniški kapital
				Rezerve za lastne deleže	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Prevedbe na rezerva	Preneseni čisti poslovn izid	Čisti poslovni izid poslovn. leta			
Stanje 1. 1. 2020		254.175	(3.235)	3.235	2.571	20.691	11.990	180.566	(83.810)	48.486	4.645	439.314	(339)	438.974
Druge spremembe		—	—	—	—	—	—	—	—	(740)	—	(740)	740	—
Stanje 1. 1. 2020		254.175	(3.235)	3.235	2.571	20.691	11.990	180.566	(83.810)	47.746	4.645	438.574	401	438.974
Čisti dobiček/(izguba) poslovnega leta		—	—	—	—	—	—	—	—	—	(156.710)	(156.710)	—	(156.710)
Drugi vseobsegajoči donos leta		—	—	—	—	—	(21)	5.649	(7.160)	9.349	150	7.966	(170)	7.797
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		—	—	—	—	—	(21)	5.649	(7.160)	9.349	(156.560)	(148.744)	(170)	(148.913)
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu														
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom														
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta na zadržan dobiček		—	—	—	—	—	—	—	—	4.645	(4.645)	—	—	—
Pokrivanje izgube po sklepu uprave	26	—	—	—	—	—	—	—	—	1.984	—	1.984	—	1.984
Skupaj transakcije z lastniki		—	—	—	—	—	—	—	—	6.630	(4.645)	1.984	—	1.984
Stanje 31. 12. 2020		254.175	(3.235)	3.235	2.571	20.691	11.969	186.215	(90.971)	63.725	(156.560)	291.814	231	292.046

Pojasnila h konsolidiranim in ločenim računovodskim izkazom so sestavni del konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Ločeni izkaz sprememb lastniškega kapitala

v 000 EUR	Poslovni sistem Mercator, d. d.										
	Pojasnilo	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve					Zadržani dobiček		Skupaj lastniški kapital
				Rezerve za lastne deleže	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	
Stanje 1. 1. 2019		254.175	(3.235)	3.235	6.381	13.389	—	143.971	5.101	(10.882)	412.136
Čisti dobiček/(izguba) poslovnega leta		—	—	—	—	—	—	—	—	(13.807)	(13.807)
Drugi vseobsegajoči donos leta		—	—	—	—	—	—	5.262	(1.451)	—	3.811
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		—	—	—	—	—	—	5.262	(1.451)	(13.807)	(9.996)
Prodaja zemljišč in zgradb po poštenu vrednosti		—	—	—	—	—	—	(25.736)	25.736	—	—
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu											
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom											
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta na zadržan dobiček		—	—	—	—	—	—	—	(10.882)	10.882	—
Pokrivanje izgube po sklepu uprave	26	—	—	—	(3.811)	—	—	—	3.811	—	—
Skupaj transakcije z lastniki		—	—	—	(3.811)	—	—	—	(7.071)	10.882	—
Stanje 31. 12. 2019		254.175	(3.235)	3.235	2.571	13.389	—	123.498	22.315	(13.807)	402.141

Ugotovljena bilančna izguba družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. za leto 2019 je predstavljena v pojasnilu 26: Lastniški kapital.

v 000 EUR	Poslovni sistem Mercator, d. d.										
	Pojasnilo	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve					Zadržani dobiček		Skupaj lastniški kapital
				Rezerve za lastne deleže	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	
Stanje 1. 1. 2020		254.175	(3.235)	3.235	2.571	13.389	—	123.498	22.315	(13.807)	402.141
Čisti dobiček/(izguba) poslovnega leta		—	—	—	—	—	—	—	—	(55.420)	(55.420)
Drugi vseobsegajoči donos leta		—	—	—	—	—	—	11.174	7.801	—	18.975
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		—	—	—	—	—	—	11.174	7.801	(55.420)	(36.445)
Transakcije z lastniki, ki se neposredno pripoznajo v kapitalu											
Prispevki lastnikov in razdelitve lastnikom											
Prenos čiste izgube preteklega leta v preneseni poslovni izid		—	—	—	—	—	—	—	(13.807)	13.807	—
Skupaj transakcije z lastniki		—	—	—	—	—	—	—	(13.807)	13.807	—
Stanje 31. 12. 2020		254.175	(3.235)	3.235	2.571	13.389	—	134.672	16.310	(55.420)	365.696

Predlog pokritja bilančne izgube družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. za leto 2020 je predstavljen v pojasnilu 26: Lastniški kapital.

Pojasnila h konsolidiranim in ločenim računovodskim izkazom so sestavni del konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz ter ločeni izkaz denarnih tokov

v 000 EUR		Pojasnilo	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
			2020	2019	2020	2019
Denarni tokovi pri poslovanju						
Čisti poslovni izid leta			(156.710)	4.666	(55.420)	(13.807)
<i>Prilagoditve za nedelarne postavke:</i>						
	21	Davek	(2.146)	6.314	100	5.983
	15, 17	Amortizacija	109.560	111.235	43.938	39.461
	15,16	Prevrednotenje OOS za lastno rabo	(2.648)	(12.359)	(30)	(103)
	14	Slabitev OOS za lastno rabo	71.927	4.674	16.357	—
	18	Slabitev naložbenih nepremičnin	74.691	—	1.072	—
	18	Prevrednotenje naložbenih nepremičnin	(3.251)	—	(71)	—
	11	Dobički pri odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev	(3.640)	(2.704)	(1.821)	(2.072)
	15	Odpisi in izgube iz naslova opredmetenih osnovnih sredstev	354	2.549	337	2.265
	14	Prejete dividende, dobički pri odtujitvi drugih finančnih sredstev	—	(415)	—	(729)
	14	Odpisi iz naslova prevrednotenja finančnih naložb, oslabitve pri odtujitvi finančnih sredstev	5	50	34.965	23.671
	14	Neto drugi finančni prihodki (odhodki)	1.435	3.605	1.292	1.400
		Oslabitev z modelom pričakovanih kreditnih izgub in druga pripoznana finančna sredstva	3.932	685	901	1.016
		Oslabitev zalog	2.585	7.650	(2.055)	(1.350)
		Sprememba rezervacij in druge spremembe	(906)	(6.467)	866	(4.898)
	14	Neto tečajne razlike	2.126	(1.178)	(46)	8
	14	Prihodki iz obresti	(1.235)	(1.357)	(1.703)	(1.107)
	14	Odhodki za obresti	48.303	47.780	22.198	21.632
Denar, ustvarjen pri poslovanju pred spremembo obratnega kapitala			144.382	164.728	60.880	71.370
		Sprememba zalog	2.197	(16.176)	3.354	(6.442)
		Sprememba terjatev do kupcev in drugih terjatev	26.724	(2.556)	8.538	(3.103)
		Sprememba obveznosti do dobaviteljev in drugih obveznosti ter rezervacij	(12.413)	11.478	18.619	(2.245)
		Izdatki za davke	(4.814)	—	(3.643)	—
Denar, ustvarjen pri poslovanju			156.075	157.473	87.748	59.581
Denarni tokovi pri naložbenju						
	15, 17	Nakup opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin ter neopredmetenih sredstev	(41.836)	(35.438)	(24.177)	(20.601)
		Prejemki pri odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev, naložbenih nepremičnin ter neopredmetenih sredstev	12.992	152.422	9.188	127.385
		Prejete obresti	1.235	—	1.703	—
	24	Dana posojila	5.233	—	(21.288)	(18.574)
	24	Poplačilo danih posojil	256	—	6.490	6.980
Denar, uporabljen pri naložbenju			(22.120)	116.983	(28.084)	95.190
Denarni tokovi pri financiranju						
	16, 29	Poplačilo posojil	(125.970)	(473.548)	(50.336)	(308.973)
	28	Prejemki od posojil	107.214	320.884	44.986	186.865
		Plačane obresti	(46.888)	(45.460)	(21.677)	(20.726)
		Plačila najemnin	(64.134)	(45.759)	(14.811)	(7.096)
Denar, ustvarjen pri financiranju			(129.778)	(243.883)	(41.838)	(149.931)
Neto povečanje (zmanjšanje) denarja in denarnih ustreznikov			4.177	30.574	17.826	4.840
	25	Denar in denarni ustrezniki na začetku leta	45.777	15.074	11.137	6.298
		Učinki sprememb deviznih tečajev na denar in denarne ustreznike	(71)	130	—	—
Denar in denarni ustrezniki na koncu leta			49.884	45.777	28.964	11.137

Pojasnila h konsolidiranim in ločenim računovodskim izkazom so sestavni del konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Pojasnila h konsolidiranim in ločenim računovodskim izkazom

1. Poročajoča družba

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Ljubljana, Dunajska cesta 107. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. je obvladujoča družba skupine povezanih podjetij v Sloveniji, Srbiji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Črni gori in v Severni Makedoniji. Družba ima dvojno nalogo: v pretežni meri opravlja dejavnost trgovine in izvaja različne koncernske naloge za družbe v Skupini Mercator. Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Mercator za leto, ki se je končalo dne 31. 12. 2020, vključujejo družbo Poslovni sistem Mercator, d. d. in njene odvisne družbe. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. je odvisna družba družbe Agrokor, d.d., Marijana Čavića 1, Zagreb, Hrvaška, vendar družba Agrokor d. d. ne pripravlja konsolidiranih računovodskih izkazov. Ne neposredna matična družba ne končna obvladujoča stranka ne pripravljata konsolidiranih računovodskih izkazov. Od 10. 4. 2017 je končna obvladujoča stranka družbe Agrokor d. d. opredeljena v hrvaškem Zakonu o postopku izredne uprave v družbah, ki so sistemsko pomembne za Republiko Hrvaško. Skupina Mercator opravlja pretežno dejavnost trgovine na drobno in na debelo z izdelki za vsakdanjo rabo in dom.

2. Podlaga za sestavitev

a) Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Mercator ter ločeni računovodski izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, in v skladu z zahtevami slovenskega Zakona o gospodarskih družbah.

Poslovodstvo družbe je računovodske izkaze potrdilo dne 23. 4. 2021.

b) Podlaga za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Mercator ter ločeni računovodski izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. so pripravljani ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen v spodnjih primerih, kjer so vrednosti izmerjene po pošteni vrednosti:

- zgradbe;
- zemljišča;
- naložbene nepremičnine;
- finančna sredstva (pojasnilo 20).

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu št. 6.

c) Funkcijska in predstavitvena valuta

Priloženi konsolidirani računovodski izkazi Skupine Mercator ter računovodski izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., so sestavljeni v EUR, torej v funkcijski valuti družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Vse računovodske informacije, predstavljene v EUR, so zaokrožene na tisoč enot.

d) Uporaba ocen in presoj

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU, podati presoje, ocene in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Ocene in z njimi povezane predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki veljajo za relevantne. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke se stalno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu uporabe računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisane v nadaljevanju.

i. Opredmetena osnovna sredstva

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. merita zemljišča in zgradbe po modelu revaloriziranja, naprave in opremo pa po modelu nabavne vrednosti kot je opisano v pojasnilih 3(f)(i) in 6(a). Ocenjene dobe koristnosti opredmetenih osnovnih sredstev so prikazane v pojasnilu 3(f)(iv).

Določene postavke opredmetenih osnovnih sredstev (nepremičnine) so delno posedovane, da bi prinašale najemnino, delno pa za lastne poslovne in/ali administrativne namene. V skladu z 10. odstavkom MRS 40 velja, da če delov ni mogoče prodati ločeno, je nepremičnina klasificirana kot naložbena nepremičnina le, če je nepomemben del namenjen uporabi pri proizvodnji ali dobavi blaga ali storitev ali za administrativne namene.

MSRP ne podaja smernic glede tega, kaj predstavlja nepomemben del za ta namen, zato razvrstitev v vsakem posameznem primeru zahteva presojo poslovodstva, upoštevajoč ekonomsko naravo nepremičnine in ustrezno zakonodajno ozadje za oceno, ali je nepremičnino mogoče razdružiti v manjše dele za prodajo ali ne. Ločena prodaja nepremičninskih objektov v praksi ni mogoča, ker so Mercatorjevi centri delno posedovani z namenom prinašanja najemnin, deloma pa za lastni posel. Maloprodajni centri (notranjost centra, skupna območja, zunanje površine) so zasnovani in zgrajeni v slogu enega lastnika, prodaja posameznih delov pa bi spremenila namen in bi privedla do izgube nadzora nad upravljanjem centra.

V okoliščinah, pri katerih se nepremičnine posedujejo delno za povečevanje vrednosti kapitala in/ali prinašanje najemnine in delno za uporabo v okviru običajnega poslovanja ali za administrativne namene, se knjži kot naložbena nepremičnina samo, če je nepomemben del posedovan za uporabo v okviru rednega poslovanja ali za administrativne namene. Ta dela se obračunava ločeno, če bi ju bilo mogoče ločeno prodati ali dati v najem na podlagi finančnega najema.

Kjer se opredmetena osnovna sredstva posedujejo za več kot en namen, se nepremičnine uporabljajo za oboje: najem in za lastno običajno poslovanje, sredstva niso ločljiva in jih ni mogoče prodati ali oddati v najem po delih v skladu z lokalnimi zakonodajnimi zahtevami in naravo poslovanja in nepremičnin (poslovni prostori, nakupovalna središča). Poleg tega glede na naravo poslovanja prispevek lastnega poslovanja ni nepomemben pri skupnem rezultatu poslovanja, ki ga ustvarijo nepremičnine, zato se celotna postavka nepremičnin, ki se uporablja tako za lastno poslovanje kot oddajanje v najem, razvrsti med opredmetena osnovna sredstva. S tem povezane usmeritve in učinki so podrobneje opisani v pojasnilu 3 h).

Od skupnega zneska 708.726 tisoč EUR, ki se nanaša na zemljišča in zgradbe, razvrščene med opredmetena osnovna sredstva na dan 31. 12. 2020, se 589 milijonov EUR nanaša na nepremičnine, ki se uporabljajo z namenom prinašanja najemnin in za lastno poslovanje, v okviru tega zneska pa poštena vrednost v najem oddanih delov na dan 31. 12. 2020 znaša 205.992 tisoč EUR (2019: 151.077 tisoč EUR)

ii. Naložbene nepremičnine

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. merita naložbene nepremičnine po modelu poštene vrednosti, kot je opisano v pojasnilu 6(a).

iii. Ocena poslovnega modela

Razvrščanje in merjenje finančnih sredstev je odvisno od rezultatov »samo plačila glavnice in obresti« (SPPI) in testa poslovnega modela. Skupina Mercator določa poslovni model na ravni, ki odraža, kako se skupine finančnih sredstev vodijo skupaj za doseganje določenega poslovnega cilja. Ta ocena vključuje presojo, ki upošteva vse ustrezne dokaze, kar vključuje način ovrednotenja donosnosti sredstev in merjenja njihove donosnosti, tveganja, ki vplivajo na donosnost sredstev, in kako jih obvladujemo, in nadomestila za upravitelje premoženja. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. sproti izvajata presoje, ali je poslovni model, po katerem se vodijo preostala finančna sredstva, primeren, in če ni primeren, ali je vsled tega nastala sprememba poslovnega modela in posledično potencialna sprememba pri razvrščanju tovrstnih sredstev. Tovrstne spremembe v predstavljenem obdobju niso bile potrebne.

iv. Pričakovane kreditne izgube

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. uporabljata poenostavljen model v zvezi z merjenjem pričakovanih kreditnih izgub (ECL) in določata doživljenjske pričakovane kreditne izgube po začetnem pripoznanju terjatev do kupcev in terjatev iz najemov ter v celotni življenjski dobi. Izmerjene pričakovane kreditne izgube temeljijo na razliki med pogodbenimi dolgovanimi denarnimi tokovi in tistimi, za katere posojilodajalec pričakuje, da jih bo prejel, ob upoštevanju denarnih tokov na podlagi zavarovanja in bistvenega izboljšanja kreditne kvalitete. Verjetnost neplačila (PD) predstavlja ključni vhodni podatek pri merjenju pričakovane kreditne izgube. Verjetnost neplačila je ocena verjetnosti neplačila v poljubnem časovnem obdobju, ki se izračuna na podlagi zgodovinskih podatkov, predpostavk in pričakovanih pogojev v prihodnosti. Ocena temelji na okoliščinah in situaciji, kakršna je bila ob koncu vsakega poročevalskega obdobja.

Podrobnosti o usmeritvah skupine so navedene v pojasnilu 3 c) i) Finančna sredstva.

v. Oslabitev naložb v odvisne družbe

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. izvaja test oslabiljenosti svojih naložb v odvisne družbe v skladu z zahtevami MRS 36 Oslabitev sredstev. Nadomestljiva vrednost naložb v odvisne družbe je zelo občutljiva na izpolnjevanje plana za obdobje 2021-2025. Plan obsega napovedi EBITDA na podlagi trenutnih in pričakovanih tržnih pogojev, ki jih je obravnaval in odobril nadzorni odbor. Ocena temelji na okoliščinah in situaciji, kakršna je bila ob koncu vsakega poročevalskega obdobja.

Glavne predpostavke in občutljivost v zvezi z nadomestljivo vrednostjo so navedeni v pojasnilu 19.

vi. Zaloge

Knjigovodska vrednost zalog se določa kot nabavna ali čista iztržljiva vrednost, odvisno od tega, kar je nižje. Neto iztržljiva vrednost je neto znesek, za katerega družba pričakuje, da ga bo realizirala od prodaje zalog v sklopu običajnega poslovanja, in se oceni upoštevajoč trenutne in pričakovane tržne pogoje, gospodarsko okolje, kvalitativne lastnosti in druge dejavnike. V obdobjih, predstavljenih v trenutnih računovodskih izkazih, ni bilo bistvenih odpisov vrednosti zalog na čisto iztržljivo vrednost.

Prevrednotenje zalog na čisto iztržljivo vrednost se določi na podlagi razlike med nabavno in pričakovano čisto iztržljivo vrednostjo starajoče se zaloge. Prevrednotenje, pripoznano v obdobjih, predstavljenih v računovodskih izkazih, je izkazano v pojasnilu 12 in 22.

vii. Rezervacije

Knjigovodska vrednost rezervacij za poravnavo pravnih zahtevkov se meri kot sedanja vrednost prihodnjih izdatkov, za katere se pričakuje, da bodo nastali po poravnavi teh obveznosti. Zaradi s tem povezane negotovosti se lahko zgodi, da bo treba ocene popraviti v prihodnjih obdobjih glede na razpletanje pravne zadeve in spremeniti pričakovani datum poravnave in znesek. Najboljšo oceno časa in zneska poravnave podajo pravni strokovnjaki, odobri pa jo poslovodstvo družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Čeprav so mogoči številni izidi, Skupina Mercator in poslovodstvo družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. ne pričakujeta bistvenih sprememb zneskov priznanih rezervacij, izkazanih v pojasnilu 29.

Rezervacije za zasluge zaposlencev in jubilejne nagrade so oblikovane za ocenjene obveznosti izplačil odpravnin ob upokojitvi in dolgoročnih pozaposlitvenih zaslužkov kot rezultat dolgoletnega službovanja zaposlenih, na dan bilance stanja, diskontirano na sedanjo vrednost. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna, ki ga odobri uprava družbe. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za pozaposlitvene zasluge zaposlenih so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročne narave vhodnih podatkov občutljive za spremembe navedenih ocen.

viii. Odloženi davki

Odloženi davki so izračunani na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja z uporabo veljavne ali v bistvu veljavne davčne stopnje, ki bo veljala v naslednjem obračunskem obdobju. Ob morebitni spremembi davčne stopnje se bodo ustrezno spremenile tudi terjatve in obveznosti iz naslova odloženih davkov.

Družbe Skupine Mercator pripoznajo odložene terjatve za davek za prenos neizrabljenih davčnih izgub in neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednje obdobje le v primerih, ko je verjetno, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizrabljene davčne izgube in neizrabljene davčne dobropise. Podlaga za oceno je srednjeročni gospodarski načrt Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

ix. Najemi

Skupina Mercator je obravnavala glavne presoje o zneskih iz pravice do uporabe sredstva (Right-Of-Use) in obveznosti iz najema, kar vključuje oceno stopnje razumne gotovosti, ali se bo uveljavljala katera od možnosti najema (podaljšanje, prekinitve ali odkup), in določanje primerne diskontne stopnje, uporabljene za sedanjo vrednost obveznosti najema in za začetno merjenje pravice do uporabe sredstva. Spričo navedenega je Skupina Mercator sklenila, da bo obdobje najema sovpadalo s trajanjem pogodb, razen v primerih, v katerih je Skupina Mercator precej gotova, da bo uveljavljala možnost podaljšanja pogodbe ali prekinitve. Kot diskontna stopnja se uporablja predpostavljena obrestna mera za izposojanje.

x. Delujoče podjetje

Pogoji naših glavnih dogovorov o finančnem dolgu zajemajo številna določila, ki so neposredno povezana s Skupino Agrokor. To so določila o: (i) navzkrižnih kršitvah pogodbe, (ii) spremembah obvladovanja in (iii) pomembnih negativnih učinkih.

(i) Navzkrižna kršitev pogodbe (cross default): Za proaktivno obravnavo morebitne sprožitve navzkrižne kršitve pogodbe, ki izhaja iz uvedbe postopkov za prestrukturiranje Agrokorja spomladi 2017, smo takrat (spomladi 2017) od potrebne večine posojilodajalcev že pridobili spregled. Slednji je bil veljaven v času obstoja finančne dokumentacije s posojilodajalci brez datuma izteka. Upoštevati je treba, kot je pojasnjeno v poglavju Pomembni dogodki po datumu bilance stanja v pojasnilu 35, da je bila zgoraj omenjena finančna dokumentacija predmet refinanciranja z novimi dolžniškimi instrumenti Fortenove v višini 480 milijonov EUR, in da je bil prenos z Agrokorja na novega lastnika Fortenovo sklenjen istega dne, zato spregled glede navzkrižne kršitve pogodbe ni več relevanten.

(ii) Sprememba obvladovanja: Še naprej zavzemamo jasno stališče, da klavzula glede spremembe obvladovanja na dan poročanja ter na dan potrditve računovodskih izkazov ni bila sprožena. Prav tako nismo prejeli nikakršnega obvestila s strani naših posojilodajalcev o sprožitvi tovrstne klavzule. Od dne 23. 4. 2021 tema spremembe obvladovanja ni več relevantna za Wider Group Deal, saj je bila razrešena z refinanciranjem obstoječega dolga dne 23. 4. 2021. Klavzula glede spremembe obvladovanja za preostali dolg, povezan z SSF, je bila spremenjena marca 2021, ko so bile podpisane spremembe k pogodbi SSF, s katerimi je odslej dovoljen prenos obvladovanja na Fortenovo.

(iii) Pomembni negativni učinki: Še naprej zavzemamo jasno stališče, da klavzula glede pomembnih negativnih učinkov na dan poročanja ter na dan potrditve računovodskih izkazov ni bila sprožena. Prav tako nismo prejeli nikakršnega obvestila s strani naših posojilodajalcev o sprožitvi tovrstne klavzule. Pravzaprav se je v treh letih od začetka prestrukturiranja Agrokorja dosledno izkazovala sposobnost Skupine Mercator, da preživi in uspeva neodvisno od okoliščin, ki vplivajo na Skupino Agrokor. Upoštevati je treba, kot je pojasnjeno v poglavju Pomembni dogodki po datumu bilance stanja v pojasnilu 35, da od 23. 4. 2021 Mercator ni več povezan s Skupino Agrokor.

Pri oceni tveganja nezmožnosti plačevanja obveznosti (tveganja neplačila) in s tem povezanim določilom, navedenim zgoraj, je Mercator upošteval naslednje dejavnike:

- Mercator je in ostaja tako z vidika denarnega toka kot z vidika EBITDA ena najpomembnejših družb Skupine Agrokor/Fortenova. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. predvideva, da bodo imeli deležniki tako Skupine Agrokor/Fortenova kot Skupine Mercator močno spodbudo, da preprečijo situacijo, v kateri bi bilo potrebno takojšnje in celotno predčasno odplačilo glavnih posojil Skupine Mercator, saj bi to pomenilo takojšnje uničenje vrednosti za vse deležnike.
- Vprašanje spremembe obvladovanja, povezano z Wider Group Deal, je bilo uspešno rešeno z refinanciranjem z dne 23. 4. 2021.

Kot izhaja iz pojasnila 28 (Posojila in obveznosti iz najema) je na dan 31. 12. 2020 Skupina imela obveznosti v okviru Wider Group Deal (»WGD«) in Super Senior posojila (»SSFA«) z zapadlostjo junija 2021 ali prej, in sicer v višini 427.079 tisoč EUR.

Dne 16. 4. 2021 je bil podpisan dogovor o širšem refinanciranju, po katerem je Družba z družbo Fortenova grupa d.d. (»FNG«) sklenila dolžniške instrumente v skupnem znesku 480 milijonov EUR (»posojilo FNG«).

Dne 23. 4. 2021 je bil črpan znesek 385 milijonov EUR (od skupaj 480 milijonov EUR posojila, ki je na voljo) za popolno refinanciranje obstoječih WGD nadrejenih dolgov in za rabo v druge namene, povezane z obratnim kapitalom. Od skupnega zneska dolga, ki zapade junija 2021, v višini 427.079 tisoč EUR, kot je pojasnjeno zgoraj, je bil dne 23. 4. 2021 refinanciran znesek v višini 326.696 tisoč EUR, medtem ko preostalih 100.000 tisoč EUR (80.000 tisoč EUR od obstoječih, povečanih za dodatnih 20.000 tisoč ob zaključku refinanciranja WDG), povezanih s SSFA, ostaja odprtih in zapade septembra 2021 v skladu s pogodbo o reprogramiranju z dne 25. 3. 2021. Preostali limit v višini 95 milijonov EUR v okviru posojila FNG je po potrebi na voljo za refinanciranje SSFA ob zapadlosti kasneje letos. Določene odtujitve nepremičnin naj bi se po pričakovanjih uporabile za predplačilo SSFA, s čimer se zmanjša potreba po črpanju tega posojila.

Posojilo FNG ima končno zapadlost petih let in ne vsebuje nobenih finančnih zavez za Družbo, pri čemer so kršitve omejene na neplačila in primere nesolventnosti Skupine Mercator. Za posojilo FNG jamčijo Družba in naslednje odvisne družbe: Mercator – H d.o.o., Mercator – BH d.o.o., Mercator-CG d.o.o., Mercator IP d.o.o., Mercator-Emba d.d. in M - Energija d.o.o. (»poroki«). Posojilo FNG bo zavarovano z zavarovanjem s premoženjem za vsa materialna sredstva Družbe in porokov (premoženje, terjatve iz posojil znotraj skupine, bančni računi, menice, intelektualna lastnina). Kjer je primerno, tovrstno zavarovanje po pomembnosti ne presega zavarovanja, danega za SSFA.

Za vnaprejšnje financiranje posojila FNG je družba FNG povečala svoje obstoječe poroštvo z obveznicami (ang. bond facility) s partnerji HPS in banko VTB (»imetiški vrednostnih papirjev«) za 380 milijonov EUR (kot nova »tranša C«). Vrednostni papirji tranše C so med drugim zavarovani z istim premoženjem Družbe in porokov, kot je podano za posojilo FNG in kakor je pojasnjeno zgoraj. Pomembno je poudariti, da obstaja omejitev regresnega zahtevka zoper Družbo in poroke (razen za njihovo lastno kršitev, hudo malomarnost ali goljufijo), in sicer skupna višina regresa zoper Družbo in poroke v okviru vrednostnih papirjev FNG ne sme presegati izterljivih zneskov iz posojila FNG.

Vrednostni papirji tranše C zapadejo na dan 15. 1. 2022, in vsebujejo nekatere finančne zaveze, na podlagi katerih FNG četrletno in letno izdaja imetnikom obveznic potrdilo o skladnosti. Neupoštevanje dolžniških zavez predstavlja kršitev. Načrtovani denarni tokovi družbe FNG predvidevajo poplačilo dolga iz vrednostnih papirjev tranše C s prejemi iz nedavno napovedane prodaje skupine Frozen Food Business Group (FFBG) družbi Nomad Foods Limited. Po pričakovanjih bo to že septembra 2021, veliko pred zapadlostjo tranše C. Kot izhaja iz pojasnila 31 spodaj, sta dne 29. 3. 2021 družbi FNG in Nomad Foods Limited podpisali pogodbo o nakupu delnic (SPA) v zvezi z FFBG, ki zajema družbe Ledo plus d.o.o., Ledo d.o.o. Čitluk in Frikom d.o.o., skupaj z več manjšimi pridruženimi družbami. Vrednost transakcije znaša 615 milijonov EUR, zaključek pa je predviden v tretjem četrtletju 2021. Za zaključek transakcije je potrebna odobritev v okviru nadzora združitve v šestih jurisdikcijah (Avstrija, Bosna in Hercegovina, Kosovo, Črna gora, in Srbija) in odobritev za neposredne tuje naložbe (»FDI«) v dveh jurisdikcijah (Madžarska in Slovenija) (skupaj »regulativne odobritve«). Ob trenutnem časovnem okviru se pričakuje, da bodo zadnje regulativne odobritve pridobljene nekje do začetka oziroma sredine julija 2021 (optimistična ocena) ali do začetka oziroma sredine septembra 2021 (konservativna ocena) glede na jasne zakonske roke in potrebne postopke. Regulativne odobritve so usmerjene na oceno koncentracije na trgu in glede na to, da ni bistvenega prekrivanja tržnega deleža oziroma trgovanja v nobeni od jurisdikcij, kjer so potrebne regulativne odobritve, poslovodstvo meni, da je tveganje nepridobitve regulativnih odobritev in posledično dokončanja prodaje majhno.

Na podlagi dejstev in okoliščin, znanih v tem trenutku, vključno z načrtovanim dokončanjem prodaje FFBG in dogovorjene rabe prejetih sredstev, poslovodstvo pričakuje, da bo družba FNG lahko izpolnila svoje obveznosti iz obveznic tranše C, vključno s spoštovanjem finančnih zavez povezanih s tem dolgom, in da ne bo potrebe po tem, da imetniki vrednostnih papirjev izterjajo svoje terjatve skozi zastavljena sredstva Skupine Mercator. Poslovodstvo je tako sklenilo, da je uporaba predpostavke o delujočem podjetju v celoti primerna v zvezi s pripravo konsolidiranega in ločenih računovodskih izkazov za leto, ki se je končalo 31. 12. 2020. Toda ob upoštevanju, da prodaja FFBG ni transakcija v okviru »običajnega poslovanja« in da je za njeno dokončanje treba pridobiti odobritev tretje stranke (regulativna odobritev), predstavlja negotovost v zvezi z regulativnimi odobritvami in realizacijo te transakcije pomembno negotovost, ki lahko vzbudi bistveni dvom o sposobnosti Skupine in Družbe, da nadaljujeta kot delujoče podjetje.

3. Pomembne računovodske usmeritve

a) Podlaga za konsolidacijo

Konsolidirani računovodski izkazi vsebujejo računovodske izkaze družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. in družb, ki jih obvladuje Poslovni sistem Mercator, d. d. (odvisne družbe), in vsakič zajemajo leto, ki se je končalo 31. 12. Obvladovanje je doseženo, ko družba:

- ima moč nad investirancem;
- je izpostavljena oz. ima pravico do variabilnih donosov na podlagi povezav z investirancem; in
- je sposobna uporabiti moč nad investiranci za to, da vpliva na višino investitorjevih donosov.

Družba ponovni oceni, ali obvladuje investiranca, če dejstva in okoliščine nakazujejo, da so spremembe pri enem ali več od zgoraj navedenih treh elementov obvladovanja.

Konsolidacija odvisne družbe se začne, ko družba pridobi obvladovanje nad odvisno družbo, in preneha, ko družba izgubi obvladovanje nad odvisno družbo. Po potrebi se v računovodskih izkazih odvisnih družb izvede popravke z namenom uskladitve računovodskih usmeritev z računovodskimi usmeritvami Skupine Mercator.

Vsa medskupinska sredstva in obveznosti, kapital, prihodki, odhodki in denarni tokovi, ki so povezani s transakcijami med članicami Skupine Mercator, se ob konsolidaciji izločijo.

Neobvladujoče deleže v odvisnih družbah se prepozna ločeno od kapitala, ki ga ima v njih Skupina Mercator. Tisti deleži delničarjev brez nadzora, ki predstavljajo lastniške deleže, na podlagi katerih so njihovi imetniki upravičeni do sorazmernega dela čistih sredstev po likvidaciji, se lahko na začetku merijo po pošteni vrednosti ali po pošteni vrednosti sorazmernega dela neobvladujočih deležev iz čistih opredeljivih sredstev prevzetega podjetja. Po prevzemu je knjigovodska vrednost neobvladujočih deležev vrednost tistih deležev ob prvotnem pripoznanju plus delež poznejših sprememb kapitala v neobvladujočem deležu. Poslovni izid in vsaka sestavina drugega vseobsegajočega donosa se pripišejo lastnikom družbe in neobvladujočim deležem.

i. Poslovne združitve

Nakupi družb se obračunavajo po prevzemni metodi. Nadomestilo, preneseno v poslovni združitvi, je treba meriti po pošteni vrednosti, ki se izračuna kot vsota poštenih vrednosti na datum prevzema sredstev, ki jih je prenesla Skupina Mercator, obveznosti, ki Skupini Mercator nastanejo do nekdanjih lastnikov prevzetega podjetja, in deležev v lastniškem kapitalu, ki jih izda Skupina Mercator v zameno za nadzor nad prevzetim podjetjem. Stroški v zvezi s prevzemom se pripoznajo v poslovnem izidu takoj, ko do njih pride.

Pridobljena opredeljiva sredstva in prevzete obveznosti in pogojne obveznosti, prevzete v poslovni združitvi, se prvotno merijo po pošteni vrednosti na datum prevzema. Skupina Mercator pripozna vse neobvladujoče deleže v prevzetem subjektu na podlagi posameznega primera prevzema bodisi po pošteni vrednosti bodisi po sorazmernem deležu čistih opredeljivih sredstev prevzetega subjekta neobvladujočega deleža.

Presežek:

- i. prenesenega nadomestila,
- ii. zneska neobvladujočega deleža v prevzetem subjektu in
- iii. poštene vrednosti na datum prevzema katerega koli prejšnjega kapitalskega deleža v prevzetem subjektu nad pošteno vrednostjo čistih opredeljivih sredstev, ki so bila prevzeta, se zabeleži kot dobro ime. Če so ti zneski nižji od poštene vrednosti čistih opredeljivih sredstev prevzetega podjetja, se razlika neposredno pripozna v poslovnem izidu kot izpogajan nakup.

Preneseno plačilo ne vsebuje zneskov poravnjav v zvezi s prej obstoječimi razmerji. Ti zneski se običajno pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški nabave, razen stroškov, povezanih z izdajo kapitalskih ali dolžniških inštrumentov, ki nastanejo v zvezi s poslovno združitvijo, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, ko se pojavijo.

Pogojno nadomestilo se razvrsti kot lastniški kapital ali kot finančna obveznost. Zneski, ki se razvrstijo kot finančna obveznost, se naknadno ponovno izmerijo na pošteno vrednost, pri čemer bodo spremembe poštene vrednosti pripoznane v poslovnem izidu.

Če poslovna združitev poteka v fazah, se knjigovodska vrednost prevzemnikovega prejšnjega deleža v lastniškem kapitalu v prevzetem podjetju na datum prevzema ponovno izmeri na pošteno vrednost na datum prevzema. Morebitni dobički oz. izgube iz takega ponovnega merjenja se pripoznajo v poslovnem izidu.

Če je bilo začetno obračunavanje poslovne združitve ob koncu poročevalskega obdobja, v katerem je prišlo do združitve, nepopolno, mora Skupina Mercator v svojih računovodskih izkazih poročati začasne zneske za postavke, za katere je obračunavanje nepopolno. Tovrstne začasne zneske je treba v obdobju merjenja prilagoditi oz. pripoznati dodatna sredstva ali obveznosti, da odražajo nove informacije o dejstvih in okoliščinah, ki so obstajali na datum prevzema in bi, če bi bili poznani, vplivali na merjenje zneskov, pripoznanih na ta datum.

ii. Nakupi neobvladujočih deležev

Nakupi neobvladujočih deležev se obračunavajo kot posli delničarjev, ki delujejo kot lastniki, posledično pa se dobro ime ne pripozna. Spremembe neobvladujočih deležev, ki izhajajo iz poslov, ki ne vključujejo izgube obvladovanja, temeljijo na sorazmernem deležu čistih sredstev odvisne družbe ali na pošteni vrednosti neobvladujočega deleža. Če je nakupna cena za odkup neobvladujočega deleža različna od knjigovodske vrednosti neobvladujočega deleža, se razlika pripozna v kapitalu.

iii. Izguba obvladovanja

Po izgubi obvladovanja Skupina Mercator odpravi pripoznanje sredstev in obveznosti odvisnega podjetja, neobvladujočih deležev, kot tudi pripoznanje drugih sestavin kapitala, ki se nanašajo na odvisno podjetje. Kakršnikoli presežki ali primanjkljaji, ki se pojavijo pri izgubi obvladovanja, se pripoznajo v poslovnem izidu. Če Skupina Mercator zadrži kakšen delež v prejšnji odvisni družbi, se ta delež izmeri po pošteni vrednosti na datum, ko se obvladovanje izgubi, razlika pa se pripozna v poslovnem izidu. Kasneje se ta delež pripozna v izkazu finančnega položaja kot naložba v pridruženo družbo (obračunano po kapitalski metodi) ali kot drugo finančno sredstvo, odvisno od stopnje zadržanega vpliva.

b) Tuja valuta

i. Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb znotraj Skupine Mercator po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izraženi v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem, kot tudi odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izraženi v tuji valuti in izmerjeni po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih instrumentov, razvrščenih kot naložbe v finančna sredstva (razen v primeru oslabitve, ko se vse tečajne razlike, pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu, prerazvrstijo v izkaz poslovnega izida), za nefinančne obveznosti, ki so določena kot varovanje pred tveganjem (v kolikor je zavarovanje učinkovito), ali za denarno tokovno varovanje pred tveganji (v kolikor je varovanje učinkovito), ki se pripoznajo neposredno v kapitalu.

ii. Podjetja v tujini

Sredstva in obveznosti podjetij v tujini, vključno z dobrim imenom in popravkom poštene vrednosti ob pridobitvi, se preračunajo v EUR po menjalnem tečaju, ki velja na dan bilance stanja. Prihodki in odhodki podjetij v tujini se preračunajo v EUR po povprečnih tečajih v obdobju.

Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se neposredno pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu in so pripoznane v prevedbeni rezervi v okviru kapitala. Od dneva prehoda na MSRP dalje se te spremembe pripoznajo v prevedbeni rezervi. Pri odtujitvi podjetja v tujini (delni ali celotni) se obravnavani znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

V kolikor gre za odvisno družbo, ki ni v polni lasti, se ustrezen sorazmerni delež prevedbene rezerve razporedi med neobvladujoči delež. Ko se družba v tujini odtuji na način, da ne obstaja več obvladovanje, pomemben vpliv ali skupno obvladovanje, se ustrezen nabrani znesek v prevedbeni rezervi prenese na poslovni izid oziroma prerazporedi kot prihodek ali odhodek iz naslova odtujitve. Če Skupina Mercator odtuji zgolj del svojega deleža v odvisni družbi, ki vključuje podjetje v tujini in ob tem ohrani obvladovanje, se ustrezni sorazmerni delež nabranega zneska prerazvrsti med neobvladujoči delež.

c) Finančni instrumenti

Finančna sredstva in finančne obveznosti se pripoznajo v konsolidiranem in ločenem izkazu finančnega položaja, ko družba Poslovni sistem Mercator, d. d. ali katera koli njena odvisna družba postane pogodbeni stranka v pogodbenih določilih instrumenta.

Finančna sredstva in finančne obveznosti se najprej merijo po pošteni vrednosti. Stroški transakcije, ki jih je mogoče neposredno pripisati prevzemu ali izdaji finančnih sredstev in finančnih obveznosti (razen finančna sredstva in finančne obveznosti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida) se prištejejo ali odštejejo od poštene vrednosti finančnih sredstev ali finančnih obveznosti, ob začetnem pripoznanju. Stroški transakcije, ki jih je mogoče neposredno pripisati prevzemu finančnih sredstev ali finančnih obveznosti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, se takoj pripoznajo v poslovnem izidu.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v bilanci stanja, če in le če imata Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. pravno izvršljivo pravico poravnave pripoznanih zneskov in obstaja namen poravnave na neto osnovi, ali unovčitve sredstva in hkratne poravnave svoje obveznosti.

i. Finančna sredstva

Običajni nakupi in prodaje finančnih sredstev se pripoznajo na datum trgovanja, ki je datum, na katerega se Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. zavežeta k nakupu ali prodaji sredstva. Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko pretečejo pravice za prejemanje denarnih tokov iz finančnega sredstva, ali so bile le te prenesene in je skupina vsa tveganja in denarna nadomestila za lastništvo sredstva prenesla.

Upniški instrumenti

Upniški instrumenti obsegajo terjatve do kupcev in druge terjatve, dana posojila, dolgoročne depozite za najeme in druga ustrezna finančna sredstva. Vsa finančna sredstva tipa upniški instrumenti se hranijo za namene pridobivanja pogodbenih denarnih tokov (hold to collect), kjer se tovrstni denarni tokovi, ki predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti, merijo po odplačni vrednosti. Prihodki iz obresti iz tovrstnih finančnih sredstev so vključeni v finančne prihodke na podlagi metode efektivnih obresti. Morebiten dobiček oz. izguba, ki je posledica odprave pripoznanja, se pripozna neposredno v poslovnem izidu in predstavi v drugih dobičkih/(izgubah) skupaj s pozitivnimi in negativnimi tečajnimi razlikami.

Terjatve do kupcev so zneski terjatev do strank v povezavi s prodanimi proizvodi ali storitvami v okviru običajnega poslovanja. Običajno zapadejo v plačilo v roku enega leta in so zato vse razvrščene kot kratkoročne. Terjatve do kupcev so pripoznane najprej v znesku nadomestila, ki je brezpogojno, razen če obsegajo pomembne finančne komponente, ko so pripoznane po pošteni vrednosti. Zaradi narave kratkoročnih terjatev se njihova knjigovodska vrednost šteje kot enaka njihovi pošteni vrednosti.

Kapitalski instrumenti

V Skupini Mercator se kasnejše merjenje kapitalskih naložb opravlja po pošteni vrednosti. Če se je poslovodstvo skupine odločilo predstaviti pošteno vrednost z dobički in izgubami iz kapitalskih naložb v drugem vseobsegajočem donosu (OCI), se ne izvede poznejša prerazvrstitev dobičkov in izgub poštene vrednosti v izkaz poslovnega izida, po odpravi pripoznanja naložbe. Dividende iz tovrstne naložbe bodo še naprej pripoznane v poslovnem izidu kot drug prihodek, ko bo vzpostavljena pravica Skupine Mercator za prejemanje plačil. Spremembe v pošteni vrednosti finančnega sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida (FVPL) se pripozna v drugih dobičkih/(izgubah) v izkazu poslovnega izida. Izgube zaradi oslabitve (in razveljavitev izgub zaradi oslabitve) iz kapitalskih naložb, merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (FVOCI), se ne poročajo ločeno od drugih sprememb poštene vrednosti.

Slabitev finančnih sredstev po nabavni vrednosti

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. uporabljata poenostavljen pristop k merjenju pričakovanih kreditnih izgub, pri čemer se uporablja pričakovan popravek za kreditno izgubo v celotni življenjski dobi za vse terjatve do kupcev in pogodbeni sredstva.

Za merjenje pričakovanih kreditnih izgub so bile v skupino združene terjatve do kupcev, posojila in pogodbeni sredstva na podlagi skupnih značilnosti kreditnega tveganja in zapadlosti. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

sta določili razrede tveganosti poplačil terjatev glede na vrsto zavarovanja, zastavljenega za zavarovanje terjatev, ter popravke terjatev iz naslova kreditnih izgub razdelili še glede na zapadlost. Na ta način je določenih 6 razredov tveganosti (bančna garancija, hipoteka, menica, izvršnica, Skupina Agrokor ter ostalo) ter 3 razredi zapadlosti (0–30 dni, 31–90 dni, nad 90 dni).

Pričakovane stopnje izgub temeljijo na plačilnih profilih kupcev v obdobju 36 mesecev pred 31. 12. 2019 oz. 1. 1. 2019 in ustreznih preteklih kreditnih izgubah, nastalih v tem obdobju. Učinek v prihodnost usmerjenih makroekonomskih podatkov na ocenjeno življenjsko dobo pričakovanih kreditnih izgub se je štel kot nepomemben glede na pozitivne ekonomske obete v prihajajočih obdobjih.

Terjatve do kupcev in pogodbeni sredstva so odpisana tam, kjer ni smiselno pričakovati izterjave.

Nadaljnje izterjave zneskov, ki so bili predhodno odpisani, se knjižijo v dobro enake vrstične postavke.

ii. Finančne obveznosti

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. na začetku pripoznata izdane dolžniške vrednostne papirje in podrejene obveznosti na dan njihovega nastanka. Vse ostale finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, ko Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. postaneta pogodbeni stranki v zvezi z inštrumentom.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. odpravita pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. razvrščata neizvedene finančne instrumente kot druge finančne obveznosti, izkazane po odplačni vrednosti. Takšne finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za dodatne transakcijske stroške, ki se neposredno pripisujejo nastanku ali izdaji dolga. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti izmerijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti.

Druge finančne obveznosti zajemajo posojila ter obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti.

d) Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

Z namenom predstavitve v izkazu denarnih tokov obsegajo denarna sredstva in njihovi ustrezniki gotovino v blagajni in denar na poti (dnevni iztržki maloprodajnih poslovnih enot) in vloge na vpogled z originalno zapadlostjo tri mesece ali manj, ki so takoj zamenljive za znane gotovinske zneske in so podvržene majhnemu tveganju spremembe vrednosti.

Medtem ko so denarna sredstva in njihovi ustrezniki tudi predmet zahtev v zvezi z oslabitvami v MSRP 9, se morebitna kreditna izguba šteje kot nepomembna.

e) Osnovni kapital

Navadne delnice

Navadne delnice so sestavni del osnovnega kapitala. Dodatni transakcijski stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati izdaji navadnih delnic, so pripoznani kot zmanjšanje kapitala, brez davčnih učinkov.

Odkup lastnih delnic (lastne delnice)

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno z dodatnimi stroški, ki se neposredno nanašajo na odkup, brez morebitnih davčnih učinkov, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala. Ob prodaji lastnih delnic ali njihovi naknadni ponovni izdaji se prejeti znesek izkaže kot povečanje kapitala in tako dobljeni presežek ali manjko pri transakciji se prenese na kapitalske rezerve.

f) Opremetena osnovna sredstva

i. Izkazovanje in merjenje

Vsa opredmetena osnovna sredstva, z izjemo zemljišč in zgradb, se merijo po modelu nabavne vrednosti. Izkazane so po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Stroški izposojanja v zvezi z nabavo ali izgradnjo zadevnih sredstev se usredstviijo, če so povezani z nabavo pomembnega sredstva in izgradnja oziroma priprava za uporabo zadevnih sredstev traja nad 6 mesecev. V letu 2020 Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. nista izvedli investicij, ki bi izpolnjevale opisana merila. Stroški v okviru Skupine Mercator izdelanega sredstva zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, ter stroške razgradnje in odstranitve opredmetenih osnovnih sredstev ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja.

Zemljišča in zgradbe se merijo v izkazu finančnega položaja po njihovih revaloriziranih vrednostih (podrobnosti relevantnih merjenj po poštenu vrednosti so predstavljene v pojasnilu 6), pri čemer gre za pošteno vrednost na datum revaloriziranja, zmanjšano za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Če se knjigovodska vrednost sredstva poveča zaradi revaloriziranja, se povečanje pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in uvrsti v lastniški kapital kot revalorizacijski presežek. Povečanje pa se pripozna v poslovnem izidu (izkazu poslovnega izida), v kolikor odpravi zmanjšanje iz prevrednotenja istega sredstva, ki je bilo prej pripoznano v poslovnem izidu. Če se knjigovodska vrednost sredstev zmanjša pod čisto knjigovodsko vrednost izvirne vrednosti zaradi revaloriziranja, se zmanjšanje pripozna v poslovnem izidu. Zmanjšanje pa bremeni neposredno drug vseobsegajoči donos in lastniški kapital pod rubriko prevrednotovalni presežek do višine stanja v dobro v revalorizacijskem presežku istega sredstva. Ko je sredstvo odtujeno, se rezerva za pošteno vrednost tega sredstva prenese neposredno v zadržani dobiček.

Amortizacija revaloriziranih zgradb se pripozna v poslovnem izidu. Ob kasnejši prodaji ali umiku revalorizirane nepremičnine se revalorizirani presežek, ki ji ga je mogoče pripisati in je ostal v revalorizacijski rezervi nepremičnine, prenese neposredno v zadržani dobiček.

Pripoznanje opredmetenega osnovnega sredstva se odpravi ob odtujitvi ali ko iz nadaljnje uporabe sredstva ni mogoče pričakovati nikakršnih prihodnjih gospodarskih koristi. Dobiček ali izgubo iz odtujitve ali umika sredstva se določi kot razlika med prejemki iz prodaje in knjigovodsko vrednostjo sredstva ter se pripozna v poslovnem izidu.

ii. Kasnejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela opredmetenih osnovnih sredstev se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bosta imeli Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. bodoče gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, in je pošteno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški (kot npr. dnevno servisiranje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko do njih pride.

iii. Amortizacija

V Skupini Mercator in družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. se osnovna sredstva amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja z uporabo amortizacijskih stopenj, ki odražajo ocene dob koristnosti različnih sredstev v posameznih družbah Skupine Mercator. Življenjske dobe in preostanek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev se letno presojuje s strani interne komisije strokovnjakov oziroma zunanjih neodvisnih ocenjevalcev na podlagi dogodkov, ki kažejo na potrebo po ponovnem ovrednotenju določenega sredstva.

Zemljišča se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto so naslednje:

	2020	2019
Zgradbe	40 let	40 let
Oprema in druga sredstva	2-18 let	2-18 let

g) Neopredmetena sredstva**i. Dobro ime**

Dobro ime, ki nastane ob prevzemu odvisnih družb ali dejavnosti, je pripoznano v okviru neopredmetenih sredstev.

ii. Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki sta jih pridobili Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

iii. Kasnejši stroški

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo bodoče gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo, in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi ostali stroški, vključno z interno generiranimi blagovnimi znamkami, so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko do njih pride.

iv. Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev. Obračunavati se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto so naslednje:

	2020	2019
Blagovne znamke	neomejeno	neomejeno
Materialne pravice in licence	10 let	10 let

Dob koristnosti blagovnih znamk ni mogoče zanesljivo določiti, saj sta obdobje, v katerem je blagovna znamka podjetju na voljo, in obseg nastalih relevantnih gospodarskih koristi neomejena, vendar pa nanje med drugimi dejavniki vplivajo tudi prihodnji gospodarski obeti. Neomejena doba koristnosti znamk je bila določena na podlagi stabilnosti povpraševanja, povezanega z izdelki, ki jih zajema znamka, in stabilnosti tržnega deleža. Knjigovodska vrednost blagovnih znamk se letno preverja zaradi oslabitve.

h) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, posedovane, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednost kapitala ali pa oboje, ne pa za prodajo v rednem poslovanju, uporabo v proizvodnji ali pri dobavi blaga ali storitev, ali za pisarniške namene.

V okoliščinah, pri katerih se nepremičnine posedujejo delno za povečevanje vrednosti kapitala in/ali prinašanje najemnine in delno za uporabo v okviru običajnega poslovanja ali za administrativne namene, se knjži kot naložbena nepremičnina samo, če je nepomemben del posedovan za uporabo v okviru rednega poslovanja ali za administrativne namene. Ta dela se obračunava ločeno, če bi ju bilo mogoče ločeno prodati ali dati v najem na podlagi finančnega najema.

Kjer se opredmetena osnovna sredstva posedujejo za več kot en namen, se nepremičnine uporabljajo za oboje: najem in za lastno običajno poslovanje, sredstva niso ločljiva in jih ni mogoče prodati ali oddati v najem po delih v skladu z lokalnimi zakonodajnimi zahtevami in naravo poslovanja in nepremičnin (poslovni prostori, nakupovalna središča). Poleg tega glede na naravo poslovanja prispevek lastnega poslovanja ni nepomemben pri skupnem rezultatu poslovanja, ki ga ustvarijo nepremičnine, zato se celotna postavka nepremičnin, ki se uporablja tako za lastno poslovanje kot oddajanje v najem, razvrsti med opredmetena osnovna sredstva.

Določene postavke opredmetenih osnovnih sredstev (nepremičnine) so delno posedovane, da bi prinašale najemnino, delno pa za lastne poslovne in/ali administrativne namene. Točna ocena vrednosti celotnega portfelja ni bila opravljena za primerjalno obdobje, zato je Skupina Mercator te vrednosti le ocenila na podlagi odstotka kvadratnih metrov. Vrednost na podlagi sorazmernega deleža skupne pošteno vrednosti znaša 122 milijonov EUR za Skupino Mercator in 73 milijonov EUR za družbo Poslovni sistem Mercator, d. d. (za leto 2019 bi vrednost po tej oceni znašala 151 milijonov EUR in 80 milijonov EUR). Vendar pa je bila zaradi precejšnjih sprememb na trgih za leto 2020 opravljena celovita ocena vrednosti vseh

nepremičnin, ocena vrednosti pa je bila opravljena tudi z namenom ocenjevanja poštenih vrednosti v najem oddanih delov, ki kaže, da je poštena vrednost teh delov na dan 31. 12. 2020 znašala 206 milijonov EUR na ravni Skupine Mercator in 130 milijonov EUR na ravni družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Kot je omenjeno zgoraj, nepremičnine niso ločljive v skladu z zakonodajnimi zahtevami in naravo poslovanja, zato se razvrščajo kot opredmetena osnovna sredstva.

Po začetnem pripoznanju se naložbene nepremičnine merijo po pošteni vrednosti. Dobički ali izgube zaradi sprememb poštene vrednosti naložbenih nepremičnin so vključeni v poslovni izid za obdobje, v katerem nastanejo.

Pošteno vrednost naložbenih nepremičnin določa neodvisni pooblaščen cenilec v skladu z Mednarodnim standardom o ocenjevanju vrednosti in MSRP, kot je opisano v pojasnilu 6. Ocena poštene vrednosti zahteva pomembne presoje za določitev primernih predpostavk, vključno s tržnimi najemnimi cenami in posebnimi ugodnostmi, ki se priznajo prilagoditvam najemodajalcev, odvisno od vrste in lokacije posamezne nepremičnine.

Če se uporaba nepremičnine spremeni v tej meri, da zahteva prerazvrstitev med opredmetena osnovna sredstva, se nepremičnina prerazporedi po pošteni vrednosti.

i) Naložbe v odvisne družbe

V računovodskih izkazih družba Poslovni sistem Mercator, d. d. izkazuje naložbe v odvisne družbe po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za oslabitev. Za naložbe se letno preveri njihova slabitev, kadar koli dogodki ali spremenjene okoliščine kažejo na to, da je njihova knjigovodska vrednost morda nad nadomestljivo vrednostjo. Na datum poročanja se vsakokrat pregleda, ali je za naložbe v odvisne družbe, ki so bile oslabiljene v predhodnih obdobjih, mogoče odpraviti oslabitev.

Odvisne družbe so tisti investiranci, ki jih družba obvladuje na podlagi tega, ker (i) ima moč, da usmerja ustrezne dejavnosti investiranca, kar bistveno vpliva na njihov donos, (ii) je izpostavljena oz. ima pravico do variabilnih donosov na podlagi povezav z investiranci, in (iii) je sposobna uporabiti svojo moč nad investiranci za to, da vpliva na višino investitorjevih donosov. Obstoj in učinek materialnih pravic, kar vključuje materialne potencialne glasovalne pravice, se upoštevata pri ocenjevanju moči, ki jo ima družba nad drugim subjektom. Za to, da je pravica materialna, mora nosilec biti v praksi zmožen uveljavljati tovrstno pravico takrat, ko je treba odločiti o usmeritvi ustreznih dejavnosti investiranca. Družba ima moč nad investirancem tudi, če ima v lasti manj kot večino glasovalne moči v investirancu. V takem primeru družba oceni obseg svojih glasovalnih pravic glede na velikost in razpršenost deležev preostalih nosilcev glasov, na podlagi česar določi, ali ima de facto moč nad investirancem. Varstvene pravice drugih investitorjev, kot na primer tiste, ki se nanašajo na temeljne spremembe dejavnosti investiranca ali veljajo samo v izjemnih okoliščinah, družbi ne preprečujejo obvladovanja investiranca.

j) Najemi

Ob sklenitvi pogodbe Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. ocenita, ali pogodba predstavlja oziroma vsebuje najem. Pravica do uporabe sredstva in z njo povezana obveznost iz najema sta pripoznani v zvezi z vsemi najemnimi dogovori, v katerih Skupina Mercator in/ali družba Poslovni sistem Mercator, d. d. nastopata kot najemnika, razen v primeru kratkoročnih najemov (opredeljenih kot najemi za obdobje 12 mesecev ali manj) in najemov sredstev nizke vrednosti. Za te najeme Skupina Mercator pripoznava plačila najemnin kot poslovne stroške na podlagi enakomerne metode v času najemnega obdobja.

Obveznost iz najema se prvotno meri po sedanji vrednosti najemnin, ki niso plačane na datum začetka veljavnosti najema, diskontirane za najemnikove predpostavljene obrestne mere za sposojanje. Predpostavljena obrestna mera za sposojanje je mera, ki bi jo posamezni najemnik moral plačati za posojilo za pridobitev sredstva z vrednostjo, podobno vrednosti pravice do uporabe sredstva, v podobnem gospodarskem okolju s podobnimi določbami, jamstvi in pogoji. Skupina Mercator predpostavljeno obrestno mero za sposojanje izhodiščno določa s pomočjo donosa primerljivih tretjih strank do stopenj dospelosti, posebej prilagojenih glede na trajanje najema, državo, valuto in jamstvo.

Najemnine, vključene v merjenje obveznosti iz najema, zajemajo:

- Nespremenljive najemnine (tudi po vsebini nespremenljive najemnine), zmanjšane za terjatve za spodbude za najem;
- Spremenljive najemnine, ki so odvisne od indeksa ali stopnje in ki se na začetku merijo z indeksom ali stopnjo, ki velja na datum začetka najema;

- Zneske, za katere se pričakuje, da jih bo najemnik plačal na podlagi jamstev za preostalo vrednost;
- Izpolnitveno ceno možnosti nakupa, če je precej gotovo, da bo najemnik izrabil to možnost; in
- Plačila kazni za odpoved najema, če trajanje najema odraža izrabo možnosti odpovedi najema.

Pravice do uporabe sredstva se na začetku merijo po nabavni vrednosti, ki zajema:

- znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema,
- plačila najemnine, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude za najem,
- začetne neposredne stroške, in
- stroške obnove, če so ti prevzeti z najemno pogodbo ali glede na zakonodajne zahteve.

Zemljišče in zgradbe s pravico do uporabe se kasneje merijo po pošteni vrednosti, vozila in oprema pa se merijo po modelu nabavne vrednosti.

Najemnine, ki bodo plačane v sklopu precej verjetnih možnosti podaljšanja, so tako vključene v merjenje obveznosti iz najema.

Skupina Mercator ponovno izmeri obveznost iz najema (in ustrezno prilagodi s tem povezano pravico do uporabe sredstva), kadar:

- se trajanje najema spremeni ali nastopi pomemben dogodek oziroma se spremenijo okoliščine, ki povzročijo spremembo v ocenjevanju izrabe možnosti nakupa; v tem primeru se obveznost iz najema ponovno izmeri z diskontiranjem spremenjene najemnine z uporabo spremenjene diskontne stopnje.
- se plačila najemnine spremenijo zaradi spremenjenega indeksa ali mere oziroma zaradi spremembe plačila, pričakovanega na podlagi jamstev za preostalo vrednost; v tem primeru se obveznost iz najema ponovno izmeri z diskontiranjem spremenjene najemnine z uporabo nespremenjene diskontne stopnje (razen če je sprememba najemnine posledica spremembe spremenljivih obrestnih mer; v tem primeru se uporabi spremenjeno diskontno stopnjo).
- je najemna pogodba spremenjena in ta sprememba ni obračunana kot ločen najem; v tem primeru se obveznost iz najema ponovno izmeri na podlagi trajanja najema v sklopu spremenjenega najema, in sicer z diskontiranjem spremenjene najemnine z uporabo spremenjene diskontne stopnje na datum začetka veljavnosti spremembe najema.

Skupina Mercator v izkazanih obdobjih ni opravila nobenih takih prilagoditev.

Skupina Mercator je izpostavljena morebitnim prihodnjim povečanjem spremenljivih najemnin na podlagi indeksa ali stopnje, ki niso vključene v obveznost iz najema, dokler ne pričnejo veljati. Ko prilagoditve najemnin na podlagi indeksa ali stopnje pričnejo veljati, se obveznost iz najema ponovno oceni in prilagodi glede na pravico do uporabe sredstva.

Pravica do uporabe, ki se nanaša na nepremičnine in zajema zemljišča in zgradbe kot predmet najema, se kasneje meri po modelu revaloriziranja, kar je podobno računovodski usmeritvi, ki se uporablja za opredmetena osnovna sredstva. Veljavna metodologija merjenja poštene vrednosti in pogostosti revaloriziranja je izkazana v pojasnilu 6(a) Poštena vrednost opredmetenih osnovnih sredstev.

Pravica do uporabe sredstva, ki ustreza opredelitvi naložbene nepremičnine v skladu z MRS 40, se meri po pošteni vrednosti. Prevrednotenje se opravi na datum poročanja ob koncu vsakega leta z metodologijo, opisano v pojasnilu 6(a). Vsakršne spremembe poštene vrednosti relevantnih pravic do uporabe se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku.

Pravice do uporabe sredstva se običajno amortizirajo v času dobe koristnosti sredstva ali času trajanja najema, odvisno od tega, kaj je krajše, in sicer na podlagi enakomerne časovne metode. Če je precej gotovo, da bo poslovodstvo izrabilo možnost nakupa, se pravica do uporabe sredstva amortizira v dobi koristnosti sredstva, ki je predmet najema.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. ugotavljata, ali je pravica do uporabe sredstva oslABLJENA, z uporabo MRS 36 in obračunavata vsakršne ugotovljene izgube iz naslova oslABLITVE, kot je opisano v pojasnilu 3(l) Oslabitev nefinančnih sredstev.

Če je poštena vrednost prejemkov od prodaje sredstva nižja od poštene vrednosti tega sredstva, se razlika obračuna kot preplačilo prihodnjih plačil najemnin (transakcija prodaje in povratnega najema). Znesek preplačila se amortizira skozi obdobje najema.

Računovodska obravnava najemodajalca

Najemi, pri katerih je Skupina Mercator najemodajalec, se razvrščajo kot finančni najemi ali poslovni najemi. Kadar koli pogoji najema skoraj vsa tveganja in koristi lastništva prenesejo na najemnika, je pogodba razvrščena kot finančni najem. Vsi drugi najemi se razvrščajo kot poslovni najemi.

Kadar je Skupina Mercator vmesni najemodajalec, obračunava prvotni najem in podnajem kot dve ločeni pogodbi. Podnajem se razvršča kot finančni ali poslovni najem s sklicevanjem na pravico do uporabe sredstva (Right-Of-Use), ki izhaja iz prvotnega najema.

Prihodki od najemnin iz poslovnega najema se pripoznajo na podlagi enakomerne časovne metode med trajanjem ustreznega najema. Začetni neposredni stroški, ki so nastali pri pogajanju in urejanju poslovnega najema, se prištejejo h knjigovodski vrednosti najetega sredstva in pripoznajo na podlagi enakomerne časovne metode med trajanjem ustreznega najema.

Zneski, ki jih dolgujejo najemniki na podlagi finančnih najemov, se pripoznajo kot terjatve v znesku čiste naložbe v najeme Skupine Mercator. Dohodek iz finančnih najemov se razporedi med obračunska obdobja, tako da odraža stalno obdobjno stopnjo donosnosti čiste naložbe Skupine Mercator, ki je v zvezi z najemi neopravdana.

Če pogodba vsebuje najemne in nenajemne sestavine, Skupina Mercator uporabi MSRP 15 za razporeditev nadomestila na podlagi pogodbe k vsaki sestavini.

k) Sredstva, razvrščena med sredstva za prodajo ali skupino za odtujitev

Sredstva za prodajo ali skupina za odtujitev, ki obsega sredstva in obveznosti, za katera se pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana s prodajo, se razvrstijo med sredstva in obveznosti za prodajo. Tik pred prerazvrstitvijo med sredstva za prodajo se izvede ponovna meritev sredstev ali skupine za odtujitev. V skladu s tem se dolgoročno sredstvo ali skupina za odtujitev pripozna po knjigovodski vrednosti ali pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer tisti, ki je nižja. Izgube zaradi oslabilve ob prerazvrstitvi sredstev med sredstva, namenjena za prodajo, in kasnejše izgube ali dobički ob ponovnem merjenju se pripoznajo v poslovnem izidu. Dobički se ne izkazujejo v višini, ki presega morebitne kumulativne izgube zaradi oslabilve. Ko se neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva prerazporedijo med sredstva, namenjena za prodajo ali distribucijo, se prenehajo amortizirati.

l) Zaloge

Zaloge se vrednotijo po nabavni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Stroški kupljenih zalog se določijo po odbitku rabatov in popustov in vključujejo manipulativne stroške in stroške skladiščenja (le, če je hramba potrebna v okviru proizvodnega procesa pred nadaljnjo proizvodno fazo), ki jih je moč neposredno pripisati nakupu izdelkov, ter transportne stroške, ki nastanejo pri dostavljanju izdelkov na lokacijo.

Metode razporejanja stroškov na posamične postavke zalog v letu 2019 so:

- metoda FIFO za trgovsko blago,
- metoda tehtanih povprečnih nabavnih cen za surovine in embalažo.

V letu 2020 sta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. spremenili metodo ocenjevanja vrednosti trgovskega blaga, in sicer sta z metode FIFO prešli na metodo tehtanih povprečnih nabavnih cen.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, zmanjšana za vse ocenjene stroške dokončanja in stroške, nastale pri trženju, prodaji in distribuciji. Ocena iztržljive vrednosti zalog se opravi najmanj enkrat letno, in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Odpisi in delni odpisi poškodovanih in pretečenih zalog se opravljajo redno med letom po posameznih postavkah. Popravek čiste iztržljive vrednosti za zaloge, ki se starajo, se konec leta ocenjuje na podlagi izkušenj iz prejšnjih let.

m) Slabitev nefinančnih sredstev

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. ob vsakem datumu poročanja preverita preostalo knjigovodsko vrednost njunih nefinančnih sredstev, da ugotovita, ali so prisotni znaki oslabiljenosti. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena oslabilve dobrega imena in neopredmetenih sredstev, ki imajo nedoločeno dobo

koristnosti ali ki še niso na voljo za uporabo, se izvede vsakič na datum poročanja. Oslabitev denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njena knjigovodska vrednost presega njeno nadomestljivo vrednost.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je (a) njena vrednost pri uporabi ali (b) poštena vrednost, zmanjšana za stroške odtujitve, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti uporabe sredstva se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preskusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od denarnih pritokov iz ostalih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota). Da bi preizkusili oslabitev dobrega imena, so denar ustvarjajoče enote, h katerim se dobro ime razporedi, predmet ločenega preizkusa na ravni poslovnih odsekov (t.i. »segment level test«); denar ustvarjajoče enote, h katerim je dobro ime razporejeno, se zberejo oziroma združijo, tako da raven, na kateri se preveri oslabitev, odraža najnižjo raven, na kateri se dobro ime spremlja za namene internega poročanja, in ki ni večja od poslovnega odseka. Dobro ime, pridobljeno s poslovno združitvijo, se razporedi na denar ustvarjajoče enote ali skupino takšnih enot, za katere se pričakuje, da bodo pridobile koristi od sinergij združitve.

Skupna sredstva Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. ne ustvarjajo ločenih denarnih pritokov in se uporabljajo pri več različnih denar ustvarjajočih enotah. Skupna sredstva Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. se utemeljeno in dosledno razporedijo na posamezne denar ustvarjajoče enote. Preizkus njihove oslabitve se izvede v sklopu preizkušanja oslabitve tiste denar ustvarjajoče enote, h kateri zadevno sredstvo spada.

Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto (ali skupine denar ustvarjajočih enot), nato pa na druga sredstva denar ustvarjajoče enote (skupine denar ustvarjajočih enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se kasneje ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednotita in tako ugotovita, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. izračunata nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi tako, da knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju kumulativnega amortizacijskega popravka, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

n) Zasluzki zaposlenih

i. Dolgoročni zasluzki zaposlenih in obveze za pozaposlitvene zasluzke

Dolgoročni zasluzki zaposlenih obsegajo rezervacije za jubilejne nagrade, za pozaposlitvene zasluzke in odpravnine ob prenehanju zaposlitve.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. pripoznata rezervacije za dolgoročne zasluzke zaposlenih, ki izhajajo iz poslovnih dogovorov in kolektivnih pogodb in ustreznih zakonodajnih zahtev.

Rezervacije za dolgoročne zasluzke zaposlenih določa neodvisni pooblašteni aktuarski veščak, izračunajo pa se z uporabo metode predvidene pomembnosti enot, ki je metoda obračunavanja zasluzkov sorazmerno s službovanjem od začetka zaposlitve v podjetju do predvidenega plačila jubilejne nagrade ali pozaposlitvenega zasluzka. Rezervacije se oblikujejo v znesku sedanje vrednosti zasluzkov iz zaposlitve, ki jih je mogoče pripisati tekočemu in preteklim obdobjem.

V skladu z MRS 19 Zasluzki zaposlenecv se aktuarske predpostavke upoštevajo v izračunu, saj so zasluzki odvisni od zaposlenčeve prihodnje zaposlitve v podjetju, in sicer:

- demografske predpostavke: umrljivost, fluktuacija in okvirni datum upokojitve
- finančne predpostavke:
 - rast povprečnih plač v posamezni državi, rast plač zaposlenecv, rast stalnih zneskov in neobdavčenih zneskov nagrad,
 - diskontne stopnje.

Ustrezni stroški sprotnega službovanja, stroški preteklega službovanja in stroški obresti se pripoznajo v poslovnem izidu, ko nastanejo.

V skladu z MRS 19 so jubilejne nagrade razvrščene med druge dolgoročne zasluge zaposlenih, zato je ponovna aktuarska meritev pripoznana v izkazu poslovnega izida, medtem ko so pozaposlitveni zasluški pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. in Skupina Mercator pripoznata obveznost in odpravnine ob prenehanju zaposlitve, ki so v MRS 19 razvrščene kot odpravnine, na zgodnejšega od naslednjih datumov: ko družba ali Skupina več ne more umakniti ponudbe za take odpravnine v skladu z MRS 19.166 in 167 ali ko družba ali Skupina pripozna stroške za prestrukturiranje, ki spada v okvir MRS 37 in vključuje plačilo odpravnin ob prenehanju zaposlitve.

ii. **Kratkoročni zasluški zaposlenih**

Kratkoročni zasluški zaposlenih obsegajo rezervacije za neizrabljene dni plačanega dopusta, obveznosti za že zaslužene plače in prispevke za socialno varnost, za katere se pričakuje, da bodo v celoti poravnani v 12 mesecih po 31. 12.

Rezervacije za neizrabljene dni plačanega dopusta se izračunajo kot znesek bruto bruto plače za obdobje neizrabljenega dopusta, zapadlega na datum poročanja. Zaradi svoje kratkoročne narave se rezervacijo pripozna brez učinkov diskontiranja. Spremembe rezervacij za neizrabljene dni plačanega dopusta se pripoznajo kot poslovni odhodki v izkazu poslovnega izida.

o) **Rezervacije**

Rezervacije se pripoznajo, če imata Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. rezervacije določita z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov z diskontno mero pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

p) **Prihodki**

i. **Prihodki od prodaje, blaga, proizvodov in materiala**

Prihodki se merijo na podlagi plačila, do katerega Skupina Mercator pričakuje, da bo upravičena na podlagi pogodbe s kupcem. Zneski, prejeti v imenu tretjih oseb, so izključeni iz prihodkov.

Prihodki od prodaje blaga, proizvodov in materiala se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega nadomestila ali terjatve, in sicer zmanjšani za povračila ali rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se pripoznajo, ko je nadzor nad sredstvom prenesen na kupca, ko je nadomestilo verjetno, ko je s tem povezane stroške in donos prodaje blaga, proizvodov in materiala mogoče zanesljivo oceniti in ko je zelo verjetno, da ne bo prišlo do razveljavitve kakršnega koli spremenljivega nadomestila.

Prenos nadzora nad blagom, kot je nakazan s prenosom tveganj in koristi, je odvisen od ocene posameznih določil kupoprodajne pogodbe. Pri prodaji blaga na debelo se prenos praviloma izvede potem, ko je blago prispelo v kupčevo skladišče.

ii. **Sistem zvestobe kupcev**

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. svojim kupcem izdajata kreditne in plačilne Pika kartice, s katerimi na podlagi nakupov zbirajo bonitetne pike. Bonitetni krog traja šest mesecev. Prvi bonitetni krog v letu traja od 1. 2. do 31. 7., drugi bonitetni krog pa od 1. 8. do 31. 1. naslednjega leta.

V bonitetnem obdobju kupci zbirajo bonitetne pike. Odvisno od zneska nakupov in posledično števila zbranih točk lahko zaslužijo od 5 EUR (za 250 zbranih točk) do 210 EUR (za 3500 zbranih točk). Med letom družba Poslovni sistem Mercator, d. d. razporeja morebitne popuste na podlagi zbranih točk, pri čemer se prihodek iz neizkoriščenih bonitetnih točk razporedi na podlagi izkušenj iz prejšnjih bonitetnih obdobj. Kljub dejstvu, da se drugo bonitetno obdobje konča 31. 1. naslednjega leta, družba Poslovni sistem Mercator, d. d. na ta način skrbi, da se zabeleženi prihodki ujemajo z izdatki, ki so bili potrebni za njihovo realizacijo.

iii. Prihodki iz opravljenih storitev

Prihodki iz storitev so pripoznani neprekinjeno čez obdobje, v katerem so storitve zagotovljene, s sklicevanjem na dokončanje določene transakcije, ocenjene na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmerni del celotnih storitev, ki jih je treba opraviti.

Popusti oz. rabati in provizije za komercialno sodelovanje so pripoznani kot odbitek od nabavne vrednosti prodanega blaga in proizvodnih stroškov prodanih proizvodov in so posledica pogodbenih obveznosti, ki so jih družbe Skupine Mercator prevzele od svojih dobaviteljev s podpisom pogodbe. Te pogodbe, ki se med posameznimi dobavitelji razlikujejo, vsebujejo popuste oz. rabate, izračunane na podlagi obsega dejanskih nabav blaga, ter popuste oz. rabate za komercialno sodelovanje, ki je fakturirano dobaviteljem. Popusti oz. rabati so odobreni, ko so doseženi določeni pogoji uspešnosti. Ti pogoji uspešnosti v splošnem zahtevajo, da Skupina Mercator izpolni določene količine (pragove oz. ciljne količine). Popusti oz. rabati v skladu s pogodbami o komercialnem sodelovanju so pripoznani v obdobju implementacije. Beležijo se v skladu s pogoji, opredeljenimi v pogodbah, sklenjenih z dobavitelji Skupine Mercator, do njihove izpolnitve.

iv. Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin se pripoznajo v poslovnem izidu enakomerno med trajanjem najema. Dani popusti in bonitete v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih prihodkov od najemnin.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. služita prihodke od najemnin iz naslova naložbenih nepremičnin in opredmetenih osnovnih sredstev, ki so delno oddana v najem, kot je opisano v pojasnilih 2 d) i) in 3 h) zgoraj.

Prilagoditve najemnin, zagotovljene najemnikom v času splošne karantene zaradi virusa COVID-19, so bile na ravni Skupine Mercator nepomembne. Podrobnosti so predstavljene v pojasnilu 31 Operativno tveganje.

q) Državne podpore

Vse vrste državnih podpor se v začetku pripoznajo v računovodskih izkazih kot odloženi prihodki, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bosta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. podpore prejeli in da bosta izpolnili pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznavajo strogo dosledno kot drug prihodek v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo strogo dosledno med drugimi poslovnimi prihodki v dobi koristnosti posameznega sredstva.

r) Finančni prihodki in odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od prevrednotenja poštene vrednosti deleža v prevzeti družbi, ki sta ga Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. imeli v prevzeti družbi pred prevzemom, in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki iz obresti se pripoznajo z uporabo metode učinkovitih obresti. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko delničar prijavi dividende, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, odpravo diskonta na rezervacije ter dividende od prednostnih delnic, izkazanih med obveznostmi. Stroški izposojanja, ki jih ni moč pripisati neposredno pridobitvi, izgradnji ali izdelavi sredstva, za katerega je potrebno daljše obdobje, da se ga pripravi za uporabo, se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovitih obresti.

Dobički in izgube pri preračunu stanja in transakcij denarnih sredstev v tuji valuti se izkazujejo po neto vrednosti, in sicer kot finančni prihodki oziroma odhodki.

s) Davek iz dobička

Davek iz dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se pripoznajo neposredno v kapitalu ali drugem vseobsegajočem donosu in se zato izkazuje med kapitalom ali drugem vseobsegajočem donosu.

i. Odmerjeni davek

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poročevalskimi obdobji.

ii. Odloženi davek

Odloženi davek se pripozna po metodi obveznosti po bilanci stanja na začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za namene finančnega poročanja in njihovimi davčnimi osnovami. Naslednje začasne razlike niso poštene:

- začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček,
- začasne razlike v zvezi z naložbami v odvisne družbe in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bodo odpravljene v predvidljivi prihodnosti,
- obdavčljive začasne razlike ob začetnem pripoznanju dobrega imena.

Odložena obveznost za davek se izkaže v višini, v kateri se pričakuje, da ga bo treba plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, v katerem je verjetno, da bo v prihodnosti na voljo obdavčljiv dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitno začasno razliko ali preneseno davčno izgubo. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

t) Dobiček na delnico

Skupina Mercator izračuna osnovno dobičkonosnost delnice tako, da deli dobiček oziroma izgubo, ki jo je mogoče pripisati navadnim delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Ker Skupina Mercator nima popravljanih potencialnih rednih delnic (npr. prednostnih delnic ali obveznic, ki bi jih bilo možno pretvoriti v delnice), je popravljeni čisti dobiček na delnico enak osnovnemu dobičku na delnico.

4. Primerjalne informacije

Prilagoditve in učinki sprememb konsolidiranega in ločenega izkaza poslovnega uspeha za leto 2019 se nanaša izključno na prenose med zadevnimi predstavitvenimi vrsticami, in ne vplivajo ne na poslovni izid iz poslovanja ne na poslovni izid leta pred obdavčitvijo. Vpliv teh sprememb na konsolidirani in ločeni računovodski izkaz za leto 2019 je predstavljen v nadaljevanju.

v 000 EUR	Skupina Mercator			
	2019 pred prilagoditvijo	Prilagoditve		2019 po prilagoditvi
		Prihodki od najemnin	Dobički/izgube iz prevrednotenja naložbenih nepremičnin	
Prihodki od prodaje	2.138.739	(47.708)	—	2.091.031
Prihodki od najemnin	—	47.708	—	47.708
Stroški prodaje	(2.036.545)	—	(2.810)	(2.039.355)
Dobički/izgube iz prevrednotenja naložbenih nepremičnin	—	—	5.835	5.835
Stroški splošnih dejavnosti	(69.669)	—	—	(69.669)
Oslabitve nepremičnin, obratov in naložbenih nepremičnin	(4.674)	—	4.674	—
Drugi poslovni prihodki	31.564	—	(7.698)	23.866
Poslovni izid iz poslovanja	59.415	—	—	59.415
Finančni prihodki	3.246	—	—	3.246
Finančni odhodki	(51.681)	—	—	(51.681)
Neto finančni odhodki	(48.435)	—	—	(48.435)
Dobiček/(izguba) pred obdavčitvijo	10.980	—	—	10.980
Davek	(6.314)	—	—	(6.314)
Čisti dobiček/(izguba) poslovnega leta	4.666	—	—	4.666

v 000 EUR	Poslovni sistem Mercator, d. d.			
	2019 pred prilagoditvijo	Prilagoditve		2019 po prilagoditvi
		Prihodki od najemnin	Dobički/izgube iz prevrednotenja naložbenih nepremičnin	
Prihodki od prodaje	1.230.218	(14.926)	—	1.215.292
Prihodki od najemnin	—	14.926	—	14.926
Stroški prodaje	(1.172.652)	—	—	(1.172.652)
Dobički/izgube iz prevrednotenja naložbenih nepremičnin	—	—	—	—
Stroški splošnih dejavnosti	(57.421)	—	—	(57.421)
Oslabitev nepremičnin, obratov in naložbenih nepremičnin	—	—	—	—
Drugi poslovni prihodki	13.235	—	—	13.235
Poslovni izid iz poslovanja	13.380	—	—	13.380
Finančni prihodki	2.142	—	—	2.142
Finančni odhodki	(23.347)	—	—	(23.347)
Neto finančni odhodki	(21.204)	—	—	(21.204)
Dobiček/(izguba) pred obdavčitvijo	(7.824)	—	—	(7.824)
Davek	(5.983)	—	—	(5.983)
Čisti dobiček/(izguba) poslovnega leta	(13.807)	—	—	(13.807)

Prišlo je do spremembe pri predstavljanju prihodkov od najemnin, ki so zdaj predstavljeni v ločeni vrstici, prihodki od prodaje pa so bili znižani za enak znesek. Spremenjeno je tudi predstavljanje slabitve nepremičnin, obratov in naložbenih nepremičnin, ki je zdaj podano v dveh ločenih vrsticah in razdeljeno na dobičke/izgube iz prevrednotenja naložbenih nepremičnin ter vse druge izgube iz prevrednotenja v okviru stroškov prodaje. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. menita, da tovrstno predstavljanje podaja informacije, ki so zanesljive in za uporabnike računovodskih izkazov ustrežnejše.

5. Uporaba novih in prenovljenih Mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP)

Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov in pojasnil, ki veljajo v tekočem poročevalskem obdobju

V tekočem poročevalskem obdobju stopijo v veljavo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

- **Spremembe Temeljnega okvira za računovodsko poročanje** (izdane 29. 3. 2018 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 1. 2020 naprej);
- **Spremembe MSRP 3: Opredelitev poslovnega subjekta** – (izdane 22. 10. 2018 in veljavne za pridobitve od začetka letnega poročevalskega obdobja od vključno 1. 1. 2020 naprej).
- **Spremembe MRS 1 in MRS 8: Opredelitev bistvenosti** (izdane 31. 10. 2018 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 1. 2020);
- **Spremembe MSRP 9, MRS 39 in MSRP 7: Reforma referenčnih obrestnih mer** (izdane 26. 9. 2019 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 1. 2020 naprej).

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in odobrila EU, še niso stopile v veljavo:

- **Sprememba MSRP 16: Prilagoditve najemnin v zvezi s COVID-19** (izdana 28. 5. 2020 in veljavna za letna obdobja od vključno 1. 6. 2020 naprej);
- **Spremembe MSRP 10 in MRS 28: Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom** (izdane 11. 9. 2014 in veljavne za letna obdobja od vključno datuma, ki ga določi OMRS);
- **Druga faza sprememb MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4 in MSRP 16 Reforma referenčnih obrestnih mer (IBOR)** (izdane 27. 8. 2020 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 1. 2021 naprej).

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni odobrila

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, ne razlikujejo bistveno od MSRP, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS), z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki na dan 26. 4. 2021 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal OMRS) niso bili potrjeni za uporabo v EU:

- **MSRP 17: Zavarovalne pogodbe** (izdano 18. 5. 2017 in velja za letna obdobja od vključno 1. 1. 2021 naprej);
- **Spremembe MRS 1: Razvrstitev obveznosti med kratkoročne ali nekratkoročne** (izdane 23. 1. 2020 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 1. 2022 naprej);
- **Spremembe MRS 1: Razvrstitev obveznosti med kratkoročne ali nekratkoročne, odlog datuma začetka veljavnosti** (izdane 15. 7. 2020 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 1. 2023 naprej).
- **Dobički pred nameravano uporabo, Kočljive pogodbe - stroški izpolnjevanja pogodbe, Temeljni okvir za računovodsko poročanje – spremembe ozkega področja uporabe MRS 16, MRS 37 in MSRP 3, in Letne izboljšave MSRP 2018–2020 – spremembe MSPR 1, MSPR 9, MSRP 16 in MRS 41** (izdane 14. 5. 2020 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 1. 2022);
- **Spremembe MSRP 17 (ki jih EU še ni odobrila) in sprememba MSRP 4 (ki jo je EU odobrila)** (izdane 25. 6. 2020 in veljavne za letna obdobja od vključno 1. 1. 2023 naprej)
- **Spremembe MRS 1: Predstavljanje računovodskih izkazov in Izjava 2 o postopkih v skladu z MSRP (IFRS Practice Statement 2): Razkrivanje računovodskih usmeritev** (izdane 12. 2. 2021);
- **Spremembe MRS 8: Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake: Opredelitev računovodskih ocen** (izdane 12. 2. 2021);
- **Spremembe MSRP 16 Najemi: Prilagoditve najemnin v zvezi s COVID-19 po 30. 6. 2021** (izdane 31. 3. 2021).

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. predvidevata, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.

Izjema EU v zvezi z obračunavanjem varovanja pred tveganjem za portfelj finančnih sredstev in obveznosti, katerih načela EU še ni v celoti odobrila, ni pomembno vplivala na te računovodske izkaze.

6. Določanje poštene vrednosti

Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja sta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. določili po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Poštene vrednosti sredstev in obveznosti so predstavljene v pojasnilu 31.

a) Opredmetena osnovna sredstva

V skladu z MSRP Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. redno, vsaj vsake tri do pet let, ponovno ocenita pošteno vrednost njunih opredmetenih osnovnih sredstev po modelu revaloriziranja: zgradbe in zemljišča. Cenitev je bila nazadnje izvedena ob koncu leta 2020 in jo je opravil neodvisni pooblaščen ocenjevalec nepremičnin skladno z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti (IVS 2017) in Slovenskim poslovnofinančnim standardom 2: Ocenjevanje vrednosti pravic na nepremičninah (Uradni list RS, št. 106/13, 18. 12. 2013).

Za oceno tržne vrednosti se glede na uporabo nepremičnine in razpoložljivost podatkov vedno preverja možnost in primernost uporabe vseh treh načinov, in sicer dohodkovnega pristopa (metoda diskontiranih denarnih tokov in/ali način kapitalizacije donosa), tržnega pristopa (metoda neposredne primerjave prodaj oz. transakcij) in nabavnovrednostnega pristopa (odraža nabavno vrednost za udeleženca na trgu v procesu izdelave sredstev primerljive koristi). Kot posledica analize trga nepremičnin in drugih vidikov in ob upoštevanju namena vrednotenja in značilnosti ovrednotenih nepremičnin sta bila uporabljena dohodkovni pristop in tržni pristop. Kjer je na voljo dovolj podatkov o transakcijah ali ponudbah, izvedenih s primerljivimi nepremičninami, je bila uporabljena metoda primerljivih transakcij (tržni pristop), kjer pa ni bilo dovolj podatkov za tržni pristop in/ali v primeru, kjer se denarni tok ustvarja z oddajanjem nepremičnin (naložbene nepremičnine; glejte pojasnilo 5(c) spodaj), je bila uporabljena metoda kapitalizacije dohodka (dohodkovni pristop).

MSRP 13 predpisuje uporabo takih tehnik ocenjevanja vrednosti, za katere je na voljo dovolj podatkov, da se čim bolj spodbudi uporaba ustreznih opazovanih vložkov in čim bolj omeji uporaba neopazovanih vložkov. Stopnja podrobnosti razkritja je odvisna od opazovanosti (observability) uporabljenih vložkov. V ta namen MSRP 13 vzpostavlja hierarhijo poštene vrednosti, ki vložke razvršča v tri ravni:

- kotirane cene (nepriprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti (Raven 1),
- vložki razen kotiranih cen, ki so vključene v raven 1, ki jih je mogoče opazovati pri sredstvu ali obveznosti bodisi neposredno (tj. kot cene) bodisi posredno (tj. izpeljane iz cen) (Raven 2),
- vložki za sredstva ali obveznosti, ki ne temeljijo na opazovanih tržnih podatkih (tj. neopazovani vložki) (Raven 3).

i. Poštena vrednost zemljišč, zgradb in naložbenih nepremičnin

Spodnje razpredelnice predstavljajo zemljišča, zgradbe in naložbene nepremičnine, merjene po poštenu vrednosti na dan 31. 12. 2020 in 31. 12. 2019:

v 000 EUR	Skupina Mercator			
	Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj
Zemljišče	—	—	489.106	489.106
Zgradbe	—	—	219.620	219.620
Naložbene nepremičnine	—	—	198.978	198.978
Skupaj na dan 31. 12. 2020	—	—	907.704	907.704

	Skupina Mercator			
v 000 EUR	Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj
Zemljišče	—	—	544.237	544.237
Zgradbe	—	—	242.864	242.864
Naložbene nepremičnine	—	—	273.006	273.006
Skupaj na dan 31. 12. 2019	—	—	1.060.107	1.060.107

	Poslovni sistem Mercator d. d.			
v 000 EUR	Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj
Zemljišče	—	—	324.134	324.134
Zgradbe	—	—	165.513	165.513
Naložbene nepremičnine	—	—	3.043	3.043
Skupaj na dan 31. 12. 2020	—	—	492.690	492.690

	Poslovni sistem Mercator d. d.			
v 000 EUR	Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj
Zemljišče	—	—	325.776	325.776
Zgradbe	—	—	175.854	175.854
Naložbene nepremičnine	—	—	4.081	4.081
Skupaj na dan 31. 12. 2019	—	—	505.711	505.711

ii. Metode vrednotenja, vhodni podatki in predpostavke o pošteni vrednosti

Količinske informacije o meritvah poštene vrednosti z vhodni podatki, ki jih ni mogoče pridobiti z opazovanjem trga:

Odsek	Metoda vrednotenja	Neto knjig. vrednost na dan 31. 12. 2020	Neto knjig. vrednost na dan 31. 12. 2019	Vhodni podatek	Razpon
Slovenija					
Trgovina na drobno – izdelki za vsakdanjo rabo (FMCG)	Metoda kapitalizacije dohodka	Zemljišče: 72.604 tisoč EUR Zgradbe: 198.319 tisoč EUR Σ 270.923 tisoč EUR	519.659 tisoč EUR	Povprečna mesečna najemnina v EUR/m ²	1,0 – 12,5
				Stopnja kapitalizacije	7,77% – 8,77%
Trgovina na drobno – drugi najemniki	Metoda kapitalizacije dohodka	Zemljišče: 25.103 tisoč EUR Zgradbe: 74.986 tisoč EUR Σ 100.089 tisoč EUR		Povprečna mesečna najemnina v EUR/m ²	1,0 – 13,5
				Stopnja kapitalizacije	7,77% – 9,52%
Logistika	Metoda kapitalizacije dohodka	Zemljišče: 30.707 tisoč EUR Zgradbe: 41.267 tisoč EUR Σ 71.974 tisoč EUR		Povprečna mesečna najemnina v EUR/m ²	1,5 – 6,0
				Stopnja kapitalizacije	8,77% – 9,02%
Pisarna	Metoda kapitalizacije dohodka	Zemljišče: 995 tisoč EUR Zgradbe: 13.342 tisoč EUR Σ 14.337 tisoč EUR		Povprečna mesečna najemnina v EUR/m ²	2,5 – 9,5
				Stopnja kapitalizacije	8,02% – 9,27%
Druge nepremičnine (parcele, apartmaji, manjše malopr. enote, bencinske postaje itd.)	Metoda primerljivih transakcij	Zemljišče: 35.438 tisoč EUR Zgradbe: 5.639 tisoč EUR Σ 41.078 tisoč EUR		Tržne transakcije	Zemljišče: 1 - 180 EUR/m ² Ostale nepremičnine: 100 - 2.000 EUR/m ²
Hrvaška					
Trgovina na drobno	Metoda kapitalizacije dohodka	Zemljišče: - tisoč EUR Zgradbe: - tisoč EUR Σ - tisoč EUR	309.210 tisoč EUR	Povprečna mesečna najemnina v EUR/m ²	2,5 – 12,0
				Stopnja kapitalizacije	7,79% – 9,29%
Logistika	Metoda kapitalizacije dohodka	Zemljišče: 1.903 tisoč EUR Zgradbe: 793 tisoč EUR Σ 2.696 tisoč EUR		Povprečna mesečna najemnina v EUR/m ²	3,0
				Stopnja kapitalizacije	8,79 %
Druge nepremičnine (parcele)	Metoda primerljivih transakcij	Zemljišče: 22.165 tisoč EUR Zgradbe: 197.162 tisoč EUR Σ 219.326 tisoč EUR	Tržne transakcije	2 - 130 EUR/m ²	
Srbija					
Trgovina na drobno – izdelki za vsakdanjo rabo (FMCG)	Metoda kapitalizacije dohodka	Zemljišče: 8.447 tisoč EUR Zgradbe: 42.644 tisoč EUR Σ 51.091 tisoč EUR	154.072 tisoč EUR	Povprečna mesečna najemnina v EUR/m ²	4,0 – 10,0
				Stopnja kapitalizacije	8,81% – 9,06%
Trgovina na drobno – drugi najemniki	Metoda kapitalizacije dohodka	Zemljišče: 6.942 tisoč EUR Zgradbe: 35.046 tisoč EUR Σ 41.988 tisoč EUR		Povprečna mesečna najemnina v EUR/m ²	6,0 – 10,0
				Stopnja kapitalizacije	8,81% – 9,06%
Parcele	Metoda primerljivih transakcij	Zemljišče: 4.142 tisoč EUR Zgradbe: - tisoč EUR Σ 4.142 tisoč EUR	Tržne transakcije	5 - 33 EUR/m ²	
Bosna in Hercegovina					

Trgovina na drobno – izdelki za vsakdanjo rabo (FMCG)	Metoda kapitalizacije dohodka	Zemljišče: 3.099 tisoč EUR Zgradbe: 22.075 tisoč EUR Σ 25.174 tisoč EUR	69.656 tisoč EUR	Povprečna mesečna najemnina v EUR/m ²	5,0 – 10,0
				Stopnja kapitalizacije	10,79% – 11,54%
Trgovina na drobno – drugi najemniki	Metoda kapitalizacije dohodka	Zemljišče: 3.439 tisoč EUR Zgradbe: 24.498 tisoč EUR Σ 27.936 tisoč EUR		Povprečna mesečna najemnina v EUR/m ²	5,0 – 14,0
				Stopnja kapitalizacije	10,79% – 11,54%
Črna gora					
Trgovina na drobno – izdelki za vsakdanjo rabo (FMCG)	Metoda kapitalizacije dohodka	Zemljišče: 1.222 tisoč EUR Zgradbe: 1.257 tisoč EUR Σ 2.479 tisoč EUR	7.509 tisoč EUR	Povprečna mesečna najemnina v EUR/m ²	5,5 – 6,5
				Stopnja kapitalizacije	9,73 %
Trgovina na drobno – drugi najemniki	Metoda kapitalizacije dohodka	Zemljišče: 452 tisoč EUR Zgradbe: 466 tisoč EUR Σ 918 tisoč EUR		Povprečna mesečna najemnina v EUR/m ²	6,0
				Stopnja kapitalizacije	9,73 %
Skupaj neto knjigovodska vrednost		874.153	1.060.106		

Skupna neto knjigovodska vrednost ovrednotenih zemljišč, zgradb in naložbenih nepremičnin je nižja od izkazane v pojasnilih 15 in 18, in sicer zaradi naložbe v osnovna sredstva, ki so v lasti tretje osebe. Uskladitev je prikazana v spodnji tabeli:

	Skupina Mercator	Poslovni sistem Mercator, d. d.
v 000 EUR	31. 12. 2020	31. 12. 2020
Zemljišče	216.658	161.583
Zgradbe	657.495	319.506
Neto knjigovodska vrednost ovrednotenih zemljišč in zgradb	874.153	481.089
Naložba v osnovna sredstva v lasti tretje osebe	33.551	11.601
Skupna vrednost	907.704	492.690

Povprečna mesečna najemnina obsega tržno najemnino na odprtem trgu za vsak prostor (ki ni nujno enaka trenutni omejeni najemnini) nepremičnine, kar vključuje prihodke iz najemnine na podlagi oddaje poslovnih in maloprodajnih prostorov, a izključuje dohodke iz pomožnih dejavnosti iz naslova skladišč, parkirišč, označevanja, tehnologije, in druge prihodke, deljene s kvadrato oddanih pisarniških, maloprodajnih in skladiščnih prostorov.

Ocenjevanje vrednosti sredstev in znamenja revaloriziranja po pošteni vrednosti za sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti (opredmetena osnovna sredstva in naložbene nepremičnine)

Epidemija virusa COVID-19 je privedla do precejšnjih sprememb premij za tveganje iz naslova vlaganj v tujini, ki so ključni vhodni podatek pri izračunu stopenj kapitalizacije, ki se uporabljajo pri ocenjevanju vrednosti nepremičnin Skupine Mercator. Poslovodstvo družbe Mercator je ugotovilo, da je to pomemben kazalnik, ki bi utegnil sprožiti prevrednotenje sredstev Skupine po pošteni vrednosti na dan 31. 12. 2020.

Pred tem je bilo za vse nepremičnine opravljeno neodvisno ocenjevanje vrednosti dne 31. 12. 2017. Neodvisni ocenjevalci vrednosti so letno opravljali preizkuse na vzorcih (vključno s preizkusom dne 31. 12. 2019), da bi potrdili, da se knjigovodska vrednost nepremičnin na datume poročanja ne razlikuje bistveno od njihovih poštenih vrednosti. Dne 31. 12. 2020 je Skupina Mercator opravila ocenjevanje vrednosti nepremičnin in prišla do sklepa, da se knjigovodske vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev bistveno razlikujejo od zneskov, ki bi bili določeni z rabo poštene vrednosti ob koncu poročevalskega obdobja, zaradi česar je v skladu z zahtevami MRS 16 potrebno prevrednotenje.

Pri ocenjevanju obstoja znakov za prevrednotenje po pošteni vrednosti je poslovodstvo upoštevalo zunanje vire informacij, kot so tržni vidiki (vključno s stopnjo donosa in spremembami na nepremičninskem trgu) v skladu z zahtevami MSRP 13, pa

tudi spremembe na trgu, do katerih je prišlo zaradi epidemije virusa COVID-19 (povečanje premij za tveganje iz naslova vlaganj v tujini).

V Skupini je v času karantene, ki jo je zapovedala vlada, in poostrelega omejevanja medsebojnih stikov prišlo do znižanja posamičnih najemnin ali zamud pri plačilu najemnin za manjše trgovine, medtem ko so večje trgovine poslovale skoraj nemoteno. Poudariti je treba, da je do teh izjem prišlo le v kratkoročnem pogledu. S sproščanjem ukrepov, povezanih z virusom COVID-19, je prišlo tudi do rednega plačevanja najemnin, nižanja najemnin pa niso več predvidena.

Ocenjevanje vrednosti je opravil neodvisni pooblaščen ocenjevalec s pomočjo spodaj opisanih tehnik ocenjevanja vrednosti skladno z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti (IVS 2017) in Slovenskim poslovnofinančnim standardom 2: Ocenjevanje vrednosti pravic na nepremičninah (Uradni list RS, št. 106/13, 18. 12. 2013). Ocenjevanje vrednosti dne 31. 12. 2020 za zemljišča in zgradbe kaže na zmanjšanje poštene vrednosti. Posodobitev poštenih vrednosti je spodbudila sprememba stopenj kapitalizacije, na katero je vplivala sprememba premij za tveganje iz naslova vlaganj v tujini, ki se je v primerjavi s koncem leta 2019 v večini držav, v katerih Skupina posluje.

Del postopka prevrednotenja po poštenu vrednosti na dan 31. 12. 2020 so bile tudi naložbene nepremičnine. Tehnika ocenjevanja vrednosti in vhodni podatki so enaki kot za zemljišča in zgradbe.

Določitev poštene vrednosti nepremičnin Skupine (zemljišča in zgradbe v višini 708.726 tisoč EUR, predstavljeni v vrstični postavki opredmetenih osnovnih sredstev, in naložbene nepremičnine v višini 198.978 tisoč EUR) in družbe (zemljišča in zgradbe v višini 489.647 tisoč EUR, predstavljeni v vrstični postavki opredmetenih osnovnih sredstev, in naložbene nepremičnine v višini 3.043 tisoč EUR) je sama po sebi negotova zaradi individualne narave vsake nepremičnine in značilnosti trgov poslovnih nepremičnin v regiji, v kateri se nahajajo nepremičnine Skupine. Poleg tega smo se na datum ocenjevanja vrednosti še naprej soočali z okoliščinami, ki jih je povzročila pandemija virusa COVID-19, kakršnih doslej še ni bilo. Po letu dni globalne pandemije gospodarske motnje in posledična negotovost še vedno vplivajo na vsak sektor panoge poslovnih nepremičnin. Na datum ocenjevanja vrednosti primanjkuje tržnih dokazov za namene primerjanja, zato je naše ocenjevanje vrednosti nepremičnin na dan 31. 12. 2020 predmet visoke stopnje presojanja in pomembne negotovosti pri ocenjevanju vrednosti. Naši zunanji ocenjevalci so poročali, da je bilo ocenjevanje vrednosti nepremičnin Skupine na dan 31. 12. 2020 pripravljeno z ozirom na pomembno negotovost pri ocenjevanju vrednosti zaradi virusa COVID-19. Posledično bi bilo treba ocenjevanju vrednosti pripisati manj gotovosti in večjo mero previdnosti kot običajno. V izogrnitev dvomom »pomembna negotovost pri ocenjevanju vrednosti« ne pomeni, da se na ocenjevanje vrednosti ni mogoče zanesti, pač pa podaja pregledna razkritja in nadaljnji vpogled v tržni kontekst, v katerem so bile ocene vrednosti pripravljene.

Lokacije, uporabljene na način, ki se razlikuje od najgospodarnejše uporabe (npr. prazne parcele), so bile vrednotene po metodi tržnih transakcij. Skupina Mercator meni, da je ta metoda za parcele najprimernejša, saj bi uporaba drugih metod (npr. metode razvoja zemljišč ali metoda najgospodarnejše uporabe) zahtevala podrobnejše konceptualne načrte ali projekte gradnje na določenih zemljiščih, ki za vse te nepremičnine niso na voljo.

Občutljivosti meritev na spremembe pomembnih neopazovanih vložkov

Zmanjšanje okvirne mesečne najemnine zmanjšuje njihovo pošteno vrednost. Povečanje stopnje kapitalizacije zmanjšuje njihovo pošteno vrednost. Te stopnje so v medsebojnem odnosu, saj jih delno določajo pogoji tržne mere.

Če bi se ravni najemnin povečale oz. zmanjšale za 0,5 EUR/m², bi bila knjigovodska vrednost naložbenih nepremičnin na dan 31. 12. 2020 višja oz. nižja za 9.927 tisoč EUR (31. 12. 2019: 13.957 tisoč EUR), knjigovodska vrednost zemljišč in zgradb pa bi bila višja oz. nižja za 50.082 tisoč EUR (31. 12. 2019: 60.177 tisoč EUR).

Stopnja kapitalizacije dohodka (donos) po celotnem portfelju na dan 31. 12. 2020 sega od 7,77 % do 11,54 %, s tehtanim povprečjem 8,55 % (31. 12. 2019: od 7,24 % do 9,33 % oz. povprečje 8,33 %). Če bi se ta stopnja kapitalizacije povečala/zmanjšala za 50 bazičnih točk, bi bila knjigovodska vrednost naložbenih nepremičnin za 9.657 tisoč EUR nižja / 10.885 tisoč EUR višja (31. 12. 2019: 15.582 tisoč EUR nižja / 17.872 tisoč EUR višja), knjigovodska vrednost zemljišč in zgradb pa bi bila 33.192 tisoč EUR nižja / 37.372 tisoč EUR višja (31. 12. 2019: 32.071 tisoč EUR nižja / 34.658 tisoč EUR višja).

Postopek ocenjevanja vrednosti

Zadnje ocenjevanje vrednosti nepremičnin bilo opravljeno decembra 2020 na podlagi poročil o oceni vrednosti, ki so jih pripravili neodvisni in pooblaščen ocenjevalci vrednosti.

Poročila temeljijo na:

- informacijah, ki jih je zagotovila družba, kot so trenutne najemnine, določila in pogoji najemnih pogodb, zaračunane storitve, naložbe v osnovna sredstva itd. Te informacije izvirajo iz sistemov za vodenje financ in nepremičnin, ki jih ima družba, in so predmet splošnega kontrolnega okolja družbe.
- predpostavkah in modelih ocenjevanja vrednosti, ki jih uporabljajo ocenjevalci vrednosti; predpostavke so običajno povezane s trgom, kot so tržne najemnine, donosi in stopnje kapitalizacije. Temeljijo na njihovi strokovni presoji in opazovanju trga. V splošnem se za sredstva, ki ustvarjajo prihodke, uporablja metoda diskontiranih denarnih tokov, za stranske dejavnosti in zemljišča pa metoda neposredne primerjave prodaj oz. transakcij.

Informacije, ki se posredujejo ocenjevalcem vrednosti, in predpostavke ter modeli vrednotenja, ki jih uporabljajo ocenjevalci vrednosti, bodo pregledani v oddelku za kontroling in s strani glavnega finančnega direktorja (CFO) Skupine. To obsega pregled gibanja pošteno vrednosti skozi obdobje.

Vsi glavni vložki, ki se uporabijo v vrednotenju, se določijo na podlagi razpoložljivih tržnih podatkov:

- informacije o nedavnih transakcijah in ponudbah med udeleženci na trgu za podobna opredmetena osnovna sredstva (primerljiva korist, starost, lokacija, uporaba, drugi dejavniki),
- tržne najemnine, uporabljene pri metodi kapitalizacije dohodka,
- stopnja kapitalizacije.

V nadaljevanju je podan kratek pregled procesa ocenjevanja vrednosti:

- Ocenjevanje vrednosti poteka v dveh delih in pokriva površine, ki so oddane v najem, ter površine, ki jih Mercator uporablja za opravljanje lastnih dejavnosti.
- V primeru v najem oddanih površin je bilo preverjeno, ali najemnina trenutno obstaja in kako dolgo so veljavne zadevne pogodbe (tehtano povprečje obdobja najema, ki še ni poteklo oz. t.i. WAULT period). V ta namen je bila uporabljena metoda dohodkovnega pristopa (v okviru tega pristopa pa je bila uporabljena metoda diskontiranih denarnih tokov), pri kateri so bili upoštevani sklenjeni najemi za obdobje WAULT ter tržne najemnine, ki veljajo po poteku tega obdobja.
- Te vrednosti so bile nato diskontirane, rezultati pa predstavljajo vrednost prostorov, oddanih v najem.
- Za površine, ki jih Mercator uporablja za opravljanje lastnih dejavnosti, je bila uporabljena metoda kapitalizacije dohodka, pri kateri so bile upoštewane tržne najemnine. Stabiliziran dobiček je bil nato kapitaliziran, rezultat pa predstavlja vrednost Mercatorjevih prostorov.
- Za zemljišča, apartmaje, manjše individualne garažne enote oz. parkirne prostore ter naložbene nepremičnine v Sloveniji je bila uporabljena metoda primerljivih transakcij.
- Zaradi računovodskih standardov je bila vrednost razdeljena na vrednost zemljišč in vrednost zgradb (vrednost lokacije - vrednost zemljišč).

b) Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani bodoči vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo več potrebno. Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev se določi kot sedanja vrednost ocenjenih bodočih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz njihove uporabe in morebitne prodaje.

c) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine, vključno s pravico do uporabe sredstva, ki ustreza kriteriju naložbene nepremičnine, se po začetnem pripoznanju meri po pošteni vrednosti.

Pošteno vrednost naložbene nepremičnine vsako leto določi neodvisni pooblaščen ocenjevalec vrednosti. Tehnika vrednotenja in vhodni podatki so enaki kot za opredmetena osnovna sredstva in so razkriti v gornjem pojasnilu 6 (a) .

d) Pravice do uporabe sredstva

V skladu z MSRP Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. redno, vsaj vsake tri do pet let, ponovno ocenita pošteno vrednost njunih pravic do uporabe sredstva po modelu revaloriziranja: zgradbe in zemljišča. Cenitev je bila nazadnje izvedena ob koncu leta 2020 in jo je opravil neodvisni pooblaščen ocenjevalec nepremičnin skladno z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti (IVS 2017) in Slovenskim poslovnofinančnim standardom 2: Ocenjevanje vrednosti pravic na nepremičninah (Uradni list RS, št. 106/13, 18. 12. 2013).

Če bi bila sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe, izkazovana po modelu nabavnih vrednosti, potem knjigovodska vrednost, ki bi bila pripoznana, ne bi bila bistveno drugačna od trenutne knjigovodske vrednosti na podlagi modela prevrednotenja na ravni Skupine Mercator oziroma za Družbo.

e) Zaloge

Poštena vrednost zalog, pridobljenih v poslovnih združitvah, se določi na podlagi njihove ocenjene prodajne vrednosti pri rednem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in prodaje ter primeren pribitek glede na količino dela, vloženega v dokončanje in prodajo zalog.

f) Terjatve do kupcev in druge terjatve

Poštena vrednost terjatev do kupcev in drugih terjatev, razen nedokončanih gradbenih del, se v poslovnih združitvah izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja. Poštena vrednost terjatev do kupcev in drugih terjatev je uvrščena na Raven 3 v hierarhiji poštene vrednosti.

7. Davčna politika

Davčni izkazi (računovodski izkazi za davčne organe) družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. in družb Skupine Mercator v Sloveniji so pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb.

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb, ki velja za družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., je 19 %.

Davčna osnova družbe je dobiček kot presežek prihodkov nad odhodki po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb, pri čemer se kot osnova za pripoznavanje v davčnem izkazu še vedno priznavajo prihodki in odhodki, prikazani v izkazu poslovnega izida, ugotovljeni na podlagi zakona ali računovodskih standardov.

Družbe pri obračunu davka od dohodkov pravnih oseb lahko uveljavljajo naslednje davčne olajšave:

- olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj,
- olajšavo za zaposlovanje invalidov v višini 50 % oziroma 70 % plač invalidov,
- olajšavo za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju,
- olajšavo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- olajšavo za donacije,
- olajšavo za investiranje v opremo in neopredmetena sredstva v višini 40 %,
- olajšavo za zaposlovanje brezposelnih oseb, mlajših od 26 in starejših od 55 let.

V letu 2020 so družbe oblikovale in odpravljale odložene davke od dohodkov iz naslednjih naslovov:

- razlik med računovodsko in davčno amortizacijo,
- razlik v popravkih vrednosti terjatev,
- razlik v vrednosti rezervacij,
- prevrednotenj dobrega imena,
- osnovnih sredstev, katerih vrednost ne presega 500 EUR in katerih doba koristnosti presega eno leto,
- prevrednotenj naložb v finančna sredstva,
- neizkoriščenih davčnih olajšav,
- prevrednotenj osnovnih sredstev na višjo vrednost (popravek vrednosti).

Vsaka družba mora zagotavljati dokumentacijo o transfernih cenah, s tem, da je splošna dokumentacija lahko enotna za skupino povezanih oseb kot celoto.

a) Srbija

Davčni izkazi družbe Mercator-S, d. o. o., so pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Zakon o porezu na dobit pravnih lic«).

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb je 15 %.

Družba je v letu 2020 pripoznala in odpravila odložene davke iz naslednjih naslovov:

- razlik med računovodsko in davčno amortizacijo,
- razlik v vrednosti rezervacij.

Družba mora zagotavljati dokumentacijo o transfernih cenah.

b) Hrvaška

Davčni izkazi družbe Mercator–H, d. o. o., so pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Zakon o porezu na dobit«).

Davčna osnova je dobiček, ugotovljen po računovodskih predpisih, zmanjšan ali povečan za davčno priznane ali nepriznane odhodke.

Stopnja davka od dohodkov pravih oseb je 18 %.

Družba je v letu 2020 pripoznala in odpravila odložene obveznosti za davek iz naslova prevrednotenj na višjo vrednost osnovnih sredstev in prevrednotenj naložb v finančna sredstva.

Družba mora zagotavljati dokumentacijo o transfernih cenah.

c) Bosna in Hercegovina

Davčni izkazi družbe Mercator–BH, d. o. o., so pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Zakon o porezu na dobit«).

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb je 10 %.

d) Črna gora

Davčni izkazi družbe Mercator–CG, d. o. o., so pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in zakonom, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb (»Zakon o porezu na dobit pravnih lica«).

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb je 9 %.

Družba je v letu 2020 pripoznala in odpravila odložene obveznosti za davek iz naslova prevrednotenj osnovnih sredstev na višjo vrednost (prevrednotenje).

8. Poslovne združitve in reorganizacija Skupine Mercator

V letu 2020 ni bilo v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. niti v Skupini Mercator nobenih tovrstnih poslovnih dogodkov.

9. Poslovni odseki

Skupina Mercator

Skupina Mercator je za potrebe poročanja po odsekih opredelila poslovne odseke glede na države, v katerih Skupina Mercator opravlja dejavnost. Izhode poslovanja v posameznih odsekih redno pregleduje glavni poslovni odločevalec, tj. predsednik uprave, uporabljajo pa se za odločanje, vključno z razporejanjem virov.

Skupina Mercator je v letu 2020 delovala v petih državah:

- Slovenija, kjer je sedež matične družbe, ki je tudi največja poslovna enota Skupine Mercator. Področja delovanja v Sloveniji so: trgovina (maloprodaja in veleprodaja), proizvodnja hrane in druge netrgovske dejavnosti (družbe: Poslovni sistem Mercator, d. d., Mercator - Emba, d. d., Mercator IP, d. o. o., M - Energija, d. o. o.),
- Srbija (družba Mercator–S, d. o. o.), Hrvaška (družba Mercator–H, d. o. o.), Bosna in Hercegovina (družba Mercator–BH, d. o. o.), ter Črna gora (družba Mercator–CG, d. o. o.).

Konsolidirani računovodski izkazi vključujejo tudi Mercator–Velpro d.o.o., Ustanovo Humanitarna fundacija Mercator in Mercator Makedonia, d.o.o.e.l., ki ne izvajajo poslovnih dejavnosti.

Blago, proizvodi in storitve se med odseki prodajajo po tržnih cenah. Prihodki od prodaje do katerega koli posamičnega kupca ne dosegajo 10 % celotnih prihodkov od prodaje Skupine Mercator.

Prihodki Skupine Mercator iz naslova njenih pomembnejših proizvodov in storitev so razkriti v pojasnilu 10.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. je v letu 2020 poslovala kot enovit ekonomski subjekt v posamičnem geografskem odseku – Sloveniji, zato njena sredstva, obveznosti in izidi poslovanja pripadajo le enemu segmentu, v skladu z zahtevami standarda MSRP 8 Poslovni segmenti.

v 000 EUR	Slovenija		Srbija		Hrvaška		Bosna in Hercegovina		Črna gora		Skupaj		Izločitve		Skupina Mercator – konsolidirano	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Sredstva na dan 31. 12.	1.234.974	1.268.649	472.436	562.420	238.311	323.681	103.199	121.989	72.265	84.383	2.121.185	2.361.122	329.702	357.254	1.791.483	2.003.868
<i>Sredstva med odseki</i>	<i>(275.504)</i>	<i>(305.538)</i>	<i>(32.171)</i>	<i>(38.887)</i>	<i>(374)</i>	<i>(632)</i>	<i>(1.852)</i>	<i>(3.606)</i>	<i>(4.900)</i>	<i>(6.885)</i>	<i>(314.801)</i>	<i>(355.547)</i>	<i>(314.801)</i>	<i>(355.547)</i>	—	—
Obveznosti na dan 31. 12.	830.743	833.888	473.519	512.275	134.064	142.976	67.984	72.363	56.047	59.586	1.562.358	1.621.088	62.920	56.194	1.499.438	1.564.894
<i>Obveznosti med odseki</i>	<i>(19.594)</i>	<i>(30.254)</i>	<i>(81)</i>	<i>(5.081)</i>	<i>(28.750)</i>	<i>(18.264)</i>	<i>(5)</i>	<i>(31)</i>	<i>(587)</i>	<i>(861)</i>	<i>(49.018)</i>	<i>(54.492)</i>	<i>(49.018)</i>	<i>(54.492)</i>	—	—
Skupaj prihodki od prodaje	1.277.644	1.251.535	671.816	655.857	85	503	104.839	100.779	92.228	103.146	2.146.612	2.111.820	19.355	20.789	2.127.256	2.091.031
<i>Prihodki med segmenti</i>	<i>(19.167)</i>	<i>(20.738)</i>	<i>(139)</i>	<i>(179)</i>	<i>(49)</i>	<i>(387)</i>	—	—	—	<i>(558)</i>	<i>(19.355)</i>	<i>(21.862)</i>	<i>(19.355)</i>	<i>(21.862)</i>	—	—
Prihodki od zunanjih kupcev	1.258.477	1.230.797	671.677	655.678	36	117	104.839	100.779	92.228	102.589	2.127.256	2.089.958	—	(1.072)	2.127.256	2.091.031
Stroški prodaje	(1.257.477)	(1.207.936)	(682.806)	(643.616)	(20.626)	(12.983)	(117.908)	(101.518)	(95.243)	(94.632)	(2.174.059)	(2.060.685)	(19.838)	(21.331)	(2.154.221)	(2.039.355)
<i>Transakcije med odseki</i>	<i>18.686</i>	<i>19.134</i>	<i>531</i>	<i>841</i>	<i>92</i>	<i>297</i>	<i>323</i>	<i>1.127</i>	<i>205</i>	<i>462</i>	<i>19.838</i>	<i>21.862</i>	<i>19.838</i>	<i>21.862</i>	—	—
Stroški splošnih dejavnosti	(76.507)	(57.851)	(29.047)	(24.114)	(3.269)	(3.356)	(4.941)	(4.880)	(5.741)	(6.122)	(119.505)	(96.323)	(41.187)	(26.654)	(78.318)	(69.669)
<i>Transakcije med odseki</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prihodki od najemnin	11.427	15.198	6.812	8.851	20.462	18.874	4.187	5.001	355	326	43.244	48.249	483	541	42.761	47.708
<i>Transakcije med odseki</i>	<i>(483)</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	<i>(483)</i>	—	<i>(483)</i>	—	—	—
Dobički/izgube iz prevred. naložb. nepremičnin	(1.000)	—	—	—	(64.475)	5.835	—	—	—	—	(65.475)	5.835	—	—	(65.475)	5.835
<i>Transakcije med odseki</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drugi neto poslovni prihodki	15.310	15.790	2.323	2.120	1.840	5.545	276	370	20	41	19.769	23.866	—	—	19.769	23.866
<i>Transakcije med odseki</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prihodki iz obresti	2.166	1.458	177	271	488	604	87	128	169	230	3.087	2.690	1.852	1.333	1.235	1.357
<i>Transakcije med odseki</i>	<i>(1.607)</i>	<i>(976)</i>	—	—	—	—	<i>(76)</i>	<i>(127)</i>	<i>(169)</i>	<i>(230)</i>	<i>(1.852)</i>	<i>(1.333)</i>	<i>(1.852)</i>	<i>(1.333)</i>	—	—
Odhodki za obresti	(22.313)	(21.779)	(18.259)	(17.519)	(5.306)	(5.324)	(2.524)	(2.766)	(1.776)	(1.732)	(50.178)	(49.121)	(1.875)	(1.341)	(48.303)	(47.780)
<i>Transakcije med odseki</i>	<i>740</i>	<i>760</i>	<i>195</i>	<i>73</i>	<i>940</i>	<i>507</i>	—	—	—	—	<i>1.875</i>	<i>1.341</i>	<i>1.875</i>	<i>1.341</i>	—	—
Drugi neto finančni odhodki	(1.253)	(675)	(25)	(626)	(2.157)	(257)	(32)	(61)	(93)	(10)	(3.561)	(1.629)	—	384	(3.561)	(2.013)
<i>Transakcije med odseki</i>	<i>36.852</i>	<i>23.255</i>	<i>6.221</i>	<i>3.015</i>	—	—	—	—	—	—	<i>43.073</i>	<i>26.270</i>	<i>43.073</i>	<i>26.654</i>	—	<i>(384)</i>

v 000 EUR	Slovenija		Srbija		Hrvaška		Bosna in Hercegovina		Črna gora		Skupaj		Izločitve		Skupina Mercator – konsolidirano	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Odhodek iz obdavčitve dobička	(473)	(6.668)	2.470	476	—	—	—	—	149	(122)	2.146	(6.314)	—	—	2.146	(6.314)
Neto dobiček / (izguba)	(52.475)	(10.929)	(46.539)	(18.300)	(72.958)	9.440	(16.017)	(2.948)	(9.932)	1.125	(197.920)	(21.612)	(41.210)	(26.278)	(156.710)	4.666

Na dan 31. 12. 2020 je Skupina Mercator obsegala naslednje družbe (v 000 EUR):

Poslovni sistem Mercator, d. d. Slovenija	Mercator-S d. o. o. 100,0% Srbija	Mercator-H d. o. o. 99,8 % Hrvaška
Kapital 365.696	Kapital (1.083)	Kapital 104.247
Čisti poslovni izid (55.420)	Čisti poslovni izid (46.610)	Čisti poslovni izid (72.827)
Mercator-CG d.o.o. 100,0% Montenegro	Mercator -BH d.o.o. 100,0% Bosnia and Herzegovina	M-Energija d.o.o. 100,0 % Slovenija
Kapital 16.218	Kapital 35.215	Kapital 2.597
Čisti poslovni izid (9.932)	Čisti poslovni izid (16.017)	Čisti poslovni izid 156
Mercator-Emba d.d. 100,0% Slovenija	Mercator IP d.o.o. 100,0% Slovenija	
Kapital 23.043	Kapital 12.895	
Čisti poslovni izid 868	Čisti poslovni izid 1.921	

Skupina Mercator vključuje tudi Mercator-Velpro d.o.o., Ustanovo Humanitarna fundacija Mercator in Mercator Makedonia, d.o.o.e.l., ki mirujejo in ne izvajajo poslovnih dejavnosti.

10. Prihodki od pogodb s kupci

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
Prodaja blaga (kjer podjetje nastopa v svojem imenu)	2.089.480	2.047.372	1.237.337	1.204.732
Prihodki od prodaje storitev	7.963	11.335	7.078	9.996
Pristojbine za dogovore o tranzitnih prodajah	2.515	1.579	445	466
Prihodki od prodaje proizvodov	26.952	30.329	—	—
Prihodki od prodaje materiala	346	416	120	96
Skupaj	2.127.256	2.091.031	1.244.981	1.215.292

v 000 EUR	2020					
	Slovenija	Srbija	Hrvaška	Bosna in Hercegovina	Črna gora	Skupina Mercator
Prodaja blaga (kjer podjetje nastopa v svojem imenu)	1.237.281	669.481	23	104.428	91.699	2.102.911
Prihodki od prodaje storitev	6.941	606	13	228	176	7.963
Pristojbine za dogovore o tranzitnih prodajah	445	1.546	—	172	352	2.515
Prihodki od prodaje proizvodov	13.521	—	—	—	—	13.521
Prihodki od prodaje materiala	290	44	—	12	1	346
Skupaj	1.258.477	671.677	36	104.839	92.228	2.127.256

v 000 EUR	2019					
	Slovenija	Srbija	Hrvaška	Bosna in Hercegovina	Črna gora	Skupina Mercator
Prodaja blaga (kjer podjetje nastopa v svojem imenu)	1.204.401	654.846	96	100.303	101.695	2.061.340
Prihodki od prodaje storitev	9.576	693	21	204	565	11.059
Pristojbine za dogovore o tranzitnih prodajah	466	1	—	240	872	1.579
Prihodki od prodaje proizvodov	16.636	—	—	—	—	16.636
Prihodki od prodaje materiala	246	138	—	31	1	416
Skupaj	1.231.326	655.678	117	100.779	103.132	2.091.031

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. ustvarjata prihodek iz prodaje blaga, proizvodov in materiala ter opravljanja storitev. Prihodki od prodaje blaga obsegajo prodajo v trgovinah in prihodke iz drugih osnovnih poslovnih dejavnosti, medtem ko so prihodki od prodaje proizvodov ustvarjeni prek dveh proizvodnih podjetij znotraj Skupine Mercator. Pripoznajo se v trenutku, ko se obvladovanje nad blagom prenese na stranko, kar je običajno v trgovini ali ob dobavi. Prihodki od opravljanja storitev obsegajo prihodke od drugih storitev (neizkoriščene bonitete iz programa zvestobe PIKA, provizije iz računov gospodinjstev in drugih plačilnih kartic, carinske storitve itd.). Prihodki od opravljanja storitev se pripoznajo za obdobje, v katerem so bile storitve opravljene. Podrobnosti o prihodkih od najemnin so predstavljene v pojasnilu 10.1.

Prihodki od prodaje blaga so predstavljeni brez popustov, priznanim kupcem.

Na podlagi dogovorov o tranzitni prodaji proizvodi potujejo neposredno od Mercatorjevega prodajalca do končnega kupca in Mercator ne pridobi obvladovanja nad blagom niti pred in niti med tranzitom. Mercator pridobi lastninsko pravico do blaga le začasno, preden se blago prenese končnemu kupcu. Poslovodstvo je uporabilo svojo presojo pri ocenjevanju tovrstnih dogovorov in sklenilo, da je Mercator v bistvu zgolj uredil prodajo kot posrednik.

V letu 2020 je Skupina Mercator uspešno ohranila in nadgradila pozitivne trende poslovanja iz leta 2019. V primerjavi z letom 2019 so se prihodki od prodaje v letu 2020 povečali za 36.226 tisoč EUR. Glavni spodbujevalec rasti prihodkov je bil zabeležen v maloprodajnem segmentu izdelkov za vsakdanjo rabo (FMCG), ki je več kot izravnal negativni učinek epidemije virusa COVID-19, ki je vplivala na stranske segmente in družbe (veleprodaja, trgovine s tehničnim blagom, proizvodna podjetja itd.) zaradi zaprtja določenih panog, posledica česar je bilo zapiranje poslovnih enot in/ali dejavnosti njihovih poslovnih partnerjev.

Vendar pa je epidemija virusa COVID-19 vplivala tudi na osnovne poslovne dejavnosti Skupine Mercator (maloprodajni segment izdelkov za vsakdanjo rabo (FMCG)), in sicer zaradi:

- skrajšanja delovnega časa zaradi vladnih omejitev v celotni regiji (več kot 220.000 ur zaradi zaprtja ob nedeljah, uvedbe policijske ure, omejitve maksimalnega števila kupcev na kvadratni meter),
- zelo slabe turistične sezone v obdobju od maja do septembra v Črni gori,
- zmanjšanja nakupov v kategoriji izdelkov za vsakdanjo rabo, t.j. spontan nakupov, nakupov izdelkov »za na pot« (t.i. to-go) ter nakupov ultra svežih izdelkov,
- vladnih omejitev na področju prodaje tehničnih in nekaterih neživilskih izdelkov v trgovinah z izdelki za vsakdanjo rabo v Sloveniji.

Medletna (year over year oz. YOY) rast v maloprodajnem segmentu izdelkov za vsakdanjo rabo (FMCG) je rezultat uspešnega izvajanja poslovne strategije skupaj z vsemi pobudami, namenjenimi doseganju poslovnih ciljev. Tudi po razglasitvi epidemije virusa COVID-19 smo uspešno poslovali na vseh trgih (z izjemo Črne gore) našega poslovanja, predvsem zaradi odgovornih priprav pred krizo, pravočasne zagotovitve zalog in virov za vse ključne enote izdelka na zalogi (Stock-Keeping Unit), učinkovitega obvladovanja krize in izjemne izvedbe vseh dodatnih pobud načrta za ustvarjanje vrednosti v času epidemije virusa COVID-19. Poleg tega sta prenova in izvedba najboljših praks na vseh trgih nadalje prispevala k pozitivni medletni rasti od januarja do decembra 2020. Pozitivni trendi so bili zabeleženi v vseh maloprodajnih trgih, z izjemo Črne gore, ki je močno odvisna od turistične sezone v obdobju od maja do septembra.

Vztrajanje pri rednem in natančnem spremljanju vseh načrtov poslovanja se je izkazalo kot uspešen način doseganja vseh strateških ciljev, ki jih je zastavila Skupina Mercator. Le pravočasne in odgovorne priprave na krizo so Skupini Mercator omogočile ohranjanje pozitivnih trendov poslovanja, ki so se začeli v obdobju pred krizo zaradi koronavirusa. Eden od

dejavnikov, ki je pripomogel k Mercatorjevemu uspešnemu ohranjanju pozitivnih trendov poslovanja je dejstvo, da so na vseh trgih, kjer Mercator posluje, vsakodnevno, v najbolj kritičnih trenutkih pa celo dvakrat dnevno, potekali sestanki, namenjeni usklajevanju, analizam, načrtovanju in odločanju.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. nudi in ima v lasti program zvestobe PIKA. Bonitete, ki jih zberejo kupci prek programa zvestobe, predstavljajo izvršitveno obvezo, ki je ločena od prvotne prodaje. Iz tega razloga se pogodbeni obveznosti pripozna v zvezi s to izvršitveno obvezo, kot je razkrita v pojasnilu 30.

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Pogodbene obveznosti iz naslova sistema zvestobe kupcev	6.576	6.480	6.576	6.480
Skupaj pogodbene obveznosti	6.576	6.480	6.576	6.480

V poročevalskem obdobju ni bilo pomembnih sprememb v stanju pogodbenih sredstev in pogodbenih obveznosti.

10.1 Prihodki od najemnin

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
Prihodki od najemnin	42.761	47.708	11.152	14.926
Skupaj	42.761	47.708	11.152	14.926

Skupina Mercator

Marca 2020 so vlade sprejele omejitve glede situacije z virusom COVID-19 na vseh trgih, na katerih Skupina Mercator posluje v segmentu nepremičnin. Od druge polovice marca 2020 do konca aprila 2020 so bile vse trgovine (z izjemo maloprodajnih trgovin z izdelki za vsakdanjo rabo (FMCG), lekarn in pekarn) zaprte. Konec aprila so se spet odprle vse trgovine z lastnim vhodom v nakupovalno središče, z drugo polovico maja pa so se odprle tudi vse ostale trgovine. V drugi polovici oktobra so se vse trgovine (z izjemo maloprodajnih trgovin z izdelki za vsakdanjo rabo (FMCG), lekarn in pekarn) spet zaprle. V Srbiji ter Bosni in Hercegovini pa trgovine v okviru omejitev od oktobra naprej smejo poslovati, vendar pod posebnimi pogoji, ki jih je izdala njihova nacionalna agencija za zdravje.

Slovenska vlada je sprejela tudi posebne predpise, po katerih so najemniki pridobili privilegiran položaj glede na najemodajalce (pravica enostranske odpovedi pogodbe v 8 delovnih dneh, odlog plačila obveznosti po najemni pogodbi in podaljšanje trajanja najema za določen čas za obdobje zaprtja).

Leta 2020 so prihodki Skupine Mercator od najemnin znašali 42.761 tisoč EUR in so se v primerjavi z letom 2019 zmanjšali za 4.947 tisoč EUR. Do zmanjšanja je prišlo predvsem zaradi učinka monetizacije (prodaje nakupovalnih središč v Sloveniji v obdobju od januarja do marca 2019 in v Srbiji konec leta 2019) ter odpovedi ene najemne pogodbe v Srbiji z izgubo prihodkov od najemnin iz podnajemov v letu 2020. Zaradi likvidnostnih težav naših najemnikov, povezanih s situacijo z virusom COVID-19, je poslovodstvo Skupine Mercator pristalo na odobritev popustov na najemnino za najemnike v zaprtih trgovinah, učinek česar je za obdobje od aprila do decembra 2020 znašal 1,7 milijonov EUR.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Marca 2020 je slovenska vlada sprejela omejevalne ukrepe, povezane s situacijo z virusom COVID-19. Od druge polovice marca 2020 do konca aprila 2020 so bile vse trgovine (z izjemo maloprodajnih trgovin z izdelki za vsakdanjo rabo (FMCG), lekarn in pekarn) zaprte. Konec aprila so se spet odprle trgovine z lastnim vhodom v nakupovalno središče, z drugo polovico maja pa so se spet odprle tudi vse ostale trgovine; v drugi polovici oktobra pa so se vse trgovine (z izjemo maloprodajnih trgovin z izdelki za vsakdanjo rabo (FMCG), lekarn in pekarn) spet zaprle.

Slovenska vlada je sprejela tudi posebne predpise, po katerih so najemniki pridobili privilegiran položaj glede na najemodajalce (pravica enostranske odpovedi pogodbe v 8 delovnih dneh, odlog plačila obveznosti po najemni pogodbi in podaljšanje trajanja najema za določen čas za obdobje zaprtja).

Prihodki družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. od najemnin so v letu 2020 znašali 11.152 tisoč EUR in so se v primerjavi z letom 2019 zmanjšali za 3.774 tisoč EUR. Do zmanjšanja je prišlo predvsem zaradi učinka monetizacije (prodaje nakupovalnih središč v obdobju od januarja do marca 2019) in danih popustov na najemnino za najemnike v zaprtih trgovinah, saj je situacija z virusom COVID-19 povzročila likvidnostni pritisk na naše najemnike, zato je poslovodstvo pristalo na izdajo dobropisov za najemno obdobje od marca do maja in oblikovanje rezervacij za izdajo dobropisov za drugi val (zadnje četrletje leta 2020).

10.2 Dobički/izgube iz prevrednotenja naložbenih nepremičnin

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
Dobički/izgube iz prevrednotenja naložbenih nepremičnin	(71.440)	5.835	(1.000)	—
Skupaj	(71.440)	5.835	(1.000)	—

Skupina Mercator

Dobiček/izguba iz prevrednotenja naložbenih nepremičnin Skupine Mercator znaša (71.440) tisoč EUR (2019: 5.835 tisoč EUR). Podrobnosti so podane v pojasnilih 6 in 18.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Dobiček/izguba iz prevrednotenja naložbenih nepremičnin Poslovni sistem Mercator, d.d. znaša (1.000) tisoč EUR (2019: 0 tisoč EUR). Podrobnosti so podane v pojasnilih 6 in 18.

11. Drugi poslovni prihodki

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
Dobički pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	2.158	2.704	1.661	2.072
Drugi poslovni prihodki	17.611	13.670	13.240	6.149
Skupaj	19.769	23.866	14.901	13.235

Skupina Mercator

Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev je v letu 2020 znašal 2.158 tisoč EUR (2019: 2.704 tisoč EUR).

Med drugimi poslovnimi prihodki v višini 17.611 tisoč EUR (2019: 13.670 tisoč EUR) Skupina Mercator izkazuje državno pomoč zaradi epidemije virusa COVID-19 v višini 7.200 tisoč EUR (povračilo plačanega nadomestila, pojasnjene v nadaljevanju), prihodke od odškodnin na podlagi zavarovalnih premij in drugih odškodnin v višini 2.036 tisoč EUR, prihodke od prejetih nadomestil v višini 2.329 tisoč EUR, prihodke iz povrnjenih stroškov izterjav in tožb v višini 956 tisoč EUR, prihodke iz naslova invalidnin v višini 941 tisoč EUR, ter druge poslovne prihodke v višini 4.150 tisoč EUR.

Leta 2019 so drugi poslovni prihodki Skupine Mercator znašali 13.670 tisoč EUR in zajemali prihodke od prevrednotenja sredstev v višini 4.603 tisoč EUR, prihodke od odškodnin na podlagi zavarovalnih premij in drugih odškodnin v višini 1.997 tisoč EUR, prihodke od prejetih nadomestil v višini 1.896 tisoč EUR, prihodke iz stroškov opominov in tožb v višini 1.030 tisoč EUR, prihodke od iz naslova invalidnin v višini 1.007 tisoč EUR, ter druge poslovne prihodke v višini 3.137 tisoč EUR.

Državna pomoč

Na dan 2. 4. 2020 je vlada Republike Slovenije sprejela Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo. V sklopu prvega paketa ukrepov so bili zaposleni v zasebnem sektorju, katerih bruto znesek osnovne plače ne presega trikratnika bruto zneska slovenske minimalne plače in ki so zaradi opravljanja dela v času epidemije bolj kot povprečno izpostavljeni zdravstvenim tveganjem oziroma so zaradi epidemije bolj delovno obremenjeni, upravičeni do dodatka v višini 200 EUR. Vse slovenske pravne osebe v okviru Skupine Mercator so nadomestilo plačale v skladu z zakonodajo za marec (sorazmerni znesek za obdobje od 13. do 31. 3.), april in maj. Novo

nadomestilo je bilo financirano iz skladov, ki se nanašajo na oprostitev od plačila prispevkov za pokojninsko zavarovanje. V skladu z zakonodajo je bilo nadomestilo v višini 200 EUR na zaposlenega izplačano tudi decembra.

Poleg tega so bili delodajalci upravičeni do povračila nadomestil v primeru, če svojim zaposlenim niso mogli zagotoviti dela in ti zato začasno niso delali. To je veljalo za obdobje do največ 31. 5. 2020 in je temeljilo na oceni posloводства, da bo izpolnjen pogoj o znižanju dohodkov v letu 2020 za več kot 10 % v primerjavi z letom 2019. V okviru Skupine Mercator sta omenjeno pomoč prejeli dve družbi, in sicer Mercator-IP d.o.o. in Mercator-Emba d.d.

Hkrati je nov Zakon narekoval, da so vsi delodajalci, ki so plačali nadomestilo za plače zaposlenim, ki zaradi višje sile niso mogli opravljati dela, upravičeni do povračila stroškov, če zaposleni niso mogli opravljati svojega dela zaradi varstva otrok (zaradi zaprtja šol in vrtcev) in drugih objektivnih razlogov oziroma zaradi nezmožnosti prevoza na delo zaradi prepovedi javnega prevoza oziroma zaprtja meja s sosednjimi državami in so zato prejeli nadomestilo plače. V okviru Skupine Mercator so bile vse slovenske pravne osebe deležne pomoči.

Tekom leta 2020 so morala podjetja v Sloveniji ministrstvu predložiti predpisano dokumentacijo, na podlagi katere je bilo vladno nadomestilo retroaktivno odobreno ali zavrnjeno. Na dan 29. 12. 2020 je družba Poslovni sistem Mercator, d. d. prejela sklep o izpodbijanju dela pomoči, na podlagi katerega je naša pravna ekipa pripravila ugovor in ga januarja 2021 predložila sodišču. Za izpodbijani znesek v višini 2,4 milijona EUR so v računovodskih izkazih za poslovno leto 2020 v celoti oblikovane rezervacije.

Poslovni sistem Mercator d.d.

Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev je v letu 2020 znašal 1.661 tisoč EUR (2019: 2.072 tisoč EUR).

Med drugimi poslovnimi prihodki družba Poslovni sistem Mercator, d. d. izkazuje državno pomoč zaradi epidemije virusa COVID-19 v višini 7.085 tisoč EUR (povračilo plačanega nadomestila, pojasnjenega zgoraj), prihodke od prejetih nadomestil v višini 2.328 tisoč EUR, prihodke od odškodnin na podlagi zavarovalnih premij in drugih odškodnin v višini 808 tisoč EUR, prihodke iz naslova invalidnin v višini 941 tisoč EUR, prihodke iz stroškov opominov in tožb v višini 881 tisoč EUR, ter druge poslovne prihodke v višini 1.197 tisoč EUR.

Leta 2019 so drugi poslovni prihodki družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. znašali 6.149 tisoč EUR in so zajemali prihodke od prejetih nadomestil v višini 1.898 tisoč EUR, prihodke od odškodnin na podlagi zavarovalnih premij in drugih odškodnin v višini 1.013 tisoč EUR, prihodke iz naslova invalidnin v višini 1.007 tisoč EUR, prihodke iz stroškov opominov in tožb v višini 949 tisoč EUR ter druge poslovne prihodke v višini 1.282 tisoč EUR.

V zvezi z državno pomočjo zaradi epidemije virusa COVID-19 je morala družba Poslovni sistem Mercator, d. d. ministrstvu predložiti predpisano dokumentacijo, na podlagi katere je bilo vladno nadomestilo retroaktivno odobreno ali zavrnjeno. Na dan 29. 12. 2020 je družba Poslovni sistem Mercator, d. d. prejela sklep o izpodbijanju dela pomoči, na podlagi katerega je naša pravna ekipa pripravila ugovor in ga januarja 2021 predložila sodišču. Za izpodbijani znesek v višini 2,4 milijona EUR so v računovodskih izkazih za poslovno leto 2020 v celoti oblikovane rezervacije.

12. Stroški prodanega blaga, prodajanja in splošnih dejavnosti

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	57.616	61.083	28.116	28.704
Amortizacija neopredmetenih sredstev	3.162	3.112	2.383	2.330
Amortizacija pravice do uporabe sredstev	48.782	47.040	13.439	8.426
Stroški dela	275.993	254.012	182.596	169.099
Stroški materiala	71.957	72.146	28.664	27.361
Stroški storitev brez najemnin	150.148	143.280	107.386	98.959
Odhodki za kratkoročne najeme in najeme nizke vrednosti	1.772	1.940	975	985
Revalorizacijska zmanjšanja opredmetenih osnovnih sredstev (Pojasnilo 15)	71.555	4.226	16.357	—
Odprave revalorizacijskih zmanjšanj opredmetenih osnovnih sredstev (Pojasnilo 15)	(2.276)	1.416	(30)	—
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.522.791	1.504.769	872.195	857.947
Drugi stroški	14.245	13.532	9.270	8.583
Oblikovanje rezervacij	(906)	1.024	866	117
- od tega rezervacije za kočljive pogodbe	(2.790)	—	(384)	—
- od tega rezervacije za jubilejne nagrade in pozaposlitvene zasluzke	264	299	—	—
- od tega rezervacije za tveganja sodnih sporov	94	724	(372)	117
- od tega rezervacije za dobropise, izdane najemnikom zaradi epidemije virusa Covid-19	1.622	—	1.622	—
- od tega rezervacije za reorganizacijo družbe	(96)	—	—	—
Oslabitev dobrega imena in neopredmetenih sredstev	—	—	—	—
Odpis opredmetenih osnovnih sredstev	5.076	376	3.938	121
Izgube pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	354	2.172	337	2.144
Odhodki zaradi oslabitve z modelom pričakovanih kreditnih izgub	3.932	685	901	1.016
Oslabitev odvisnih družb in drugih finančnih naložb	5	50	34.965	23.671
Prevrednotenje zalog na čisto iztržljivo vrednost	466	(182)	—	—
Drugi poslovni odhodki	1.901	1.174	1.253	608
Skupaj stroški prodanega blaga, prodajanja in splošnih dejavnosti	2.226.575	2.111.856	1.303.612	1.230.073
- od tega stroški prodaje	2.148.257	2.039.355	1.228.321	1.172.652
- od tega stroški splošnih dejavnosti	78.318	69.669	75.291	57.421

Skupina Mercator

Nabavno vrednost prodanega blaga zmanjšujejo rabati in prejeti cassasconti. Povečujejo jo popravki vrednosti zalog ter odpisi poškodovanih, pretečenih, zastarelih in manjkajočih zalog.

Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev se nanaša na slabitve nepremičnin skladno z računovodsko politiko Skupine Mercator, pravili in MSRP.

Med stroški storitev Skupina Mercator v letu 2020 izkazuje stroške revizije za revidiranje Letnega poročila za leto 2020 v višini 263 tisoč EUR. Dodatno je bil v letu 2020 porabljen znesek 6 tisoč EUR za storitve dajanja zagotovil, 0 tisoč EUR za storitve davčnega svetovanja in 0 tisoč EUR za druge nerevizijske storitve. Za revidiranje Letnega poročila je bil v letu 2019 porabljen znesek 251 tisoč EUR, za storitve dajanja zagotovil 17 tisoč EUR, za storitve davčnega svetovanja 0 tisoč EUR in za druge nerevizijske storitve 2 tisoč EUR.

Med stroški revizije Skupina Mercator v letu 2020 izkazuje tudi stroške revizije za revidiranje medletnega poročila v višini 544 tisoč EUR.

Poslovni sistem Mercator, d.d .

Nabavno vrednost prodanega blaga zmanjšujejo rabati in prejeti cassasconti. Povečujejo jo popravki vrednosti zalog ter odpisi poškodovanih, pretečenih in neuporabnih zalog in primanjkljaji.

Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev se nanaša na slabitve nepremičnin skladno z računovodsko politiko Skupine Mercator, pravili in Mednarodnimi računovodskimi standardi.

Med stroški storitev družba Poslovni sistem Mercator, d. d. v letu 2020 izkazuje stroške revizije za revidiranje Letnega poročila v višini 144 tisoč EUR. Dodatno je bil v letu 2020 porabljen znesek 4 tisoč EUR za storitve dajanja zagotovil, 0 tisoč EUR za storitve davčnega svetovanja in 0 tisoč EUR za druge nerevizijske storitve. Za revidiranje Letnega poročila je bil v letu 2019 porabljen znesek 136 tisoč EUR, za storitve dajanja zagotovil 4 tisoč EUR, za storitve davčnega svetovanja 0 tisoč EUR in za druge nerevizijske storitve 2 tisoč EUR.

Med stroški revizije družba Poslovni sistem Mercator, d. d. v letu 2020 izkazuje stroške revizije za revidiranje medletnega poročila v višini 544 tisoč EUR.

13. Stroški dela

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
Stroški bruto plač	206.721	186.041	131.121	117.981
Drugi stroški pokojninskega zavarovanja	24.405	22.627	14.420	13.548
- od tega pokojninski načrti z zagotovljenimi prejemi	21.013	19.323	11.430	10.646
- od tega pokojninski načrti z določenimi prispevki	3.392	3.304	2.989	2.902
Stroški zdravstvenega zavarovanja	10.611	10.026	9.383	8.736
Drugi stroški dela	34.256	35.317	27.672	28.834
Skupaj	275.993	254.012	182.596	169.099
Število zaposlenih na dan 31. 12.	20.960	19.963	9.216	8.833

Skupina Mercator

Stroški dela so na ravni Skupine Mercator v letu 2020 znašali 275.993 tisoč EUR (2019: 254.012 tisoč EUR). Povečanje je spodbudila predvsem nova zakonodaja glede minimalne plače v celotni regiji, z izjemo Črne gore, novih kriznih dodatkov za vse zaposlene, ki se nanašajo na nacionalne interventne zakone, namenjene blažitvi posledic virusa COVID-19 (podrobnejše pojasnilo v nadaljevanju) v vseh slovenskih pravnih osebah, in dodatnih dodatkov za delo v tveganih okoljih za zaposlene v poslovnih enotah in logistiki v Sloveniji in Srbiji.

Med druge stroške dela, ki so v letu 2020 znašali 34.256 tisoč EUR (2019: 35.317 tisoč EUR), Skupina Mercator uvršča povračila stroškov prehrane med delom, povračila stroškov prevoza na delo in z dela, regres za letni dopust zaposlenih in ostale stroške dela.

Skupni znesek vseh prejemkov delavcev Skupine Mercator, zaposlenih na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, brez članov poslovodstva družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. je v letu 2020 znašal 10.356 tisoč EUR (2019: 8.961 tisoč EUR).

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Stroški dela so na ravni družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. v letu 2020 znašali 182.596 tisoč EUR (2019: 169.099 tisoč EUR). Povečanje je spodbudila predvsem nova zakonodaja glede minimalne plače, novih kriznih dodatkov za vse

zaposlene, ki se nanašajo na nacionalne interventne zakone, namenjene blažitvi posledic virusa COVID-19, in dodatnih dodatkov za delo v tveganih okoljih za zaposlene v poslovnih enotah in logistiki.

Drugi stroški dela, ki v letu 2020 znašajo 27.672 tisoč EUR (2019: 28.834 tisoč EUR), vključujejo povračila stroškov prehrane med delom, povračila stroškov prevoza na delo in z dela, regres za letni dopust zaposlenih in ostale stroške dela.

Skupni znesek vseh prejemkov delavcev družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., zaposlenih na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, brez članov poslovodstva, je v letu 2020 znašal 6.354 tisoč EUR (2019: 5.292 tisoč EUR).

14. Finančni prihodki in odhodki

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
Prihodki od obresti iz naslova danih posojil	1.235	1.357	1.703	1.107
Prejete dividende	—	415	—	729
Drugi finančni prihodki	269	240	261	299
Finančni prihodki	1.504	2.013	1.965	2.136
Stroški sposojanja	(26.828)	(26.849)	(17.349)	(17.678)
Stroški obresti iz obveznosti iz naslova najema	(21.464)	(20.946)	(4.819)	(3.960)
Drugi finančni odhodki	(1.715)	(3.831)	(1.582)	(1.694)
Finančni odhodki	(50.006)	(51.625)	(23.751)	(23.332)
Neto tečajne razlike	(2.126)	1.178	46	(8)
Neto finančni odhodki, pripoznani v izkazu poslovnega izida	(50.628)	(48.435)	(21.741)	(21.204)

Skupina Mercator

Največji delež finančnih odhodkov Skupine Mercator predstavljajo odhodki za obresti, ki so v letu 2020 znašali 26.828 tisoč EUR (2019: 26.849 tisoč EUR).

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Največji delež predstavljajo odhodki za obresti, ki so v letu 2020 znašali 17.349 tisoč EUR (2019: 17.678 tisoč EUR).

15. Opredmetena osnovna sredstva

v 000 EUR	Skupina Mercator				
	Zemljišče	Zgradbe	Oprema in druga sredstva	Sredstva, ki še niso na voljo za uporabo	Skupaj
Bruto knjigovodska vrednost					
Stanje 1. 1. 2019	275.296	1.129.976	421.295	12.245	1.838.812
Povečanja	—	266	922	32.222	33.410
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	875	8.620	14.552	(28.268)	(4.222)
Odtujitve, primanjkljaj, presežek	(32.973)	(31.016)	(14.533)	(11)	(78.534)
Revalorizacijska povečanja	—	—	—	—	—
Revalorizacijska zmanjšanja	(471)	(1.689)	—	—	(2.160)
Prevedbene razlike	127	1.975	1.084	43	3.230
Drugo	9	(242)	(55)	183	(104)
Stanje 31. 12. 2019	242.864	1.107.890	423.265	16.414	1.790.432
Kumulativni amortizacijski popravek					
Stanje 1. 1. 2019	—	(547.293)	(293.686)	(2.335)	(843.314)
Amortizacija	—	(33.804)	(27.282)	—	(61.086)
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	—	4.222	—	—	4.222
Odtujitve, primanjkljaj, presežek	—	13.320	13.123	—	26.443
Revalorizacijska povečanja	—	—	—	—	—
Revalorizacijska zmanjšanja	—	618	—	—	618
Prevedbene razlike	—	(715)	(673)	(6)	(1.394)
Drugo	—	—	(23)	—	(23)
Stanje 31. 12. 2019	—	(563.653)	(308.542)	(2.340)	(874.536)
Knjigovodska vrednost					
Stanje 1. 1. 2019	275.296	582.683	127.609	9.910	995.498
Stanje 31. 12. 2019	242.864	544.237	114.723	14.073	915.896
Bruto knjigovodska vrednost					
Stanje 1. 1. 2020	242.864	1.107.890	423.265	16.414	1.790.432
Prenos na pravico do uporabe najetih sredstev	—	—	24	—	24
Povečanja	—	111	1.532	36.754	38.397
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	25	9.332	21.205	(34.290)	(3.727)
Odtujitve, primanjkljaj, presežek	(8.773)	(12.573)	(17.646)	(69)	(39.061)
Revalorizacijska povečanja	2.368	145.813	—	—	148.182
Revalorizacijska zmanjšanja	(16.325)	(64.665)	—	—	(80.990)
Prevedbene razlike	(539)	(505)	(1.955)	(7)	(3.006)
Drugo	—	(478)	(20)	—	(498)
Stanje 31. 12. 2020	219.620	1.184.926	426.405	18.802	1.849.752
Kumulativni amortizacijski popravek					
Stanje 1. 1. 2020	—	(563.653)	(308.542)	(2.340)	(874.536)
Amortizacija	—	(31.847)	(25.770)	—	(57.617)
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	—	3.727	—	—	3.727
Odtujitve, primanjkljaj, presežek	—	10.551	16.175	(3.870)	22.856
Revalorizacijska povečanja	—	(139.548)	—	—	(139.548)
Revalorizacijska zmanjšanja	—	24.735	—	(444)	24.292
Prevedbene razlike	—	215	2.285	—	2.500
Drugo	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	—	(695.820)	(315.853)	(6.653)	(1.018.326)
Knjigovodska vrednost					
Stanje 1. 1. 2020	242.864	544.237	114.723	14.073	915.896
Stanje 31. 12. 2020	219.620	489.106	110.552	12.148	831.426

v 000 EUR	Poslovni sistem Mercator, d. d.				
	Zemljišče	Zgradbe	Oprema in druga sredstva	Sredstva, ki še niso na voljo za uporabo	Skupaj
Bruto knjigovodska vrednost					
Stanje 1. 1. 2019	180.951	754.871	230.770	7.027	1.173.620
Povečanja	—	—	727	18.458	19.185
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	873	4.546	8.067	(17.705)	(4.220)
Odtujitve, primanjkljaj, presežek	(5.982)	(7.160)	(7.562)	—	(20.704)
Revalorizacijska povečanja	—	—	—	—	—
Revalorizacijska zmanjšanja	—	—	—	—	—
Prevedbene razlike	—	—	—	—	—
Drugo	12	(114)	(1)	214	110
Stanje 31. 12. 2019	175.854	752.143	232.001	7.993	1.167.991
Kumulativni amortizacijski popravek					
Stanje 1. 1. 2019	—	(417.171)	(179.659)	—	(596.830)
Amortizacija	—	(18.027)	(10.678)	—	(28.704)
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	—	4.220	—	—	4.220
Odtujitve, primanjkljaj, presežek	—	4.610	7.142	—	11.752
Revalorizacijska povečanja	—	—	—	—	—
Revalorizacijska zmanjšanja	—	—	—	—	—
Prevedbene razlike	—	—	—	—	—
Drugo	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	—	(426.367)	(183.195)	—	(609.562)
Knjigovodska vrednost					
Stanje 1. 1. 2019	180.951	337.701	51.111	7.027	576.790
Stanje 31. 12. 2019	175.854	325.776	48.806	7.993	558.429
Bruto knjigovodska vrednost					
Stanje 1. 1. 2020	175.854	752.143	232.001	7.993	1.167.991
Prenos na pravico do uporabe najetih sredstev	—	—	—	—	—
Povečanja	—	—	887	20.609	21.497
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	25	4.277	10.686	(18.695)	(3.707)
Odtujitve, primanjkljaj, presežek	(5.656)	(10.551)	(7.703)	—	(23.911)
Revalorizacijska povečanja	2.336	143.782	—	—	146.118
Revalorizacijska zmanjšanja	(7.045)	(17.698)	—	—	(24.743)
Prevedbene razlike	—	—	—	—	—
Drugo	—	(18)	—	—	(18)
Stanje 31. 12. 2020	165.513	871.935	235.872	9.908	1.283.227
Kumulativni amortizacijski popravek					
Stanje 1. 1. 2020	—	(426.367)	(183.195)	—	(609.562)
Amortizacija	—	(17.757)	(10.360)	—	(28.117)
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	—	3.707	—	—	3.707
Odtujitve, primanjkljaj, presežek	—	8.593	7.486	(3.870)	12.210
Revalorizacijska povečanja	—	(124.795)	—	—	(124.795)
Revalorizacijska zmanjšanja	—	8.818	—	—	8.818
Prevedbene razlike	—	—	—	—	—
Drugo	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	—	(547.801)	(186.069)	(3.870)	(737.739)
Knjigovodska vrednost					
Stanje 1. 1. 2020	175.854	325.776	48.806	7.993	558.429
Stanje 31. 12. 2020	165.513	324.134	49.803	6.038	545.488

Naložbe v opredmetena osnovna sredstva, izkazana v okviru investicij, se nanašajo na:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
v 000 EUR				
Nakupi zemljišč, zgradb in opreme	10.806	9.263	3.317	4.804
Prenova maloprodajnih in veleprodajnih enot	24.412	21.444	15.735	12.547
Drugo	3.178	2.702	2.445	1.834
Skupaj	38.397	33.410	21.497	19.185

Zmanjšanja opredmetenih osnovnih sredstev se nanašajo na:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
v 000 EUR				
Prodaja nepremičnin	10.790	50.417	7.613	8.449
Prodaja opreme	755	1.093	149	382
Odpisi	4.661	581	3.938	121
Skupaj	16.205	52.091	11.701	8.952

Razčlenitev sredstev glede na geografsko lokacijo

31. 12. 2020						
Skupina Mercator						
v 000 EUR	Slovenija	Srbija	Hrvaška	Bosna in Hercegovina	Črna gora	Skupaj
Zemljišče	167.455	19.539	24.414	6.538	1.674	219.620
Zgradbe	336.463	98.246	2.716	46.978	4.703	489.106
Oprema in druga sredstva	54.243	38.433	632	8.144	9.099	110.551
Sredstva, ki še niso na voljo za uporabo	6.059	5.692	—	—	397	12.148
Skupaj	564.220	161.910	27.762	61.660	15.873	831.426

31. 12. 2019						
Skupina Mercator						
v 000 EUR	Slovenija	Srbija	Hrvaška	Bosna in Hercegovina	Črna gora	Skupaj
Zemljišče	177.796	21.393	35.463	6.538	1.674	242.864
Zgradbe	337.782	132.680	4.822	63.119	5.835	544.238
Oprema in druga sredstva	53.018	41.473	921	9.349	9.961	114.722
Sredstva, ki še niso na voljo za uporabo	7.999	5.684	—	57	333	14.073
Skupaj	576.595	201.230	41.206	79.063	17.803	915.896

Razčlenitev revalorizacijskih povečanj in zmanjšanj zemljišč in stavb glede na geografsko lokacijo

31. 12. 2020						
Skupina Mercator						
v 000 EUR	Slovenija	Srbija	Hrvaška	Bosna in Hercegovina	Črna gora	Skupaj
Revalorizacijsko povečanje/(zmanjšanje) pripoznano v poslovnem izidu	(16.247)	(23.138)	(7.890)	(14.546)	(1.025)	(62.846)
Revalorizacijsko povečanje/(zmanjšanje) pripoznano v drugem vseobsegajočem donosu	22.504	(7.469)	(1.161)	884	22	14.780
Skupaj	6.257	(30.607)	(9.051)	(13.662)	(1.003)	(48.066)

V letu 2020 je Družba v ločenih računovodskih izkazih pripoznala zmanjšanje iz prevrednotenja v višini 16.084 tisoč EUR v poslovnem izidu in povečanje iz prevrednotenja v višini 21.483 tisoč EUR v drugem vseobsegajočem donosu.

Zemljišča in zgradbe po nabavni vrednosti

Če bi se zemljišča in zgradbe merile po modelu nabavne vrednosti, bi neto knjigovodske vrednosti znašale kot sledi:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
v 000 EUR				
Zemljišče	308.033	340.777	188.975	209.111
Zgradbe	453.805	651.240	255.237	290.405
Skupaj	761.838	992.017	444.212	499.516

Skupina Mercator

Zemljišča in zgradbe se izkazujejo po njihovih revaloriziranih vrednostih (podrobnosti relevantnih merjenj po pošteni vrednosti so predstavljene v pojasnilu 6), pri čemer gre za pošteno vrednost na datum revaloriziranja, zmanjšano za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Druga opredmetena osnovna sredstva, z izjemo zemljišč in zgradb, se merijo po modelu nabavne vrednosti. Izkazane so po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Neto knjigovodska vrednost zemljišč, zgradb in opreme Skupine Mercator je na dan 31. 12. 2020 znašala 831.426 tisoč EUR (31. 12. 2019: 915.896 tisoč EUR). Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev se je v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2019 zmanjšala za 84.471 tisoč EUR. Do spremembe je prišlo predvsem zaradi zneska amortizacije v letu 2020 v višini 57.617 tisoč EUR, neto izgube zaradi oslabitve v višini 48.066 tisoč EUR in povečanj v višini 38.397 tisoč EUR. Povečanja se nanašajo predvsem na odprtje 26 novih trgovin in prenovo 172 obstoječih trgovin.

V letu 2020 je Skupina Mercator v konsolidiranih računovodskih izkazih pripoznala zmanjšanje iz prevrednotenja v višini EUR 62.846 tisoč EUR v poslovnem izidu in povečanje iz prevrednotenja v višini 14.780 tisoč EUR v drugem vseobsegajočem donosu.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Neto knjigovodska vrednost zemljišč, zgradb in opreme je na dan 31. 12. 2020 znašala 545.488 tisoč EUR (31. 12. 2019: 558.429 tisoč EUR). Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev se je v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2019 zmanjšala za 12.940 tisoč EUR. Do spremembe je prišlo predvsem zaradi zneska amortizacije v letu 2020 v višini 28.117 tisoč EUR, neto slabitve v višini 5.398 tisoč EUR in povečanj v višini 21.497 tisoč EUR.

V letu 2020 je Družba v ločenih računovodskih izkazih pripoznala zmanjšanje iz prevrednotenja v višini 16.084 tisoč EUR v poslovnem izidu in povečanje iz prevrednotenja v višini 21.483 tisoč EUR v drugem vseobsegajočem donosu.

16. Najemi

Pravice do uporabe najetih sredstev v 000 EUR	Skupina Mercator			Poslovni sistem Mercator, d. d.		
	Zemljišča in zgradbe	Vozila in oprema	Skupaj	Zemljišča in zgradbe	Vozila in oprema	Skupaj
Stanje 1. 1. 2019						
Prenosi z opredmetenih osnovnih sredstev na naložbene nepremičnine	—	—	—	—	—	—
Bruto knjigovodska vrednost	346.316	10.349	356.665	114.878	5.837	120.715
Kumulativni amortizacijski popravek	(41.251)	—	(41.251)	(1.970)	—	(1.970)
Neto knjigovodska vrednost	305.065	10.349	315.414	112.908	5.837	118.745
Stanje 31. 12. 2019						
Neto knjigovodska vrednost	305.065	10.349	315.414	112.908	5.837	118.745
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—
Povečanja	89.876	5.056	94.932	59.525	3.005	62.531
Odtujitve	—	—	—	—	—	—
Znesek amortizacije	(54.408)	(3.030)	(57.438)	(10.805)	(1.749)	(12.553)
Revalorizacijsko povečanje	—	—	—	—	—	—
Revalorizacijsko zmanjšanje	—	—	—	—	—	—
Druge spremembe	—	—	—	—	—	—
Končna neto knjigovodska vrednost	340.533	12.375	352.908	161.629	7.094	168.723
Stanje 31. 12. 2019						
Nabavna vrednost	436.192	15.405	451.597	174.403	8.842	183.245
Kumulativni amortizacijski popravek	(95.659)	(3.030)	(98.689)	(12.774)	(1.749)	(14.523)
Neto knjigovodska vrednost	340.533	12.375	352.908	161.629	7.094	168.723

Dne 12. 10. 2018 sta družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. in Supernova podpisali pogodbo o prodaji desetih nakupovalnih središč v Sloveniji. Transakcija je bila zaključena 12. 2. 2019. Supernova je plačala kupnino v vrednosti 116,6 milijona EUR, Mercator pa je dolgoročno najel dele središč, v katerih izvaja svojo osnovno dejavnost. Znesek, prejet za odprodano nakupovalna središča, je bil uporabljen za poplačilo finančnih obveznosti.

Pravice do uporabe najetih sredstev	Skupina Mercator			Poslovni sistem Mercator, d. d.		
	v 000 EUR	Zemljišča in zgradbe	Vozila in oprema	Skupaj	Zemljišča in zgradbe	Vozila in oprema
Stanje 1. 1. 2020						
Prenosi z opredmetenih osnovnih sredstev na naložbene nepremičnine	(348)	—	(348)	—	—	—
Bruto knjigovodska vrednost	432.484	14.833	447.317	170.695	8.660	179.356
Kumulativni amortizacijski popravek	(91.379)	(3.030)	(94.409)	(8.885)	(1.749)	(10.633)
Neto knjigovodska vrednost	340.756	11.803	352.559	161.811	6.912	168.723

Stanje 31. 12. 2020

Neto knjigovodska vrednost	340.756	11.803	352.559	161.811	6.912	168.723
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—
Povečanja*	14.059	6.048	20.107	1.450	3.530	4.980
Odtujitve**	(5.049)	(72)	(5.121)	(576)	(9)	(585)
Znesek amortizacije	(44.932)	(3.585)	(48.516)	(10.815)	(2.084)	(12.899)
Revalorizacijsko povečanje	5.934	—	5.934	4.042	—	4.042
Revalorizacijsko zmanjšanje	(12.878)	—	(12.878)	(5.273)	—	(5.273)
Druge spremembe	27.945	—	27.945	716	—	716
Končna neto knjigovodska vrednost	325.836	14.194	340.030	151.354	8.349	159.703

Stanje 31. 12. 2020

Bruto knjigovodska vrednost	469.091	20.809	489.900	172.285	12.181	184.467
Kumulativni amortizacijski popravek	(143.255)	(6.615)	(149.870)	(20.931)	(3.833)	(24.764)
Neto knjigovodska vrednost	325.836	14.194	340.030	151.354	8.349	159.703

* Postavka vključuje: a) najeme iz novih pogodb, podpisanih od 1. 1. 2020 naprej; b) obnovitve obstoječih pogodb; c) povečanje iz naslova sprememb pogodbenih določb in pogojev.

** Postavka vključuje: a) odpoved obstoječih pogodb; b) skrajšanje trajanja najema; c) zmanjšanje iz naslova sprememb pogodbenih določb in pogojev.

Ob koncu leta 2019 je bila uspešno zaključena prodaja Roda Centra Novi Beograd v Srbiji, Mercator-S d.o.o. pa je vzel v dolgoročni najem del centra, v katerem izvaja svojo osnovno dejavnost. Pripoznana nova pravica do uporabe sredstev, ki se nanaša na Roda Centar Novi Beograd, v začetku leta 2020 v višini 5,7 milijonov EUR je prikazana kot del povečanj iz naslova pravic do uporabe sredstev v letu 2020.

Pravica do uporabe sredstva iz naložbenih nepremičnin je razkrita v pojasnilu 18.

Pravice do uporabe zemljišč in zgradb se izkazujejo po njihovih revaloriziranih vrednostih (podrobnosti relevantnih merjenj po pošteni vrednosti so predstavljene v pojasnilu 6, pri čemer gre za pošteno vrednost na datum revaloriziranja, zmanjšano za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Dolgoročne	272.636	300.260	71.553	83.496
Kratkoročne	73.036	76.100	21.354	19.541
Skupaj obveznosti iz najema	345.672	376.361	92.906	103.037

<i>Analiza zapadlosti</i>				
v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
1. leto	73.036	76.100	21.354	19.541
2. leto	51.445	56.380	13.396	15.404
3. leto	47.790	51.535	13.812	12.159
4. leto	39.045	48.418	11.625	12.050
5. leto	49.980	41.014	7.054	11.365
6. leto in naprej	84.375	102.913	25.666	32.519
Skupaj	345.672	376.361	92.906	103.037

<i>Zneski, pripoznani v poslovnem izidu</i>				
v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
Stroški amortizacije pravice do uporabe sredstva	(49.320)	(47.040)	(14.246)	(8.426)
Odhodki za obresti iz obveznosti iz najema	(21.449)	(20.946)	(6.663)	(3.960)
Odhodki v zvezi s kratkoročnimi najemi in najemi nizke vrednosti	(1.772)	(1.940)	(975)	(985)
Odhodki v zvezi s spremenljivimi najemninami, ki niso vključeni v merjenje obveznosti iz najema	—	—	—	—
Prihodki iz podnajema pravic do uporabe sredstva	572	550	—	—

Skupni denarni odtok za najeme Skupine Mercator znaša 85.609 tisoč EUR (Poslovni sistem Mercator, d.d.: 19.660 tisoč EUR) in je prikazan kot denarni tok iz financiranja. Glavni elementi najemnin, podani v izkazu denarnih tokov, obsegajo le odplačilo glavnice najema, plačila obresti pa so vključena v vrstici o plačanih obrestih.

17. Neopredmetena sredstva

v 000 EUR	Skupina Mercator			Poslovni sistem Mercator, d. d.			
	Blago- vne znamke	Material- ne pravice in licence	Sredst- va, ki še niso na voljo za uporabo	Skupaj	Material- ne pravice in licence	Sredst- va, ki še niso na voljo za uporabo	Skupaj
Bruto knjigovodska vrednost							
Stanje 1. 1. 2019	10.766	67.022	20	77.808	49.174	—	49.174
Povečanja	—	183	2.554	2.737	43	2.068	2.110
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	—	2.574	(2.574)	0	2.068	(2.068)	—
Odtujitve, primanjkljaj, presežek	—	(408)	—	(408)	—	—	—
Popravek vrednosti	—	—	—	—	—	—	—
Oslabitve	—	—	—	—	—	—	—
Prevedbene razlike	96	45	—	142	—	—	—
Drugo	—	(94)	—	(94)	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	10.862	69.322	—	80.184	51.284	—	51.284
Kumulativni amortizacijski popravek							
Stanje 1. 1. 2019	(6.998)	(49.865)	—	(56.863)	(36.221)	—	(36.221)
Amortizacija	—	(3.112)	—	(3.112)	(2.330)	—	(2.330)
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	—	—	—	—	—	—	—
Odtujitve, primanjkljaj, presežek	—	365	—	365	—	—	—
Popravek vrednosti	—	—	—	—	—	—	—
Oslabitve	—	—	—	—	—	—	—
Prevedbene razlike	(63)	(20)	—	(83)	—	—	—
Drugo	—	56	—	56	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	(7.060)	(52.575)	—	(59.636)	(38.551)	—	(38.551)
Knjigovodska vrednost							
Stanje 1. 1. 2019	3.768	17.157	20	20.945	12.953	—	12.953
Stanje 31. 12. 2019	3.802	16.746	—	20.548	12.733	—	12.733
Bruto knjigovodska vrednost							
Stanje 1. 1. 2020	10.862	69.322	—	80.184	51.284	—	51.284
Povečanja	—	188	3.169	3.357	161	2.482	2.643
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	—	3	(3.141)	0	2.482	(2.482)	—
Odtujitve, primanjkljaj, presežek	—	(17)	—	(17)	—	—	—
Popravek vrednosti	—	—	—	—	—	—	—
Oslabitve	—	(20)	—	(20)	—	—	—
Prevedbene razlike	(14)	(118)	—	(132)	—	—	—
Drugo	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	10.848	72.496	28	83.372	53.928	—	53.928
Kumulativni amortizacijski popravek							
Stanje 1. 1. 2020	(7.060)	(52.575)	—	(59.636)	(38.551)	—	(38.551)
Amortizacija	—	(3.125)	—	(3.125)	(2.383)	—	(2.383)
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	—	—	—	—	—	—	—
Odtujitve, primanjkljaj, presežek	—	17	—	17	—	—	—
Popravek vrednosti	—	—	—	—	—	—	—
Oslabitve	—	20	—	20	—	—	—
Prevedbene razlike	9	93	—	102	—	—	—
Drugo	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	(7.051)	(55.571)	—	(62.623)	(40.935)	—	(40.935)
Knjigovodska vrednost							
Stanje 1. 1. 2020	3.802	16.746	—	20.548	12.733	—	12.733
Stanje 31. 12. 2020	3.797	16.925	28	20.750	12.993	—	12.993

Skupina Mercator

Neopredmetena sredstva na dan 31. 12. 2020 obsegajo 20.750 tisoč EUR (2019: 20.548 tisoč EUR) ter zajemajo pravice, patente, licence, blagovne znamke in vložke v programsko opremo.

Vrednost neopredmetenih sredstev se je v letu 2020 povečala zaradi investicij v vrednosti 3.357 tisoč EUR (2019: 2.737 tisoč EUR).

Vrednost blagovne znamke na dan 31. 12. 2020 znaša 3.797 tisoč EUR in se nanaša na blagovno znamko Roda v Srbiji. Življenjska doba blagovne znamke je ocenjena kot neomejena. Na dan 31. 12. 2020 se je presojala morebitna oslabitev, ki ni bila ugotovljena.

Amortizacija neopredmetenih sredstev znaša 3.125 tisoč EUR (2019: 3.112 tisoč EUR).

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Neopredmetena sredstva na dan 31. 12. 2020 obsegajo 12.993 tisoč EUR (2019: 12.733 tisoč EUR) ter zajemajo pravice, patente, licence in vložke v programsko opremo.

Vrednost neopredmetenih sredstev se je v letu 2020 povečala zaradi investicij v vrednosti 2.643 tisoč EUR (2019: 2.110 tisoč EUR).

Amortizacija neopredmetenih sredstev znaša 2.383 tisoč EUR (2019: 2.330 tisoč EUR).

18. Naložbene nepremičnine

v 000 EUR	Skupina Mercator	Poslovni sistem Mercator, d. d.
Stanje 1. 1. 2019	268.362	4.498
Povečanja	—	—
Prenos od sredstev, ki se pridobivajo	1	1
Odtujitve	(438)	(417)
Prevrednotovalno povečanje	5.835	—
Prevrednotovalno zmanjšanje	—	—
Prevedbene razlike	(882)	—
Prenosi, prerazvrstitve	129	—
Stanje 31. 12. 2019	273.006	4.081
Stanje 1. 1. 2020	273.006	4.081
Prenos iz pravice do uporabe sredstev	348	—
Povečanja	—	—
Aktiviranje (prenosi z OS v pridobivanju)	—	—
Odtujitve	(57)	(57)
Prevrednotovalno povečanje	3.251	71
Prevrednotovalno zmanjšanje	(74.691)	(1.072)
Prevedbene razlike	(3.358)	—
Prenosi, prerazvrstitve	478	18
Stanje 31. 12. 2020	198.978	3.043

V zvezi z naložbenimi nepremičninami so bili v izkazu poslovnega izida pripoznani naslednji zneski:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
v 000 EUR				
Prihodki od najemnin	14.911	14.973	94	89
Neposredni stroški, ki izvirajo iz naložbenih nepremičnin in ustvarjajo prihodke od najemnin	(4.482)	(4.916)	(111)	(79)
Skupaj	10.429	10.056	(17)	10

Terjatve iz naslova minimalnih najemnin za naložbene nepremičnine znašajo:

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
V roku 1 leta	7.150	17.880	7.150	8.785
V roku 2 do 5 let	36.864	80.234	36.864	43.594
V roku več kot 5 let	10.381	13.567	10.381	11.818

Skupina Mercator

Naložbene nepremičnine so na ravni Skupine Mercator v letu 2020 znašale 198.978 tisoč EUR (2019: 273.006 tisoč EUR). Rezultat prevrednotenja naložbenih nepremičnin je v tem pogledu prilagoditev navzdol v vrednosti nepremičnin v izkazu poslovnega izida v znesku 71.440 tisoč EUR. Več podrobnosti v zvezi z vrednotenjem sredstev v letu 2020 je razkritih v pojasnilu 6.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Naložbene nepremičnine so na ravni družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. v letu 2020 znašale 3.043 tisoč EUR (2019: 4.081 tisoč EUR). Rezultat prevrednotenja naložbenih nepremičnin je v tem pogledu prilagoditev navzdol v vrednosti nepremičnin v izkazu poslovnega izida v znesku 1.001 tisoč EUR. Več podrobnosti v zvezi z vrednotenjem sredstev v letu 2020 je razkritih v pojasnilu 6.

Finančne obveznosti družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. na dan 31. 12. 2020 niso zavarovane s hipotekami na naložbenih nepremičninah.

19. Naložbe družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. v kapital družb v Skupini Mercator

v 000 EUR	Stanje 31. 12. 2019	Delež v kapitalu (%) na dan 31. 12. 2019	Povečanje kapitala	Odtujitve	Oslabitve	Odprava izgube iz slabitev iz prejšnjega leta	Stanje 31. 12. 2020	Delež v kapitalu (%) na dan 31. 12. 2020
Naložbe v delnice in deleže								
Naložbe v delnice in deleže v podjetja v Skupini:								
V državi:								
Mercator–Emba d.d., Logatec	4.011	100,0	—	—	—	—	4.011	100,0
Mercator IP d.o.o., Ljubljana	1.095	100,0	—	—	—	—	1.095	100,0
M–Energija d.o.o., Ljubljana	—	100,0	1.955	—	—	516	2.470	100,0
Ustanova humanitarna fundacija Mercator, Ljubljana	2	100,0	—	—	—	—	2	100,0
Mercator–Velpro d.o.o.*	8	100,0	—	—	—	—	8	100,0
Platinum–A, d.o.o., Platinum–B, d.o.o., Platinum–C, d.o.o., Platinum–D, d.o.o., Mercator Maxi, d.o.o.	45	100,0	—	(38)	—	—	8	100,0
	5.160		1.955	(38)	—	516	7.593	—
V tujini:								
Mercator–S, d.o.o., Srbija	82.145	100,0	5.000	—	—	1.371	88.516	100,0
Mercator–H, d.o.o., Hrvaška	126.599	99,8	11	—	(28.487)	—	98.123	99,8
Mercator–BH, d.o.o., Bosna in Hercegovina**	29.341	56,6	—	—	(7.415)	—	21.926	56,6
Mercator Makedonija, d.o.o.e.l., Severna Makedonija*	—	100,0	—	—	—	—	—	100,0
Mercator–CG, d.o.o., Črna gora**	20.282	56,3	—	—	(912)	—	19.370	56,3
	258.368		5.011	—	(36.815)	1.371	227.935	
Skupaj naložbe v kapital v podjetja v Skupini	263.528		6.966	(38)	(36.815)	1.886	235.528	

*Družbi Mercator Makedonija d.o.o.e.l., Skopje in Mercator–Velpro d.o.o., Ljubljana še ne izvajata poslovne dejavnosti.

**Lastnik preostalega deleža v kapitalu je Mercator–S, d. o. o.

Na dan 31. 12. 2020 so bile naložbe v odvisne družbe preverjene zaradi oslabitve. Nadomestljiva vrednost naložbe v vsako odvisno družbo je bila določena v skladu z MRS 36. Nadomestljiva vrednost je višja od vrednosti pri uporabi in poštene vrednosti, zmanjšani za stroške odtujitve.

Vrednost pri uporabi je bila izračunana z metodo diskontiranih denarnih tokov. Prihodnji denarni tokovi so bili ocenjeni na podlagi odobrenih planov in napovedi za obdobje petih let. Stopnja rasti pri izračunu končne vrednosti je bila določena v višini nominalne netvegane stopnje v kombinaciji s premijo za tveganje iz naslova vlaganj v tujini. Denarni tokovi so se nato diskontirali z uporabo ustrezne diskontne stopnje (tehtano povprečje stroškov kapitala oz. WACC), ki odraža značilnosti panoge in države, v kateri družba deluje. Uporabljene diskontne stopnje se gibljejo med 6,53 % in 9,22 %.

Poštena vrednost, zmanjšana za stroške odtujitve, je bila primarno izračunana z metodo čiste vrednosti sredstev in z metodo diskontiranih denarnih tokov. Metoda čiste vrednosti se osredotoča na tržno vrednost vseh sredstev družbe, zmanjšanih za celotne obveznosti. Nepremičnine in naložbene nepremičnine se merijo po poštenu vrednosti (raven 3 po kategoriji merjenja). Tehnike vrednotenja, vhodni podatki in predpostavke so razkriti v pojasnilu 6, v točki a) ii). Druga

sredstva so bodisi denarna sredstva (denar, terjatve do kupcev, dana posojila, naložbe) in obveznosti (prejeta posojila, obveznosti do dobaviteljev) bodisi nedenarna sredstva (zaloge), iztržljive v kratkoročnem ciklu poslovanja, zato se njihove knjigovodske vrednosti predpostavljajo kot smiselni in primerni približki poštenih vrednosti.

Na podlagi predstavljenih pristopov in metod je bila pripoznana izguba zaradi slabitve v skupnem znesku 36.815 tisoč EUR. Pomembni dejavniki negativnega finančnega rezultata družb Mercator–H, d. o. o., Mercator–BH, d. o. o. in Mercator CG, d.o.o., so bile slabitve vrednosti njihovih nepremičnin, ki so bile prav tako knjižene na dan 31. 12. 2020. Podrobnosti v zvezi z merjenem pošteno vrednosti so razkrite v pojasnilu 6.

Osnove za merjenje nadomestljive vrednosti in uporabljenih diskontnih mer so povzete v naslednji tabeli.

Družba	Nadomestljiva vrednost	Osnova / Diskontna stopnja
Mercator–H d. o. o.	Poštena vrednost zmanjšana za stroške odtujitve	Čista vrednost sredstev
Mercator–S d. o. o.	Poštena vrednost zmanjšana za stroške odtujitve	Diskontirani denarni tokovi
Mercator–BH d. o. o.	Poštena vrednost zmanjšana za stroške odtujitve	Čista vrednost sredstev
Mercator–CG d. o. o.	Vrednost pri uporabi	8,63 %
Mercator IP d. o. o.	Vrednost pri uporabi	7,92 %
Mercator–Emba d. d.	Vrednost pri uporabi	7,83 %
M–Energija d. o. o.	Poštena vrednost zmanjšana za stroške odtujitve	Čista vrednost sredstev

Okrožno sodišče v Ljubljani je oktobra 2020 iz sodnega registra izbrisalo pet družb Skupine Mercator. Dne 6. oktobra 2020 so bile izbrisane družbe Mercator Maxi, gostinstvo in storitve, d.o.o., PLATINUM - A, upravljanje z nepremičninami, d.o.o., in PLATINUM - B, upravljanje z nepremičninami, d.o.o. Družbi PLATINUM - C, upravljanje z nepremičninami, d.o.o. In PLATINUM - D, upravljanje z nepremičninami, d.o.o. Sta bili iz registra izbrisani 14. 10. 2020. Družbe niso izvajale nobenih poslovnih dejavnosti.

20. Naložbe v finančna sredstva

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Stanje 1. 1.	876	393	736	261
Naložbe v zavarovalnice, delnice in deleže v podjetja	(15)	101	(5)	57
Popravek vrednosti	71	453	71	450
Oslabitev	(5)	(71)	1	(32)
Stanje 31. 12.	927	876	803	736

Prevrednotenje na pošteno vrednost finančnih sredstev je pripoznano v drugem vseobsegajočem donosu. Oslabitev finančnih sredstev je bila pripoznana v izkazu poslovnega izida. Med finančnimi sredstvi imata Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. tudi takšne, ki jih nista mogli ovrednotiti po pošteni vrednosti, zato so ovrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za izgubo zaradi oslabilte. Delnice teh družb ne kotirajo na borzi.

Skupina Mercator

Finančna sredstva so na ravni Skupine Mercator na dan 31. 12. 2020 znašala 927 tisoč EUR (2019: 876 tisoč EUR).

Poslovni sistem Mercator, d. d.

V družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. so ta sredstva na dan 31. 12. 2020 znašala 803 tisoč EUR (2019: 736 tisoč EUR).

21. Davek

Davek, pripoznan v izkazu poslovnega izida

Davek, pripoznan v izkazu poslovnega izida	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
v 000 EUR				
Odmerjeni davek	359	888	—	—
Odloženi davek	(2.504)	5.426	100	5.983
Davek	(2.146)	6.314	100	5.983

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. v letu 2020 ne izkazuje tekočih obveznosti za davek. Znesek nepokrite davčne izgube na dan 31. 12. 2020 znaša 101.424 tisoč EUR (2019: 101.424 tisoč EUR).

Davek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu

V skladu z MRS 12 se odmerjeni in odloženi davek pripozna kot prihodek ali odhodek ter se vključi v čisti poslovni izid. V kolikor se davek nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v vseobsegajočem donosu, se tudi odloženi davek knjiži neposredno v breme ali v dobro kapitala.

Davek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu:	Skupina Mercator			Poslovni sistem Mercator, d.d		
	2019			2019		
v 000 EUR	Vrednost pred davkom	Davek	Vrednost po obdavčitvi	Vrednost pred davkom	Davek	Vrednost po obdavčitvi
Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz revaloriziranja v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(20.351)	5.052	(15.299)	(26.042)	4.948	(21.094)
Dobički (izgube), pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z naložbami v finančna sredstva	525	(98)	427	491	(93)	397
Tečajne razlike pri prevedbi tujih družb	(53)	14	(40)	—	—	—
Oblikovanje rezervacij za odpravnine	(290)	65	(226)	(144)	60	(83)
Druge spremembe	306	—	306	306	—	306
Drugi vseobsegajoči donos	(19.864)	5.033	(14.831)	(25.388)	4.915	(20.474)

Davek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu:	Skupina Mercator			Poslovni sistem Mercator, d.d		
	2020			2020		
v 000 EUR	Vrednost pred davkom	Davek	Vrednost po obdavčitvi	Vrednost pred davkom	Davek	Vrednost po obdavčitvi
Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	7.007	(668)	6.338	13.138	(2.131)	11.007
Dobički (izgube), pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z naložbami v finančna sredstva	59	(13)	46	67	(13)	54
Tečajne razlike pri prevedbi tujih družb	(711)	121	(590)	—	—	—
Oblikovanje rezervacij za odpravnine	(193)	46	(146)	68	45	113
Druge spremembe	—	—	—	—	—	—
Drugi vseobsegajoči donos	6.161	(513)	5.648	13.272	(2.098)	11.174

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
v 000 EUR				
Poslovni izid poslovnega leta	(156.710)	4.666	(55.420)	(13.807)
Davek	(2.146)	6.314	100	5.983
Poslovni izid pred obdavčitvijo	(158.856)	10.980	(55.320)	(7.824)
Davek, obračunan po davčni stopnji 19 %	(11.146)	1.002	(10.869)	(1.487)
Zmanjšanje prihodkov za davčne namene	519	—	433	—
Povečanje prihodkov za davčne namene	(777)	(1.566)	(421)	(427)
Povečanje odhodkov za davčne namene	(717)	3.279	(691)	9.068
Zmanjšanje odhodkov za davčne namene	2.114	—	1.605	—
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	10.772	7.259	10.103	7.001
Davek od davčnih olajšav	(421)	(6.150)	(37)	(6.090)
Druge prilagoditve	(2.489)	2.489	(22)	(2.082)
Davek skupaj	(2.146)	6.314	100	5.983
Efektivna davčna stopnja	1%	58%	0%	-76%

Davčno nepriznani odhodki Skupine Mercator so v letu 2020 znašali 10.772 tisoč EUR (Poslovni sistem Mercator, d. d.: 10.103 tisoč EUR) in se nanašajo na slabitev naložb v kapital odvisnih družb, oblikovanje rezervacij za zaslužke zaposlenecv, razlik med poslovno in davčno amortizacijo in odpis blaga nad dovoljeno količino.

V letu 2020 se davčne olajšave Skupine Mercator v višini 421 tisoč EUR (Poslovni sistem Mercator, d. d.: 37 tisoč EUR) večinoma nanašajo na izkoriščanje neizrabljenih davčnih izgub, naložbe v opremo in zaposlovanje invalidov.

V letu 2020 so druge prilagoditve Skupine Mercator znašale (2.489) tisoč EUR (Poslovni sistem Mercator, d. d.: (22) tisoč EUR) in se nanašajo na odmerjeni davek, pripoznan neposredno v drugem vseobsegajočem donosu in davčnih izgubah.

Odloženi davki

Odloženi davki so izračunani na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja z uporabo davčne stopnje, veljavne v posamezni državi, kjer delujejo družbe Skupine Mercator.

Odloženi davki:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
v 000 EUR				
Na začetku leta – neto odložene terjatve (obveznosti) za davek	(11.677)	(11.670)	(4.715)	(3.999)
Tečajne razlike	123	41	—	—
Pripoznano v izkazu poslovnega izida	2.561	(5.426)	(113)	(5.983)
Pripoznano v drugem vseobsegajočem donosu	(3.146)	382	(3.322)	319
Pripoznano med obveznostmi	2.697	4.996	1.441	4.948
Na koncu leta – neto odložene terjatve (obveznosti) za davek	(9.442)	(11.677)	(6.708)	(4.715)

Odložene obveznosti za davek:					
Skupina Mercator					
v 000 EUR	Revaloriziranih opredmetenih osnovnih sredstev	Prevrednotenje naložb v finančna sredstva	Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev pod 500 EUR	Razlika med davčno priznано in poslovno amortizacijo	Skupaj
Stanje 1. 1. 2019	45.954	12	1.099	3.132	50.198
Tečajne razlike	(29)	—	—	15	(14)
Pripoznavano v izkazu poslovnega izida	(14)	—	49	3	38
Pripoznavano v drugem vseobsegajočem donosu	(417)	100	—	—	(317)
Pripoznavano med obveznostmi	(4.948)	—	—	(48)	(4.996)
Stanje 31. 12. 2019	40.547	112	1.148	3.102	44.910
Tečajne razlike	(119)	—	—	(4)	(123)
Pripoznavano v izkazu poslovnega izida	(232)	13	22	83	(114)
Pripoznavano v drugem vseobsegajočem donosu	3.195	(2)	—	—	3.193
Pripoznavano med obveznostmi	(1.441)	—	—	(1.256)	(2.697)
Stanje 31. 12. 2020	41.949	123	1.170	1.926	45.168

Odložene obveznosti za davek:					
Skupina Mercator					
v 000 EUR	Revaloriziranih opredmetenih osnovnih sredstev	Prevrednotenje naložb v finančna sredstva	Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev pod 500 EUR	Razlika med davčno priznано in poslovno amortizacijo	Skupaj
Stanje 1. 1. 2019	36.877	4	1.074	1.383	39.338
Tečajne razlike	—	—	—	—	—
Pripoznavano v izkazu poslovnega izida	(14)	—	51	83	121
Pripoznavano v drugem vseobsegajočem donosu	(352)	93	—	—	(259)
Pripoznavano med obveznostmi	(4.948)	—	—	—	(4.948)
Stanje 31. 12. 2019	31.564	97	1.126	1.466	34.253
Tečajne razlike	—	—	—	—	—
Pripoznavano v izkazu poslovnega izida	(14)	13	24	83	106
Pripoznavano v drugem vseobsegajočem donosu	3.367	—	—	—	3.367
Pripoznavano med obveznostmi	(1.441)	—	—	—	(1.441)
Stanje 31. 12. 2020	33.476	110	1.150	1.549	36.285

Za leto 2020 Skupina Mercator izkazuje 2.697 tisoč EUR odloženih obveznosti za davek, pripozvanih pod obveznostmi (Poslovni sistem Mercator, d. d.: 1.441 tisoč EUR), ki se nanašajo na odpravo rezerv za pošteno vrednost in odloženih obveznosti za davek iz prodaje revaloriziranih osnovnih sredstev.

<i>Odložene terjatve za davek</i>		Skupina Mercator						
v 000 EUR	Rezervacije ki niso priznane za davčne namene	Popravki vrednosti poslovnih terjatev	Davčna izguba	Popravki vrednosti zalog trgovskega blaga	Razlika med davčno priznано in poslovno amortizacijo	Prevrednotenje naložb v finančna sredstva	Drugo	Skupaj
Stanje 1. 1. 2019	2.346	3.919	24.685	—	4.165	3.105	308	38.528
Tečajne razlike	2	—	5	—	20	—	1	27
Pripoznavano v izkazu poslovnega izida	(191)	(1.197)	(5.213)	—	1.794	(363)	(218)	(5.388)
Pripoznavano v drugem vseobsegajočem donosu	65	—	—	—	—	—	—	65
Stanje 31. 12. 2019	2.222	2.721	19.477	—	5.979	2.742	91	33.233
Tečajne razlike	—	—	—	—	—	—	—	—
Pripoznavano v izkazu poslovnega izida	(78)	(415)	—	—	2.397	(98)	641	2.447
Pripoznavano v drugem vseobsegajočem donosu	47	—	—	—	—	—	—	47
Stanje 31. 12. 2020	2.191	2.306	19.477	—	8.375	2.644	733	35.726

<i>Odložene terjatve za davek</i>		Skupina Mercator						
v 000 EUR	Rezervacije ki niso priznane za davčne namene	Popravki vrednosti poslovnih terjatev	Davčna izguba	Popravki vrednosti zalog trgovskega blaga	Razlika med davčno priznано in poslovno amortizacijo	Prevrednotenje naložb v finančna sredstva	Drugo	Skupaj
Stanje 1. 1. 2019	2.030	3.904	23.357	—	2.807	3.105	137	35.339
Tečajne razlike	—	—	—	—	—	—	—	—
Pripoznavano v izkazu poslovnega izida	(222)	(1.197)	(4.086)	—	52	(363)	(46)	(5.861)
Pripoznavano v drugem vseobsegajočem donosu	60	—	—	—	—	—	—	60
Stanje 31. 12. 2019	1.868	2.707	19.271	—	2.859	2.742	91	29.538
Tečajne razlike	—	—	—	—	—	—	—	—
Pripoznavano v izkazu poslovnega izida	(193)	(409)	—	—	52	(98)	641	(7)
Pripoznavano v drugem vseobsegajočem donosu	45	—	—	—	—	—	—	45
Stanje 31. 12. 2020	1.720	2.298	19.271	—	2.911	2.644	733	29.577

Skupina Mercator

Dne 31. 12. 2020 Skupina Mercator izkazuje 29.577 tisoč EUR odloženih terjatev za davek, kar kaže na zmanjšanje za 2.493 EUR leta 2020. Največji delež odloženih terjatev za davek, ki izhajajo iz neizrabljenih davčnih olajšav, se nanaša na družbo Poslovni sistem Mercator, d. d. in se lahko uporabi brez časovne omejitve v prihodnjih davčnih obdobjih. Odložene terjatve za davek, ki izhajajo iz neizrabljenih davčnih olajšav, so nastale leta 2014 in 2017, predvsem zaradi negativnih enkratnih poslovnih dogodkov. V prihodnjih letih se načrtuje pozitivna davčna osnova, ki jo je mogoče znižati z uporabo davčnih izgub iz prejšnjih let, zato bodo pripoznane odložene terjatve za davek iz neizrabljenih davčnih olajšav odpravljene.

Družbe Skupine Mercator so v letu 2020 pripoznale tako odložene obveznosti za davek kot tudi odložene terjatve za davek. Oblikovana obveznost za odloženi davek (preko poslovnega izida) zmanjšuje davčno osnovo družbe v letu 2020, medtem ko jo oblikovana terjatev za odloženi davek povečuje.

Odložene terjatve za davek, ki niso pripoznane preko poslovnega izida iz naslova davčnih izgub in slabitev naložb v kapital odvisnih družbah, skupaj znašajo 77.830 tisoč EUR. Odložene terjatve za davek iz slabitev naložb v kapital odvisnih družb niso bile pripoznane, ker matična družba ne namerava odsvojiti navedenih odvisnih družb v predvidljivi prihodnosti.

Odložene terjatve in obveznosti za davek v bilanci se pobotajo na ravni družbe.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. je v letu 2020 pripoznala tako obveznosti kot tudi terjatve za odložene davke. Oblikovana obveznost za odloženi davek (preko poslovnega izida) zmanjšuje davčno osnovo družbe v letu 2020, medtem ko jo oblikovana terjatev za odloženi davek povečuje.

Odložene terjatve za davek, ki niso pripoznane preko poslovnega izida in se nanašajo na slabitev naložb v kapital odvisnih družb Mercator–H d.o.o., Mercator–CG d. o. o. in Mercator–BH d. o. o., znašajo 6.995 tisoč EUR. Te odložene terjatve za davek niso bile pripoznane, ker matična družba omenjenih odvisnih družb ne namerava odtujiti v predvidljivi prihodnosti.

Odložene terjatve in obveznosti za davek v bilanci stanja so pobotane.

22. Zaloge

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Trgovsko blago	245.086	250.650	120.243	123.775
Material	4.943	4.438	592	413
Nedokončana proizvodnja	5	11	—	—
Dokončani proizvodi	616	1.105	—	—
Zmanjšano za: prevrednotenje za oslabitev trgovskega blaga	(47.687)	(45.108)	(10.589)	(12.644)
Zmanjšano za: prevrednotenje za druge oslabitve zalog	(12)	(7)	—	—
Skupaj	202.951	211.090	110.245	111.544

Skupina Mercator

Zaloge trgovskega blaga, surovin, materiala, nedokončane proizvodnje in dokončanih proizvodov so na dan 31. 12. 2020 znašale 202.951 tisoč EUR in so se zmanjšale za 8.139 tisoč EUR, predvsem zaradi nižjega DIO (povprečno število dni, ko ima družba zaloge, preden jih prodaja) v segmentu izdelkov za vsakdanjo rabo (FMCG).

Prevrednotenja zalog so bile opravljena glede na pričakovano čisto iztržljivo vrednost, ki jo spodbujajo spremembe nakupovalnih navad kupcev kot posledica COVID-19. Vse rezervacije zalog zahtevajo presojo in temeljijo na oceni trenutnih in pričakovanih tržnih pogojev, gospodarskega okolja, kvalitativnih lastnosti in drugih dejavnikov. Poslovodstvo je po

pregledu ocenilo, da vsled epidemije COVID-19 oz. drugih dejavnikov dodatno prevrednotenje zalog na dan 31. 12. 2020 ni potrebno.

Skupina Mercator je 31. decembra 2020 spremenila metode razporejanja stroškov v metodo tehtanih povprečnih nabavnih cen za vse segmente (blago je bilo prej vrednoteno po metodi FIFO). Skupni učinek spremenjene metode znaša 1.052 tisoč EUR.

Odprava popravka vrednosti zalog ni možna, razen če niso bile te zaloge prodane. Povečanje popravka zalog je pripoznano v poslovnem izidu.

Knjigovodska vrednost zalog ne presega njihove čiste iztržljive vrednosti. Zaloge niso zastavljene za prejeta posojila.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Zaloge trgovskega blaga, surovin, materiala, nedokončane proizvodnje in dokončanih proizvodov so 31. 12. 2020 znašale 110.245 tisoč EUR in so v primerjavi s stanjem konec preteklega leta ostale na primerljivi ravni.

Odprava popravka vrednosti za oslabitev zalog ni možna, razen če niso bile te zaloge prodane. Povečanje popravka zalog je pripoznano v poslovnem izidu.

Knjigovodska vrednost zalog ne presega njihove čiste iztržljive vrednosti. Zaloge niso zastavljene za prejeta posojila.

Skupina Poslovni sistem Mercator je 31. decembra 2020 spremenila metode razporejanja stroškov v metodo tehtanih povprečnih nabavnih cen za vse segmente (blago je bilo prej merjeno po metodi FIFO). Skupni učinek spremenjene metode znaša 447 tisoč EUR.

23. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Finančne terjatve				
Terjatve do kupcev	103.198	122.334	46.880	53.881
Druge finančne terjatve	8.198	16.342	1.719	4.991
Dolgoročne terjatve	4.190	4.757	2.669	3.042
Skupne finančne terjatve do kupcev in druge terjatve	115.586	143.433	51.267	61.913
Nefinančne terjatve do kupcev in druge terjatve				
Vnaprej plačani odhodki	4.254	13.217	2.399	3.140
Druge nefinančne terjatve	9.025	10.918	3.934	4.821
Skupne nefinančne terjatve do kupcev in druge terjatve	13.279	24.134	6.333	7.961
Skupaj terjatve do kupcev in druge terjatve	128.865	167.567	57.601	69.874

Skupina Mercator

Knjigovodske vrednosti vseh terjatev do kupcev in drugih terjatev v vseh pomembnih zneskih ustrezajo njihovi pošteni vrednosti. Terjatve so izkazane po odplačni vrednosti. Višina zavarovanih terjatev je prikazana v pojasnilu 31.

V letu 2020 je odhodek iz naslova popravka terjatev znašal 3.980 tisoč EUR (2019: 2.115 tisoč EUR). Gibanje popravka terjatev do kupcev je prikazano v pojasnilu 31.

Zaradi narave finančnih instrumentov lahko Skupina Mercator terjatve do kupcev in druge terjatve razdeli na:

(a) skupne finančne terjatve do kupcev in druge terjatve, ki so v letu 2020 znašale 115.586 tisoč EUR in obsegale predvsem terjatve do kupcev (103.198 tisoč EUR) in

(b) skupne nefinančne terjatve do kupcev in druge terjatve, ki so v letu 2020 znašale 13.279 tisoč EUR in obsegale predvsem vnaprej plačane odhodke (4.254 tisoč EUR) in predujme za blago in storitve (44.189 tisoč EUR).

Na dan 31. 12. 2020 so se terjatve do kupcev v primerjavi z 31. 12. 2019 zmanjšale za 19.136 tisoč EUR, predvsem zaradi optimizacije poslovnega modela veleprodajnih kupcev z večjo dobičkonosnostjo v Srbiji, kar je povzročilo optimizacijo terjatev, nižje prihodke z vzdrževanjem EBITDA, in nižje prihodke v Črni gori zaradi zastoja turistične sezone od maja do septembra.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Knjigovodske vrednosti vseh terjatev do kupcev in drugih terjatev v vseh pomembnih zneskih ustrezajo njihovi pošteni vrednosti. Terjatve so vrednotene po odplačni vrednosti in niso zastavljene. Višina zavarovanih terjatev je prikazana v pojasnilu 31.

V letu 2020 je odhodek iz naslova popravka terjatev znašal 790 tisoč EUR (2019: 2.140 tisoč EUR). Gibanje popravka terjatev do kupcev je prikazano v pojasnilu 31.

Zaradi narave finančnih instrumentov lahko družba Poslovni sistem Mercator, d. d. terjatve do kupcev in druge terjatve razdeli na:

(a) skupne finančne terjatve do kupcev in druge terjatve, ki so v letu 2020 znašale 51.267 tisoč EUR in obsegale predvsem terjatve do kupcev (46.880 tisoč EUR) in

(b) skupne nefinančne terjatve do kupcev in druge terjatve, ki so v letu 2020 znašale 6.333 tisoč EUR in obsegale predvsem vnaprej plačane odhodke (2.399 tisoč EUR) in predujme za blago in storitve (1.495 tisoč EUR).

24. Dana posojila in depoziti

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Dani depoziti za plačila najemnin	961	2.825	—	—
Dana posojila podjetjem	2.374	12.527	33.012	25.179
Terjatve iz finančnih najemov	6.336	—	—	—
Dani depoziti bankam	940	754	—	—
Skupaj	10.611	16.106	33.012	25.179
Dana posojila in depoziti sestavljajo:				
Dolgoročna dana posojila in depoziti	8.246	13.600	—	30
Kratkoročna dana posojila in depoziti	2.365	2.506	33.012	25.149

Skupina Mercator

Dana posojila in depoziti so na ravni Skupine Mercator na dan 31. 12. 2020 znašali 10.611 tisoč EUR (2019: 16.106 tisoč EUR) in se nanašajo na kratkoročno dana posojila v višini 2.365 tisoč EUR (2019: 2.506 tisoč EUR) in na dolgoročno dana posojila v višini 8.246 EUR (2019: 13.600 tisoč EUR).

Dani depoziti za plačila najemnin se nanašajo na dolgoročna vnaprejšnja plačila najemnin za trgovske objekte v tujini in se obrestujejo. Povprečne obrestne mere za dana posojila in depozite znašajo 3,51 %.

Terjatve iz finančnih najemov na ravni Skupine Mercator so na dan 31. 12. 2020 znašale 6.336 tisoč EUR in se nanašajo na finančnih terjatev do strank znotraj Skupine Fortenova iz naslova finančnega podnajema.

Skupina Mercator ni knjižila oslabitev za depozite na bankah, posojila podjetjem in plačila najemnin, saj so pričakovane kreditne izgube nepomembne.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Na dan 31. 12. 2020 se dana posojila v višini 33.012 EUR (2019: 25.179 tisoč EUR) nanašajo na kratkoročno dana posojila v višini 33.012 tisoč EUR (2019: 25.149 tisoč EUR) in na dolgoročno dana posojila v višini 0 EUR (2019: 30 tisoč EUR).

Povprečna obrestna mera pri danih posojilih je 3,51 %. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. nima zavarovanih danih posojil odvisnim družbam in ne ostalih danih posojil.

Skupina Poslovni sistem Mercator, d. d. ni knjižila oslabitev za depozite na bankah, posojila podjetjem in plačila najemnin, saj so pričakovane kreditne izgube nepomembne.

25. Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Gotovina v blagajni	12.331	11.293	5.769	5.379
Denarna sredstva v banki	37.553	34.484	23.195	5.759
Skupaj denar in denarni ustrezniki	49.884	45.777	28.964	11.137

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar na poti (dnevni iztržki maloprodajnih poslovnih enot), gotovino v blagajni in depozite z zapadlostjo do 90 dni.

26. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., znaša 254.175.051,39 EUR. Razdeljen je na 6.090.943 navadnih imenskih kosovnih delnic (2019: 6.090.943), od katerih so na dan 31. 12. 2020 vse vpisane v sodni register.

Pogojno povečanje kapitala

Skupščina delničarjev družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. lahko sprejme sklep o pogojnem povečanju kapitala zaradi določil, navedenih v 46. členu statuta družbe, pri čemer navedena možnost doslej še ni bila realizirana.

Lastne delnice

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. je imela na dan 31. 12. 2020 v lasti 42.192 delnic v višini 3.235 tisoč EUR (2019: 42.192 lastnih delnic, 3.235 tisoč EUR).

Rezerve

Rezerve Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. sestavljajo rezerve za lastne deleže, kapitalske rezerve, zakonske rezerve, druge rezerve iz dobička, rezerve za pošteno vrednost ter prevedbene rezerve. Kapitalskih in zakonskih rezerv, rezerv za pošteno vrednost in prevedbenih rezerv ni možno uporabiti za izplačilo dividend in drugih udeležb v dobičku.

Rezerve, ki na dan 31. 12. 2020 znašajo na ravni Skupine Mercator 133.709 tisoč EUR (2019: 135.243 tisoč EUR), na ravni družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. pa 153.867 tisoč EUR (2019: 142.693 tisoč EUR):

- Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. je imela na dan 31. 12. 2020 v lasti 42.192 lastnih delnic v višini 3.235 tisoč EUR (2019: 3.235 tisoč EUR).
- Družba Poslovni sistem Mercator d. d. je imela na dan 31. 12. 2020 v lasti kapitalske rezerve v višini 2.571 tisoč EUR (2019: 2.571 tisoč EUR). Sestavljajo jih presežki nad nominalno vrednostjo vplačanih delnic in presežek, ki je nastal kot razlika med nabavnimi in prodajnimi vrednostmi odtujenih lastnih delnic.
- Na dan 31. 12. 2020 je imela Skupina Mercator zakonske rezerve v višini 20.691 tisoč EUR (2019: 20.691 tisoč EUR), medtem ko je imela družba Poslovni sistem Mercator, d. d. zakonske rezerve v višini 13.389 tisoč EUR (2019: 13.389 tisoč EUR).
- Na dan 31. 12. 2020 je imela Skupina Mercator druge rezerve iz dobička v višini 11.969 tisoč EUR (2019: 11.990 tisoč EUR), medtem ko družba Poslovni sistem Mercator, d. d. ni imela drugih rezerv iz dobička. Druge rezerve iz dobička vključujejo prerazporejene preostale zadržane dobičke iz prejšnjih let. Uporabijo se lahko za katerekoli namene, razen za rezervo za lastnih delnic.

- Rezerva za pošteno vrednost, ki na dan 31. 12. 2020 pri Skupini Mercator znaša 186.215 tisoč EUR (2019: 180.566 tisoč EUR), pri družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. pa 134.672 tisoč EUR (2019: 123.498 tisoč EUR), vsebuje rezervo za pošteno vrednost zgradb in zemljišč, ki so vrednotena po modelu revaloriziranja, rezervo za pošteno vrednost naložb v finančna sredstva in rezervo za pošteno vrednost iz aktuarskih dobičkov oz. izgub, nastalih ob oblikovanju rezervacij za zaposlitvene zasluge.

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Rezerva za pošteno vrednost nepremičnin	190.758	184.975	139.039	128.000
Rezerva za pošteno vrednost naložb v finančna sredstva	641	583	579	512
Aktuarski dobički/izgube iz naslova zaposlitvenih zaslug	(5.184)	(4.991)	(4.946)	(5.015)
Skupaj rezerva za pošteno vrednost	186.215	180.566	134.672	123.498

- Prevedbena rezerva na ravni Skupine Mercator na dan 31. 12. 2020 znaša (90.971) tisoč EUR in se je v letu 2020 zmanjšala za 7.160 tisoč EUR, kar se nanaša na spremembe iz naslova valutnih razlik, ki so nastale pri vključevanju računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini v konsolidirane računovodske izkaze.

Kapitalske in zakonske rezerve (vezane rezerve) se v presežnem znesku lahko uporabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste izgube poslovnega leta ter kritje prenesene čiste izgube, če se obenem ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička delničarjem.

Neobvladujoči deleži

Neobvladujoči deleži za Skupino Mercator niso pomembni. Neobvladujoči deleži se nanašajo na odvisno družbo Mercator-H d. o. o., ki ima v lasti 0,02 % osnovnega kapitala.

Spremembe kapitala v Skupini Mercator se v letu 2019 nanašajo na:

v 000 EUR	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne deleže	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbena rezerva	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Kapital, pripisan lastnikom obvladujoče družbe	Neobvladujoči deleži	Skupaj lastniški kapital
Stanje 1. 1. 2019	254.175	(3.235)	3.235	6.381	19.386	11.037	195.398	(83.471)	21.296	1.597	425.800	149	425.949
Čisti poslovni izid leta 2019	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.645	4.645	21	4.666
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	—	—	—	—	—	—	525	—	30	—	555	—	555
Odloženi davki	—	—	—	—	—	—	5.033	—	3.899	—	8.932	—	8.932
Tečajne razlike pri prevedbi tujih valut	—	—	—	—	—	—	—	(339)	—	—	(339)	(509)	(848)
Aktuarski dobički/izgube iz naslova pozaposlitvenih zaslužkov	—	—	—	—	—	—	(279)	—	—	—	(279)	—	(279)
Druge spremembe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drugi vseobsegajoči donos	—	—	—	—	—	—	5.278	(339)	3.929	—	8.868	(509)	8.359
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta 2019	—	—	—	—	—	—	5.278	(339)	3.929	4.645	13.513	(488)	13.025
Prevrednotena zemljišča in zgradbe	—	—	—	—	—	—	(20.110)	—	20.110	—	—	—	—
Skupaj transakcije z lastniki	—	—	—	(3.811)	1.305	953	—	—	3.151	(1.597)	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	254.175	(3.235)	3.235	2.571	20.691	11.990	180.566	(83.810)	48.486	4.645	439.314	(339)	438.974

Spremembe kapitala v Skupini Mercator se v letu 2020 nanašajo na:

v 000 EUR	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve za lastne deleže	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbena rezerva	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Kapital, pripisan lastnikom obvladujoče družbe	Neobvladujoči deleži	Skupaj lastniški kapital
Stanje 1. 1. 2020	254.175	(3.235)	3.235	2.571	20.691	11.990	180.566	(83.810)	48.486	4.645	439.314	(339)	438.974
Druge spremembe	—	—	—	—	—	—	—	—	(740)	—	(740)	740	—
Stanje 1. 1. 2020	254.175	(3.235)	3.235	2.571	20.691	11.990	180.566	(83.810)	47.746	4.645	438.574	401	438.974
Čisti poslovni izid leta 2020	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(156.710)	(156.710)	—	(156.710)
Prevrednotenje zemljišč in zgradb	—	—	—	—	—	—	7.006	—	7.726	—	14.733	—	14.733
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	—	—	—	—	—	—	59	—	—	—	59	—	59
Odloženi davki	—	—	—	—	—	—	(634)	—	209	—	(426)	—	(426)
Tečajne razlike pri prevedbi tujih valut	—	—	—	—	—	(21)	—	(7.160)	(204)	150	(7.236)	(170)	(7.405)
Aktuarski dobički/izgube iz naslova pozaposlitvenih zaslužkov	—	—	—	—	—	—	(193)	—	(148)	—	(341)	—	(341)
Druge spremembe	—	—	—	—	—	—	(590)	—	1.767	—	1.177	—	1.177
Drugi vseobsegajoči donos	—	—	—	—	—	(21)	5.649	(7.160)	9.349	150	7.966	(170)	7.797
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta 2020	—	—	—	—	—	(21)	5.649	(7.160)	9.349	(156.560)	(148.744)	(170)	(148.913)
Skupaj transakcije z lastniki	—	—	—	—	—	—	—	—	6.630	(4.645)	1.984	—	1.984
Stanje 31. 12. 2020	254.175	(3.235)	3.235	2.571	20.691	11.969	186.215	(90.971)	63.725	(156.560)	291.814	231	292.046

Dividende

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. v letu 2020 ni izplačala dividend.

V delniški knjigi družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. je bilo 31. 12. 2020 vpisanih 1.505 delničarjev, kar pomeni, da se je število delničarjev družbe glede na stanje 31. 12. 2019 zmanjšalo za 67 delničarjev.

Podrobnejša lastniška struktura je predstavljena v Poslovnem delu Letnega poročila.

Predlog pokritja bilančne izgube družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Ugotovljena bilančna izguba let 2020 in 2019 sestoji iz naslednjih elementov:

v 000 EUR	Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019
Čisti poslovni izid leta	(55.420)	(13.807)
Preneseni čisti poslovni izid	(13.807)	—
Bilančna izguba poslovnega leta	(69.227)	(13.807)

Na dan 31. 12. 2020 je bilančna izguba družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. znašala 55.420 tisoč EUR, na dan 31. 12. 2019 pa 13.807 tisoč EUR in ostaja nepokrita za obe leti.

27. Čisti dobiček (izguba) na delnico

Osnovni čisti dobiček (izguba) na delnico se izračuna z delitvijo čistega dobička (izgube), ki pripada delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic, ki so v prometu med letom, pri čemer se izključi povprečno število lastnih delnic.

Osnovni čisti dobiček (izguba) na delnico:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
Poslovni izid, ki pripada delničarjem (v 000 EUR)	(156.710)	4.666	(55.420)	(13.807)
Tehtano povprečje števila uveljavljajočih se navadnih delnic	6.048.751	6.048.751	6.048.751	6.048.751
Čisti dobiček na delnico (v EUR) ^Δ	(25,9)	0,8	(9,2)	(2,3)

^Δ Alternativna merila so podrobneje predstavljena pod poglavjem Alternativna merila uspešnosti poslovanja (APM).

Tehtano število navadnih delnic:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
Izdane navadne delnice na dan 1.1.	6.090.943	6.090.943	6.090.943	6.090.943
Učinek lastnih delnic	(42.192)	(42.192)	(42.192)	(42.192)
Učinek nove izdaje	—	—	—	—
Tehtano povprečje števila navadnih delnic na dan 31. 12.	6.048.751	6.048.751	6.048.751	6.048.751

Ker Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. nimata prednostnih delnic ali obveznic, ki bi jih bilo možno pretvoriti v delnice, je popravljen čisti dobiček/izguba na delnico enak osnovnemu čistemu dobičku/izgubi na delnico.

28. Obveznosti iz naslova posojil

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Dolgoročne finančne obveznosti				
Posojila bank	67.743	451.902	—	326.219
Posojila od povezanih strank in drugih podjetij	—	20.000	—	35.774
Obveznosti iz naslova najema	272.636	300.260	71.553	83.496
Skupaj	340.379	772.162	71.553	445.490
Kratkoročne finančne obveznosti				
Bančna posojila in kratkoročni deli dolgoročnih bančnih posojil	461.863	96.745	352.841	25.975
Posojila povezanih strank in drugih podjetij ter kratkoročni deli posojil povezanih in drugih podjetij	22.675	17	42.592	4.200
Obveznosti iz naslova najema	73.036	76.100	21.354	19.541
Skupaj	557.574	172.862	416.786	49.716
Skupaj finančne obveznosti	897.953	945.024	488.339	495.205
Stanje 31. 12. 2020				
Stanje posojil, zavarovanih z zastavo nepremičnin	530.712		353.082	

Več informacij o zastavljenih sredstvih Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. je razkritih v pojasnilu 32 Pogojne obveznosti.

Efektivne obrestne mere na dan bilance stanja:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Bančna posojila	3,55%	3,53 %	3,21 %	3,18 %
Druga posojila	1,83%	2,04 %	1,74 %	1,91 %

Variabilne obrestne mere v glavnem predstavljajo obrestne mere, vezane na Euribor. Fiksne obrestne mere se v glavnem nanašajo na posojila domačih bank ali povezanih strank s fiksno nominalno obrestno mero.

Skupina Mercator

Na dan 31. 12. 2020 so finančne obveznosti Skupine Mercator znašale 897.953 tisoč EUR (2019: 945.024 tisoč EUR).

Leta 2020 je bil večji del prihodkov od prodaje Roda Centra Novi Beograd (kot je opisano v pojasnilu 16), uporabljen za poplačilo finančnih obveznosti, zaradi česar se je stanje dolgoročnega prejetega posojila znižalo za 11.250 tisoč EUR.

Bančna posojila Skupine Mercator so se od 31. 12. 2019 zmanjšala, predvsem zaradi zmanjšanja obveznosti iz najema. Po pogodbi Super Senior revolving posojila¹⁷ zapadejo v marcu 2021, za Wider Group Deal tranša¹⁸ pa v juniju 2021. Podrobne informacije so razkrite v spodnji tabeli.

¹⁷ Super Senior posojilo je revolving posojilo, pri katerem imajo posojilodajalci prednostni/najbolj nadrejeni status pred drugimi upniki glede razvrščanja zavarovanja in glede poplačila.

¹⁸ Wider Group Deal (WGD) je sporazum med vsemi finančnimi institucijami, ki so v letu 2014 financirale vse družbe v Skupini Mercator (razen družbe Mercator-S, d.o.o.). Sporazum velja do 27. junija 2021 in je bil preoblikovan v tranšo A, tranšo B in tranšo C.

Bančna posojila Skupine Mercator po finančnih dokumentih v 000 EUR	31. 12. 2020	
	Skupina Mercator	Poslovni sistem Mercator d.d.
Senior Wider-Group-Deal	315.519	248.365
Super Senior Facility Agreement	80.000	80.000
Posojilo AIK	103.633	—
PIK interest	31.560	24.717
Stroški finančnega prestrukturiranja, efektivne obrestne mere, tečajne razlike	(1.105)	(241)
Skupaj bančna posojila	529.607	352.841

Bančna posojila Skupine Mercator po finančnih dokumentih V 000 EUR	31. 12. 2019	
	Skupina Mercator	Poslovni sistem Mercator d.d.
Senior Wider-Group-Deal	335.630	258.452
Super Senior Facility Agreement	70.000	70.000
AIK Loan	112.474	—
PIK interest	31.560	24.717
Stroški finančnega prestrukturiranja, efektivne obrestne mere, tečajne razlike	(1.017)	(976)
Skupaj bančna posojila	548.647	352.193

Decembra 2019 sta družbi Mercator–S d.o.o. in AIK Bank podpisali pogodbeno dokumentacijo za refinanciranje srbske transakcije o prestrukturiranju finančnega dolga družbe Mercator–S d.o.o. iz leta 2014 in drugih kratkoročnih posojilnih pogodb v skupnem znesku 90 milijonov EUR. Najeto je bilo novo posojilo za obdobje petih let, ki predstavlja pomemben gradnik pri uresničevanju naše dolgoročne strategije. Refinanciranje je bilo zaključeno 27. 12. 2019, refinanciranje ostalih kratkoročnih posojil pa januarja 2020.

Po aktivnem vključevanju v raziskovanje morebitnih scenarijev refinanciranja je vodstvo na podlagi podaljšanja obstoječega sporazuma o financiranju na ravni Fortenove sprejelo sklep o refinanciranju dolga s posojilom pri Fortenovi in VTB. Posojilo s končno zapadlostjo 5 let je bilo sklenjeno 15. 4. 2021 in izplačano 23. 4. 2021.

Knjigovodske vrednosti vseh finančnih obveznosti se približujejo njihovim poštenim vrednostim. Delež dolgoročnih finančnih obveznosti v celotnih finančnih obveznostih je na dan 31. 12. 2020 znašal 37,9%.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Na dan 31. 12. 2020 so finančne obveznosti Poslovnega sistema Mercaor d. d. znašale 488.339 tisoč EUR. Po pogodbi Super Senior revolving posojila zapadejo v marcu 2021, za Wider Group Deal tranšo pa v juniju 2021.

Knjigovodske vrednosti vseh finančnih obveznosti se približujejo njihovim poštenim vrednostim. Delež dolgoročnih finančnih obveznosti v celotnih finančnih obveznostih je na dan 31. 12. 2020 znašal 14,7%.

29. Rezervacije

Skupina Mercator

v 000 EUR	Skupina Mercator					
	Oblikovanje rezervacij za zasluzke zaposlecev		Druge rezervacije			Skupaj
	Rezervacije za pozaposlitvene zasluzke	Rezervacije za jubilejne nagrade	Rezervacije za stroške reorganizacije	Prejete tozbe	Rezervacije za druge namene	
Stanje 1. 1. 2019	16.958	3.946	697	4.411	4.131	30.143
Oblikovanje	2.177	674	—	708	2.715	6.274
Koriščenje	(1.237)	(611)	(2)	(1.599)	(2.490)	(5.938)
Odprava	(577)	(255)	—	(1.727)	(2.127)	(4.685)
Tečajne razlike	10	—	—	—	—	10
Stanje 31. 12. 2019	17.331	3.755	696	1.793	2.230	25.804
Oblikovanje	2.146	679	—	589	4.081	7.495
Koriščenje	(1.419)	(532)	(162)	(577)	2.378	(313)
Odprava	(558)	(155)	(96)	(511)	(4.111)	(5.431)
Tečajne razlike	119	—	—	(130)	—	(11)
Stanje 31. 12. 2020	17.618	3.746	438	1.164	4.577	27.543

Rezervacije so na ravni Skupine Mercator na dan 31. 12. 2020 znašale 27.543 tisoč EUR (2019: 25.804 tisoč EUR). Dodatno je bilo oblikovanih za 7.495 tisoč EUR rezervacij, koriščenih je bilo za 313 tisoč EUR rezervacij in odpravljenih za 5.431 tisoč EUR rezervacij, pri čemer se (11) tisoč EUR nanaša na tečajne razlike. Več podrobnosti je predstavljenih spodaj.

Posloni sistem Mercator, d. d.

v 000 EUR	Posloni sistem Mercator d. d.					
	Oblikovanje rezervacij za zasluzke zaposlecev		Druge rezervacije			Skupaj
	Rezervacije za pozaposlitvene zasluzke	Rezervacije za jubilejne nagrade	Rezervacije za stroške reorganizacije	Prejete tozbe	Rezervacije za druge namene	
Stanje 1. 1. 2019	14.516	3.704	600	3.121	3.767	25.708
Oblikovanje	1.685	623	—	117	325	2.750
Koriščenje	(1.072)	(584)	—	(1.104)	—	(2.759)
Odprava	(538)	(230)	—	(1.651)	(2.127)	(4.546)
Tečajne razlike	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	14.591	3.514	600	482	1.965	21.152
Oblikovanje	1.402	636	—	—	4.021	6.059
Koriščenje	(1.135)	(504)	(162)	—	—	(1.801)
Odprava	(439)	(134)	—	(372)	(1.640)	(2.585)
Tečajne razlike	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	14.419	3.512	438	110	4.346	22.824

Rezervacije so na ravni družbe Posloni sistem Mercator, d. d. na dan 31. 12. 2020 znašale 22.824 tisoč EUR (2019: EUR 21.152 tisoč EUR). Dodatno je bilo oblikovanih za 6.059 tisoč EUR rezervacij, pri čemer je bilo koriščenih 1.801 tisoč EUR in odpravljenih za 2.585 tisoč EUR rezervacij.

Oblikovanje rezervacij za pozaposlitvene zasluge

v 000 EUR	Skupina Mercator		
	Rezervacije za jubilejne nagrade	Rezervacije za pozaposlitvene zasluge	Skupaj
Oblikovanje rezervacij za pozaposlitvene zasluge in jubilejne nagrade v Skupini Mercator			
Rezervacije na dan 1. 1. 2019	16.835	3.946	20.781
Stroški obresti	191	32	222
Stroški sprotnega službovanja	1.122	302	1.424
Stroški preteklega službovanja	137	4	141
Aktuarski dobički (+) in izgube (-)	125	85	210
- zaradi sprememb v finančnih predpostavkah	1.262	175	1.437
- zaradi sprememb v demografskih predpostavkah	(2.022)	(543)	(2.565)
- zaradi izkustvenih prilagoditev	884	453	1.337
Plačila med letom	(1.091)	(613)	(1.704)
Tečajne razlike	11	—	11
Rezervacije na dan 31. 12. 2019	17.331	3.755	21.086
Stroški obresti	59	3	63
Stroški sprotnega službovanja	1.192	324	1.516
Stroški preteklega službovanja	52	13	65
Aktuarski dobički (+) in izgube (-)	204	176	380
- zaradi sprememb v finančnih predpostavkah	(637)	(36)	(673)
- zaradi sprememb v demografskih predpostavkah	521	73	594
- zaradi izkustvenih prilagoditev	321	139	459
Plačila med letom	(1.219)	(525)	(1.743)
Tečajne razlike	(1)	—	(1)
Rezervacije na dan 31. 12. 2020	17.618	3.746	21.364

<i>Oblikovanje rezervacij za pozaposlītvene zaslūške in jubilejne nagrade v druŹbi Poslovni sistem Mercator, d. d.</i>	Poslovni sistem Mercator, d. d.		
v 000 EUR	Rezervacije za jubilejne nagrade	Rezervacije za pozaposlītvene zaslūške	Skupaj
Rezervacije na dan 1. 1. 2019	14.516	3.704	18.220
Stroški obresti	129	30	159
Stroški sprotnega sluŹbovanja	834	282	1.116
Stroški preteklega sluŹbovanja	9	4	13
Aktuarski dobički (+) in izgube (-)	95	82	177
- zaradi sprememb v finančnih predpostavkah	970	162	1.131
- zaradi sprememb v demografskih predpostavkah	(1.717)	(518)	(2.235)
- zaradi izkustvenih prilagoditev	842	438	1.280
Plačila med letom	(992)	(588)	(1.580)
Tečajne razlike	—	—	—
Rezervacije na dan 31. 12. 2019	14.591	3.514	18.105
Stroški obresti	13	3	16
Stroški sprotnega sluŹbovanja	892	304	1.197
Stroški preteklega sluŹbovanja	(19)	9	(11)
Aktuarski dobički (+) in izgube (-)	60	179	239
- zaradi sprememb v finančnih predpostavkah	(583)	(36)	(618)
- zaradi sprememb v demografskih predpostavkah	404	75	479
- zaradi izkustvenih prilagoditev	239	140	378
Plačila med letom	(1.118)	(497)	(1.615)
Tečajne razlike	—	—	—
Rezervacije na dan 31. 12. 2020	14.419	3.512	17.931

DruŹba Poslovni sistem Mercator, d. d. in Skupina Mercator sta izpostavljeni tveganjem iz dolgoročnih zaslūzkov zaposlenih, predvsem na podlagi:

- sprememb zakonodaje, ki ureja zaposlovanje, upokojitve, prispevke in davke;
- sprememb kolektivnih pogodb in poslovnih dogovorov ter drugih notranjih aktov, ki vplivajo na vrsto in raven zaslūzkov;
- bistvenih sprememb zneskov, na katere se nanašajo zaslūški: povprečnih plač v posameznih druŹbah, plač zaposlencev, stalnih zneskov nagrad in neobdavčenih zneskov nagrad;
- sprememb ekonomskega okolja, npr. odpravnina ob prenehanju zaposlitve.

Sedanje vrednosti dolgoročnih zaslūzkov zaposlenih so izpostavljene naslednjim tveganjem:

- vsa tveganja, katerim so izpostavljeni dolgoročni zaslūški zaposlenih,
- razlika med dejansko izkušnjo in aktuarskimi predpostavkami (umrljivost, fluktuacija – prenehanje zaposlitve, predčasna ali pozna upokojitev, stopnja rasti plač in neobdavčeni zneski za nagrade);
- spremembe diskontnih mer, uporabljenih pri merjenju, glede na različne datume bilance stanja.

Naslednje aktuarske predpostavke so bile upošteevane pri izračunu rezervacij za jubilejne nagrade in pozaposlītvene zaslūške:

- demografske predpostavke:
 - pričakovana umrljivost se določa na podlagi tablic umrljivosti prebivalstva v posamezni druŹbi (za RS objavljene leta 2007, za Hrvaško, Srbijo in Črno goro iz obdobja 2010–2012, za Bosno 2012–2014), zmanjšana za 10 % spričo nižje umrljivosti delovnega prebivalstva,
 - fluktuacija, ki označuje zapustitev podjetja po lastni odločitvi, se določa linearno padajoče glede na starost zaposlenca in znaša povprečno 8,5 % za druŹbo Poslovni sistem Mercator, d. d. za leto 2020, v Skupini Mercator pa povprečno 8,2 % za leto 2021, tehtano s številom zaposlenih v posamezni druŹbi, medtem ko se ocenjen datum upokojitve določi kot dan, ko je izpolnjen prvi pogoj za upokojitve, ob upoštevanju zakonov posamezne druŹbe.
- finančne predpostavke:

- pričakovana rast povprečnih plač v posamezni državi upošteva inflacijo in projekcije realne rasti (vir: IMF in UMAR); za RS se določa na podlagi projekcij urada UMAR za leto 2021 in 2022, od leta 2023 se določi kot 3 % letno; za Srbijo se dolgoročno določi na 3,5 % in za Bosno se dolgoročno določi 2,0 % letno (minimalna plača) in za Črno Goro se dolgoročno določi 1,7 % (minimalna plača),
- pričakovano povečanje plač zaposlencev v Skupini Mercator upošteva rast zaradi inflacije, napredovanja in dodatek na skupno delovno dobo (za RS se skupaj določi v višini 2,7 %, za Bosno in Hercegovino pa 2,8 % letno),
- pričakovana rast stalnih zneskov in neobdavčenih zneskov nagrad upošteva rast glede na napoved inflacije (UMAR in IMF), od leta 2023 naprej, za RS torej 2,0 % in za Hrvaško 2,0 % letno, za Črno goro 1,7 % letno),
- diskontne mere, ki so nastavljene ob upoštevanju povprečnih tehtanih obveznosti posamezne družbe in donosa visokokakovostnih podjetniških obveznic (razred AA), izraženih v EUR za družbe v Sloveniji in donosa podjetniških obveznic za družbe v drugih državah na datum poročanja, za družbo Poslovni sistem Mercator, d. d. znašajo 0,0 % (povprečne tehtane obveznosti znašajo 7,6 let) in v povprečju 0,4 % za Skupino Mercator (med 0,0 % in 3,4 %, povprečne tehtane obveznosti znašajo 8,5 let), tehtano po nediskontiranem znesku obveznosti.

Analiza občutljivosti sprememb aktuarskih predpostavk v Skupini Mercator

Skupina Mercator					
Aktuarske predpostavke	Sprememba predpostavk (za odstotne točke)	Sprememba sedanje vrednosti obveznosti			
		jubilejne nagrade na dan		pozaposlitveni zasluzki na dan	
		31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Diskontna stopnja	0,5	(105.841)	(104.461)	(718.402)	(693.538)
	(0,5)	112.039	110.213	772.091	744.265
Rast plač	0,5	109.410	107.911	781.715	751.458
	(0,5)	(104.701)	(71.384)	(742.220)	(717.050)
Fluktuacija zaposlenih	0,5	(112.089)	(110.941)	(743.042)	(719.127)
	(0,5)	112.602	111.779	584.029	585.922

Analiza občutljivosti sprememb aktuarskih predpostavk v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d.

Poslovni sistem Mercator, d.d.					
Aktuarske predpostavke	Sprememba predpostavk (za odstotne točke)	Sprememba sedanje vrednosti obveznosti			
		jubilejne nagrade na dan		pozaposlitveni zasluzki na dan	
		31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Diskontna stopnja	0,5	(98.360)	(96.676)	(561.661)	(561.647)
	(0,5)	104.121	101.903	604.092	600.980
Rast plač	0,5	101.675	99.768	610.938	605.608
	(0,5)	(97.298)	(65.738)	(581.279)	(580.947)
Fluktuacija zaposlenih	0,5	(104.326)	(102.830)	(579.256)	(580.931)
	(0,5)	105.085	103.730	482.574	489.872

Ocenjeni stroški za prihodnje leto za Skupino Mercator in Poslovni sistem Mercator d. d.

v 000 EUR	Skupina Mercator			Poslovni sistem Mercator, d. d.		
	Rezervacije za jubilejne nagrade	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Skupaj	Rezervacije za jubilejne nagrade	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Skupaj
Stroški obresti	1.010	4	1.014	859	4	863
Stroški sprotnega službovanja	1.243	—	1.243	1.120	—	1.120

Prihodnja izplačila zaslužkov za Skupino Mercator in Poslovni sistem Mercator, d. d.

v 000 EUR	Skupina Mercator			Poslovni sistem Mercator, d. d.		
	Rezervacije za jubilejne nagrade	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Skupaj	Rezervacije za jubilejne nagrade	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Skupaj
Ocenjena prihodnja izplačila (preteklo in prihodnje službovanje)*						
2021	553	1.038	1.591	527	878	1.405
2022	531	1.340	1.871	505	1.199	1.703
2023	576	1.674	2.250	542	1.446	1.988
2024	535	2.024	2.559	501	1.749	2.250
2025	532	2.226	2.757	501	1.921	2.423
Skupaj nediskontirana izplačila (preteklo in prihodnje službovanje)	2.727	8.302	11.028	2.576	7.193	9.769

*Fluktuacija ni upoštevana pri izračunu.

Druge rezervacije

Skupina Mercator

Rezervacije za stroške reorganizacije

Rezervacije za stroške reorganizacije so na dan 31. 12. 2020 znašale 438 tisoč EUR in se nanašajo na izplačila odpravnin zaposlenim za predčasno upokojitev. Skupina Mercator trenutno ne more oceniti, kdaj bodo te rezervacije sproščene, saj se nanašajo na prestrukturiranje Skupine Fortenova in so bile oblikovane na podlagi reorganizacije, ki se bo začela v Skupini Fortenova takoj, ko Fortenova postane lastnica Skupine Mercator.

Prejete tožbe

Rezervacije za prejete tožbe so na dan 31. 12. 2020 znašale 1.164 tisoč EUR (31. 12. 2019: 1.793 tisoč EUR). Na podlagi prejetih tožbenih zahtevkov in mnenja pravne stroke je Skupina Mercator v letu 2020 oblikovala dodatne rezervacije v skupnem znesku 589 tisoč EUR. Leta 2020 so bile porabljene rezervacije v višini 577 tisoč EUR in odpravljen rezervacije v višini 511 tisoč EUR.

Skupna vrednost tožb proti Skupini Mercator v vlogi tožene stranke je na dan 31. 12. 2020 znašala 57.050 tisoč EUR (2019: 54.880 tisoč EUR). Poslovodstvo ocenjuje, da obstaja možnost, da bodo nekatere od teh tožb izgubljene, zato je ustvarilo rezervacije. Zneski rezervacij za povezane tožbe se opredelijo na podlagi navedenega zneska odškodninskega zahtevka ali na podlagi predvidenega zneska, če odškodninski zahtevek še ni razkrit. Zunanji svetovalci za tožbe se vključijo za opredelitev predvidenih zneskov. Nadalje poslovodstvo vsako leto preveri izračunan znesek rezervacij za vsak zahtevek, ki še ni zaprt. Pripoznana rezervacija odseva najboljšo oceno poslovodstva glede najverjetnejšega izida.

Druge rezervacije

Druge rezervacije so na dan 31. 12. 2020 znašale 4.577 tisoč EUR (31. 12. 2019: 2.230 tisoč EUR). Povečanje se je nanašalo predvsem na izdane dobropise našim najemnikom za obdobje zaprtja v drugem valu epidemije COVID-19 in določbe v zvezi z državno pomočjo COVID-19, kar je podrobno opisano v pojasnilu 11.

Poslovni sistem Mercator, d. d.*Rezervacije za stroške reorganizacije*

Rezervacije za stroške reorganizacije so na dan 31. 12. 2020 znašale 438 tisoč EUR in se nanašajo na izplačila odpravnin zaposlenim za predčasno upokožitev. Skupina Mercator trenutno ne more oceniti, kdaj bodo te rezervacije sproščene, saj se nanašajo na prestrukturiranje Skupine Fortenova in so bile oblikovane na podlagi reorganizacije, ki se bo začela v Skupini Fortenova takoj, ko Fortenova postane lastnica Skupine Mercator.

Prejete tožbe

Rezervacije za prejete tožbe so na dan 31. 12. 2020 znašale 110 tisoč EUR (31. december 2019: 482 tisoč EUR). V letu 2020 je bilo oblikovanih 0 tisoč EUR, koriščenih 0 tisoč EUR in odpravljenih 372 tisoč EUR rezervacij za tožbe.

Skupna vrednost tožb proti družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. v vlogi tožene stranke je na dan 31. 12. 2020 znašala 853 tisoč EUR (2019: 2.728 tisoč EUR). Poslovodstvo ocenjuje, da obstaja možnost, da bodo nekatere od teh tožb izgubljene, zato je ustvarilo rezervacije. Zneski rezervacij za povezane tožbe se opredelijo na podlagi navedenega zneska odškodninskega zahtevka ali na podlagi predvidenega zneska, če odškodninski zahtevek še ni razkrit. Zunanji svetovalci za tožbe se vključijo za opredelitev predvidenih zneskov. Nadalje poslovodstvo vsako leto preveri izračunan znesek rezervacij za vsak zahtevek, ki še ni zaprt. Pripoznana rezervacija odseva najboljšo oceno poslovodstva glede najverjetnejšega izida.

Druge rezervacije

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. je imela na dan 31. 12. 2020 oblikovanih 4.346 tisoč EUR drugih rezervacij (31. 12. 2019: 1.965 tisoč EUR). Povečanje se je nanašalo na izdane dobropise našim najemnikom za obdobje zaprtja v drugem valu epidemije COVID-19 in določbe v zvezi z državno pomočjo COVID-19, kar je podrobno opisano v pojasnilu 11.

30. Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Obveznosti do dobaviteljev	466.493	495.526	242.226	248.602
- od tega prilagojene obveznosti do dobaviteljev	26.651	22.347	14.264	11.881
Obveznosti do delavcev	17.583	15.045	10.663	8.729
Obveznosti za davke in prispevke	28.881	22.823	23.297	18.698
Druge obveznosti	15.945	19.347	8.142	5.792
Vnaprej vračunani stroški	20.154	17.937	12.157	10.493
Odloženi prihodki	9.624	8.824	8.858	8.349
Skupaj	558.680	579.502	305.344	300.662
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti sestavljajo:				
Dolgoročne obveznosti	—	—	—	—
Kratkoročne obveznosti	558.680	579.502	305.344	300.662

Skupina Mercator

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti so na dan 31. 12. 2020 znašale 558.680 tisoč EUR (2019: 579.502 tisoč EUR).

Obveznosti do dobaviteljev obsegajo obveznosti iz nabave trgovskega blaga, proizvodov in storitev.

Na dan 31. 12. 2020 je znesek prilagojenih obveznosti do dobaviteljev Skupine Mercator kot rezultat dogovorov o financiranju dobaviteljev znašal 26.651 tisoč EUR (2019: 22.347 tisoč EUR).

Prva vrsta takih dogovorov izhaja iz običajnega poslovanja, pri katerem se nekatere obveznosti do dobaviteljev pogodbeno odložijo. V takih primerih prvotnega dobavitelja izplača nov upnik (na prvotni pogodbeni datum zapadlosti ali prej) in novi upnik podaljša prvotni plačilni rok tudi za dolžnika. Mnoge od tovrstnih obveznosti do dobaviteljev so z regresom za prvotnega dobavitelja. Znesek tovrstnih dogovorov z odloženim plačilom znaša 3.984 tisoč EUR. Odloženo obdobje tovrstnih dogovorov, sklenjenih v letu 2020, je krajše od enega leta. Druga vrsta dogovorov je sklenjena med dobaviteljem in novimi upnikom, pri čemer se Mercator o tem zgolj obvesti oz. je privolil, da bo plačal novega upnika namesto prvotnega dobavitelja. Razen spremembe prejemnika plačila ni drugih sprememb plačilnih pogojev ali drugih pogodbenih pogojev. Znesek tovrstnih dogovorov znaša 22.667 tisoč EUR.

Vnaprej vračunani stroški se nanašajo na vnaprej vračunane obresti za prejeta posojila, na nezaračunane dane rabate in nadomestila, na stroške neizkoriščenih letnih dopustov in na ostale vnaprej vračunane stroške.

Odloženi prihodki vključujejo predvsem odložene prihodke za unovčenje popustov iz naslova nabranih bonitetnih pik pri poslovanju s Pika kartico.

Skupina Mercator na dan 31. 12. 2020 ne izkazuje poslovnih obveznosti do članov nadzornega sveta, do članov uprave in drugih ključnih zaposlenih v poslovdstvu, izkazuje pa obveznosti iz naslova obračunanih, še neizplačanih plač za mesec december 2020.

Zaradi narave finančnih instrumentov lahko Skupina Mercator obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti razdeli na (a) skupne finančne obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti, ki so na dan 31. 12. 2020 znašale 466.493 tisoč EUR in v celotnem znesku predstavljajo obveznosti do dobaviteljev in (b) skupne nefinančne obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti, ki so na dan 31. 12. 2020 znašale 92.187 tisoč EUR za Skupino Mercator.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti so na dan 31. 12. 2020 znašale 305.344 tisoč EUR (2019: 300.662 tisoč EUR).

Obveznosti do dobaviteljev obsegajo obveznosti iz nabave trgovskega blaga, proizvodov in storitev.

Na dan 31. 12. 2020 je znesek prilagojenih obveznosti do dobaviteljev družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. kot rezultat dogovorov o financiranju dobaviteljev znašal 14.264 tisoč EUR (2019: 11.881 tisoč EUR).

Prva vrsta takih dogovorov izhaja iz običajnega poslovanja, pri katerem se nekatere obveznosti do dobaviteljev pogodbeno odložijo. V takih primerih prvotnega dobavitelja izplača nov upnik (na prvotni pogodbeni datum zapadlosti ali prej) in novi upnik podaljša prvotni plačilni rok tudi za dolžnika. Večina tovrstnih obveznosti do dobaviteljev je z regresom za prvotnega dobavitelja. Znesek tovrstnih dogovorov z odloženim plačilom znaša 3.984 tisoč EUR. Odloženo obdobje tovrstnih dogovorov, sklenjenih v letu 2020, je krajše od enega leta. Druga vrsta dogovorov je sklenjena med dobaviteljem in novim upnikom, pri čemer se Mercator o tem zgolj obvesti oz. je privolil, da bo plačal novega upnika namesto prvotnega dobavitelja. Razen spremembe prejemnika plačila ni drugih sprememb plačilnih pogojev ali drugih pogodbenih pogojev. Znesek tovrstnih dogovorov znaša 10.281 tisoč EUR.

Vnaprej vračunani stroški se nanašajo na stroške neizkoriščenih letnih dopustov, na dane superrabate ter na ostale vnaprej vračunane stroške.

Odloženi prihodki vključujejo predvsem odložene prihodke za unovčenje popustov iz naslova nabranih pik.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. na dan 31. 12. 2020 ne izkazuje poslovnih obveznosti do članov nadzornega sveta, do članov uprave in drugih ključnih zaposlenih v poslovdstvu, izkazuje pa obveznosti iz naslova obračunanih, še neizplačanih plač za mesec december 2020.

Zaradi narave finančnih instrumentov lahko družba Poslovni sistem Mercator, d. d. obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti razdeli na (a) skupne finančne obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti, ki so na dan 31. 12. 2020 znašale

242.226 tisoč EUR in v celotnem znesku predstavljajo obveznosti do dobaviteljev in (b) skupne nefinančne obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti, ki so na dan 31. 12. 2020 znašale 63.117 tisoč EUR za družbo Poslovni sistem Mercator, d. d.

31. Finančni inštrumenti

Upravljanje s finančnimi tveganji

Pregled tveganj

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. spremljata in upravljata različne vrste finančnih tveganj, katerim sta pri svojem delovanju izpostavljeni:

- kreditno tveganje;
- plačilno-sposobnostno tveganje (likvidnostno tveganje);
- tržno tveganje;
- operativno tveganje, izhajajoče iz Skupine Agrokor.

Med tržnimi tveganji Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. upravljata z obrestnim in valutnim tveganjem. Celotna dejavnost upravljanja s tveganji se v Skupini Mercator in družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. osredotoča na nepredvidljivost finančnih trgov in skuša minimizirati potencialne negativne učinke na finančno uspešnost Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.

To pojasnilo predstavlja informacije o izpostavljenosti Skupine Mercator in družbe (Poslovni sistem Mercator, d. d.) zgoraj navedenim tveganjem, cilje, politike in procese za merjenje in upravljanje z njimi ter obvladovanje kapitala Skupine Mercator in družbe (Poslovni sistem Mercator, d. d.).

Politika upravljanja s tveganji

Aktivno upravljanje s tveganji v Skupini Mercator sledi cilju pravočasnega prepoznavanja in odzivanja na potencialne nevarnosti s pripravo ustreznih ukrepov za zavarovanje pred identificiranimi tveganji oziroma znižanje izpostavljenosti tveganjem. Krovna družba za celotno Skupino Mercator centralno upravlja z obrestnimi, valutnimi in likvidnostnimi tveganji, odvisne družbe pa praviloma upravlja s kreditnimi tveganji. Ukrepi za obvladovanje tveganj so vgrajeni v vsakodnevno poslovanje v vseh družbah Skupine Mercator.

Dejavnosti upravljanja s tveganjem v Skupini Mercator so odgovornost posebnega Sveta za upravljanje s tveganji. Svet skrbi za proces sistematičnega upravljanja s tveganji, ki je opredeljen v Poslovniku upravljanja s tveganji. Upravljanje s tveganji je centralna koncernska funkcija, ki jo upravlja in koordinira družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

Tveganja so razdeljena na različne skupine tveganj. Znotraj posamezne skupine tveganj se na podlagi analize poslovnega okolja, preteklih poslovnih rezultatov in načrtov ter ocen za prihodnost opredeli tveganja, ki so zaznana. S podrobno analizo se oceni višina vrednosti tveganja ter na podlagi enotnega kriterija oceni, ali je tveganje ključno.

Za vsa ključna tveganja se:

- opišejo dejavnosti, ki so bile izvedene v tekočem letu z namenom obvladovanja posameznega tveganja,
- opredelijo načrtovane dejavnosti upravljanja s tveganji za prihodnje leto,
- določijo, ali je za naslednje leto ocenjena višja ali nižja izpostavljenost tveganju glede na prejšnje leto.

V Skupini Mercator in družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. se analizira tveganje za vsako posamezno družbo in Skupino Mercator kot celoto. V primeru nerazpolaganja z določenimi podatki, se naredi aproksimacijo na Skupino s podatki, ki so razpoložljivi.

Tveganja, ki se pojavljajo pri pripravi računovodskih izkazov Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. zmanjšujeta z jasnimi in jedrnatimi računovodskimi in poročevalskimi usmeritvami, s primerno organizacijo računovodske funkcije, z rednimi notranjimi in zunanjimi revizijskimi pregledi delovanja notranjih kontrol, poslovnih procesov in poslovanja.

V Skupini Mercator in družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. že od leta 2000 kot samostojna podporna funkcija deluje notranja revizija. Njena glavna naloga je neprestano razvijanje in preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol z vidika

obvladovanja ali zmanjševanja vseh vrst poslovnih in drugih tveganj, ki sta jim Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. izpostavljeni.

Kvalitetnejše izvajanje nadzorne funkcije nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. zagotavlja revizijska komisija, ki med drugim nadzira delovanje sistema obvladovanja tveganj, notranje revizije in sistema notranjih kontrol, sodeluje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja in predlaga izbiro neodvisnega zunanjega revizorja družb Skupine Mercator.

Na uspešnost poslovanja Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. vpliva celotno gospodarsko okolje tako v svetu kot tudi na trgih Mercatorjevega delovanja. V nenehno spreminjajočih se trendih je za Skupino Mercator in družbo Poslovni sistem Mercator, d. d. ključnega pomena, da načrtno in premišljeno upravljata s tveganji, s katerimi se soočata pri svojem poslovanju.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da bosta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. utrpeli finančno izgubo, če stranka ali pogodbenica, vključena v pogodbo, odloži plačilo in kasneje svojih obveznosti ne plača v celoti ali jih sploh ne poravnava. Kreditno tveganje nastane predvsem iz naslova terjatev do veleprodajnih kupcev in terjatev iz naslova Pika kartice.

Izpostavljenost Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. kreditnemu tveganju je odvisna zlasti od značilnosti posameznih strank, vendar je v Skupini Mercator in družbi (Poslovni sistem Mercator, d. d.), izpostavljenost tveganju neplačila s strani kupcev zelo razpršena. V skladu s sprejeto politiko se za vsako novo stranko izvede analiza njene kreditne sposobnosti, preden ji Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. ponudita standardne pogoje plačila. Če so veleprodajni kupci ocenjeni neodvisno, se uporabijo te ocene. Če ni neodvisne ocene, oddelek za nadzor tveganj oceni kreditno kakovost kupca in pri tem upošteva njegov finančni položaj, pretekle izkušnje in druge dejavnike. Nabavne omejitve, ki predstavljajo najvišji znesek odprtih postavk, se vzpostavijo za vsako stranko posebej. Upoštevanje kreditnega limita s strani veleprodajnega kupca redno spremlja neposredno vodstvo (angl. line management). Poslovanje Skupine Mercator in družbe (Poslovni sistem Mercator, d. d.) s strankami, ki ne izpolnjujejo normne kreditne sposobnosti, poteka le na podlagi predplačil oziroma ob ustreznem zavarovanju plačil.

Knjigovodske vrednosti finančnih sredstev (terjatev in danih posojil) predstavljajo največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju.

<i>Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju na dan poročanja:</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
v 000 EUR				
Terjatve do kupcev in druge terjatve	128.865	167.567	57.601	69.874
Dani depoziti za plačila najemnin	961	2.825	—	—
Dana posojila podjetjem	2.374	12.527	33.012	25.179
Terjatve iz finančnih najemov	6.336	—	—	—
Dani depoziti bankam	940	754	—	—
Skupaj	139.476	183.674	90.613	95.053

Terjatve do kupcev izhajajo predvsem iz veleprodajne prodaje blaga, materiala in storitev. Veleprodajni kupci so razpršeni, tako da ni večje izpostavljenosti posameznemu kupcu. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. izvajata tudi stalen nadzor nad slabimi plačniki in preverja boniteto eksternih kupcev. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. uporabljata poenostavljen splošni pristop za terjatve do kupcev, ki je predstavljen v pojasnilu 2(d) iv. in 3 (c) i.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. imata dana posojila podjetjem zavarovana in ocenjujeta, da je kreditno tveganje teh posojil nizko. Dodatna pojasnila v zvezi z danimi posojili so predstavljena v pojasnilu 24. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. ocenjujeta nizko tveganje neplačil, zaradi česar pričakovane kreditne izgube (ECL) niso zabeležene, saj se smatrajo kot nepomembne. Izpostavljenost kreditnemu tveganju je nizka (in ni pomembna).

Največja izpostavljenost terjatev do kupcev in danih posojil kreditnemu tveganju glede na vrsto kupcev na dan poročanja:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
v 000 EUR				
Maloprodajni kupci	260	7.216	749	5.260
Veleprodajni kupci in povezana podjetja	83.336	96.562	41.772	47.039
Terjatve do zaposlenih, države in druge terjatve	15.698	24.573	5.261	9.177
Vnaprej plačani stroški	4.254	13.217	2.399	3.140
Druge terjatve	25.318	26.000	7.419	5.258
Dana posojila in depoziti	10.611	16.106	33.012	25.179
Skupaj	139.476	183.674	90.613	95.053

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. sta v razred maloprodajnih kupcev uvrstili terjatve do fizičnih oseb ter finančnih partnerjev iz naslova nakupov v maloprodajnih enotah družbe s Pika in ostalimi karticami, v razred veleprodajnih kupcev in povezanih podjetij pa vse terjatve iz naslova prodaje blaga, materiala in storitev pravnim osebam.

Terjatve do kupcev so zavarovane z bančnimi garancijami, vplačanimi varščinami, pologi gotovine, prvovrstnimi hipotekami ter obveznostmi do teh kupcev. Med drugimi terjatvami Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. izkazujeta terjatve do države, zaposlenih, pa tudi iz naslova vnaprej plačanih stroškov in druge terjatve ter dana posojila in depozite.

Zavarovanja terjatev in danih posojil (v bruto zneskih, brez oslabitev):	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
v 000 EUR	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Terjatve do kupcev	136.318	150.457	55.510	61.583
od tega zavarovane terjatve do kupcev	19.222	20.624	11.572	15.323
od tega nezavarovane terjatve do kupcev	117.096	129.833	43.938	46.260
Nezavarovane druge terjatve in dana posojila	46.767	74.864	52.533	51.553
Skupaj	183.085	225.321	108.043	113.136

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. uporabljata standard MSRP 9 in v njem naveden poenostavljen pristop k merjenju pričakovanih kreditnih izgub, pri čemer se uporablja pričakovane popravke za kreditno izgubo v celotni življenjski dobi za vse terjatve do kupcev. Za merjenje pričakovanih kreditnih izgub so bile v skupino združene terjatve do kupcev, in pogodbeno sredstva na podlagi skupnih značilnosti kreditnega tveganja in zapadlosti. Značilnosti kreditnega tveganja se v glavnem določajo z razpoložljivim zavarovanjem. Tipične vrste zavarovanj so bančne garancije, hipoteke, obvestila o izvršbi in zadolžnice. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. določata pričakovane kreditne izgube pri teh postavkah z matriko rezervacij, ocenjeno na podlagi preteklih izkušenj kreditnih izgub, ki so posledica dolžnikovega stanja zapadlosti plačil, ustrezno prilagojene, da odseva sedanje pogoje, in na podlagi ocene prihodnjih ekonomskih pogojev. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. mesečno oblikujeta popravke vrednosti terjatev do kupcev in iz naslova prodaje s kartico zvestobe, in sicer na podlagi pričakovanih stopenj neplačila.

Analiza starosti terjatev do kupcev in danih posojil na dan poročanja:	Skupina Mercator									Poslovni sistem Mercator, d. d.								
	Bruto vrednost 31. 12. 2019			Popravek za kreditne izgube 31. 12. 2019						Bruto vrednost 31. 12. 2019			Popravek za kreditne izgube 31. 12. 2019					
	0-3 dni	30-90 dni	več kot 90 dni	0-30 dni	% pričak. kredit. zgub (ECL)	30-90 dni	% pričak. kredit. zgub (ECL)	več kot 90 dni	% pričak. kredit. zgub (ECL)	0-30 dni	30-90 dni	več kot 90 dni	0-30 dni	% pričak. kredit. zgub (ECL)	30-90 dni	% pričak. kredit. zgub (ECL)	več kot 90 dni	% pričak. kredit. zgub (ECL)
Bančna garancija	7	—	—	—	0,05 %	—	7,21 %	—	27,26 %	6	—	—	—	0,05 %	—	9,23 %	—	27,63 %
Hipoteka	3	—	—	—	3,59 %	—	0,49 %	—	63,22 %	3	—	—	—	3,69 %	—	0,49 %	—	30,77 %
Menica	6	1	—	—	1,27 %	—	1,38 %	—	17,16 %	4	—	—	—	1,58 %	—	5,10 %	—	16,18 %
Izvršnica	1	—	—	—	0,43 %	—	1,95 %	—	16,66 %	1	—	—	—	0,15 %	—	2,82 %	—	5,76 %
Skupina Mercator/Agrokor	40	—	6	—	9,30 %	—	12,30 %	1	49,04 %	26	—	5	—	13,89 %	—	14,46 %	1	51,56 %
Drugo*	112	4	43	2	1,88 %	—	4,55 %	38	36,97 %	50	1	15	2	0,78 %	—	5,68 %	15	33,56 %
Skupaj	169	6	50	3	3,57 %	—	4,42 %	39	38,22 %	90	2	21	2	4,59 %	—	6,61 %	16	37,99 %

Analiza starosti terjatev do kupcev in danih posojil na dan poročanja:	Skupina Mercator									Poslovni sistem Mercator, d. d.								
	Bruto vrednost 31. 12. 2020			Popravek za kreditne izgube 31. 12. 2020						Bruto vrednost 31. 12. 2020			Popravek za kreditne izgube 31. 12. 2020					
	0-3 dni	30-90 dni	več kot 90 dni	0-30 dni	% pričak. kredit. zgub (ECL)	30-90 dni	% pričak. kredit. zgub (ECL)	več kot 90 dni	% pričak. kredit. zgub (ECL)	0-30 dni	30-90 dni	več kot 90 dni	0-30 dni	% pričak. kredit. zgub (ECL)	30-90 dni	% pričak. kredit. zgub (ECL)	več kot 90 dni	% pričak. kredit. zgub (ECL)
Bančna garancija	4.429	176	124	2	0,04 %	18	9,80 %	9	6,66 %	3.661	124	63	2	0,05 %	18	13,88 %	7	11,00 %
Hipoteka	3.113	15	202	112	3,58 %	1	3,38 %	196	96,77 %	3.016	15	10	111	3,69 %	1	3,38 %	4	35,62 %
Menica	5.077	1.263	1.216	53	1,02 %	14	0,97 %	67	4,11 %	3.067	180	119	49	1,61 %	11	6,12 %	18	14,31 %
Izvršnica	1.316	266	438	—	0,03 %	33	12,61 %	108	24,53 %	1.108	117	90	—	— %	5	3,84 %	10	10,72 %
Skupina Mercator/Agrokor	49.772	252	1.574	105	10,11 %	17	7,59 %	336	21,28 %	33.574	134	744	82	14,44 %	17	14,23 %	222	37,38 %
Drugo*	67.349	3.637	42.867	3.279	2,29 %	106	3,12 %	39.152	39,26 %	47.506	901	13.612	2.583	1,05 %	41	4,64 %	14.250	30,01 %
Skupaj	131.056	5.608	46.421	3.552	5,14 %	189	3,50 %	39.867	37,76 %	91.933	1.472	14.638	2.828	5,99 %	92	6,40 %	14.511	30,06 %

*Postavka »Drugo« vključuje vse nezavarovane terjatve do kupcev iz naslova zunanjih veleprodajnih kupcev.

Podrobnosti o usmeritvah skupine so navedene v pojasnilu 3 c) i) Finančna sredstva.

<i>Spremembe popravkov terjatev in danih posojil za kreditne izgube</i>	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	2020	2019	2020	2019
v 000 EUR				
Stanje 1. 1.	41.647	97.575	18.082	25.956
Učinek tečajnih razlik	(96)	88	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	3.980	2.115	790	2.140
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti v letu	(1.836)	(17.769)	(1.442)	(1.123)
Dokončen odpis terjatev	(87)	(40.361)	—	(8.890)
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital, ob prvotnem sprejetju MSRP 9	—	—	—	—
Stanje 31. 12.	43.609	41.647	17.431	18.082

v 000 EUR	Skupina Mercator							
	Bruto vrednost				Popravek vrednosti za kreditne izgube			
	0–30 dni	30–90 dni	Več kot 90 dni	Skupaj	0–30 dni	30–90 dni	Več kot 90 dni	Skupaj
Bančna garancija								
Stanje 1. 1. 2020	6.852	51	349	7.251	3	4	95	102
Učinek tečajnih razlik	(2)	—	—	(2)	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	355	125	56	536	—	14	1	15
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(2.775)	—	(280)	(3.055)	(1)	—	(88)	(89)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	4.429	176	124	4.729	2	18	9	28
Hipoteka								
Stanje 1. 1. 2020	3.283	123	442	3.848	118	1	280	398
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	—	—	—	—	—	—	—	—
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(170)	(108)	(239)	(518)	(6)	—	(83)	(90)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	3.113	15	202	3.330	112	1	196	308
Menica								
Stanje 1. 1. 2020	5.670	934	498	7.102	90	12	64	167
Učinek tečajnih razlik	(1)	—	—	(1)	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	—	66	54	120	—	5	14	18
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(1.092)	(30)	(4)	(1.125)	(37)	(3)	—	(40)
Dokončen odpis terjatev	499	293	668	1.459	(1)	—	(11)	(12)
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	5.077	1.263	1.216	7.555	53	14	67	134
Izvršnica								
Stanje 1. 1. 2020	910	62	319	1.291	4	1	54	59
Učinek tečajnih razlik	(3)	(1)	(4)	(7)	—	—	(1)	(1)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	408	205	122	735	—	32	54	87
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	—	—	—	—	(3)	—	—	(3)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	1.316	266	438	2.019	—	33	108	142
Skupina Mercator/Agrokor								
Stanje 1. 1. 2020	40.095	353	5.861	46.309	120	17	655	791
Učinek tečajnih razlik	(3)	—	—	(3)	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	9.971	(144)	2	9.829	—	1	—	1
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(291)	44	(4.289)	(4.537)	(14)	—	(318)	(333)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	49.772	252	1.574	51.598	105	17	336	459
Drugo								
Stanje 1. 1. 2020	82.905	4.375	42.844	130.124	2.347	115	37.668	40.130
Učinek tečajnih razlik	(300)	(3)	(100)	(403)	(2)	—	(92)	(94)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	5.534	54	1.122	6.710	962	13	2.883	3.859
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(20.790)	(789)	(924)	(22.502)	(28)	(22)	(1.232)	(1.281)
Dokončen odpis terjatev	—	—	(75)	(75)	—	—	(75)	(75)
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	67.349	3.637	42.867	113.854	3.279	106	39.152	42.538
Skupaj								
Stanje 1. 1. 2020	139.716	5.897	50.313	195.925	2.682	149	38.816	41.647
Učinek tečajnih razlik	(309)	(4)	(105)	(417)	(2)	—	(94)	(96)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	16.267	305	1.356	17.929	962	66	2.952	3.980
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(25.118)	(883)	(5.737)	(31.738)	(90)	(26)	(1.721)	(1.836)
Dokončen odpis terjatev	499	293	593	1.385	(1)	—	(86)	(87)
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	131.056	5.608	46.421	183.085	3.552	189	39.867	43.609

v 000 EUR	Skupina Mercator							
	Bruto vrednost				Popravek vrednosti za kreditne izgube			
	0–30 dni	30–90 dni	Več kot 90 dni	Skupaj	0–30 dni	30–90 dni	Več kot 90 dni	Skupaj
Bančna garancija								
Stanje 1. 1. 2019	4.231	182	998	5.411	2	5	325	332
Učinek tečajnih razlik	5	—	—	5	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	2.799	(1)	—	2.798	2	—	—	2
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(182)	(131)	(649)	(962)	—	(1)	(230)	(231)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	6.852	51	349	7.251	3	4	95	102
Hipoteka								
Stanje 1. 1. 2019	3.668	30	168	3.866	183	—	110	294
Učinek tečajnih razlik	1	—	1	3	—	—	1	1
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	—	93	273	366	—	—	168	168
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(385)	—	—	(386)	(65)	—	—	(65)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	3.283	123	442	3.848	118	1	280	398
Menica								
Stanje 1. 1. 2019	5.646	1.017	751	7.414	14	16	95	124
Učinek tečajnih razlik	7	—	—	7	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	22	24	40	86	76	3	4	83
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(5)	(107)	(293)	(405)	—	(7)	(34)	(41)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	5.670	934	498	7.102	90	12	64	167
Izvršnica								
Stanje 1. 1. 2019	427	125	177	729	—	1	17	18
Učinek tečajnih razlik	(1)	—	(1)	(2)	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	620	2	143	765	4	1	37	42
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(136)	(66)	—	(201)	—	(1)	—	(1)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	910	62	319	1.291	4	1	54	59
Skupina Mercator/Agrokor								
Stanje 1. 1. 2019	18.621	322	43.438	62.381	230	46	39.075	39.350
Učinek tečajnih razlik	8	—	(24)	(16)	—	—	(23)	(23)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	22.917	177	3.138	26.232	—	—	—	—
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(1.451)	(147)	(3.579)	(5.177)	(110)	(30)	(1.286)	(1.425)
Dokončen odpis terjatev	—	—	(37.111)	(37.111)	—	—	(37.111)	(37.111)
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	40.095	353	5.861	46.309	120	17	655	791
Drugo								
Stanje 1. 1. 2019	120.194	3.751	47.826	171.771	15.695	137	41.624	57.457
Učinek tečajnih razlik	625	18	148	791	(6)	1	115	110
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	27.058	1.020	176	28.254	1.618	17	184	1.819
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(35.576)	(414)	(2.061)	(38.052)	(14.960)	(40)	(1.005)	(16.006)
Dokončen odpis terjatev	—	—	(3.245)	(3.245)	—	—	(3.250)	(3.250)
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	112.301	4.375	42.844	159.519	2.347	115	37.668	40.130
Skupaj								
Stanje 1. 1. 2019	207.279	5.427	93.357	306.063	16.124	205	81.246	97.575
Učinek tečajnih razlik	645	19	125	789	(6)	1	94	88
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	53.415	1.315	3.770	58.500	1.700	22	393	2.115
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(37.735)	(864)	(6.583)	(45.182)	(15.135)	(78)	(2.556)	(17.769)
Dokončen odpis terjatev	—	—	(40.356)	(40.356)	—	—	(40.361)	(40.361)
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	169.111	5.897	50.313	225.321	2.682	149	38.816	41.647

v 000 EUR	Skupina Mercator							
	Bruto vrednost				Popravek vrednosti za kreditne izgube			
	0–30 dni	30–90 dni	Več kot 90 dni	Skupaj	0–30 dni	30–90 dni	Več kot 90 dni	Skupaj
Bančna garancija								
Stanje 1. 1. 2020	6.302	40	344	6.685	3	4	95	102
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	—	84	—	84	—	14	—	14
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(2.640)	—	(280)	(2.920)	(1)	—	(88)	(89)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	3.661	124	63	3.849	2	18	7	27
Hipoteka								
Stanje 1. 1. 2020	3.182	123	228	3.533	117	1	70	188
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	—	—	—	—	—	—	—	—
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(165)	(108)	(218)	(491)	(6)	—	(67)	(73)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	3.016	15	10	3.042	111	1	4	115
Menica								
Stanje 1. 1. 2020	4.104	114	65	4.283	86	6	14	105
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	—	66	54	120	—	5	4	9
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(1.036)	—	—	(1.036)	(36)	—	—	(36)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	3.067	180	119	3.366	49	11	18	78
Izvršnica								
Stanje 1. 1. 2020	729	34	59	823	1	1	3	6
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	379	83	31	493	—	3	6	10
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	—	—	—	—	(1)	—	—	(1)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	1.108	117	90	1.315	—	5	10	14
Skupina Mercator/Agrokor								
Stanje 1. 1. 2020	25.722	279	5.412	31.412	84	16	540	640
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	7.852	(144)	—	7.707	—	1	—	1
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	—	—	(4.668)	(4.668)	(2)	—	(317)	(319)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	33.574	134	744	34.452	82	17	222	322
Drugo								
Stanje 1. 1. 2020	44.762	1.336	14.659	60.757	1.840	27	15.174	17.042
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	2.744	—	—	2.744	743	13	—	757
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	—	(435)	(1.047)	(1.482)	—	—	(924)	(924)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	47.506	901	13.612	62.019	2.583	41	14.250	16.875
Skupaj								
Stanje 1. 1. 2020	84.799	1.926	20.767	107.493	2.131	55	15.896	18.082
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	10.975	89	85	11.148	743	37	10	790
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(3.842)	(543)	(6.213)	(10.598)	(47)	—	(1.395)	(1.442)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2020	91.933	1.472	14.638	108.043	2.828	92	14.511	17.431

v 000 EUR	Skupina Mercator							
	Bruto vrednost				Popravek vrednosti za kreditne izgube			
	0–30 dni	30–90 dni	Več kot 90 dni	Skupaj	0–30 dni	30–90 dni	Več kot 90 dni	Skupaj
Bančna garancija								
Stanje 1. 1. 2019	3.524	119	978	4.621	1	5	325	331
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	2.777	—	—	2.777	2	—	—	2
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	—	(79)	(634)	(713)	—	(1)	(230)	(231)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	6.302	40	344	6.685	3	4	95	102
Hipoteka								
Stanje 1. 1. 2019	3.521	30	57	3.608	182	—	3	185
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	—	93	172	264	—	—	67	68
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(339)	—	—	(339)	(65)	—	—	(65)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	3.182	123	228	3.533	117	1	70	188
Menica								
Stanje 1. 1. 2019	4.109	221	358	4.687	9	13	48	70
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	—	—	—	—	76	—	—	76
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(5)	(107)	(293)	(405)	—	(7)	(34)	(41)
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	4.104	114	65	4.283	86	6	14	105
Izvršnica								
Stanje 1. 1. 2019	109	32	42	183	—	—	—	—
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	620	2	17	639	1	1	3	5
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	—	—	—	—	—	—	—	—
Dokončen odpis terjatev	—	—	—	—	—	—	—	—
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	729	34	59	823	1	1	3	6
Skupina Mercator/Agrokor								
Stanje 1. 1. 2019	5.756	179	8.316	14.251	188	31	7.231	7.450
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	20.380	166	3.137	23.684	—	—	—	—
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(414)	(66)	—	(481)	(105)	(15)	(649)	(769)
Dokončen odpis terjatev	—	—	(6.042)	(6.042)	—	—	(6.042)	(6.042)
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	25.722	279	5.412	31.412	84	16	540	640
Drugo								
Stanje 1. 1. 2019	45.232	420	17.855	63.507	282	12	17.625	17.920
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	5.173	916	8	6.097	1.558	15	414	1.988
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	—	—	(359)	(359)	—	—	(18)	(18)
Dokončen odpis terjatev	—	—	(2.845)	(2.845)	—	—	(2.848)	(2.848)
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	50.405	1.336	14.659	66.400	1.840	27	15.174	17.042
Skupaj								
Stanje 1. 1. 2019	62.250	1.001	27.606	90.856	663	61	25.232	25.956
Učinek tečajnih razlik	—	—	—	—	—	—	—	—
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	28.951	1.178	3.334	33.462	1.638	17	485	2.140
Zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti za oslabitve v letu	(758)	(252)	(1.286)	(2.297)	(170)	(23)	(931)	(1.123)
Dokončen odpis terjatev	—	—	(8.887)	(8.887)	—	—	(8.890)	(8.890)
Popravek terjatev, evidentiran skozi kapital	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje 31. 12. 2019	90.442	1.926	20.767	113.136	2.131	55	15.896	18.082

Kvaliteta terjatev do kupcev in danih posojil je ocenjena na podlagi usmeritve, določene s strani Sveta za upravljanje s tveganji. Kreditno tveganje kupcev se spremlja z razvrščanjem terjatev do kupcev na osnovi njihovih značilnosti.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. daje garancije svojim odvisnim družbam za posojila, najeta pri bankah, kot je izkazano v pojasnilu 32.

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da bosta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. pri poslovanju naleteli na težave pri poravnavi svojih tekočih obveznosti, ki jih poravnava z denarnimi ali drugimi finančnimi sredstvi.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. upravljata z likvidnostnim tveganjem tako, da vzdržujeta ustrezne rezerve, bančne aranžmaje in posojilne aranžmaje iz rezerv, s sprotnim spremljanjem napovedi in dejanskih denarnih tokov in z usklajevanjem profilov zapadlosti finančnih sredstev in obveznosti. Podrobnosti dodatnih neizkoriščenih aranžmajev, ki jih ima Skupina Mercator na voljo za nadaljnje znižanje likvidnostnega tveganja, so predstavljene spodaj.

Poslovodstvo spremlja drseče načrtovanje likvidnostne rezerve (ki zajema neizkoriščene posojilne aranžmaje spodaj) in denarna sredstva in njihove ustreznike na podlagi pričakovanih denarnih tokov. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. aktivno upravljata z likvidnostnim tveganjem v okviru vzpostavljenega centraliziranega upravljanja z denarnimi sredstvi. Centralizirano upravljanje z denarnimi sredstvi predstavlja sistem, ki temelji na: natančno opredeljeni metodologiji planiranja denarnih tokov, na podlagi katere vsaka družba Skupine Mercator tedensko planira dnevni denarni tok za 3 mesece vnaprej, kar se odrazi v tedensko posodobljenem kratkoročnem konsolidiranem likvidnostnem planu Skupine Mercator:

- standardiziranih poročilnih sistemih dnevnega poročanja o realizaciji denarnega toka v preteklem dnevu in pripravi analiz odstopanja realizacije od plana denarnega toka,
- centraliziranem usklajevanju na različnih ravneh odločanja, kar pomeni, da se v posamezni družbi vedno razpolaga z ustrežno višino denarnih sredstev, s katerimi se lahko poplačajo njene obveznosti.

Na dan 31.12. so bili Skupini Mercator in družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. na razpolago naslednji likvidnostni viri:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
v 000 EUR				
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki*	49.884	45.777	28.964	11.137
Nečrpana odobrena revolving posojila ^Δ **	6.723	42.326	254	37.228
Skupaj	56.607	88.103	29.218	48.366

*Postavka zajema tudi kratkoročne depozite družb Mercator–S d. o. o. in Mercator–Emba d. d.

**Postavka zajema neizkoriščene linije v okviru WGD tranše A, neizkoriščen Super Senior in neizkoriščeno linijo za prodajo čekov.

^Δ Alternativna merila so podrobneje predstavljena pod poglavjem Alternativna merila uspešnosti poslovanja (APM).

Skupni neizkoriščeni likvidnostni viri, neporabljeni do 31. 12. 2020, so znašali za Skupino Mercator 56.607 tisoč EUR (31. 12. 2019: 88.103 tisoč EUR) oziroma za družbo Poslovni sistem Mercator, d. d. 29.218 tisoč EUR (31. 12. 2019: 48.366 tisoč EUR).

Eden izmed najpomembnejših elementov končnega dogovora v sklopu finančnega prestrukturiranja, ki temelji na usklajenosti denarnega toka, razpoložljivega za servisiranje dolga s finančnimi obveznostmi, je tudi odprava tveganja refinanciranja, kar povečuje finančno stabilnost.

V nadaljevanju so prikazani pogodbeni zapadlost obveznosti in ocenjena plačila obresti. Bodoča pogodbeni zapadlost glavnice in obresti je prikazana glede na stanje posojilnih pogodb na dan 31. 12. 2020.

<i>Pogodbeni zapadlost obveznosti in ocenjena plačila obresti za leto 2020</i>	Skupina Mercator											
	Skupaj na dan 31. 12. 2020		Do 6 mesecev		6 do 12 mesecev		1–3 let		3–5 let		Več kot 5 let	
v 000 EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti
Neizpeljane finančne obveznosti												
Posojila bank	532.270	520.725	415.418	12.476	13.623	2.738	20.214	6.375	47.512	2.369	—	—
Posojila povezanih in drugih podjetij	20.011	56.783	39.962	774	15.535	512	—	—	—	—	—	—
Obveznosti iz naslova najema	345.672	416.902	42.236	8.436	30.800	7.733	135.025	26.533	67.214	14.258	70.369	14.298
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	558.680	558.725	554.287	—	343	—	2.834	—	1.023	—	239	—
Skupaj	1.456.633	1.553.136	1.051.903	21.685	60.300	10.984	158.073	32.907	115.749	16.628	70.607	14.298

<i>Pogodbeni zapadlost obveznosti in ocenjena plačila obresti za leto 2019</i>	Skupina Mercator											
	Skupaj na dan 31. 12. 2019		Do 6 mesecev		6 do 12 mesecev		1–3 let		3–5 let		Več kot 5 let	
v 000 EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti
Neizpeljane finančne obveznosti												
Posojila bank	556.030	631.825	88.482	11.360	51.476	10.358	408.821	14.148	43.644	3.536	1	—
Posojila povezanih in drugih podjetij	25.026	26.652	9.209	720	6.785	636	9.032	271	—	—	—	—
Obveznosti iz naslova najema	371.100	376.706	43.291	3.419	21.818	3.217	137.129	13.514	118.356	6.195	25.333	4.433
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	572.370	561.149	429.466	—	128.727	—	2.285	—	373	—	297	—
Skupaj	1.524.526	1.596.332	570.448	15.499	208.807	14.211	557.267	27.932	162.374	9.731	25.630	4.433

Aprila 2021 je Skupina Mercator refinancirala bančni dolga Mercatorja. Podrobnosti v zvezi z refinanciranjem so razkrite v pojasnilu 35.

Pogodbena zapadlost obveznosti in ocenjena plačila obresti za leto 2020	Poslovni sistem Mercator, d. d.											
	Skupaj na dan 31. 12. 2020		Do 6 mesecev		6 do 12 mesecev		1–3 let		3–5 let		Več kot 5 let	
v 000 EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti
Neizpeljane finančne obveznosti												
Posojila bank	355.192	363.728	355.192	8.502	—	34	—	—	—	—	—	—
Posojila povezanih in drugih podjetij	40.240	40.523	39.815	275	425	7	—	—	—	—	—	—
Obveznosti iz naslova najema	92.906	113.230	14.199	2.142	7.155	1.964	34.640	8.538	20.087	4.424	16.825	3.257
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	305.344	305.344	301.456	—	246	—	2.518	—	1.035	—	90	—
Skupaj	793.682	822.825	710.661	10.919	7.826	2.005	37.158	8.538	21.122	4.424	16.915	3.257

Pogodbena zapadlost obveznosti in ocenjena plačila obresti za leto 2019	Poslovni sistem Mercator, d. d.											
	Skupaj na dan 31. 12. 2019		Do 6 mesecev		6 do 12 mesecev		1–3 let		3–5 let		Več kot 5 let	
v 000 EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti	Odplačilo glavnice	Obresti
Neizpeljane finančne obveznosti												
Posojila bank	350.340	373.227	11.453	7.312	14.522	7.082	324.365	8.493	—	—	—	—
Posojila povezanih in drugih podjetij	39.974	40.808	4.200	282	—	281	35.774	271	—	—	—	—
Obveznosti iz naslova najema	103.037	127.024	12.504	2.268	7.070	2.156	35.458	9.663	27.294	5.554	20.711	4.345
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	302.516	302.516	299.963	—	260	—	1.774	—	323	—	196	—
Skupaj	795.867	843.575	328.120	9.862	21.852	9.520	397.371	18.427	27.617	5.554	20.907	4.345

Na dan 31. 12. 2020 je Družba svojim odvisnim družbam zagotovila finančne garancije v skupnem znesku 136.934 tisoč EUR (2019: 204.795 tisoč EUR), kot izhaja iz pojasnila 32. Večina teh garancij ima zapadlost do 6 mesecev.

Tržna tveganja

Tržno tveganje je tveganje, ki je skupno za celoten razred sredstev in obveznosti. Pri tržnem tveganju obstaja verjetnost, da se vrednost naložb ali finančnih sredstev v določenem časovnem obdobju lahko zmanjša zaradi gospodarskih sprememb ali drugih dogodkov, ki vplivajo na trg.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. izvira iz finančnih obveznosti. Finančne obveznosti izpostavljajo Skupino Mercator in družbo Poslovni sistem Mercator, d. d. obrestnemu tveganju denarnega toka.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. sta izpostavljeni obrestnemu tveganju, saj imata med svojimi obveznostmi in sredstvi tudi nekaj takih obveznosti oziroma sredstev, ki so občutljiva na spremembo obrestnih mer, kar pomeni, da je del finančnih obveznosti vezan na variabilno obrestno mero EURIBOR. EURIBOR se dnevno spreminja, saj je podvržen tržnemu nihanju, kar lahko povzroči povečanje finančnih odhodkov za Skupino Mercator in družbo Poslovni sistem Mercator, d. d. Posledično Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d., ustrezno centralno obvladujeta rast finančnih odhodkov. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator d. d. upravljata s tveganjem z vzdrževanjem ustrezne kombinacije posojil s fiksno in variabilno obrestno mero. Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. ne uporabljata izpeljanih finančnih instrumentov za namene varovanja tveganja obrestne mere.

Izpostavljenost obrestnemu tveganju:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
v 000 EUR	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri				
Dolgoročna in kratkoročna finančna sredstva	10.611	16.106	33.012	25.179
Dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti	173.470	105.890	40.180	63.969
Skupaj	184.081	121.996	73.192	89.148
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri				
Dolgoročna in kratkoročna finančna sredstva	—	—	—	—
Dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti	378.811	462.774	355.252	328.199
Skupaj	378.811	462.774	355.252	328.199

Analiza občutljivosti poštene vrednosti finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. nimata finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri, opredeljenih po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, niti izpeljanih finančnih instrumentov, opredeljenih za ščitenje poštene vrednosti pred tveganjem. Sprememba obrestne mere na dan poročanja tako ne bi vplivala na čisti poslovni izid.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 100 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid in kapital za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Analiza je pripravljena na enak način za leto 2020 in 2019.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero (učinek na čisti poslovni izid)	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
v 000 EUR	2020	2019	2020	2019
	Povečanje/ zmanjšanje za 100 bt	Povečanje/ zmanjšanje za 100 bt	Povečanje/ zmanjšanje za 100 bt	Povečanje/ zmanjšanje za 100 bt
Inštrumenti po variabilni obrestni meri (povečanje)	3.788	4.628	3.553	3.282
Inštrumenti po variabilni obrestni meri (zmanjšanje)	—	—	—	—

V dokumentih zapadlih dolžniških instrumentov je zavedena najnižja vrednost Euribora (0,0 %), zato Mercator ne bi imel koristi od morebitnih prihodnjih zmanjšanj Euribora.

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. nimata morebitnih pomembnih finančnih instrumentov, merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ali drugih primerkov, ki bi lahko privedli do pripoznanja dobička ali izgube v drugem vseobsegajočem donosu zaradi sprememb variabilnih obrestnih mer.

Valutno tveganje

Skupina Mercator

Delovanje Skupine Mercator v mednarodnem okolju povzroča tudi izpostavljenost valutnemu tveganju. Z valutnim tveganjem se Skupina Mercator srečuje na trgih Srbije in Hrvaške, izpostavljenost tveganju se je po oceni na teh trgih nekoliko zmanjšala.

Skupina Mercator ima v primeru povečanja tveganja pripravljeno splošno politiko upravljanja s tem tveganjem, ki predvideva dva koraka, in sicer:

- stalno preverjanje makroekonomskega ozadja gibanja obravnavanega deviznega tečaja ter drugih s tem povezanih makroekonomskih dejavnikov in trendov,
- prilagajanje poslovanja na podlagi splošnih trendov in pričakovanj v smeri neizpostavljanja valutnemu tveganju.

Skupina Mercator se bo v primeru povečanega tveganja glede na ocenjeno višino izpostavljenosti odločala o ustreznih ukrepih, seveda po temeljiti predhodni analizi ter ob upoštevanju "cost-benefit" načela. Vrsta ukrepov bo odvisna od njihove primernosti oziroma izvedljivosti, narave izpostavljenosti, začrtanega poslovanja Skupine in predvidenih ekonomskih učinkov. Učinkovitih instrumentov za varovanje pred valutnimi tveganji na trgih Mercatorjevega delovanja ni, tako da se Skupina trenutno poslužuje predvsem t.i. naravnega ščitenja oziroma matching-a.

Naslednji razpredelnici prikazujeta izpostavljenost Skupine Mercator pomembnim valutnim tveganjem (valute s fiksnim menjalnim tečajem v EUR niso upoštevane).

Izpostavljenost Skupine Mercator valutnemu tveganju je bila na dan 31. 12. 2019 naslednja:	Skupina Mercator						
	EUR	RSD	HRK	USD	GBP	PLN	CHF
v 000 EUR							
Terjatve do kupcev in druge terjatve	—	72.099	2.098	289	9	—	—
Naložbe v finančna sredstva	—	—	42	—	—	—	—
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	—	25.382	564	19	—	2	—
Finančne obveznosti	—	(63.616)	(3.698)	—	—	—	—
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	—	(219.084)	(4.379)	(413)	(30)	—	—
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja	—	(185.219)	(5.373)	(105)	(21)	2	—
Prodaja	—	702.526	21.237	—	—	—	—
Nabava	—	(545.683)	—	—	(200)	—	(2)
Ocenjena transakcijska izpostavljenost	—	156.843	21.236	—	(200)	—	(2)
Valutne terminske pogodbe	—	—	—	—	—	—	—
Neto izpostavljenost	—	(28.377)	15.863	(106)	(221)	2	(2)

Izpostavljenost Skupine Mercator valutnemu tveganju je bila na dan 31. 12. 2020 naslednja:	Skupina Mercator					
	v 000 EUR	EUR	RSD	HRK	USD	GBP
Terjatve do kupcev in druge terjatve	—	55.134	2.932	197	8	—
Naložbe v finančna sredstva	—	—	35	—	—	—
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	—	4.388	2.517	61	0	2
Finančne obveznosti	—	(30.612)	(3.845)	800	—	—
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	—	(199.254)	(5.139)	(336)	(89)	—
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja	—	(170.344)	(3.500)	722	(81)	2
Prodaja	—	679.035	20.498	—	7	—
Nabava	—	(543.723)	—	—	(282)	—
Ocenjena transakcijska izpostavljenost	—	135.312	20.498	—	(275)	—
Valutne termske pogodbe	—	—	—	—	—	—
Neto izpostavljenost	—	(35.032)	16.998	721	(355)	2

Skupina Mercator na dan 31. 12. 2020 nima sklenjenih izpeljanih finančnih inštrumentov za varovanje pred valutnim tveganjem (valutne termske pogodbe).

V obdobju so veljali naslednji pomembni devizni tečajji:	Povprečni devizni tečaj		Devizni tečaj na dan poročanja	
	2020	2019	2020	2019
Enot valute za 1 EUR				
RSD	117,71	117,53	117,91	117,38
HRK	7,54	7,55	7,42	7,44
BAM	1,96	1,96	1,96	1,96

Naslednja razpredelnica prikazuje občutljivost Skupine Mercator na +/-10% povečanje in zmanjšanje tečajnih enot glede na ustrezne tuje valute. Mera občutljivosti znaša 10 % in se uporablja pri internem poročanju o valutnem tveganju ključnim vodstvenim delavcem in predstavlja oceno posloводства o razumno mogoči spremembi deviznih tečajev. Analiza občutljivosti vključuje zapadle denarne postavke, izražene v tuji valuti, in prilagaja njihovo prevedbo ob koncu leta z 10% spremembo deviznih tečajev. Učinek na spremembo lastniškega kapitala je podoben poslovnemu izidu po davkih.

Skupina Mercator				
sprememba menjalnega tečaja	2020		2019	
	10 %	-10 %	10 %	-10 %
	Poslovni izid po obdavčitvi	Poslovni izid po obdavčitvi	Poslovni izid po obdavčitvi	Poslovni izid po obdavčitvi
EUR	—	—	—	—
RSD	(3.503)	3.503	5	(5)
HRK	1.700	(1.700)	5	(5)
USD	72	(72)	(11)	11
GBP	(36)	36	(22)	22

Poslovni sistem Mercator, d.d.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. ni izpostavljena valutnemu tveganju, saj nima pomembnih terjatev in obveznosti, izraženih v tujih valutah.

Operativno tveganje

Okoliščine v zvezi z epidemijo COVID-19 in trenutnim gospodarskim okoljem

Skupina Mercator je pri pripravi računovodskih izkazov upoštevala vpliv epidemije COVID-19 in trenutno gospodarsko okolje.

Konec leta 2019 so s Kitajske poročali o pojavu novega koronavirusa. Poimenovali so ga SARS-Cov-2 in je vzrok bolezni COVID-19. V prvih mesecih leta 2020 se je virus razširil po vsem svetu. Svetovna zdravstvena organizacija je zaradi naraščajočega števila okuženih 11. 3. 2020 razglasila pandemijo. Vlada Republike Slovenije je dan kasneje razglasila epidemijo. Sprejeti so bili številni ukrepi, ki so skoraj v celoti ustavili javno življenje. Ponudba in prodaja blaga in storitev v nastanitvenih, gostinskih, športno-rekreacijskih, kulturnih in drugih dejavnostih je bila začasno prepovedana. Začasna prepoved ni veljala za spletno ponudbo in prodajo blaga in storitev ter poslovanje lekarn in živilskih prodajaln.

Jeseni je dnevno število obolelih začelo znova naraščati v celotni regiji. Konec oktobra je Vlada Republike Slovenije ponovno razglasila epidemijo s podobnimi ukrepi kot v prvem valu. V drugih državah regije epidemija uradno ni bila razglašena, so pa začeli veljati strogi ukrepi, medtem ko do prenehanja nekaterih gospodarskih dejavnosti ni prišlo.

Skupina Mercator je tudi po razglasitvi epidemije COVID-19 nadaljevala z uspešnim poslovanjem na vseh trgih poslovanja Skupine, predvsem zaradi pravočasne in odgovorne priprave na krizo, učinkovitega kriznega upravljanja in izjemnih zaposlenih.

Poslovanje Skupine Mercator je v letu 2020 kljub epidemiji COVID-19 ostalo stabilno. Pozitivni trendi poslovanja v glavnih poslovnih dejavnostih so rezultat uspešnega izvajanja poslovne strategije, vseh načrtov poslovanja in mnenjskih pobud, kot so pobude iz naslova prihodkov in marž, obnovitev, optimizacije stroškov, optimizacije obvladovanja obratnega kapitala, odprodaje, prepoznavnosti znamke in druge pobude.

Vztrajnost rednega in natančnega spremljanja vseh načrtov poslovanja se je izkazalo za uspešno pri doseganju vseh strateških ciljev, ki jih je zastavila Skupina Mercator. Pravočasna in odgovorna priprava na krizo je razlog, da je Skupina Mercator uspela ohraniti pozitivne trende poslovanja, ki so se začeli v obdobju pred koronavirusno krizo. Eden od dejavnikov, ki je pripomogel pri Mercatorjevem uspešnem ohranjanju pozitivnih trendov v poslovanju, so dnevne aktivnosti v zvezi s koordinacijo, analizami, načrtovanjem in odločanjem, ki so v času krize na vseh trgih Mercatorjevega poslovanja potekale na dnevni ravni, v najbolj kritičnih trenutkih pa celo dvakrat dnevno.

Vpliv na ključne kazalnike uspešnosti (KPIs)

Analiza, ki jo je pripravila Skupina, je razkrila naslednje vplive, ki so posledica epidemije COVID-19 v letu 2020:

- povečanje prihodkov iz maloprodaje zaradi povečanja nakupovalne košarice, povečanje prodaje potrošnega blaga in spletnega nakupovanja;
- povečanje marž iz naslova višjih prihodkov, kar se pripisuje spremembam v strukturi prodaje in optimizacijskim ter promocijskim dejavnostim;
- sinergije optimizacije zaposlenih med različnimi poslovnimi segmenti, nova zasnova procesov v podporo delovanja (delo od doma itd.) in državne subvencije;
- optimizacija stroškov vsled spremenjenega poslovnega okolja; nižji stroški izobraževanja in stroški poslovnih potovanj, redefinicija tržnega proračuna, drugi stroški storitev;
- znižanje prihodkov iz naslova najemnin zaradi učinka monetizacije (prodaja nakupovalnih centrov v Sloveniji v obdobju od januarja do marca v 2019, in v Srbiji konec leta 2019), odpoved ene najemne pogodbe v Srbiji z izgubo prihodkov od najemnin iz podnajemov v letu 2020 in danih popustov za najemnine za najemnike v zaprtih trgovinah iz naslova situacije COVID-19.
- zmanjšanje stranskih segmentov in prihodkov podjetij (trgovina na debelo in drobno, proizvodna podjetja itd.) zaradi zaprtja nekaterih panog, kar je vplivalo na njihove poslovne partnerje;
- Skupina Mercator je na podlagi bistvene spremembe premij za tveganje iz naslova vlaganj v tujini, ki pomembno vplivajo na stopnje kapitalizacije, ki jih uporablja Skupina, opravila prevrednotenje poštenih vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev (podrobnejši izkaz prevrednotenja v pojasnilu 6).

Leta 2020 so se v skupini Mercator prihodki iz maloprodaje v primerjavi z istim obdobjem lani povečali za 3,7 %. Skupina Mercator je imela leta 2020 izgubo iz poslovanja v višini 108.227 tisoč EUR, predvsem zaradi oslabitve in popravkov vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev, naložbenih nepremičnin in pravice do uporabe sredstev.

Leta 2020 je čista izguba poslovnega leta Skupine Mercator znašala 156.710 tisoč EUR.

Likvidnost

V prvi polovici leta je bil vpliv večje prodaje z vidika obratnega kapitala pozitiven. Po prvem valu epidemije COVID-19 je prišlo do ponovnega odprtja zaprtih podjetij, ki mu je nato sledilo novo zaprtje po začetku drugega vala v četrtem četrletju. V nasprotju s prvim valom je bil vpliv drugega vala na prodajo manj izrazit, saj kupci osnovnih proizvodov niso nabavljali v tako intenzivni meri. Vendar pa se je Mercator na drugi val dobro pripravil; sprva povečani stroški poslovanja (tj. stroški razkužil, mask itd.) so se precej znižali in družba se je uspešno prilagodila spremenjenim okoliščinam.

Večji del terjatev se nanaša na veleprodajni segment. Kljub nekaterim zamudam pri plačilih v drugem in tretjem četrletju s strani veleprodajnih kupcev, zlasti tistih, katerih dejavnosti so bile zaradi vladnih ukrepov, povezanih z epidemijo COVID-19, ustavljene, Skupina Mercator ni ugotovila večjih odstopanj glede na višino terjatev ali prejetih plačil v preteklem letu.

Vlada Republike Slovenije je v času epidemije sprejela ukrepe, ki so najemnikom omogočali, da zaprosijo za spremembo plačilnih pogojev. Posledično je Mercator po 31. 3. 2020 na regionalni ravni sklenil individualne dogovore z namenom, da bi svojim partnerjem s prilagoditvami najemnin pomagal pri premagovanju likvidnostnih težav. Učinek je bil tako viden pri nižjih prihodkih od najemnin, ki v obdobju od aprila do decembra 2020 znašajo 1,7 milijona EUR. Po drugi strani pa je Skupina Mercator v istem obdobju od najemodajalcev za obdobje zaprtja prejela dobropise v višini 0,6 milijona EUR.

Po uspešnem refinanciranju finančnega dolga (več podrobnosti o tveganju refinanciranja spodaj) smo prepričani, da imamo na voljo dovolj denarnih sredstev in odobrenega financiranja za izpolnitev svojih obveznosti v predvidljivi prihodnosti. Nadalje napoved denarnega toka, ki jo je pripravila Skupina Mercator, d. d. za naslednjih 12 mesecev kaže, da bo imela Skupina Mercator, d. d. zadostna sredstva za poravnavo svojih obveznosti ob njihovi zapadlosti. Glede na to, da je bilo refinanciranje uspešno zaključeno, je Mercator veliko manj izpostavljen tveganjem, povezanim s trenutnimi finančnimi trgi. Poleg tega so finančni trgi kljub tretjemu valu COVID-19 konec prvega četrletja 2021 ponovno na ravneh pred obdobjem COVID-19, predvsem zaradi predvidenih načrtov cepljenja do leta 2021. Zgoraj navedene okoliščine pozitivno prispevajo tudi k pripravljenosti naših dobaviteljev za dostavo blaga na up.

V okviru sedanjega modela obvladovanja obratnega kapitala naše trenutne obveznosti bistveno presegajo naša trenutna sredstva.

Dobavna veriga

Kot največji maloprodajni trgovec v Sloveniji in v regiji smo še posebej odgovorni za neprekinjeno oskrbo prebivalstva z blagom. Vzdržujemo in zagotavljamo varne dobavne verige in skrbimo za neprekinjeno logistiko tudi v okoliščinah občutno povečane dnevne in urne prodaje. Pred začetkom krize smo zagotovili zadostno količino zaloga, še posebej osnovnih prehranskih proizvodov, kar je pripomoglo k temu, da smo v času krize nudili zadostno zalogo proizvodov z visokim povpraševanjem kljub najnižjim zalogam s strani dobaviteljev. Podaljšala so se obdobja dobave iz drugih držav Evropske unije. Na podlagi pravočasno sprejetih ukrepov smo zagotovili neprekinjeno dobavo.

Blažitev poslovne negotovosti zaradi Agrokorjevega prestrukturiranja

Poleg podrobne ocene v zadnjih poročilih je spodaj predstavljena posodobitev ocene vpliva Agrokorjevega prestrukturiranja.

Stanje Agrokorjevega prestrukturiranja

Okrožno sodišče v Ljubljani je junija 2020 hrvaškemu koncernu Agrokor globo, odmerjeno v letu 2019 s strani Agencije za varstvo konkurence (AVK), iz 53,9 milijona EUR znižalo na 1 milijon EUR.

Konec julija 2020 je Vrhovno sodišče Republike Slovenije Agenciji za varstvo konkurence (AVK) naložilo, da sprost 70 % delnic maloprodajnega trgovca Mercator, ki so bile decembra 2019 zasežene pri hrvaški družbi Agrokor.

Evropska komisija je 22. 9. 2020 odobrila namero Skupine Fortenova, da prevzame nadzor nad Poslovnim sistemom Mercator, d. d., Ljubljana.

Dne 5. 3. 2021 je Komisija urada za varstvo konkurence republike Srbije odobrila namero skupine Fortenova, da prevzame nadzor nad družbo Poslovni sistem Mercator d.d., Ljubljana tudi na srbskem trgu. S takšno odločitvijo srbske komisije je skupina Fortenova v celoti izpolnila regulativne pogoje za pridobitev odobritve koncentracije z Mercatorjem od pristojnih nacionalnih regulativnih organov za zaščito tržne konkurence na vseh zahtevanih ozemljih - v Srbiji, Bosni in Hercegovini, Črni gori in Severni Makedoniji. Obenem je z odobritvijo koncentracije, ki jo je izdala Evropska komisija, ta pogoj izpolnjen za celotno ozemlje EU.

Dne 12. 3. 2021 so na Skupščini imetnikov potrdil o lastništvu, ki jih je izdala skupina Fortenova STAK Stichting, glasovali v prid sklepu o konsolidaciji poslovanja Skupine Fortenova v zvezi s prenosom delnic Poslovnega sistema Mercator d.d., Ljubljana iz Agrokorja na Skupino Fortenova. Tako je skupina Fortenova prejela soglasje za razširitev obstoječega finančnega dogovora s partnerji HPS in banko VTB v znesku do največ 390 milijonov EUR, ki jih bo Fortenova v obliki posojila uporabila za refinanciranje Mercatorjevega dolga. Delničarji so sprejeli tudi sklep o zamenjavi delnic, ki jih ima družba Sberbank v Mercatorju, za delnice Skupine Fortenova, tako bo 18,53 % delnic Mercatorja v lasti družbe Sberbank prenesenih na Skupino Fortenova. Obenem se bo s to zamenjavo delež družbe Sberbank v lastništvu Skupine Fortenova povečal na 44 %.

Dne 19. 3. 2021 je Mercator sporočil, da je od ruske družbe Sberbank in družbe Fortenova Group TopCo B.V. prejel obvestilo, v katerem so ga obvestili, da sta družbi 12. 3. 2021 sklenili pogodbo o prodajni opciji v zvezi z delnicami družbe Poslovni sistem Mercator d. d., Ljubljana. V skladu s pogodbo o prodajni opciji je družba Fortenova Group TopCo družbi Sberbank podelila prodajno opcijo, ki družbi Sberbank daje pravico, da od Skupine Fortenova Group TopCo zahteva, da za dogovorjeno plačilo kupi največ 1.128.803 navadnih imenskih kosovnih delnic z trgovalno kodo MELR, kar predstavlja 18,53 % delež v osnovnem kapitalu Poslovnega sistema Mercator d. d., Ljubljana.

Dne 23. 4. 2021 je bil zaključen prenos delnic Mercatorja na Skupino Fortenova.

Za namen ocene izpostavljenosti Skupine Mercator določenim tveganjem, ki izhajajo iz Skupine Agrokor/Fortenova, smo spodaj opredelili svojo nedavno oceno izpostavljenosti Skupine Mercator z vidika 1) njenega poslovanja in 2) dogovorov o financiranju:

1) Izpostavljenost tveganjem iz poslovanja z družbo Agrokor, d. d./Skupino Fortenova in njenimi odvisnimi družbami

Agrokor

Na dan 31. 12. 2020 Skupina Mercator ni izpostavljena poslovnim tveganjem, povezanim s finančno uspešnostjo Skupine Agrokor, saj v letu 2020 s Skupino Agrokor ni bilo ustvarjenih prihodkov.

Fortenova

Izpostavljenost Skupine Mercator poslovnemu tveganju, povezanemu s finančno uspešnostjo Skupine Fortenova, ostaja minimalna. Na dan 31. 12. 2020 so prihodki, ustvarjeni s Skupino Fortenova, znašali 529 tisoč EUR oz. 0,0 % skupnih konsolidiranih prihodkov, pri čemer so nabave blaga znašale 69.747 tisoč EUR oz. 4,6 % vrednosti prodanega blaga Skupine. Na dan 31. 12. 2020 so skupne terjatve do kupcev in druge terjatve do Skupine Fortenova znašale 8.765 tisoč EUR (7,0 % konsolidiranih terjatev do kupcev in drugih terjatev in 0,5 % vseh sredstev), medtem ko so poslovne obveznosti do Skupine Fortenova znašale 28.161 tisoč EUR (5,0 % konsolidiranih obveznosti do dobaviteljev in drugih obveznosti in 1,6 % skupnega lastniškega kapitala in obveznosti).

29. 3. 2021 sta družbi Fortenova grupa, d.d. in Nomad Foods Limited sklenili pogodbo o nakupu delnic (SPA) Frozen Food Business Group (FFBG), ki jo tvorijo družbe Ledo plus d.o.o., Ledo d.o.o., Čitluk in Frikom d.o.o., skupaj z več manjšimi pridruženimi družbami. Vrednost transakcije znaša 615 milijonov EUR brez dolgov in brez gotovine, zaključek pa je načrtovan za tretje četrtletje 2021. Transakcija je del procesa optimizacije kapitalne strukture, ki bo omogočil nadaljnji razvoj skupine Fortenova in njeno znatno razdolževanje.

Vse družbe v Skupini Fortenova, ki so dobaviteljice Skupine Mercator, bodo imele korist od optimizacije kapitalne strukture ter utrdile stabilen in zanesljiv položaj na trgu, ob tem pa Skupine Mercator ne bodo izpostavljale izrazitim in neobičajnim poslovnim tveganjem.

2) Tveganje refinanciranja

Na dan 31. 12. 2020 znaša čisti finančni dolg Skupine Mercator 848.068 tisoč EUR, vključno z obveznostmi iz najema, ki izhajajo iz vpeljave MSRP 16 (učinek MSRP 16) oziroma 547.842 tisoč EUR brez učinka MSRP 16.

Pogoji naših glavnih dogovorov o finančnem dolgu zajemajo številna določila, ki so neposredno povezana s Skupino Agrokor. To so določila o: (i) navzkrižnih kršitvah pogodbe, (ii) spremembah obvladovanja in (iii) pomembnih negativnih učinkih.

(i) Navzkrižna kršitev pogodbe (cross default): Za proaktivno obravnavo morebitne sprožitve navzkrižne kršitve pogodbe, ki izhaja iz uvedbe postopkov za prestrukturiranje Agrokorja spomladi 2017; smo tedaj (spomladi 2017) od potrebne večine posojilodajalcev že pridobili spregled. Slednji je bil veljaven v času obstoja finančne dokumentacije s posojilodajalci brez datuma izteka. Upoštevati je treba, kot je pojasnjeno v poglavju Pomembni dogodki po datumu bilance stanja v pojasnilu 35, da je bila zgoraj omenjena finančna dokumentacija predmet refinanciranja z novimi dolžniškimi instrumenti Fortenove v višini 480 milijonov EUR, in da je bil prenos z Agrokorja na novega lastnika Fortenovo sklenjen istega dne, zato spregled glede navzkrižne kršitve pogodbe ni več relevanten.

(ii) Sprememba obvladovanja: Še naprej zavzemamo jasno stališče, da klavzula glede spremembe obvladovanja na dan poročanja ter na dan potrditve računovodskih izkazov ni bila sprožena. Prav tako nismo prejeli nikakršnega obvestila s strani naših posojilodajalcev o sprožitvi tovrstne klavzule. Od dne 23. 4. 2021 tema spremembe obvladovanja ni več relevantna za Wider Group Deal, saj je bila razrešena z refinanciranjem obstoječega dolga dne 23. 4. 2021. Klavzula glede spremembe obvladovanja za preostali dolg, povezan z SSF, je bila spremenjena marca 2021, ko so bile podpisane spremembe k pogodbi SSF, s katerimi je odslej dovoljen prenos obvladovanja na Fortenovo.

(iii) Pomembni negativni učinki: Še naprej zavzemamo jasno stališče, da klavzula glede pomembnih negativnih učinkov na dan poročanja ter na dan potrditve računovodskih izkazov ni bila sprožena. Prav tako nismo prejeli nikakršnega obvestila s strani naših posojilodajalcev o sprožitvi tovrstne klavzule. Pravzaprav se je v treh letih od začetka prestrukturiranja Agrokorja dosledno izkazovala sposobnost Skupine Mercator, da preživi in uspeva neodvisno od okoliščin, ki vplivajo na Skupino Agrokor. Upoštevati je treba, kot je pojasnjeno v poglavju Pomembni dogodki po datumu bilance stanja v pojasnilu 35, da od 23. 4. 2021 Mercator ni več povezan s Skupino Agrokor.

Pri oceni tveganja nezmožnosti plačevanja obveznosti (tveganja neplačila) in s tem povezanim določilom, navedenim zgoraj, je Mercator upošteval naslednje dejavnike:

- Mercator je in ostaja tako z vidika denarnega toka kot z vidika EBITDA ena najpomembnejših družb Skupine Agrokor/Fortenova. Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. predvideva, da bodo imeli deležniki tako Skupine Agrokor/Fortenova kot Skupine Mercator močno spodbudo, da preprečijo situacijo, v kateri bi bilo potrebno takojšnje in celotno predčasno odplačilo glavnih posojil Skupine Mercator, saj bi to pomenilo takojšnje uničenje vrednosti za vse deležnike.
- Vprašanje spremembe obvladovanja, povezano z Wider Group Deal, je bilo uspešno rešeno z refinanciranjem z dne 23. 4. 2021

Zaključek

Kot izhaja iz pojasnila 28 (Posojila in obveznosti iz najema) je na dan 31. 12. 2020 Skupina imela obveznosti v okviru Wider Group Deal (»WGD«) in Super Senior posojila (»SSFA«) z zapadlostjo junija 2021 ali prej, in sicer v višini 427.079 tisoč EUR.

Dne 16. 4. 2021 je bil podpisan dogovor o širšem refinanciranju, po katerem je Družba z družbo Fortenova grupa d.d. (»FNG«) sklenila posojila v skupnem znesku 480 milijonov EUR (»FNG Facility«).

Dne 23. 4. 2021 je bil črpan znesek 385 milijonov EUR (od skupaj 480 milijonov EUR posojila, ki je na voljo) za popolno refinanciranje obstoječih WGD nadrejenih dolgov in za rabo v druge namene, povezane z obratnim kapitalom. Od skupnega zneska dolga, ki zapade junija 2021, v višini 427.079 tisoč EUR, kot je pojasnjeno zgoraj, je bil dne 23. 4. 2021 refinanciran znesek v višini 326.696 tisoč EUR, medtem ko preostalih 100.000 tisoč EUR (80.000 tisoč EUR od obstoječih, povečanih za dodatnih 20.000 tisoč ob zaključku refinanciranja WDG), povezanih s SSFA, ostaja odprtih in zapade septembra 2021 v skladu s pogodbo o reprogramiranju z dne 25. 3. 2021. Preostali limit v višini 95 milijonov EUR v okviru posojila FNG je po potrebi na voljo za refinanciranje SSFA ob zapadlosti kasneje letos. Določene odtujitve nepremičnin naj bi se po pričakovanih uporabile za predplačilo SSFA, s čimer se zmanjša potreba po črpanju tega posojila.

Posojilo FNG ima končno zapadlost petih let in ne vsebuje nobenih finančnih zavez za Družbo, pri čemer so kršitve omejene na neplačila in primere nesolventnosti skupine Mercator. Za posojilo FNG jamčijo Družba in naslednje odvisne družbe: Mercator - H d.o.o., Mercator - BH d.o.o., Mercator - CG d.o.o., Mercator IP d.o.o., Mercator - Emba d.d. in M - Energija d.o.o. (»poroki«). Posojilo FNG bo zavarovano z zavarovanjem s premoženjem za vsa materialna sredstva Družbe in porokov (premoženje, terjatve iz posojil znotraj skupine, bančni računi, menice, intelektualna lastnina). Kjer je primerno, tovrstno zavarovanje po pomembnosti ne presega zavarovanja, danega za SSFA.

Za vnaprejšnje financiranje posojila FNG je družba FNG povečala svoje obstoječe poroštvo z obveznicami (ang. bond facility) s partnerji HPS in banko VTB (»imelniki vrednostnih papirjev«) za 380 milijonov EUR (kot nova »tranša C«). Vrednostni papirji tranše C so med drugim zavarovani z istim premoženjem Družbe in porokov, kot je podano za posojilo FNG in kakor je pojasnjeno zgoraj. Pomembno je poudariti, da obstaja omejitev regresnega zahtevka zoper Družbo in poroke (razen za njihovo lastno kršitev, hudo malomarnost ali goljufijo), in sicer skupna višina regresa zoper Družbo in poroke v okviru vrednostnih papirjev FNG ne sme presežati izterljivih zneskov iz posojila FNG.

Vrednostni papirji tranše C zapadejo na dan 15. 1. 2022, in vsebujejo nekatere finančne zaveze, na podlagi katerih FNG četrletno in letno izdaja imetnikom obveznic potrdilo o skladnosti. Neupoštevanje dolžniških zavez predstavlja kršitev. Načrtovani denarni tokovi družbe FNG predvidevajo poplačilo dolga iz vrednostnih papirjev tranše C s prejemi iz nedavno napovedane prodaje Skupine Frozen Food Business (FFBG) družbi Nomad Foods Limited. Po pričakovanjih bo to že septembra 2021, veliko pred zapadlostjo tranše C. Kot izhaja iz pojasnila 31. spodaj, sta dne 29. 3. 2021 družbi FNG in Nomad Foods Limited podpisali pogodbo o nakupu delnic (SPA) v zvezi z FFBG, ki zajema družbe Ledo plus d.o.o., Ledo d.o.o. Čitluk in Frikom d.o.o., skupaj z več manjšimi pridruženimi družbami. Vrednost transakcije znaša 615 milijonov EUR, zaključek pa je predviden v tretjem četrtletju 2021. Za zaključek transakcije je potrebna odobritev v okviru nadzora združitve v šestih jurisdikcijah (Avstrija, Bosna in Hercegovina, Kosovo, Črna gora in Srbija) in odobritev za neposredne tuje naložbe (»FDI«) v dveh jurisdikcijah (Madžarska in Slovenija) (skupaj »regulativne odobritve«). Ob trenutnem časovnem okviru se pričakuje, da bodo zadnje regulativne odobritve pridobljene nekje do začetka oziroma sredine julija 2021 (optimistična ocena) ali do začetka oziroma sredine septembra 2021 (konservativna ocena) glede na jasne zakonske roke in potrebne postopke. Regulativne odobritve so usmerjene na oceno koncentracije na trgu in glede na to, da ni bistvenega prekrivanja tržnega deleža oziroma trgovanja v nobeni od jurisdikcij, kjer so potrebne regulativne odobritve, poslovodstvo meni, da je tveganje nepridobitve regulativnih odobritev in posledično dokončanja prodaje majhno.

Na podlagi dejstev in okoliščin, znanih v tem trenutku, vključno z načrtovanim dokončanjem prodaje FFBG in dogovorjene rabe prejetih sredstev, poslovodstvo pričakuje, da bo družba FNG lahko izpolnila svoje obveznosti iz obveznic tranše C, vključno s spoštovanjem finančnih zavez povezanih s tem dolgom, in da ne bo potrebe po tem, da imetniki vrednostnih papirjev izterjajo svoje terjatve skozi zastavljena sredstva Skupine Mercator. Poslovodstvo je tako sklenilo, da je uporaba predpostavke o delujočem podjetju v celoti primerna v zvezi s pripravo konsolidiranega in ločenih računovodskih izkazov za leto, ki se je končalo 31. 12. 2020. Toda ob upoštevanju, da prodaja FFBG ni transakcija v okviru »običajnega poslovanja« in da je za njeno dokončanje treba pridobiti odobritev tretje stranke (regulativna odobritev), predstavlja negotovost v zvezi z regulativnimi odobritvami in realizacijo te transakcije pomembno negotovost, ki lahko vzbudi bistveni dvom o sposobnosti Skupine in Družbe, da nadaljujeta kot delujoče podjetje.

Obvladovanje kapitala

Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. sta v letih 2019 in 2020 ravnali v skladu z vsemi naloženimi kapitalskimi zahtevami.

Politika Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. je usmerjena k doseganju ustreznega obsega kapitala, ki lahko zagotovi zaupanje investitorjev, upnikov in trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti. Uprava zato tekoče spremlja donosnost kapitala in kapitalsko sestavo.

Kapitalsko sestavo Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. predstavlja razmerje med lastniškim kapitalom na eni strani ter neto finančnim dolgom Skupine Mercator in družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. na drugi.

Razmerje med lastniškim kapitalom in neto finančnim dolgom:	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
v 000 EUR				
Finančne obveznosti	897.953	945.024	488.339	495.205
Zmanjšane za:				
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	49.884	45.777	28.964	11.137
Neto finančni dolg^Δ	848.068	899.247	459.375	484.068
Kapital	292.046	438.974	365.696	402.141
Razmerje med lastniškim kapitalom in neto finančnim dolgom ^Δ	1:2,9	1:2,05	1:1,26	1:1,2

^ΔAlternativna merila so podrobneje predstavljena pod poglavjem Alternativna merila uspešnosti poslovanja (APM).

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d., je imela na dan 31. 12. 2020 v lasti 42.192 lastnih delnic (2019: 42.192 lastnih delnic).

Uskladitev neto dolga za leto 2020 v 000 EUR	Skupina Mercator					Poslovni sistem Mercator, d. d.				
	Obveznosti iz dejavnosti financiranja			Druga sredstva		Obveznosti iz dejavnosti financiranja			Druga sredstva	
	Posojila	Najemi	Vmesni seštevek	Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	SKUPAJ	Posojila	Najemi	Vmesni seštevek	Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	SKUPAJ
Neto dolg 1. 1. 2020	568.664	376.361	945.024	45.777	899.247	392.168	103.037	495.205	11.137	484.068
Denarni pritoki	107.214	36	107.250	4.107	103.143	44.986	36	45.022	17.826	27.196
Denarni odtoki	(151.383)	(85.645)	(237.028)	—	(237.028)	(67.164)	(19.696)	(86.860)	—	(86.860)
Nedenarno povečanje	30.460	61.110	91.571	—	91.571	28.529	9.754	38.283	—	38.283
Nedenarno zmanjšanje	(27.979)	(5.121)	(33.100)	—	(33.100)	(19.915)	(585)	(20.500)	—	(20.500)
Druge nedenarne spremembe	(108)	(1.069)	(1.177)	—	(1.177)	—	360	360	—	360
Neto dolg 31. 12. 2020	552.281	345.672	897.953	49.884	848.068	395.433	92.906	488.339	28.964	459.375

Skupina Mercator

Denarni odtoki iz posojil Skupine Mercator v višini 151.383 tisoč EUR se nanašajo na poplačilo glavnice in plačila obresti, nedenarno povečanje iz posojil v višini 30.460 tisoč EUR pa na vnaprej vračunane obresti.

Denarni odtoki iz najemnin Skupine Mercator v višini 85.645 tisoč EUR so sestavljeni iz glavnih elementov plačil najemnin in z njimi povezanih obresti.

Nedenarno povečanje iz najemnin v višini 61.110 tisoč EUR se nanaša na nove najemnine (pojasnilo 16) in vnaprej vračunane obresti.

Nedenarno zmanjšanje iz najemnin se nanaša na odpovedi najemnih pogodb (pojasnilo 16).

Druge nedenarne spremembe se nanašajo predvsem na prevedbene razlike in prejete neplačane račune.

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Denarni odtoki iz posojil družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. v višini 67.164 tisoč EUR se nanašajo na poplačilo glavnice in plačila obresti, nedenarno povečanje iz posojil v višini 28.529 tisoč EUR pa na vnaprej vračunane obresti.

Denarni odtoki iz najemnin družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. znašajo 19.696 tisoč EUR.

Nedenarno povečanje iz najemnin v višini 9.754 tisoč EUR se nanaša na nove najemnine (pojasnilo 16) in vnaprej vračunane obresti.

Nedenarno zmanjšanje iz najemnin se nanaša na odpovedi najemnih pogodb (pojasnilo 16).

Druge nedenarne spremembe se nanašajo predvsem na prejete neplačane račune.

Za namene primerjave je v spodnji tabeli predstavljena uskladitev neto finančnega dolga za leto 2019:

Uskladitev neto dolga za leto 2019 v 000 EUR	Skupina Mercator					Poslovni sistem Mercator, d. d.				
	Obveznosti iz dejavnosti financiranja			Druga sredstva		Obveznosti iz dejavnosti financiranja			Druga sredstva	
	Posojila	Najemi	Vmesni seštevek	Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	SKUPAJ	Posojila	Najemi	Vmesni seštevek	Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	SKUPAJ
Neto dolg 1. 1. 2019	679.544	105.218	784.761	15.074	769.687	477.348	74.857	552.206	6.298	545.908
Denarni pritoki	318.493	—	318.493	31.360	287.133	186.865	—	186.865	4.840	182.025
Denarni odtoki	(443.819)	(45.759)	(489.578)	(657)	(488.921)	(308.973)	(7.096)	(316.069)	—	(316.069)
Nedenarno povečanje	1.480	316.902	318.381	—	318.381	580	35.275	35.855	—	35.855
Nedenarno zmanjšanje	12.967	—	12.967	—	12.967	36.348	—	36.348	—	36.348
Druge nedenarne spremembe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neto dolg 31. 12. 2019	568.664	376.361	945.024	45.777	899.247	392.168	103.037	495.205	11.137	484.068

Poštene vrednosti

Poštene vrednosti	Skupina Mercator			
	31. 12. 2020		31. 12. 2019	
v 000 EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Finančna sredstva, izkazana po odplačni vrednosti				
Terjatve do kupcev in druge terjatve	115.586	115.586	143.433	143.433
Dana posojila in depoziti	10.611	10.611	16.106	16.106
Naložbe v finančna sredstva	927	927	876	876
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	49.884	49.884	45.777	45.777
Skupaj finančna sredstva	177.008	177.008	206.193	206.193
Nefinančna sredstva				
Zgradbe	489.106	489.106	544.237	544.237
Zemljišče	219.620	219.620	242.864	242.864
Naložbene nepremičnine	198.978	198.978	273.006	273.006
Skupaj nefinančna sredstva	907.703	907.703	1.060.106	1.060.106
Skupaj sredstva	1.084.711	1.084.711	1.266.299	1.266.299
Finančne obveznosti, izkazane po odplačni vrednosti				
Bančna posojila s fiksno obrestno mero	173.470	173.470	105.890	105.890
Bančna posojila z variabilno obrestno mero	356.136	356.136	434.345	434.345
Posojila drugih in odvisnih podjetij	22.675	22.675	28.429	28.429
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	466.493	466.493	495.526	495.526
Skupaj finančne obveznosti	1.018.774	1.018.774	1.064.190	1.064.190

Poštene vrednosti	Poslovni sistem Mercator, d. d.			
	31. 12. 2020		31. 12. 2019	
v 000 EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Finančna sredstva, izkazana po odplačni vrednosti				
Terjatve do kupcev in druge terjatve	51.267	51.267	61.913	61.913
Dana posojila in depoziti	33.012	33.012	25.179	25.179
Naložbe v finančna sredstva	803	803	736	736
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	28.964	28.964	11.137	11.137
Skupaj finančna sredstva	114.046	114.046	98.966	98.966
Nefinančna sredstva				
Zgradbe	324.134	324.134	325.776	325.776
Zemljišče	165.513	165.513	175.854	175.854
Naložbene nepremičnine	3.043	3.043	4.081	4.081
Skupaj nefinančna sredstva	492.690	492.690	505.711	505.711
Skupaj sredstva	606.736	606.736	604.676	604.676
Finančne obveznosti, izkazane po odplačni vrednosti				
Bančna posojila s fiksno obrestno mero	40.180	40.180	63.969	63.969
Bančna posojila z variabilno obrestno mero	312.661	312.661	288.224	288.224
Posojila drugih in odvisnih podjetij	42.592	42.592	39.974	39.974
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	242.226	242.226	248.602	248.602
Skupaj finančne obveznosti	637.659	637.659	640.769	640.769

Glede na izračun poštene vrednosti finančne instrumente uvrščamo v tri nivoje:

Nivo 1: kotirane cene (borza) za sredstva ali obveznosti ob koncu obdobja poročanja;

Nivo 2: poštena vrednost finančnih instrumentov, s katerimi se ne trguje na delujočem trgu se določi s tehnikami ocenjevanja vrednosti, da se čim bolj spodbudi uporaba ustreznih opazovanih tržnih podatkov in se čim manj zanaša na ocene za posamezne subjekte. Nivo 2 vključuje kotirane cene za podobna sredstva ali obveznosti na delujočih trgih in kotirane cene za enaka ali podobna sredstva ter obveznosti na nedelujočih trgih. Čista sredstva na 2. nivoju so bodisi denarna sredstva (dana posojila, terjatve do kupcev) bodisi obveznosti (prejeta posojila, obveznosti do dobaviteljev), iztržljive v kratkoročnem ciklu poslovanj, zato se njihove knjigovodske vrednosti predpostavljajo kot smiselne in primerne njihovi pošteni vrednosti.

Nivo 3: če eden ali več pomembnih vložkov ne temelji na opazovanih tržnih podatkih, se instrument vključi v Nivo 3.

v 000 EUR	Skupina Mercator				Poslovni sistem Mercator d.d.			
	31. 12. 2020				31. 12. 2020			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	12.331	37.553	—	49.884	5.769	23.195	—	28.964
- od tega gotovina v blagajni	12.331	—	—	12.331	5.769	—	—	5.769
- od tega gotovina na tekočem računu	—	37.553	—	37.553	—	23.195	—	23.195
Finančna sredstva	138	—	789	927	120	—	683	803
Dana posojila in depoziti	—	10.611	—	10.611	—	33.012	—	33.012
Terjatve do kupcev in druge terjatve	—	115.586	—	115.586	—	51.267	—	51.267
Zemljišče	—	—	489.106	489.106	—	—	324.134	324.134
Zgradbe	—	—	219.620	219.620	—	—	165.513	165.513
Naložbene nepremičnine	—	—	198.978	198.978	—	—	3.043	3.043
Posojila	—	(552.281)	—	(552.281)	—	(395.433)	—	(395.433)
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	—	(466.493)	—	(466.493)	—	(242.226)	—	(242.226)

v 000 EUR	Skupina Mercator				Poslovni sistem Mercator d.d.			
	31. 12. 2019				31. 12. 2019			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Skupaj
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	11.293	34.484	—	45.777	5.379	5.759	—	11.137
- od tega gotovina v blagajni	11.293	—	—	11.293	5.379	—	—	5.379
- od tega gotovina na tekočem računu	—	34.484	—	34.484	—	5.759	—	5.759
Finančna sredstva	179	—	697	876	119	—	616	736
Dana posojila in depoziti	—	16.106	—	16.106	—	25.179	—	25.179
Terjatve do kupcev in druge terjatve	—	143.433	—	143.433	—	61.913	—	61.913
Zemljišče	—	—	544.237	544.237	—	—	325.776	325.776
Zgradbe	—	—	242.864	242.864	—	—	175.854	175.854
Naložbene nepremičnine	—	—	273.006	273.006	—	—	4.081	4.081
Posojila	—	(568.664)	—	(568.664)	—	(392.168)	—	(392.168)
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	—	(495.526)	—	(495.526)	—	(248.602)	—	(248.602)

Knjigovodska vrednost pripoznanih finančnih sredstev, izkazanih po odplačni vrednosti, se zaradi kratkoročnosti približuje njihovi pošteni vrednosti. Knjigovodska vrednost pripoznanih finančnih obveznosti se približuje njihovim poštnim vrednostim.

32. Pogojne obveznosti

Zastavljene nepremičnine

V skladu s pogodbo Skupine Mercator o finančnem prestrukturiranju iz junija 2014 (v nadaljevanju: »finančni dokumenti«) so družbe Poslovni sistem Mercator, d. d., Mercator-IP d. o. o., Mercator-Emba d. d., M-Energija d. o. o., Mercator-H d. o. o., Mercator-BH d. o. o. in Mercator-CG d. o. o. podpisale skupne pogodbe o varnosti transakcije, na podlagi katerih so vse obveznosti, ki izhajajo iz finančnih dokumentov, predmet navzkrižnega zavarovanja, kar pomeni, da vsaka družba jamči

za obveznosti drugih družb in obratno. Poleg tega imajo posojilodajalci na podlagi finančnega dokumenta zastavno pravico za vsa materialna sredstva navedenih družb.

Finančne obveznosti v okviru finančnih dokumentov	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.		
	v 000 EUR	31. 12. 2020	Dec. 31, 2019	Dec. 31, 2020	Dec. 31, 2019
Senior Wider-Group-Deal		315.519	335.630	248.365	258.452
Super Senior Facility Agreement		80.000	70.000	80.000	70.000
PIK interest		31.560	31.560	24.717	24.717
Skupaj		427.078	437.190	353.082	353.169

Finančne obveznosti družbe Mercator –S, d. o. o	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Stanje posojil, zavarovanih z zastavo nepremičnin	103.633	112.474

Knjigovodska vrednost zastavljenih nepremičnin po družbah Poslovni sistem Mercator, d. d., Mercator–H d. o. o., Mercator–BH, d. o. o., Mercator–CG, d. o. o., Mercator–Emba d. d., Mercator IP d. o. o.

Družbe, ki imajo v lasti nepremičnine, in vrste zastavljenih sredstev	Skupina Mercator (razen Mercator – S d. o. o.)		Poslovni sistem Mercator, d. d.		
	v 000 EUR	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Nepremičnine		337.295	417.840	182.094	199.621
Zastavljene delnice v lasti družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.		236.423	263.473	236.423	263.473
Bančni računi in depoziti		9.242	4.999	—	<
Terjatve do kupcev, terjatve iz naslova zavarovanja, najemov, posojil znotraj skupine in kreditnih kartic (razen terjatev iz naslova PIKA kartice)		6.878	6.849	—	—
Neposestne zastavne pravice do opredmetenih sredstev		4.820	5.892	—	—
Zastavljena intelektualna lastnina		—	—	—	—
Menice					
Poslovni sistem Mercator, d. d.		Maks. znesek = 635.514 tisoč EUR	Maks. znesek = 635.514 tisoč EUR	Maks. znesek = 635.514 tisoč EUR	Maks. znesek = 635.514 tisoč EUR
Mercator–H d. o. o.		Maks. znesek = 98.600 tisoč EUR	Maks. znesek = 98.600 tisoč EUR		
Mercator–BH d. o. o.		Maks. znesek = 44.546 tisoč EUR	Maks. znesek = 44.546 tisoč EUR		
Mercator–CG d. o. o.		Maks. znesek = 6.628 tisoč EUR	Maks. znesek = 6.628 tisoč EUR		
Mercator–Emba, d. d.		Maks. znesek = 3.022 tisoč EUR	Maks. znesek = 3.022 tisoč EUR		

Instrumenti zavarovanja in nepremičnine, ki jih je za svoje obveznosti zastavila družba Mercator – S d. o. o.

v 000 EUR	Mercator – S d. o. o.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Hipoteka na nepremičnino	105.181	130.198
Zastavljena intelektualna lastnina	3.795	3.795
Zastavljena oprema	9.127	11.152
Zastavljene delnice	37.472	37.468
Zastavljene terjatve	2.815	2.787
Skupaj	158.390	185.400

Nepremičnine, ki jih je za svoje poslovne obveznosti zastavila Skupina Mercator

v 000 EUR	31. 12. 2020	
	Skupina Mercator	Poslovni sistem Mercator, d. d.
Odpri znesek zastavljenih finančnih najemov	44.897	30.822
Knjgovodska vrednost zastavljenih nepremičnin	105.700	75.471

Nepremičnine, ki jih je za svoje obveznosti do dobaviteljev zastavila družba Poslovni sistem Mercator, d. d.

v 000 EUR	Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Odpri znesek zastavljenih obveznosti do dobaviteljev	20.299	19.166
Knjgovodska vrednost zastavljenih nepremičnin	94.589	78.232

Nepremičnine, ki jih je za svoje obveznosti do dobaviteljev zastavila družba Mercator – S, d. o. o.

Finančne obveznosti družbe Mercator –S, d. o. o.	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Obveznosti do dobaviteljev, zavarovane z zastavo nepremičnin	—	—

Nepremičnine, ki jih je za svoje poslovne obveznosti zastavila Skupina Mercator

Izdane garancije

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. daje garancije svojim odvisnim družbam za posojila, najeta pri bankah.

Podjetniške garancije, izdane družbam Skupine Mercator na dan 31. 12. 2020:	Poslovni sistem Mercator, d. d.				
	v 000 EUR	Bančna posojila	Finančni najem	Najemne pogodbe	Dobavitelji
Mercator-S, d. o. o.	—	—	12.029	—	12.029
Mercator-H, d. o. o.	47.268	14.076	34.552	—	95.896
Mercator-BH, d. o. o.	24.077	—	2.120	—	26.197
Mercator-CG, d. o. o.	2.651	—	161	—	2.812
Mercator-Emba, d. d.	—	—	—	—	—
M-Energija, d.o.o.	—	—	—	—	—
Skupaj	73.996	14.076	48.862	—	136.934

Podjetniške garancije, izdane družbam Skupine Mercator na dan 31. 12. 2019:	Poslovni sistem Mercator, d. d.				
	v 000 EUR	Bančna posojila	Finančni najem	Najemne pogodbe	Dobavitelji
Mercator-S, d. o. o.	—	—	16.672	—	16.672
Mercator-H, d. o. o.	52.844	24.081	67.900	—	144.826
Mercator-BH, d. o. o.	26.662	—	8.979	—	35.642
Mercator-CG, d. o. o.	4.514	—	133	—	4.647
Mercator-Emba, d. d.	3.008	—	—	—	3.008
M-Energija, d.o.o.	—	—	—	—	—
Skupaj	87.029	24.081	93.685	—	204.795

Obveze v zvezi z naložbami

Investicijski izdatki (naložbe v opredmetena osnovna sredstva), dogovorjeni in opredeljeni v pogodbah in sporazumih, ki na datum izkaza finančnega položaja še niso pripoznani v računovodskih izkazih:

v 000 EUR	Skupina Mercator		Poslovni sistem Mercator, d. d.	
	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2020	31. 12. 2020
Opredmetena osnovna sredstva	3.080	2.949	2.844	2.281

Instrumenti zavarovanja, izdani za obveznosti družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Instrumenti zavarovanja v lasti družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. na dan 31. 12. 2020:	Poslovni sistem Mercator, d. d.				
	v 000 EUR	Javni razpis	Dobavite- lji	Najemne pogodbe	Dajatve
Bančne garancije	84	2.882	—	705	3.671
Menice	1.648	22.503	132	—	24.283
Izvršnice	—	21.112	—	—	21.112
Skupaj	1.732	46.497	132	705	49.066

Instrumenti zavarovanja v lasti družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. na dan 31. 12. 2019:	Poslovni sistem Mercator, d. d.				
	v 000 EUR	Javni razpis	Dobavite- lji	Najemne pogodbe	Dajatve
Bančne garancije	58	3.032	—	705	3.795
Menice	1.648	12.919	113	—	14.680
Izvršnice	—	18.957	—	—	18.957
Skupaj	1.706	34.908	113	705	37.432

33. Posli s povezanimi osebami

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. posluje s svojimi odvisnimi družbami in drugimi odvisnimi družbami družbe Agrokor, d. d. (obvladujoči delničar ima v lasti 69,57 % delnic).

Vodstveno osebje

Povezane stranke Skupine Mercator predstavljajo vodstveno osebje in povezane družbe. Vodstveno osebje tvorijo člani poslovodstev in člani nadzornih svetov v družbah Skupine Mercator. Konec leta 2020 vodstveno osebje ni imelo v lasti nobene delnice družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. Člani nadzornih svetov odvisnih družb Skupine Mercator za opravljanje nadzora v odvisnih družbah ne prejemajo nikakršnih plačil, prikazani zneski se tako nanašajo le na matično družbo. V letu 2020 noben član vodstvenega ali nadzornega organa družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. ni prejelo nikakršnih prejemkov za opravljanje dolžnosti v njenih odvisnih družbah (razkritje v skladu z 294. členom Zakona o gospodarskih družbah).

Bruto prejemki članov uprave in članov nadzornega sveta, izplačani v letu 2020 v matični družbi Poslovni sistem Mercator, d. d. so prikazani v naslednjih preglednicah (razkritje v skladu z 294. členom Zakona o gospodarskih družbah in Prilogo C Kodeksa upravljanja javnih delniških družb).

Prejemki članov uprave družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. v letu 2020 (v EUR)

Ime in priimek	Funkcija	Fiksni prejemki – bruto (1)	Variabilni prejemki – bruto			Odloženi prejemki (3)	Odpravnine (4)	Bonitete				Udeležba pri dobičku (6)	Opcije in druge nagrade (7)	Vračilo izplačane nagrade – («claw-back») (8)	Skupaj bruto (1+2+3+4+5+6+7+8)	Skupaj neto
			na podlagi kvant. meril	na podlagi kvant. meril	Skupaj (2)			Povračilo z delom povezanih stroškov	Zavarovalne premije	Drugo	Skupaj (5)					
Tomislav Čizmić	Predsednik uprave	300.368	–	–	–	–	–	89.142	1.156	891	91.188	–	2.819	–	394.375	134.126
Draga Cukjati	Članica uprave	220.971	–	–	–	–	–	13.276	339	790	14.405	–	2.819	–	238.195	104.200
Igor Mamuza	Član uprave	243.831	–	–	–	–	–	28.312	344	544	29.200	–	2.819	–	275.850	110.181
Gregor Planteu	Izredni član uprave	223.978	–	–	–	–	–	6.448	340	925	7.713	–	2.819	–	234.509	104.237

Prejemki članov nadzornega sveta družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. v letu 2020 (v EUR)

Ime in priimek	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije – bruto letno (1)	Sejnine NS in komisij – bruto letno (2)	Skupaj bruto (1+2)	Skupaj neto	Nadomestilo za prevoz na delo/z dela in povračilo stroškov	Zavarovalne premije	Opcije in druge nagrade
Sergei Volk	Član NS in član SF	27.000	4.106	31.106	22.623	—	220	—
Miodrag Borojević	Član NS, predsednik RK in član SF od 5. 6. 2019	45.000	7.700	52.700	38.328	—	220	—
Paul Michael Foley	Član NS in predsednik SF od 5. 6. 2019	43.210	6.350	49.560	38.409	—	220	—
Fabris Peruško	Član NS	25.210	3.717	28.927	21.039	—	220	—
Matej Lahovnik	Podpredsednik NS, član RK, predsednik HR in član SF	45.000	9.625	54.625	39.728	—	220	—
Ivica Mudrinić	Član NS, član HR in član SF	36.000	5.092	41.092	29.886	—	220	—
Vesna Stojanović	Članica NS in članica HR	27.000	3.300	30.300	22.037	—	—	—
Veljko Tatić	Član NS od 21. 5. 2019	18.000	2.200	20.200	14.691	—	—	—
Jože Lavrenčič	Član NS	18.000	2.200	20.200	14.691	—	—	—
Aleksander Igljčar	Izredni član RK	9.000	2.200	11.200	8.146	—	—	—

NS = nadzorni svet RK = revizijska komisija HR = kadrovska komisija SF = komisija za strategijo in finance

Prejemki članov nadzornega odbora družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. v letu 2020 (v EUR)

Ime in priimek	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije – bruto letno (1)	Sejnine NS in komisij – bruto letno (2)	Skupaj bruto (1+2)	Skupaj neto	Nadomestilo za prevoz na delo/z dela in povračilo stroškov	Zavarovalne premije	Opcije in druge nagrade
Filipović Nenad	—	6.000	—	6.000	4.364	—	—	—

Posli s povezanimi družbami v Skupini Agrokor

Posli družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. z odvisnimi družbami (izločene na konsolidacijski ravni)

v 000 EUR	Posli						Stanja			
	Prodaja	Nabava	Prihodki od najemnin	Stroški iz najema	Prihodki iz obresti	Odhodki za obresti	Terjatve do kupcev in druge terjatve	Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	Dana posojila	Posojila in obveznosti iz najema
Mercator–S d. o. o.	405	—	—	—	322	—	954	—	—	—
Mercator–H d. o. o.	—	—	—	—	941	—	49	—	32.973	—
Mercator–BH d. o. o.	225	—	—	—	—	76	133	—	—	1.802
Mercator–CG d. o. o.	39	—	—	—	—	169	27	—	—	4.337
Mercator–Emba d. d.	20	2.278	—	—	—	182	75	464	—	5.215
Mercator IP d. o. o.	123	12.134	212	—	—	272	203	2.877	—	8.460
M–Energija d. o. o.	—	—	4	—	38	41	1	3	—	463
Skupaj	813	14.411	216	—	1.301	739	1.441	3.343	32.973	20.278

v 000 EUR	Posli						Stanja			
	Prodaja	Nabava	Prihodki od najemnin	Stroški iz najema	Prihodki iz obresti	Odhodki za obresti	Terjatve do kupcev in druge terjatve	Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	Dana posojila	Posojila in obveznosti iz najema
Mercator–S d. o. o.	562	2	—	—	64	—	1.339	—	5.000	—
Mercator–H d. o. o.	93	296	—	—	507	—	3.241	59	18.194	—
Mercator–BH d. o. o.	423	3	—	—	—	127	139	8	—	2.633
Mercator–CG d. o. o.	118	1	—	—	—	230	6	232	—	6.381
Mercator–Emba d. d.	20	1.793	—	—	—	135	68	376	—	4.200
Mercator IP d. o. o.	597	17.029	266	—	—	208	174	2.842	—	6.761
M–Energija d. o. o.	52	401	4	1	60	39	116	307	1.955	—
Skupaj	1.866	19.525	270	1	632	739	5.083	3.824	25.149	19.974

Posli z družbo Agrokor d. d. in njenimi odvisnimi družbami

Za leti 2020 in 2019	Skupina Mercator						Poslovni sistem Mercator, d. d.					
v 000 EUR	Prodaja	Nabava	Prihodki od najemnin	Stroški iz najema	Prihodki iz obresti	Odhodki za obresti	Prodaja	Nabava	Prihodki od najemnin	Stroški iz najema	Prihodki iz obresti	Odhodki za obresti
2020	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2019	1.793	8.789	1.629	20	136	—	(20)	6.764	13	20	—	—

Odperte postavke z Agrokor d. d. in njenimi odvisnimi družbami na dan poročanja

Na dan 31. 12. 2020 in 31. 12. 2019	Skupina Mercator				Poslovni sistem Mercator, d. d.			
v 000 EUR	Terjatve do kupcev in druge terjatve	Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	Dana posojila	Prejeta posojila in obveznosti iz najema	Terjatve do kupcev in druge terjatve	Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	Dana posojila	Prejeta posojila in obveznosti iz najema
2020	52	981	—	20.000	34	780	—	20.000
2019	81	1.323	—	20.000	39	779	—	20.000

Pogoji poslov s povezanimi osebami

Pri določanju cen v poslih s pridruženimi družbami Skupina Mercator upošteva svoja notranja pravila in Predpise o transferenceh cenah ter tržno načelo, kot ga predpisujejo Smernice glede transferenceh cen za mednarodna podjetja in davčne uprave Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (smernice OECD).

V obdobju poročanja je bila *prodaja* skladna s sprejetimi prodajnimi in plačilnimi pogoji in določili za področji agro in tranzit (nasprotna transakcija/transakcija pobotanja, ki varuje kreditno tveganje pred možnostjo neto izravnave, vzajemnost plačilnih pogojev, dogovorjen pribitek na nabavno ceno materiala), izvedene pa so bile na podlagi veljavnih kupoprodajnih dogovorov v zvezi s prodajnimi zahtevami na področju agro in tranzit za vse kupce. Cene storitev, ki jih opravlja Mercator, so bile oblikovane na podlagi veljavnih cenikov. Enak cenik se uporablja za pridružene družbe in za nepridružene osebe/subjekte. Cene temeljijo na primerljivih tržnih cenah oziroma na dejanskem razmerju med ponudbo in povpraševanjem.

Nabave blaga so bile skladne s Splošnimi pogoji in določili Mercatorja glede nabave blaga, ki veljajo od 1. 1. 2017 oz. za vse dobavitelje od 1. 1. 2019. Splošni pogoji in določila so sestavni del pogodbe o nabavi blaga, ki so jo podpisali Mercator in njegovi dobavitelji blaga, pridružene in nepridružene družbe.

Pri določanju oziroma oblikovanju cen za *oddajo nepremičnin* v najem pridruženim družbam Mercator upošteva oba tržna vidika, ki sta pomembna za določanje cene najema v zvezi z nepridruženimi strankami (tržno načelo), in druge primerljive okoliščine.

Skupina Mercator obvladuje likvidnost na ravni Skupine. Ker je dodatno sposojanje od nepovezanih strank omejeno na podlagi krovnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju (MRA), Skupina Mercator obvladuje likvidnost znotraj Skupine. Odvisne družbe s presežkom denarnih sredstev so odobrile posojila matični družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., medtem ko je matična družba odobrila posojila družbam, ki so potrebovale denarna sredstva.

Zapadli zneski so nezavarovani in bodo poravnani gotovinsko. Družba Agrokor d. d. in njene odvisne družbe niso prejele oz. podale nobenih jamstev. Finančna jamstva, ki jih je podala družba Poslovni sistem Mercator, d. d. svojim odvisnim družbam, so razkrita v pojasnilu 32.

34. Posli Skupine Fortenova

Družba Fortenova grupa, d. d. je z delovanjem pričela 1. 4. 2019. Ustanovljena je bila na podlagi uresničevanja pogodbe med Agrokorjevimi upniki z namenom prenosa zdravega poslovnega jedra s Skupine Agrokor na navedeno novo družbo. Družba Fortenova grupa, d.d. in njene pridružene družbe so v smislu lastništva in vodenja ločene od Agrokorja in njegovih pridruženih strank in niso Agrokorjeva pridružena stranka. Družba Fortenova grupa, d. d. in njene pridružene družbe prav tako niso povezane z Mercatorjem.

V letu 2020 sta Skupina Mercator in družba Poslovni sistem Mercator, d. d. poslovali tudi z družbo Fortenova grupa, d.d. in njenimi odvisnimi družbami. Za zagotavljanje preglednosti Mercatorjevih operacij spodaj prikazujemo posle, izvedene z družbami iz Skupine Fortenova.

Posli z družbo Fortenova grupa, d.d. in njenimi odvisnimi družbami

Za leti 2020 in 2019		Skupina Mercator					Poslovni sistem Mercator, d. d.						
v 000 EUR		Prodaja	Nabava	Prihodki od najemnin	Stroški iz najema	Prihodki iz obresti	Odhodki za obresti	Prodaja	Nabava	Prihodki od najemnin	Stroški iz najema	Prihodki iz obresti	Odhodki za obresti
2020		529	69.747	6.811	129	452	1.441	38	30.327	39	65	1	—
2019		6.529	61.987	5.087	59	375	1.659	(3)	23.538	27	59	—	—

Odprte postavke s Fortenova grupa d. d. in njenimi odvisnimi družbami na dan poročanja

Na dan 31. 12. 2020 in 31. 12. 2019		Skupina Mercator				Poslovni sistem Mercator, d. d.			
v 000 EUR		Terjatve do kupcev in druge terjatve	Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	Dana posojila	Posojila in obveznosti iz najema	Terjatve do kupcev in druge terjatve	Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	Dana posojila	Posojila in obveznosti iz najema
2020		8.765	28.161	—	12.674	284	6.221	—	—
2019		12.003	34.722	—	—	209	3.614	—	—

35. Pomembni dogodki po datumu bilance stanja

Na dan 1. 3. 2021 je družba Poslovni sistem Mercator, d.d. po nakupu deleža od Republike Hrvaške in od ene fizične osebe v skupnem znesku 22 tisoč EUR, postala 100-odstotna lastnica družbe Mercator H d.o.o., Hrvaška.

V letu 2021 Skupina Mercator nadaljuje s postopki monetizacije v Sloveniji. Marca 2021 je nadzorni svet odobril prodajo 22 obstoječih Mercatorjevih maloprodajnih objektov (poslovnih enot) in povratni najem teh maloprodajnih objektov z izjemo ene stavbe ter prodajo 5 Mercatorjevih nepremičnin (zemljišč z obstoječimi nefunkcionalnimi zgradbami) kot del razvojnega projekta v sklopu posla zvezi z odprtjem novih trgovin. Skupna vrednost transakcije je ocenjena na 34 milijonov EUR.

Družba Poslovni sistem Mercator, d. d. je od ruske družbe Sberbank in družbe Fortenova Group TopCo B.V. prejela obvestilo, v katerem je bila obveščena, da sta družbi 12. 3. 2021 sklenili pogodbo o prodajni opciji v zvezi z delnicami družbe Poslovni sistem Mercator d. d., Ljubljana. V skladu s pogodbo o prodajni opciji je družba Fortenova Group TopCo družbi Sberbank podelila prodajno opcijo, ki družbi Sberbanki daje pravico, da od Skupine Fortenova Group TopCo zahteva, da za dogovorjeno plačilo kupi največ 1.128.803 navadnih imenskih kosovnih delnic z trgovalno kodo MELR, kar predstavlja 18,53-odstotni delež v osnovnem kapitalu družbe Poslovni sistem Mercator d. d., Ljubljana.

Dne 31. 3. 2021 je družba Poslovni sistem Mercator, d. d. od družb Sberbank in Fortenova Group TopCo B.V. prejela obvestilo, v katerem jo slednja obvešča o prenosu 1.128.803 Mercatorjevih delnic (18,53 %) iz družbe Sberbank na družbo Fortenova Group TopCo B.V.

Dne 16. 4. 2021 je bil podpisan dogovor o širšem refinanciranju, po katerem je Družba z družbo Fortenova grupa d.d. (»FNG«) sklenila dolžniške instrumente v skupnem znesku 480 milijonov EUR (»posojilo FNG«).

Dne 23. 4. 2021 je bil črpan znesek 385 milijonov EUR (od skupaj 480 milijonov EUR posojila, ki je na voljo) za popolno refinanciranje obstoječih WGD nadrejenih dolgov in za rabo v druge namene, povezane z obratnim kapitalom. Podrobnosti so predstavljene v pojasnilu 2 d) in pojasnilu 31.

Na dan 23. 4. 2021 je bil zaključen tudi prenos Agrokorjevega deleža v Mercatorju na Skupino Fortenova. Po prenosu ima Skupina Fortenova v lasti 5.366.179 oz. 88,1 % navadnih imenskih kosovnih delnic z oznako MELR.

Skupina Fortenova je dne 26. 4. 2021. skladno s 24. členom Zakona o prevzemih, obvestila javnost, da namerava dati prevzemno ponudbo za vse delnice Mercatorja. Fortenova bo najkasneje v 30 dneh in ne prej kot v 10 dneh po objavi te prevzemne namere objavila prevzemno ponudbo za odkup vseh delnic družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Poročilo neodvisnega revizorja

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarjem družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.:

Poročilo o reviziji konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov

Naše mnenje

Po našem mnenju konsolidirani in ločeni računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo konsolidiran in ločen finančni položaj družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. in njenih odvisnih družb (skupaj imenovanih »Skupina«) na dan 31. 12. 2020, ter konsolidirane in ločene finančne uspešnosti in konsolidiranih in ločenih denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Naše mnenje je skladno z našim dodatnim poročilom za revizijsko komisijo z dne 21. 4. 2021.

Kaj smo revidirali

Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi družbe obsegajo naslednje:

- konsolidirani in ločeni izkaz finančnega položaja na dan 31. 12. 2020;
- konsolidirani in ločeni izkaz poslovnega izida za tedaj končano leto;
- konsolidirani in ločeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa za tedaj končano leto;
- konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala za tedaj končano leto;
- ločeni izkaz sprememb lastniškega kapitala za tedaj končano leto;
- konsolidirani in ločeni izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto;
- pojasnila h konsolidiranim in ločenim računovodskim izkazom, ki vsebujejo bistvene računovodske usmeritve in druge pojasnjevalne informacije.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. 4. 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (»Uredba«). Naša odgovornost na podlagi teh standardov je opisana v poročilu v delu *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov*.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Cesta v Kleče 15, SI-1000 Ljubljana, Slovenija
T: +386 (1)5836 000, F:+386 (1) 5836 099, www.pwc.com/si

Matična št.: 5717159, davčna št.: SI35498161

Družba je vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod vložno št. 12158800 s sklepom Srg. 200110427 z dne 19. 07. 2001 pod vložno številko 12158800 ter v register revizijskih družb pri Slovenskem inštitutu za revizijo pod številko RD-A-01494. Vključna vsota vpisanega osnovnega kapitala je 34.802 EUR. Seznam zaposlenih revizorjev z veljavno licenco za delo je na voljo na sedežu družbe.

Neodvisnost

V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od Skupine in družbe. Potrjujemo, da smo izpolnili druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Po našem najboljšem vedenju in prepričanju izjavljamo, da so nerevizijske storitve, ki smo jih opravili za družbo in njene odvisne družbe, v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi v Sloveniji in da nismo opravili nerevizijskih storitev, ki so prepovedane po členu 5(1)Uredbe.

Nerevizijske storitve, ki smo jih opravili za družbo in njene odvisne družbe v obdobju od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020, so razkrite v pojasnilu 11 »Stroški prodanega blaga, prodajanja in splošnih dejavnosti« h konsolidiranim in ločenim računovodskim izkazom.

Pomembna negotovost v zvezi z delujočim podjetjem

Opozarjamo na pojasnilo 2. d) x. »Delujoče podjetje« v konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazih, ki opisuje, da sta Skupina in družba zastavili svoja sredstva kot zavarovanje za dolgove družbe Fortenova grupa d.d. v okviru transakcij za refinanciranje po koncu poročevalskega obdobja. Spričo te zadolženosti družbe Fortenova Grupa d.d. je potrebno izpolnjevanje zahtev za skladnost z določenimi zavezami glede dolgov ob koncu vsakega četrtega in naslednjega letnega obdobja. Zaradi tveganja nedokončanja transakcije prodaje podjetja, kot je razkrito v pojasnilu 2. d) x. »Delujoče podjetje«, lahko družba Fortenova grupa d.d. posledično prekrši katere izmed teh zavez. Ti dogodki in pogoji nakazujejo, da obstaja pomembna negotovost, ki lahko vzbudi pomemben dvom o sposobnosti Skupine in družbe, da nadaljujeta kot delujoče podjetje. Naše mnenje v zvezi s tem se ni prilagodilo.

Naš pristop k revidiranju

Pregled

	<ul style="list-style-type: none"> • Splošna pomembnost Skupine in družbe: Skupina - 21.700 tisoč EUR, družba - 12.500 tisoč EUR, kar predstavlja približno 1 % prihodkov od prodaje in prihodkov od najemnin Skupine in družbe. • Revizijo smo opravili v 5 poročevalskih enotah v 5 državah. • Naš obseg revidiranja je naslovil 99,4 % prihodkov od prodaje in prihodkov od najemnin Skupine in 98,1 % opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin Skupine. • Poznejše merjenje opredmetenih osnovnih sredstev z modelom revaloriziranja in naložbenih nepremičnin po modelu poštene vrednosti (Skupina in družba) • Poznejše merjenje naložb v odvisne družbe (družba)
--	--

Revidiranje smo oblikovali z določitvijo pomembnosti in oceno tveganj pomembnih napačnih navedb v konsolidiranih in ločenih ločenih računovodskih izkazih. Upoštevali smo zlasti subjektivne presoje posloводства, na primer v zvezi s pomembnimi računovodskimi ocenami, ki so vključevale predpostavke in upoštevanje negotovih prihodnjih dogodkov. Kot pri vseh drugih naših revidiranjih smo obravnavali tudi tveganje izogibanja sistemu notranjih kontrol, vključno, med drugim, s preverjanjem, ali obstajajo dokazi pristranskosti, ki bi predstavljali tveganje pomembno napačnih navedb zaradi prevare.

Pomembnost

Na obseg našega revidiranja je vplivala uporaba pomembnosti. Namen revidiranja je pridobiti sprejemljivo zagotovilo, da konsolidirani in ločeni računovodski izkazi ne vsebujejo pomembnih napačnih navedb. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake. Smatrajo se za pomembne, če bi upravičeno lahko pričakovali, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov.

Po lastni strokovni presoji smo določili kvantitativne prage za pomembnost, vključno s splošno pomembnostjo Skupine in družbe za konsolidirane in ločene računovodske izkaze kot celoto, kot je opredeljeno v spodnji tabeli. Skupaj z drugimi kvalitativnimi presojami smo določili obseg našega revidiranja ter naravo, časovni okvir in obseg revizijskih postopkov ter ocenili vpliv napačnih navedb, če obstajajo, tako posamično kot združeno, na konsolidirane in ločene računovodske izkaze kot celoto.

Splošna pomembnost Skupine in družbe	Skupina: 21.700 tisoč EUR Družba: 12.500 tisoč EUR
Določitev pomembnosti	Približno 1 % prihodkov od prodaje in prihodkov od najemnin
Utemeljitev uporabljenih primerjalnih meril pri določitvi pomembnosti	Kot primerjalno merilo smo izbrali prihodke od prodaje in prihodke od najemnin, ker menimo, da je to primerjalno merilo, s katerim uporabniki najpogosteje merijo uspešnost Skupine in družbe, v smislu njihovega tržnega deleža. Poleg tega je bil poslovni izid že več let nestanovit, medtem ko so prihodki od prodaje in prihodki od najemnin predstavljali doslednejše merilo uspešnosti. Izbrali smo vrednost 1 %, ki je dosledna s kvantitativnimi pragi pomembnosti, uporabljenimi za k dobičku usmerjene družbe v tem sektorju.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Te zadeve so bile obravnavane v okviru našega revidiranja konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju mnenja o njih, zato ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Ključna revizijska zadeva

Poznejše merjenje opredmetenih osnovnih sredstev po modelu revaloriziranja in naložbenih nepremičnin po modelu poštene vrednosti (Skupina in družba)

Glej pojasnilo 2.d (Uporaba ocen in presoj), pojasnilo 3.f in 3.h (Pomembne računovodske usmeritve - Opredmetena osnovna sredstva in Naložbene nepremičnine), pojasnilo 6.a in 6.c (Določanje poštene vrednosti - Opredmetena osnovna sredstva in Naložbene nepremičnine), pojasnilo 15 in pojasnilo 18 k računovodskim izkazom.

Portfelj nepremičnin Skupine in družbe je razdeljen med opredmetena osnovna sredstva ter naložbene nepremičnine.

Ocenjevanje vrednosti portfelja nepremičnin Skupine in družbe je po naravi subjektivno, med drugim zaradi narave posamezne nepremičnine, njene lokacije in pričakovanih prihodnjih donosov nepremičnine ter donosnosti za posamezno nepremičnino.

Ocenjevanje vrednosti vseh nepremičnin je opravil zunanji ocenjevalec vrednosti - tretja oseba (v nadaljevanju »zunanji ocenjevalec vrednosti«). Zunanjega ocenjevalca vrednosti je najelo poslovodstvo, ki je delo opravljal v skladu z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti.

Opozarjamo na pojasnilo 6 »Določanje poštene vrednosti« h konsolidiranim in ločenim računovodskim izkazom, ki pojasnjuje, da obstaja bistvena negotovost ocenjevanja v zvezi z ocenjevanjem vrednosti premoženja Skupine in Družbe. Zunanji ocenjevalec vrednosti, ki ga je najelo poslovodstvo, je poročal, da je bila ocena vrednosti premoženja Skupine na dan 31. 12. 2020 pripravljena s pomembno negotovostjo pri ocenjevanju vrednosti zaradi Covida-19. To pomeni, da bi bilo treba ocenjevanju vrednosti pripisati manj gotovosti in posledično večjo mero previdnosti zaradi pandemije Covida-19.

Kako je bila ključna revizijska zadeva obravnavana v naši reviziji

Za pregled poročila o oceni vrednosti nepremičnin smo najeli PwC-jeve strokovnjake za ocenjevanje vrednosti. Ocenili smo, ali je bila uporabljena metodologija ocenjevanja vrednosti v skladu z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti in ali je bila primerna pri določanju poštene vrednosti za namene računovodskih izkazov.

Ocenili smo usposobljenost in strokovnost zunanjega ocenjevalca vrednosti poslovodstva ter pregledali njegove pogoje sodelovanja z družbo in Skupino, da bi ugotovili, ali obstajajo zadeve, ki bi lahko vplivale na njegovo nepristranskost, ali pa bi lahko povzročile omejitve obsega njegovega dela. Upoštevali smo tudi druge dogovore, ki bi lahko obstajali med družbo, Skupino in zunanjim ocenjevalcem vrednosti. Nismo našli nobenega dokaza o tem, da je bila pri izvajanju postopkov ocenjevanja vrednosti ogrožena objektivnost zunanjega ocenjevalca vrednosti.

Sestali smo se s poslovodstvom, PwC-jevimi strokovnjaki za ocenjevanje vrednosti in zunanjim ocenjevalcem vrednosti, s katerimi smo razpravljali o ocenjevanju vrednosti in njihovih ključnih predpostavkah.

Na podlagi vzorca smo opravili postopke, s katerimi smo se prepričali o točnosti podatkov o nepremičninah, ki so bili posredovani zunanjemu ocenjevalcu vrednosti.

Investicijske donose, ki so jih uporabljali zunanji ocenjevalci vrednosti, smo primerjali z razponom pričakovanih donosov in gibanjem kapitala med leti z našim pričakovanim razponom.

Poslovodstvo je upoštevalo, da ima zunanji ocenjevalec vrednosti, ki ga je angažirala družba in Skupina, ustrezne izkušnje s trgov, na katerih družba in Skupina delujeta. Rezultate zunanjih ocenjevanj vrednosti je pregledalo in odobrilo poslovodstvo.

Pri določanju vrednosti portfelja nepremičnin Skupine in družbe je zunanji ocenjevalec vrednosti upošteval specifične podatke o nepremičninah, kot so trenutne najemne pogodbe (npr. pogodbene najemnine in pogoji izteka). Analiziral je sedanje tržne najemnine na datum ocene vrednosti in jih uporabil za obdobja po izteku veljavnih najemnih pogodb, pa tudi za prazne prostore ob predpostavki postopnega upada zadevnih praznih prostorov. Da bi določil končno vrednost nepremičnin, je uporabil ustrezne predpostavke za stopnje kapitalizacije, pridobljene s tržno analizo, ki temelji na primerljivih tržnih transakcijah, in strokovno presojo zunanjega ocenjevalca vrednosti glede zaupanja vlagateljev. Za nekatere nepremičnine je bila uporabljena metoda primerljivih transakcij. Omenjena metoda ocenjuje pošteno vrednost na podlagi nedavnih transakcij za primerljiva tržna sredstva, prilagojena na način, da odražajo značilnosti vrednotene nepremičnine.

Pomen ocen in presoj, skupaj z dejstvom, da bi lahko le majhna odstotna razlika v ocenjevanju vrednosti posameznih nepremičnin, če bi bila združena, povzročila pomembno napačne navedbe, upravičuje poseben revizijski poudarek na tem področju.

Kadar so bile predpostavke zunaj pričakovanega razpona, ali so se sicer zdele nenavadne in/ali ocene vrednosti kažejo nepričakovano gibanje, smo opravili dodatna pregledovanja in, kjer je bilo potrebno, opravili nadaljnje razgovore s poslovodstvom in zunanjim ocenjevalcem vrednosti ter pridobili dokaze, ki so podkrepili prejete razlage. Komentarji o ocenjevanju vrednosti, ki jih je posredovalo poslovodstvo in zunanji ocenjevalec vrednosti, ter posredovana dokazila, so nam omogočila, da smo upoštevali dejavnike, značilne za nepremičnine, ki bi lahko vplivali na vrednost, vključno, kjer je bilo to primerno, z nedavnimi primerljivimi transakcijami.

Prejeli smo dokaze, da so poslovodstvo in zunanji ocenjevalec vrednosti upoštevali in ocenili alternativne predpostavke, preden so določili končne ocene vrednosti. Upoštevali smo, ali so bile predpostavke, uporabljene pri ocenah vrednosti, sprejemljive glede na razpoložljive in primerljive tržne dokaze.

Ocenili smo točnost in popolnost informacij, razkritih v pojasnilih k računovodskim izkazom.

Poznejše merjenje naložb v odvisne družbe (družba)

Glej pojasnilo 2.d.v. (Uporaba ocen in presoj - Oslabitev naložb v odvisne družbe), pojasnilo 3.m (Pomembne računovodske usmeritve - Slabitev nefinančnih sredstev), in pojasnilo 19 k računovodskim izkazom.

Družba je v izkazu finančnega položaja na dan 31. 12. 2020 poročala o naložbah v odvisne družbe v višini 235.520 tisoč EUR.

V skladu z zahtevami MRS 36 – Oslabitev sredstev, je vodstvo družbe ocenilo znamenja, da bi lahko bile naložbe v odvisne družbe na dan 31. 12. 2020 oslabiljene. Poslovodstvo je ocenilo, da obstajajo znamenja za oslabiljenje, zato je v skladu s tem angažiralo zunanje ocenjevalca vrednosti - tretja oseba, da bi ocenil nadomestljivo vrednost zadevnih sredstev.

Zunanji pooblaščen ocenjevalec (»zunanji pooblaščen ocenjevalec«), je svoje delo opravil v skladu z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti.

Poslovodstvo je upoštevalo, da ima zunanji pooblaščen ocenjevalec, ki ga je angažirala družba, ustrezne izkušnje s trgov, na katerih družba in njene odvisne družbe delujejo. Poslovodstvo je pregledalo in odobrilo rezultate zunanje pooblaščenega ocenjevalca.

Nadomestljiva vrednost naložb v odvisne družbe se šteje za ključno revizijsko zadevo zaradi pomembnosti na izkaz finančnega položaja družbe.

Za pregled poročila o nadomestljivi vrednosti naložb v odvisne družbe, ki ga je pripravil zunanji pooblaščen ocenjevalec, smo angažirali PwC strokovnjaka za ocenjevanje vrednosti.

Ocenili smo usposobljenost in strokovnost zunanjega ocenjevalca vrednosti, ter pregledali njegove pogoje sodelovanja z družbo, da bi ugotovili, ali obstajajo zadeve, ki bi lahko vplivale na njegovo nepristranskost, ali pa bi lahko povzročile omejitev obsega njegovega dela. Upoštevali smo tudi druge dogovore, ki bi lahko obstajali med družbo, Skupino in zunanjim pooblaščenim ocenjevalcem. Nismo našli nobenega dokaza o tem, da je bila pri izvajanju postopkov ocenjevanja vrednosti ogrožena objektivnost zunanjega pooblaščenega ocenjevalca.

Ocenili smo, je ali pristop, ki ga je uporabljal zunanji pooblaščen ocenjevalec za določanje nadomestljive vrednosti posameznih naložb, v skladu z zahtevami MRS 36.

Naš notranji strokovnjak za ocenjevanje vrednosti je ovrednotil pristop in metode, ki jih je uporabljal zunanji pooblaščen ocenjevalec.

Ocenili smo točnost in popolnost informacij, razkritih v pojasnilih k računovodskim izkazom.

Kako smo določili obseg revidiranja skupine

Obseg revidiranja smo določili z namenom opravljanja zadostnega dela, ki bi nam omogočilo podajanje mnenja o konsolidiranih računovodskih izkazih kot celoti, upoštevajoč strukturo Skupine, računovodske procese in kontrole ter panogo, v kateri posluje družba.

Družba ima sedež v Sloveniji, konsolidirani računovodski izkazi pa predstavljajo konsolidacijo družbe in njenih odvisnih družb, ki delujejo v Sloveniji, Srbiji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini ter Črni gori.

Pri vzpostavljanju splošnega pristopa k revidiranju smo določili vrsto dela, ki ga moramo opraviti kot vodilna delovna skupina oz., ki ga morajo opraviti revizorji drugih družb mreže PwC. Kjer so delo opravljali revizorji drugih družb mreže PwC, smo določili stopnjo sodelovanja, ki je bila potrebna za namen vodenja, nadzora in preverjanja njihovega revizijskega dela, da bi lahko ugotovili, ali so bili pridobljeni zadostni in ustrezni revizijski dokazi, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje o računovodskih izkazih kot celoti.

Najprej smo opredelili pomembne sestavne dele in dejavnosti, in sicer prvotno na podlagi njihovega vpliva na celotne prihodke od prodaje in prihodke od najemnin ter na celotna opredmetena osnovna sredstva in naložbene nepremičnine Skupine. Naš obseg je zajel 99,4 % celotnih prihodkov od prodaje in prihodkov od najemnin ter 98,1 % celotnih opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin.

Poročanje o drugih informacijah, vključno s poslovnim poročilom

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije vključujejo »Uvod«, »Poslovno poročilo«, »Nefinančno poročilo« in »Izjavo posloводства« ter »Ostale informacije« (vendar ne vključujejo konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov in poročila revizorja o njih).

Naše mnenje o konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazih ne pokriva drugih informacij, kar vključuje poslovno poročilo in ne izražamo nobenega sklepa o njihovem zagotovitlu, razen v obsegu, ki je sicer izrecno naveden v našem poročilu.

V zvezi z revizijo konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost, da preberemo zgoraj opredeljene druge informacije in presodimo, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi in ločenimi računovodskimi izkazi ali našim poznavanjem, pridobljenim med revizijo, ali pa naj bi bile sicer videti pomembno napačno navedene.

V zvezi s poslovnim poročilom smo izvedli tudi postopke, ki jih zahteva slovenski Zakon o gospodarskih družbah. Ti postopki zajemajo presojo, ali je poslovno poročilo skladno s konsolidiranimi in ločenimi računovodskimi izkazi, in ali je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z veljavnimi pravnimi zahtevami.

Na podlagi dela, opravljenega v okviru revizije, je naše mnenje sledeče:

- informacije, podane v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katerega so bili pripravljene konsolidirani in ločeni računovodski izkazi, so skladne s konsolidiranimi in ločenimi računovodskimi izkazi; in
- poslovno poročilo je bilo pripravljeno v skladu z zahtevami slovenskega Zakona o gospodarskih družbah.

Poleg tega smo na podlagi poznavanja in razumevanja Skupine in družbe in njunih okolij, ki smo ju pridobili tekom revidiranja, dolžni poročati o tem, ali smo v poslovnem poročilu zaznali pomembno napačne navedbe. V zvezi s tem ni bilo odkritih pomembno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства in pristojnih za upravljanje za konsolidirane in ločene računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za tako notranje kontroliranje, kot je potrebno v skladu z odločitvijo posloводства, da omogoči pripravo konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake.

Pri pripravi konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov je poslovodstvo odgovorno za ocenjevanje sposobnosti Skupine in družbe, da nadaljujeta kot delujoče podjetje, primerno razkrivanje zadev, ki so povezane z delujočim podjetjem, in uporabo podlage računovodenja za delujoče podjetje, razen če poslovodstvo namerava likvidirati Skupino ali družbo ali prenehati poslovati ali nima nobene druge realne možnosti, kot da to stori.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja Skupine in družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobitev sprejemljivega zagotovila, da celota konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov ne vsebuje pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdaja poročila neodvisnega revizorja, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar pa ni garancija, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR-ji, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe lahko nastanejo zaradi prevare ali napake in velja, da so pomembne, če bi lahko posamično ali skupaj razumno pričakovali, da vplivajo na poslovne odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov.

Kot del revizije v skladu z MSR-ji uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost med revizijo. Prav tako:

- opredelimo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke v odziv na taka tveganja in pridobimo revizijske dokaze, ki so zadostni in ustrezni, da zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj lahko prevara vključuje tajno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitev ali razveljavitev notranjega kontroliranja.
- pridobimo znanje o notranjem kontroliranju, ki je pomembno za revizijo, da bi oblikovali revizijske postopke, ki so ustrezni v danih okoliščinah, vendar pa ne za izražanje mnenja o učinkovitosti notranjega kontroliranja Skupine in družbe.
- ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih očen in z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo poslovodstvo;
- ugotavljamo ustreznost uporabe podlage računovodenja za delujoče podjetje s strani poslovodstva in, ali na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov obstaja pomembna negotovost v povezavi z dogodki ali pogoji, ki lahko vzbudijo bistven dvom glede sposobnosti Skupine in družbe, da nadaljujeta kot delujoče podjetje. Če presodimo, da obstaja pomembna negotovost, moramo v revizorjevem poročilu opozoriti na s tem povezana razkritja v konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazih, ali prilagoditi mnenje, če so taka razkritja neustrezna. Naše presoje temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma revizorjevega poročila. Vendar pa nadaljnji dogodki ali okoliščine lahko povzročijo, da Skupina in družba prenehata delovati kot delujoče podjetje.
- ovrednotimo celotno predstavitev, sestavo in vsebino konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali konsolidirani in ločeni računovodski izkazi predstavljajo osnovne posle in dogodke na način, ki dosega pošteno predstavitev.
- pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi s finančnimi informacijami pravnih subjektov ali poslovnih dejavnosti znotraj Skupine za oblikovanje mnenja o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za vođenje, nadzor in izvedbo revidiranja Skupine. Ostajamo izključno odgovorni za naše revizijsko mnenje.

S pristojnimi za upravljanje se med drugimi zadevami pogovorimo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah, vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi pri notranjem kontroliranju, ki jih ugotovimo med revizijo.

Pristojnim za upravljanje prav tako zagotovimo izjavo, da izpolnjujemo ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi komuniciramo o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere se lahko utemeljeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in, kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih z namenom odprave groženj, oziroma o uporabljenih zaščitnih ukrepih.

Izmed zadev, o katerih se pogovorimo s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov v sedanjem obdobju najbistvenejše in so ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečuje javno razkritje teh zadev ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne objavimo v našem poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

Imenovanje

Za revizorja Skupine in družbe smo bili prvič imenovani na skupščini delničarjev dne 5. 6. 2019 za poslovno leto, ki se je zaključilo 31. 12. 2019. Namestnik predsednika nadzornega sveta je revizijsko pogodbo podpisal dne 19. 8. 2019. Pogodba je bila sklenjena za tri leta. Skupno obdobje našega neprekinjenega imenovanja za Skupino in družbo kot subjekt javnega interesa, znaša dve leti.

Pooblaščen revizorja revizorja, zadolžena za revizijo, katere rezultat je to poročilo neodvisnega revizorja, sta Aleš Grm in Damjan Ahčin.

Za in v imenu družbe PricewaterhouseCoopers d.o.o.:

Aleš Grm
pooblaščen revizor

 PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Damjan Ahčin
pooblaščen revizor
Direktor

26. april 2021
Ljubljana, Slovenija

Poročilo neodvisnega revizorja o poslu dajanja zagotovila o skladnosti oblike ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov z zahtevami glede evropske enotne elektronske oblike poročanja (»ESEF«)

Delničarjem družbe Poslovni sistem Mercator, d. d.

Uvod

Poslovodstvo družbe Poslovni sistem Mercator, d. d. (»družba«) nas je najelo na podlagi pogodbe o opravljanju posla dajanja sprejemljivega zagotovila z namenom preverjanja skladnosti ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Poslovni sistem Mercator, d. d. (»Skupina«) za leto, ki se je končalo 31. 12. 2020, vključenih v spremljajoče letno poročilo Skupine za leto 2020, z veljavnimi zahtevami glede elektronske oblike poročanja (»elektronska oblika poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov«).

Opis obravnavane zadeve in veljavnih sodil

Poslovodstvo družbe je uporabilo elektronsko obliko poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov z namenom doseganja skladnosti z zahtevami 3. in 4. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) z dne 17. decembra 2018 o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja (»Uredba ESEF«). Uredba ESEF vsebuje veljavne zahteve glede elektronske oblike poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov.

Zahteve, opisane v prejšnjem stavku, določajo podlago za uporabo elektronske oblike poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov in po našem mnenju predstavljajo ustrezna sodila za oblikovanje sklepa o sprejemljivem zagotovitju.

Neodvisni revizor izda mnenje o tem, ali je elektronska oblika poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov pripravljena v skladu z zahtevami Uredbe ESEF. To poročilo izpolnjuje to zahtevo.

Odgovornost poslovodstva in nadzornega sveta

Poslovodstvo družbe je odgovorno za uporabo elektronske oblike poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov, ki je skladna z zahtevami Uredbe ESEF.

Ta odgovornost vključuje izbiro in uporabo ustreznih oznak v formatu iXBRL s pomočjo taksonomije ESEF ter zasnovano, izvedbo in ohranjanje notranjih kontrol, pomembnih za pripravo elektronske oblike poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov, ki je brez pomembnih neskladnosti z zahtevami Uredbe ESEF.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Cesta v Kleče 15, SI-1000 Ljubljana, Slovenija
T: +386 (1)5836 000, F:+386 (1) 5836 099, www.pwc.com/si
Matična št.: 5717159, davčna št.: 8135498161

Družba je vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani s sklepom Org. 200110427 z dne 19. 7. 2001 pod vložno številko 12156800 ter v register revizijskih družb pri Agenciji za javni nadzor nad revidiranjem pod številko RD-A-014/94. Višina Višina vpisanega osnovnega kapitala je 34.802 EUR. Seznam zaposlenih revizorjev z veljavno licenco za delo je na voljo na sedežu družbe.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzor nad pripravo elektronske oblike poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov v sklopu procesa računovodskega poročanja, kar je treba razumeti tudi kot pripravo računovodskih izkazov v skladu z obliko, ki izhaja iz Uredbe ESEF.

Naša odgovornost

Naša odgovornost je, da izrazimo sklep o sprejemljivem zagotovitju o tem, ali je elektronska oblika poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z Uredbo ESEF.

Naš posel smo opravili v skladu z Mednarodnim standardom dajanja zagotovil 3000 Posli dajanja zagotovil razen revizij ali preiskav računovodskih informacij iz preteklosti (prenovljen). Ta standard zahteva, da ravnamo v skladu z etičnimi zahtevami ter načrtujemo in izvajamo postopke, da pridobimo sprejemljivo zagotovilo o tem, ali je elektronska oblika poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov v vseh pomembnih pogledih pripravljena v skladu z veljavnimi zahtevami.

Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar pa ni jamstvo, da bo storitev, opravljena v skladu z MSZ 3000 (prenovljen), vedno odkrila obstoječo pomembno napačno navedbo (pomembno neskladnost z zahtevami).

Zahteve glede nadzora kakovosti

Naša družba uporablja Mednarodni standard obvladovanja kakovosti 1 in v skladu s tem vodi celovit sistem obvladovanja kakovosti, vključno z dokumentiranimi politikami in postopki v zvezi s skladnostjo z etičnimi zahtevami, strokovnimi standardi in veljavnimi zakonskimi in regulatornimi zahtevami.

Delujemo v skladu z zahtevami glede neodvisnosti in etičnimi zahtevami Mednarodnega kodeksa etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake in je zasnovan na temeljnih načelih integritete, nepristranskosti, strokovne usposobljenosti in dolžne skrbnosti, zaupnosti ter strokovnega vedenja.

Povzetek opravljenega dela

Namen načrtovanih in opravljenih postopkov je bil pridobiti sprejemljivo zagotovilo, da je bila elektronska oblika poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov v vseh pomembnih pogledih uporabljena v skladu z veljavnimi zahtevami in da ne vsebuje pomembnih napak ali opustitev. Naši postopki so zajemali predvsem:

- pridobitev razumevanja sistema notranjega kontroliranja in procesov, ki so pomembni za uporabo elektronske oblike poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno s pripravo oblike XHTML in uporabo oznak v konsolidiranih računovodskih izkazih;
- preverjanje, ali je bila oblika XHTML pravilno uporabljena;
- ocenjevanje popolnosti uporabe oznak v konsolidiranih računovodskih izkazih z označevalnim jezikom XBRL v skladu z zahtevami vpeljave elektronske oblike, kot so opisane v Uredbi ESEF;
- ocenjevanje ustreznosti uporabe oznak XBRL s strani Skupine, izbranih iz taksonomije ESEF, in ustvarjanja razširitvenih oznak, kjer v taksonomiji ESEF ni bilo ugotovljenih ustreznih elementov; in
- ocenjevanje ustreznosti umestitve razširitvenih elementov v taksonomiji ESEF.

Opozarjamo na to, da uporaba Uredbe ESEF ni bila predmet revizije, kot je opredeljeno v Mednarodnih standardih revidiranja. Prav tako pri opravljanju postopkov dajanja zagotovil nismo izvedli revizije ali

preiskave računovodskih informacij iz preteklosti, uporabljenih pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov, zato ne sprejemamo nikakršne odgovornosti za izdajo ali posodobitev kakršnih koli poročil ali mnenj o računovodskih informacijah Skupine iz preteklosti.

Verjamemo, da so pridobljeni dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naš sklep.

Zaključek

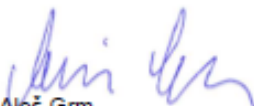
Po našem mnenju je, na podlagi opravljenih postopkov, elektronska oblika poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov v vseh pomembnih pogledih skladna z Uredbo ESEF.

Omejitev distribucije¹ in uporabe

To poročilo je pripravila družba PricewaterhouseCoopers d.o.o. za delničarje družbe in zgolj za namen, opisan v poglavju *Opis obravnavane zadeve in veljavnih sodil*. Ni ga dovoljeno uporabljati v noben drug namen ali ga razdeljevati katerim koli drugim osebam.

V zvezi s tem poročilom družba PricewaterhouseCoopers d.o.o. ne sprejema nikakršne odgovornosti, ki bi izhajala iz pogodbenih in nepogodbenih razmerij (vključno z malomarnostjo) s subjekti, ki niso družba, v okviru tega poročila. Zgoraj navedeno nas ne odvezuje odgovornosti, kjer je tovrstna razbremenitev pravno izključena.

V imenu družbe PricewaterhouseCoopers d.o.o.:

 Aleš Grm,
 Pooblaščen revizor

 PricewaterhouseCoopers d.o.o.

 Damjan Ahčin
 Pooblaščen revizor
 Direktor

26. april 2021
Ljubljana, Slovenija

¹ Poslovodstvo Poslovnega sistema Mercator d.d. je odgovorno za objavljanje informacij na spletnih straneh družbe in za njihovo točnost. Obseg našega opravljenega dela ne vključuje pregleda teh zadev; posledično ne prevzemamo nobene odgovornosti za kakršne koli spremembe elektronske oblike poročanja ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazov, na katerih temelji to poročilo neodvisnega revizorja, ali kakršne koli razlike med poročilom, ki smo ga izdali, in informacijami, predstavljenimi na spletnih straneh družbe.

**POZORNI
SMO NA
PODROBNOSTI,
VIDIMO PA
TUDI ZUNAJ
OKVIRJEV.**

Ostale
informacije

Seznam kratic

APM - Alternativna merila uspešnosti poslovanja	MSRP/MRS - Mednarodni standardi računovodskega poročanja
B2B - Poslovanje med podjetjem (ang. Business to business)	NAPTE - Nacionalno združenje voditeljev televizijskih programov (ang. The National Association of Television Program Executives)
B2C - Poslovanje s potrošnikom (ang. Business to costumers)	NIJZ - Nacionalni inštitut za javno zdravje
BDP - Bruto domači proizvod	NKO - Nacionalni koordinacijski organ za nalezljive bolezni
C&C - Veleprodaja (Cash & Carry)	NPV - Neto prodajna vrednost
CAPEX - Kapitalska vlaganja	OEEO - Odpadna električna in elektronska oprema
CEETV - Vodilna medijska platforma za televizijsko inteligenco v Srednji in Vzhodni Evropi	OEM - Odpadna embalaža
COVID-19/SARS-CoV-2 - Novi koronavirus	PKP 6 - Šesti paket protikorona ukrepov
CPU - Center za ponovno uporabo	RS - Republika Slovenija
EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	SCO - Samopostrežne blagajne
EBITDA - Poslovni izid pred obrestmi, davki in amortizacijo	SEOnet - Sistem elektronskega obveščanja Ljubljanske borze
EURIBOR - Kratica za označevanje obrestne mere za denarna sredstva v medbančnem sektorju euroobmočij (ang. EURO Interbank Offered Rate)	SLA - Pogodbe na ravni storitev
FFS - Odpadna fitofarmaceutvska sredstva	SOF - Slovenski oglaševalski festival
FURS - Finančna Uprava Republika Slovenija	VCP - Operativnega načrta za učinkovito poslovanje (ang. Value Creation plan)
HACCP - Analiza tveganja in ugotavljanja kritičnih kontrolnih točk (ang. Hazard Analysis Critical Control Point)	WGD - Dolg skupine Mercator na vseh trgih delovanja razen Srbije (ang. Wider Group Deal)
HoReCa - Hotel, restavracija, kavarna (ang. Hotel, restaurants, catering)	WMS - Sistem za upravljanje (ang. Warehouse Management Sistem)
ISO - Mednarodna organizacija za standardizacijo	ZGD-1 - Zakon o gospodarskih družbah
IT - Informacijska tehnologija	ZIUZEOP - Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo
KPI - Ključni kazalniki uspešnosti	
LDC - Logistično-distribucijski center	

Alternativna merila uspešnosti poslovanja (APM)

V nadaljevanju so prikazana alternativna merila uspešnosti poslovanja (APM), ki omogočajo dodatno razumevanje trendov in uspešnosti poslovanja Skupine Mercator in so opredeljena na podlagi Smernic ESMA glede alternativnih meril uspešnosti poslovanja. Kot APM je tako opredeljen kazalnik, ki ni določen v okviru Mednarodnih računovodskih standardov. Obstaja verjetnost da kazalec ni neposredno primerljivi z ostalimi konkurenti in gospodarskimi družbami v ostalih panogah zaradi drugačnih uporabljenih metodologij. Vsa navedena alternativna merila uspešnosti poslovanja se nanašajo na uspešnost poslovanja preteklega obdobja poročanja s prikazom primerjalnih obdobj. Podatki za leto 2019 so zaradi primerljivosti prilagojeni na metodologijo, ki je uporabljena v letu 2020.

APM	<ul style="list-style-type: none"> Najbolj enakovredna postavka z MSRP Definicija Namen 	Podlaga za izračun																					
Izkaz poslovnega izida																							
Prihodki od prodaje in najemnin	<ul style="list-style-type: none"> Prihodki od prodaje in prihodki od najemnin Prihodki od prodaje in najemnin predstavljajo celotne prihodke od prodaje in celotne prihodke od najemnin Skupine Mercator na trgu Slovenije, Srbije, Črne gore in Bosne in Hercegovine Kazalec predstavlja pomembno merilo poslovanja Skupine Mercator, saj predstavljajo velikost in posredno tudi rast Skupine Mercator na trgih njenega delovanja 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Skupina Mercator (v 000 EUR)</th> <th>2020</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prihodki od prodaje</td> <td>2.127.256</td> <td>2.091.021</td> </tr> <tr> <td>Prihodki od najemnin</td> <td>42.761</td> <td>47.718</td> </tr> <tr> <td>Sprememba metodologije</td> <td>—</td> <td>(2.031)</td> </tr> <tr> <td>Prihodki od prodaje in najemnin</td> <td>2.170.018</td> <td>2.136.707</td> </tr> </tbody> </table>	Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019	Prihodki od prodaje	2.127.256	2.091.021	Prihodki od najemnin	42.761	47.718	Sprememba metodologije	—	(2.031)	Prihodki od prodaje in najemnin	2.170.018	2.136.707						
		Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019																			
Prihodki od prodaje	2.127.256	2.091.021																					
Prihodki od najemnin	42.761	47.718																					
Sprememba metodologije	—	(2.031)																					
Prihodki od prodaje in najemnin	2.170.018	2.136.707																					
Prihodki od prodaje v trgovini na drobno	<ul style="list-style-type: none"> Prihodki od prodaje in najemnin Prihodki od prodaje v trgovini na drobno predstavljajo celotne prihodke od prodaje in najemnin v osnovni dejavnosti Skupine Mercator na trgu Slovenije, Srbije, Črne gore in Bosne in Hercegovine Kazalec predstavlja pomembno merilo poslovanja Skupine Mercator, saj prihodki od prodaje v trgovini na drobno v strukturi celotnih prihodkov beležijo prevladujoč delež 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Skupina Mercator (v 000 EUR)</th> <th>2020</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Trgovina na drobno</td> <td>1.756.844</td> <td>1.693.485</td> </tr> <tr> <td>Ostale dejavnosti</td> <td>413.174</td> <td>447.285</td> </tr> <tr> <td>Sprememba metodologije</td> <td>—</td> <td>(2.031)</td> </tr> <tr> <td>Prihodki od prodaje in najemnin</td> <td>2.170.018</td> <td>2.138.739</td> </tr> </tbody> </table>	Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019	Trgovina na drobno	1.756.844	1.693.485	Ostale dejavnosti	413.174	447.285	Sprememba metodologije	—	(2.031)	Prihodki od prodaje in najemnin	2.170.018	2.138.739						
		Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019																			
Trgovina na drobno	1.756.844	1.693.485																					
Ostale dejavnosti	413.174	447.285																					
Sprememba metodologije	—	(2.031)																					
Prihodki od prodaje in najemnin	2.170.018	2.138.739																					
Strošek delovne sile	<ul style="list-style-type: none"> Ni neposredne postavke Kazalnik je izračunan kot seštevek stroškov iz naslova rednega dela na podlagi kolektivnih in individualnih pogodb, stroškov študentskega servisa, stroškov najetih delavcev in stroškov iz naslova ostalih pogodb o zaposlitvi Kazalec predstavlja celotne stroške delovne sile 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Skupina Mercator (v 000 EUR)</th> <th>2020</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Strošek dela iz naslova kolektivnih in individualnih pogodb</td> <td>275.993</td> <td>254.012</td> </tr> <tr> <td>Strošek študentov, najetih delavcev in ostalih pogodb o zaposlitvi</td> <td>19.960</td> <td>22.379</td> </tr> <tr> <td>Strošek delovne sile</td> <td>295.953</td> <td>276.390</td> </tr> </tbody> </table>	Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019	Strošek dela iz naslova kolektivnih in individualnih pogodb	275.993	254.012	Strošek študentov, najetih delavcev in ostalih pogodb o zaposlitvi	19.960	22.379	Strošek delovne sile	295.953	276.390									
		Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019																			
Strošek dela iz naslova kolektivnih in individualnih pogodb	275.993	254.012																					
Strošek študentov, najetih delavcev in ostalih pogodb o zaposlitvi	19.960	22.379																					
Strošek delovne sile	295.953	276.390																					
EBIT	<ul style="list-style-type: none"> Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) Poslovni izid pred obrestmi in davki Kazalec je pokazatelj dobičkonosnosti poslovanja, kar je ključno za doseganje dolgoročnih ciljev poslovanja Skupine Mercator 	Izračun je prikazan v izkazu poslovnega izida v Računovodskem delu Letnega poročila.																					
EBITDA normalizirana	<ul style="list-style-type: none"> Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) Poslovni izid pred obrestmi, davki in amortizacijo brez vpliva enkratnih poslovnih dogodkov. Enkratni poslovni dogodki se nanašajo predvsem na popravek zalog in terjatev, prevrednotenje osnovnih sredstev, vpliv poslovanja odprodanih dejavnosti, pripoznane dobičke in izgube pri prodaji nepremičnin v okviru postopka monetizacije itd. Kazalec je pokazatelj poslovne uspešnosti poslovanja in je približek denarnemu toku iz poslovne dejavnosti 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Skupina Mercator (v 000 EUR)</th> <th>2020</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)</td> <td>-108.227</td> <td>59.830</td> </tr> <tr> <td>Amortizacija</td> <td>109.560</td> <td>111.235</td> </tr> <tr> <td>EBITDA</td> <td>1.333</td> <td>171.065</td> </tr> <tr> <td>Sprememba metodologije</td> <td>—</td> <td>(2.032)</td> </tr> <tr> <td>Enkratni poslovni dogodki</td> <td>161.422</td> <td>1.388</td> </tr> <tr> <td>EBITDA normalizirana</td> <td>162.755</td> <td>170.422</td> </tr> </tbody> </table>	Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019	Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-108.227	59.830	Amortizacija	109.560	111.235	EBITDA	1.333	171.065	Sprememba metodologije	—	(2.032)	Enkratni poslovni dogodki	161.422	1.388	EBITDA normalizirana	162.755	170.422
		Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019																			
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	-108.227	59.830																					
Amortizacija	109.560	111.235																					
EBITDA	1.333	171.065																					
Sprememba metodologije	—	(2.032)																					
Enkratni poslovni dogodki	161.422	1.388																					
EBITDA normalizirana	162.755	170.422																					

APM	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Najbolj enakovredna postavka z MSRP ▪ Definicija ▪ Namen 	Podlaga za izračun																					
EBITDA marža normalizirana	<ul style="list-style-type: none"> • Prihodki od prodaje in nepremičnin, Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) • Kazalnik je izračunan kot razmerje med EBITDA normalizirana in celotnimi prihodki od prodaje in nepremičnin • Izboljšanje kazalnika je pomemben pokazatelj uspešnosti poslovanja in omogoča primerjavo s konkurenti in ostalimi panogami, ne glede na velikost poslovanja 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #808080; color: white;">Skupina Mercator (v 000 EUR)</th> <th style="background-color: #808080; color: white;">2020</th> <th style="background-color: #808080; color: white;">2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>EBITDA normalizirana</td> <td style="text-align: right;">162.755</td> <td style="text-align: right;">170.422</td> </tr> <tr> <td>Prihodki od prodaje in najemnin</td> <td style="text-align: right;">2.170.018</td> <td style="text-align: right;">2.136.707</td> </tr> <tr style="border-top: 2px solid red;"> <td>EBITDA (v %)</td> <td style="text-align: right;">7,5</td> <td style="text-align: right;">8,0</td> </tr> </tbody> </table>	Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019	EBITDA normalizirana	162.755	170.422	Prihodki od prodaje in najemnin	2.170.018	2.136.707	EBITDA (v %)	7,5	8,0									
Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019																					
EBITDA normalizirana	162.755	170.422																					
Prihodki od prodaje in najemnin	2.170.018	2.136.707																					
EBITDA (v %)	7,5	8,0																					
Produktivnost na zaposlenega v dejavnosti trgovine na drobno	<ul style="list-style-type: none"> • Prihodki od prodaje in nepremičnin • Kazalnik je izračunan kot razmerje med prihodki v dejavnosti trgovine na drobno in številom zaposlenih iz ur v dejavnosti trgovine na drobno • Uporaba kazalca je pogosta v panogi trgovinske dejavnosti in meri uspešnost poslovanja v osnovni dejavnosti poslovanja 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #808080; color: white;">Skupina Mercator</th> <th style="background-color: #808080; color: white;">2020</th> <th style="background-color: #808080; color: white;">2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prihodki v dejavnosti trgovine na drobno (v 000 EUR)</td> <td style="text-align: right;">1.756.844</td> <td style="text-align: right;">1.693.485</td> </tr> <tr> <td>Število zaposlenih iz ur v dejavnosti trgovine na drobno</td> <td style="text-align: right;">14.108</td> <td style="text-align: right;">13.980</td> </tr> <tr style="border-top: 2px solid red;"> <td>Produktivnost na zaposlenega v dejavnosti trgovine na drobno (v 000 EUR)</td> <td style="text-align: right;">124,5</td> <td style="text-align: right;">121,1</td> </tr> </tbody> </table>	Skupina Mercator	2020	2019	Prihodki v dejavnosti trgovine na drobno (v 000 EUR)	1.756.844	1.693.485	Število zaposlenih iz ur v dejavnosti trgovine na drobno	14.108	13.980	Produktivnost na zaposlenega v dejavnosti trgovine na drobno (v 000 EUR)	124,5	121,1									
Skupina Mercator	2020	2019																					
Prihodki v dejavnosti trgovine na drobno (v 000 EUR)	1.756.844	1.693.485																					
Število zaposlenih iz ur v dejavnosti trgovine na drobno	14.108	13.980																					
Produktivnost na zaposlenega v dejavnosti trgovine na drobno (v 000 EUR)	124,5	121,1																					
Dodana vrednost na zaposlenega v dejavnosti trgovine na drobno	<ul style="list-style-type: none"> • Kazalnik je izračunan kot poslovni izid pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA) brez stroškov dela ter kratkoročnih najemnin in najemnin nizke vrednosti deljeno s številom zaposlenih iz ur. Kazalec prikazuje doprinos posameznega zaposlenega v osnovni dejavnosti poslovanja 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #808080; color: white;">Skupina Mercator (v 000 EUR)</th> <th style="background-color: #808080; color: white;">2020</th> <th style="background-color: #808080; color: white;">2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>EBITDA normalizirana v dejavnosti trgovine na drobno</td> <td style="text-align: right;">237.250</td> <td style="text-align: right;">227.439</td> </tr> <tr> <td>Odhodki za kratkoročne najeme in najemnine nizke vrednosti v dejavnosti trgovine na drobno</td> <td style="text-align: right;">990</td> <td style="text-align: right;">981</td> </tr> <tr> <td>Stroški dela v dejavnosti trgovine na drobno</td> <td style="text-align: right;">181.096</td> <td style="text-align: right;">164.502</td> </tr> <tr> <td>Število zaposlenih iz ur v dejavnosti trgovine na drobno</td> <td style="text-align: right;">14.108</td> <td style="text-align: right;">13.980</td> </tr> <tr style="border-top: 2px solid red;"> <td>Dodana vrednost na zaposlenega v dejavnosti trgovine na drobno</td> <td style="text-align: right;">29,7</td> <td style="text-align: right;">28,1</td> </tr> </tbody> </table>	Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019	EBITDA normalizirana v dejavnosti trgovine na drobno	237.250	227.439	Odhodki za kratkoročne najeme in najemnine nizke vrednosti v dejavnosti trgovine na drobno	990	981	Stroški dela v dejavnosti trgovine na drobno	181.096	164.502	Število zaposlenih iz ur v dejavnosti trgovine na drobno	14.108	13.980	Dodana vrednost na zaposlenega v dejavnosti trgovine na drobno	29,7	28,1			
Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019																					
EBITDA normalizirana v dejavnosti trgovine na drobno	237.250	227.439																					
Odhodki za kratkoročne najeme in najemnine nizke vrednosti v dejavnosti trgovine na drobno	990	981																					
Stroški dela v dejavnosti trgovine na drobno	181.096	164.502																					
Število zaposlenih iz ur v dejavnosti trgovine na drobno	14.108	13.980																					
Dodana vrednost na zaposlenega v dejavnosti trgovine na drobno	29,7	28,1																					
Izkaz finančnega položaja																							
Pokritost dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri	<ul style="list-style-type: none"> • Dolgoročna sredstva, dolgoročne obveznosti, kapital • Kazalec je izračunan kot razmerje med seštevkom kapitala ter dolgoročnimi obveznostmi z dolgoročnimi sredstvi. • Kazalnik je pokazatelj pokritosti dolgoročnih virov obveznosti z dolgoročnimi viri sredstev in kaže na ustreznost financiranja 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #808080; color: white;">Skupina Mercator (v 000 EUR)</th> <th style="background-color: #808080; color: white;">2020</th> <th style="background-color: #808080; color: white;">2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kapital</td> <td style="text-align: right;">292.046</td> <td style="text-align: right;">438.974</td> </tr> <tr> <td>Dolgoročne obveznosti</td> <td style="text-align: right;">382.985</td> <td style="text-align: right;">809.643</td> </tr> <tr> <td>Sprememba metodologije</td> <td style="text-align: center;">—</td> <td style="text-align: center;">—</td> </tr> <tr> <td>Dolgoročna sredstva</td> <td style="text-align: right;">1.409.966</td> <td style="text-align: right;">1.581.592</td> </tr> <tr> <td>Sprememba metodologije</td> <td style="text-align: center;">—</td> <td style="text-align: center;">—</td> </tr> <tr style="border-top: 2px solid red;"> <td>Pokritost dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri</td> <td style="text-align: right;">47,9 %</td> <td style="text-align: right;">78,9 %</td> </tr> </tbody> </table>	Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019	Kapital	292.046	438.974	Dolgoročne obveznosti	382.985	809.643	Sprememba metodologije	—	—	Dolgoročna sredstva	1.409.966	1.581.592	Sprememba metodologije	—	—	Pokritost dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri	47,9 %	78,9 %
Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019																					
Kapital	292.046	438.974																					
Dolgoročne obveznosti	382.985	809.643																					
Sprememba metodologije	—	—																					
Dolgoročna sredstva	1.409.966	1.581.592																					
Sprememba metodologije	—	—																					
Pokritost dolgoročnih sredstev z dolgoročnimi viri	47,9 %	78,9 %																					
Neto finančni dolg*	<ul style="list-style-type: none"> • Posojila, obveznosti iz naslova najema, denar in denarni ustrezniki • Kazalnik je izračunan kot: Dolgoročna in kratkoročna posojila + dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz naslova najema - denar in denarni ustrezniki • Kazalnik meri zadolženost ter sposobnost Skupine Mercator da poravnava vse finančne obveznosti, če bi zapadle tako 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="background-color: #808080; color: white;">Skupina Mercator (v 000 EUR)</th> <th style="background-color: #808080; color: white;">2020</th> <th style="background-color: #808080; color: white;">2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Finančne obveznosti</td> <td style="text-align: right;">897.952</td> <td style="text-align: right;">945.024</td> </tr> <tr> <td>Sprememba metodologije</td> <td style="text-align: center;">3.197</td> <td style="text-align: center;">—</td> </tr> <tr> <td>Denar in denarni ustrezniki</td> <td style="text-align: right;">49.884</td> <td style="text-align: right;">45.777</td> </tr> <tr> <td>Sprememba metodologije</td> <td style="text-align: center;">7.199</td> <td style="text-align: center;">—</td> </tr> <tr style="border-top: 2px solid red;"> <td>Neto finančni dolg</td> <td style="text-align: right;">848.068</td> <td style="text-align: right;">895.244</td> </tr> </tbody> </table>	Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019	Finančne obveznosti	897.952	945.024	Sprememba metodologije	3.197	—	Denar in denarni ustrezniki	49.884	45.777	Sprememba metodologije	7.199	—	Neto finančni dolg	848.068	895.244			
Skupina Mercator (v 000 EUR)	2020	2019																					
Finančne obveznosti	897.952	945.024																					
Sprememba metodologije	3.197	—																					
Denar in denarni ustrezniki	49.884	45.777																					
Sprememba metodologije	7.199	—																					
Neto finančni dolg	848.068	895.244																					
Neto finančni dolg/kapital	<ul style="list-style-type: none"> • Posojila, obveznosti iz naslova najema, denar in denarni ustrezniki, kapital • Kazalnik je izračunan kot razmerje med neto finančnim dolgom in kapitalom. • Kazalec prikazuje sposobnost Skupine Mercator financiranja sredstev z lastniškim kapitalom 	Izračun je prikazan v pojasnilu 31 v Računovodskem delu Letnega poročila.																					

*Podatki za leto 2019 so v Poslovnem delu Letnega poročila zaradi primerljivosti prilagojeni na metodologijo, ki je uporabljena v letu 2020.

APM	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Najbolj enakovredna postavka z MSRP ▪ Definicija ▪ Namen 	Podlaga za izračun
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Neto finančni dolg/ EBITDA normalizirana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Posojila, obveznosti iz naslova najema, denar in denarni ustrezniki, poslovni izid iz poslovanja (EBIT) • Kazalnik je izračunan kot razmerje med neto finančnim dolgom in 12-mesečno normalizirano EBITDA. • Kazalnik prikazuje sposobnost poplačila finančnega dolga Skupine Mercator iz obstoječih likvidnostnih virov in ustvarjenega denarnega toka iz poslovanja, in s tem kaže število let potrebnih za poplačilo finančnega dolga 	<p>Izračun je prikazan pod poglavjem Finančno upravljanje v Poslovnem delu Letnega poročila.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Razpoložljivi likvidnostni virji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Denar in denarni ustrezniki • Kazalnik je izračunan kot seštevke denarja in denarnih ustreznikov in nečrpanih odobrenih revolving posojil • Kazalnik prikazuje stanje vseh likvidnostnih virov, ki jih ima družba na razpolago na določen dan 	<p>Izračun je prikazan pod poglavjem Finančno upravljanje v poslovnem delu letnega poročila in pojasnilom 31 v Računovodskem delu Letnega poročila.</p>
Ostali kazalniki		
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Naložbe v osnovna sredstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ni neposredne postavke • Naložbe v osnovna sredstva predstavljajo vlaganja v širjenje maloprodajne mreže, prenovo obstoječih enot, vlaganja v informacijsko tehnologijo, distribucijske centre in investicije v netrgovsko dejavnost • Kazalec omogoča doseganje zastavljene strategije poslovanja 	<p>Izračun po posameznih vrstah vlaganj in trgov je prikazan v poglavju Nepremičninska dejavnost in razvoj maloprodajne mreže v poslovnem delu letnega poročila in izkazu denarnih tokov v Računovodskem delu Letnega poročila.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Osnovna čista dobičkonosnost navadne delnice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Čisti poslovni izid poslovnega leta • Kazalec je izračunan kot razmerje med čistim poslovnim izidom in tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v opazovanem obdobju brez lastnih delnic • Kazalec predstavlja merilo za oceno poslovanja in donosov ustvarjenih za delničarje 	<p>Izračun je prikazan v pojasnilu 27 v Računovodskem delu Letnega poročila.</p>

Kontakti

Trgovske, storitvene in proizvodne družbe

Slovenija

Poslovni sistem Mercator, d. d.

Sedež:	Dunajska cesta 107, 1113 Ljubljana, Slovenija
Telefon:	+ 386 1 560 10 00
Spletna stran:	www.mercatorgroup.si
Elektronski naslov:	info@mercator.si

Mercator - Velpro, d. o. o.

Sedež:	Slovenčeva ulica 25, 1000 Ljubljana, Slovenija
--------	--

Mercator IP, d. o. o.

Sedež:	Dunajska cesta 110, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon:	+ 386 1 234 36 45
Spletna stran:	www.mercator-ip.si
Elektronski naslov:	info@mercator-ip.si

M - Energija, d. o. o.

Sedež:	Dunajska cesta 115, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon:	+ 386 1 560 62 50
Spletna stran:	www.maxen.si
Elektronski naslov:	info@maxen.si

Mercator - Emba, d. d.

Sedež:	Tržaška cesta 2c, 1370 Logatec, Slovenija
Telefon:	+ 386 1 759 84 00
Spletna stran:	www.mercator-emba.si
Elektronski naslov:	info@mercator-emba.si

Srbija

Mercator - S, d. o. o.

Sedež:	Autoput za Zagreb 11a, 11070 Novi Beograd, Srbija
Telefon:	+ 381 11 2202 600
Spletna stran:	www.mercatorcentar.rs
Elektronski naslov:	office@mercator.rs

Črna gora

Mercator - CG, d. o. o.

Sedež:	Put Radomira Ivanovića 2, 81000 Podgorica, Črna gora
Telefon:	+ 382 20 449 006
Spletna stran:	www.idea.co.me
Elektronski naslov:	info@mercator.me

Bosna in Hercegovina

Mercator - BH, d. o. o.

Sedež:	Blažuj bb, 71000 Sarajevo, Bosna in Hercegovina
Telefon:	+ 387 33 286 130
Spletna stran:	www.mercator.ba
Elektronski naslov:	info@mercator.ba

M - BL, d. o. o.

Sedež:	Aleja Svetog Save 69, 78 000 Banja Luka, Bosna in Hercegovina
--------	---

Nepremičninske družbe

Hrvaška

Mercator - H, d. o. o.

Sedež:	Ljudevita Posavskog 5, 10360 Sesvete, Hrvaška
Telefon:	+ 385 1 6572 201
Elektronski naslov:	info@mercator.hr

Severna Makedonija

Mercator - Makedonija, d. o. o.

Sedež:	Ulica 50. divizije 24A, 1000 Skopje, Severna Makedonija
--------	---

